SAYI:13 KASIM 1995
100.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

Sinema tarihinden
EN GADDAR SAHNELER

Aşk, yalanlar ve
JULIA ROBERTS

Stallone'den fantastik bir aksiyon
JUDGE DREDD

Sinema tarihinin en pahalı filmi
WATERWORLD

Chris O'Donnell
Meg Ryan
Diane Lane

AFİŞ Waterworld

Düşleyin, döşeyin.

Bu balkonda Kalebodur
"Karadeniz Serisi"nden
33x33 Horon kullanılmıştır.

Kalebodur

"seramik budur"

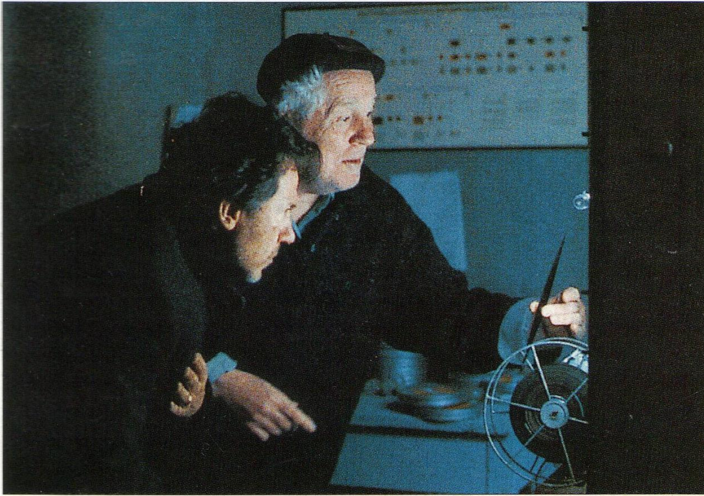
MEHMET AÇAR

"Odissea'nın Bakışı"

Şu sıralar, sinemalarda "Odissea'nın Bakışı" adlı filmi gösterilen Yunan sinemacı Theo Angelopoulos'un çok fazla filmini seyredemedim, "Kumpanya", "Puslu Manzaralar" ve "Leyleğin Geciken Adımı" dışında...

Ama bu eksiklik, Angelopoulos'u en sevdiğim yönetmenler arasına yerleştirmeme engel olmadı.

Özellikle, 4 saati aşkın uzunlukta bir film olan "Kumpanya"yı hala unutamıyorum. Angelopoulos, ülkesinin sancılarla dolu yakın tarihini anlatırken politik sinemanın hiçbir tuzağına düşmüyor ve daha önce hiç kimsenin denemediği bir anlatım üslubu yakalıyordu. Dakikalarca süren plan-sekanslar... Yüzlerce oyuncunun geniş, düz mekanlara yayılan mizansenleri... Ve ağır, ama insanın içine işleyen bir ritm...

Film masum bir bakışa ait masum görüntüleri arayan bir yönetmenin hikayesi.

Soğukkanlı tarzı ve mesafeli yaklaşımıyla sol sinemanın belki de en önemli temsilcisi oldu Angelopoulos... Politik filmler çekmesine rağmen, şematizme, didaktizme ve duygu sömürüsüne hiç ama hiç yer vermedi, bunların yerine "saf sinemayı" aradı ve buldu. Üstelik "saf sinemayı" ararken, kuruluğa ve estetik sakilliğe hiç düşmedi, tam aksine sinematografik açıdan özgün bir sinema ekolü kurdu ...

Yine de bütün bunlar, bir Angelopoulos filminin o kendine özgü havasını anlatabilmeye yetmiyor. Çünkü onun sinemasında kelimelerle tarif edilemeyecek başka bir şey var.

Tarkovski, sinemada neyi aradığını anlatırken, görüntülerin, eşyanın ve doğanın içindeki gizi açığa çıkarması gerektiğini savunur. Mistisizme kalpten inanmış Tarkovski'ye göre, sinema, içinde zaman boyutunun olduğu bir sanattır ve zamanın akışını yakalayan bir sanat, görülenin ötesine geçmeyi de becerebilir...

Angelopoulos'un sineması da işte böyle bir şey. Kendinizi filmin içindeki zamanın akışına kaptırdıktan sonra film medidatif bir tecrübe haline gelmeye başlıyor.

Tabii, tüm bu anlattıklarım, Angelopoulos'un tarzını sevip sevmemenize bağlı. Eğer sevmezseniz, herşey sıkıcı, ağır ve iç bayıcı bir tecrübe haline de gelebilir. Amerikan sineması dışında kalan anlatım tarzlarından hoşlanmayanlara da kesinlikle önermem "Odissea'nın Bakışı"nı. Çünkü "sinema eşittir kurgu" diye bir mantık yok Angelopoulos'ta... O, kurgunun sağladığı ritm yerine, zamanın akışının içindeki gerilimi tercih ediyor ve çok uzun planlar kullanıyor.

Sonuç olarak, 60'ların ve 70'lerin öncü, yenilikçi Avrupa sinemasının bir parçası Angelopoulos... Ve o sinemanın, bugün hala faal olan, filmleri dünya festivallerinde merakla beklenen tek tük birkaç temsilcisinden biri...

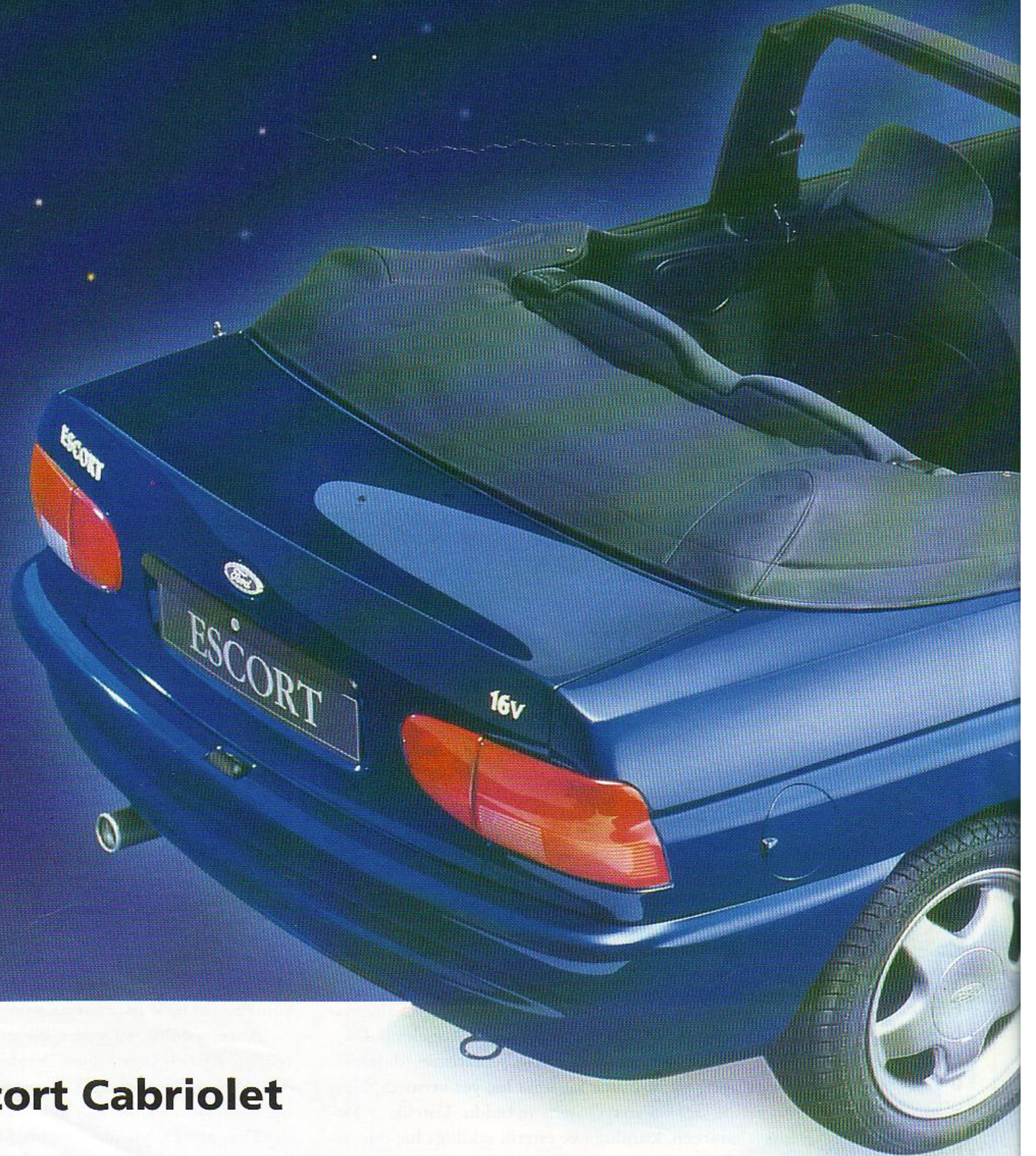
Bunun nedeni, Angelopoulos'un, köşesine çekilmiş eski ustalardan daha iyi olması değil bence... Söyleyecek şeyi olan yönetmen ne pahasına olursa olsun kamera arkasına geçer. Tarkovski'nin ölüme yakınlaştığı dönemlerde "Kurban"ı çekmek için direnmesi de bunun bir ispatı.

Sonuç olarak, Angelopoulos'un da söyleyecek bir şeyleri var. Çünkü Avrupa'nın kanayan yarası Balkanlar'da yaşıyor... "Odissea'nın Bakışı" da Balkanlar üzerine bir film. "Leyleğin Geciken Adımı"nda ülkeleri birbirinden ayıran sınırlardan yola çıkarak dolaylı olarak Balkan sorunuyla ilgilenen Angelopoulos, bu kez daha dolaysız bir yöntemle gidiyor meselenin üstüne...

Angelopoulos, 80'lerden itibaren yenilikçi ve öncü niteliğini ABD'li (hatta New Yorklu) sinemacılara devreden Avrupa sinemasının yaşayan bir "klasiği" artık. Ama bu, onun sinemasının eskidiği anlamına da gelmiyor.

Tam aksine, bir önceki filmi "Leyleğin Geciken Adımı"nın da gösterdiği gibi Yeryüzü'nün en can alıcı ve sıcak meseleleri (yerel savaşlar, milliyetçilik ve din) üzerine düşünmekten kaçmayan bir sinemacı olduğu için hala yenilikçi bir ruh taşıyor. ■

Yıldızlarla yarışın...

Ford Escort Cabriolet

İşte, geçtiği yerlerde yıldız gibi parlayacak iki yeni Ford Escort modeli! 1.8 litrelik 16 supaplı, çok noktadan enjeksiyonlu ZETEC Motorlarıyla Ford Escort Cabriolet ve Ford Escort XR3i. Hızlı oldukları kadar, sportif çizgileriyle gösterişli de olan bu otomobillerin içinde, Venüs gibi parlayacaksınız... Üstelik, güvenlik

Koç

Ford Escort XR3i

sistemlerinin hava yastığı, ABS, merkezi kilit gibi standart donanımları sayesinde, güvenliğiniz de eksiksiz olacak. Tüm gözler sizde ve solladığınız yıldızlarda buluşacak...

Ford'da hep daha fazlasını bulacaksınız.

1995/96 SONBAHAR-KIŞ

BİR VAKKO FİLMİ

BİR AŞK YETMEZ

VAKKO

1995-96 SONBAHAR/KIŞ
BİR VAKKO FİLMİ (TV-SİNEMA 60 Saniye)

Gösterim: Ekim-Kasım-Aralık 1995

Bir aşk yetmez.

Genç adam endişeli adımlarla salonda bir aşağı bir yukarı yürümektedir.

Erkek-(kafa sesi) *Kaç defa, kaç defa daha ?*

Genç adam kanepeye doğru yürür ve oturur.

(Erkeğin giysileri değişmiştir. Filmde bundan böyle her farklı planda erkeğin ve kadının giysileri değişecektir.)

Erkek- *Sana her şeyimi verdim, bütün aşkımı, her şeyimi.*

Genç kadın umursamaz gözükmekte ve elindeki derginin yapraklarını çevirmektedir.

Kadın- *Ama yalnızca bir aşk verdin. Bir aşk yetmez.*

Erkek- *Neye yetmez ?*

Kadın- *Bana yetmez !*

Erkek, tedirgin bir halde aşağı yukarı yürümeye devam eder.

Erkek- *Ne demek istiyorsun ?*

Kadın- *Bir aşk yetmez !*

Erkek- *Benim bir aşkım var.*

Kadın- *Ama ben bir aşk daha istiyorum.*

Erkek- *Başka birini istiyorsun !*

Erkek- *Başka biri var !*

Kadın- *Evet...*

Erkek- *Kim ?*

Kadın- *Sen.*

Erkek- *Ben mi ?*

Kadın- *Bana bir daha aşık olmalısın.*
Sonra bir daha, sonra bir daha, sonra bir daha

Kadının her "bir daha" deyişinde, erkeği ve kadını bir arada gösteren aşka dair durağan resimler belirir.

Erkek-(rahatlamış, muzip) *Peki... Bu bir defalar kaç defa daha ?*

Kadın-(teslim olmaz) *Yalnızca bir defa... bir dahaki sefere kadar.*

Erkek-(şaşkın ve çaresiz, gülümser) ...

Vakko amblem ve logosu belirir, "Moda Vakko'dur" yazısı çıkar.

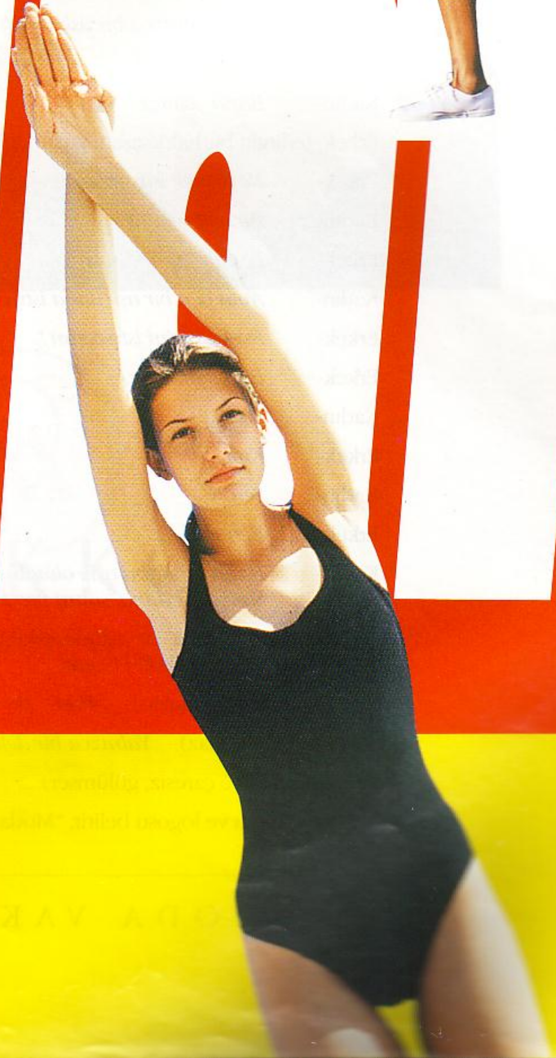
M O D A   V A K K O ' D U R

Yeni, sağlıklı yaşam der

TOP Santé

MEDİ GRUP

BİR NUMARA YAYINCILIK A.Ş.

giniz Fransa'dan geldi:

- Kişiliklerin coğrafyasında bir gezinti: Sapkın ruhlar bahçesi
- Beslenmede Top 20
- Uygarlık hastalığı: Alerji
- Doğal ve etkili bir tedavi yöntemi: Ayurveda
- Erkek sağlığının ABC'si
- Güzelliğin on emri
- Alarm zilleri çalıyor: Bugün pazartesi
- İçimizdeki kemirgen: Stres
- Uyku "boğazdan" gelir
- Yüzünüze hayat verin
- Eski Mısır, Çin, kobay köpekler ve... Diabetin şaşırtıcı hikayesi
- Çocuk mu? Belki, ama şimdi değil!
- Tiroid hastalıkları

Hayatı sağlıklı yaşayın.

ÇIKTI !

Avrupa'nın en çok satan sağlıklı yaşam dergisi 1 Numara Yayıncılık kalitesiyle şimdi Türkiye'de

Yün ceket **19.500.000**
Flanel pantolon **6.950.000**

Özel baskılı şifon bluz **4.250.000**
Yün karışımlı triko yelek **4.350.000**
Deri mont **38.500.000**
Deri etek **16.000.000**

Nopeli dik yaka **2.975.000**
Yün elbise **8.500.000**
Deri kaban **38.500.000**
Deri kemer **1.695.000**

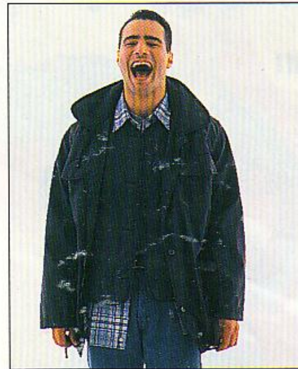
Özel baskılı şifon bluz **4.250.000**
Yün karışımlı triko elbise **6.650.000**
Yün külotlu çorap **1.595.000**

Deri yelek **16.000.000**
Keten viskon bluz **4.250.000**
Yün karışımlı triko etek **6.350.000**
Deri bot **8.250.000**

Buklet dik yaka triko **6.350.000**
Deri yelek **16.000.000**
Buklet bisiklet yaka triko **5.850.000**

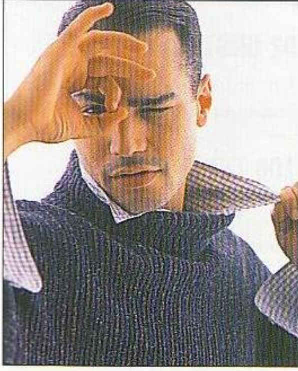
Yün yelekli kaban **17.500.000**
İndigo yıkamalı gömlek **3.850.000**

Yün palto **29.000.000**

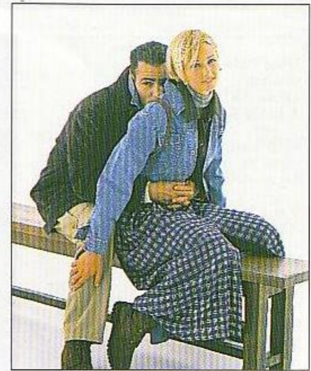
Kürk yakalı mont [illegible]
Flanel elbise [illegible]
Yivli dik yaka [illegible]
Kürk yakalı yelek [illegible]

Kareli koton gömlek **2.450.000**
Yün koton karışımlı dik yaka sweat **4.450.000**

Bluz **3.950.000**
Lambswool yelek **5.500.000**
Lambswool jakarlı hırka **9.750.000**
Kadife etek **5.250.000**

Nopeli dik yaka **2.975.000**
Kadife yelek **3.250.000**
Jean mont **5.500.000**
Özel baskılı kareli viskon etek **5.850.000**
Jean mont **5.500.000**
Kadife kaban **15.500.000**
Koton avcı pantolon **4.500.000**

Dik yaka body **3.550.000**
Buklet triko **5.950.000**
Kürklü deri yelek **22.500.000**
Özel baskılı kareli viskon etek **5.850.000**
Kareli kadife gömlek **3.250.000**
Kürklü deri yelek **26.500.000**
Pamuk gabardin pantolon **4.500.000**

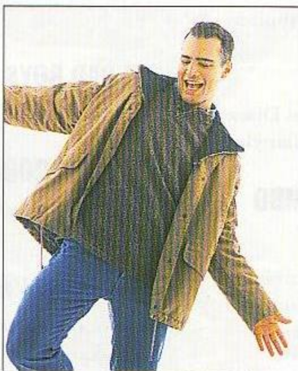
Microfibre kaban **18.500.000**

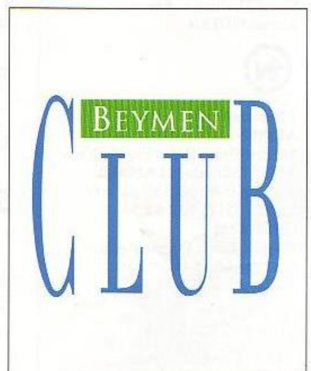
Buklet dik yaka triko **5.850.000**
Buklet triko hırka **7.950.000**
Jean elbise **7.500.000**
Deri kemer **1.695.000**
Yün karışımlı sweat **4.450.000**
Kadife yelek **8.500.000**
Jean pantolon **3.850.000**
Nubuk bot **8.250.000**
Nubuk ayakkabı **6.850.000**

Nopeli dik yaka **2.975.000**
Kadife elbise **7.500.000**
Lambswool triko **5.750.000**
Deri kemer **1.695.000**
Külotlu çorap **1.595.000**

Jean gömlek **2.950.000**
Yün karışımlı triko **4.250.000**
Kaban **17.500.000**

Mağaza sayısı **20**
Çalışan sayısı **213**
Ürün çeşidi **1254**

sinema SAYI : 13 KASIM 1995

Dinç BİLGİN
(Başkan)
Ercan ARIKLI
Adil ÖZKOL

Bir Numara Yayıncılık A.Ş
adına İmtiyaz Sahibi
Ercan ARIKLI

Yayın Koordinatörü
Ahmet ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni
(Sorumlu)
Mehmet AÇAR

Yazı İşleri Müdürü
Murat AYKUL

Görsel Yönetmen
Aslı BALAKİN

Yazı Kurulu
Senem ERDİNE
Aygen KUTLAR

Sayfa Sekreteri
Hüseyin TANK

Teknik Koordinatör
Fazıl MECİT

Ankara Koordinatörü
Serpil GOGEN

Ankara Haber Müdürü
Lütfü ÖZEL

Reklam Koordinatörü
Rana KARLIDAĞ

Reklam Müdürü
Esra YARATAN

Rezervasyon
Ayfer KOÇ
Nurhan POYRAZ

Müessese Müdürü
Şakir GÜLSEVER

İdari İşler Sorumlusu
Cezmi ALACAKAPI

Murahhas Üye
Ateş Ünal ERZEN

Genel Müdürler
Mustafa SİVRİ
(Reklam)

Mithat TOPAÇ
(Satış-Pazarlama)

Genel Müdür Yardımcısı
Kemal GÜLER

1 Numara Yayıncılık A.Ş.
ADRES
Medya Plaza, Basın Expres Yolu
34540 Güneşli-İSTANBUL
TEL: 550 49 00-550 41 80
FAX: (0212) 502 82 58
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Me-Pa A.Ş.
Tel: 0212 270 63 64

KAPAK SEAN YOUNG... Kasım ayı filmlerinden "Dr. Jeykll ve Ms. Hyde"ın seksi yıldızı...

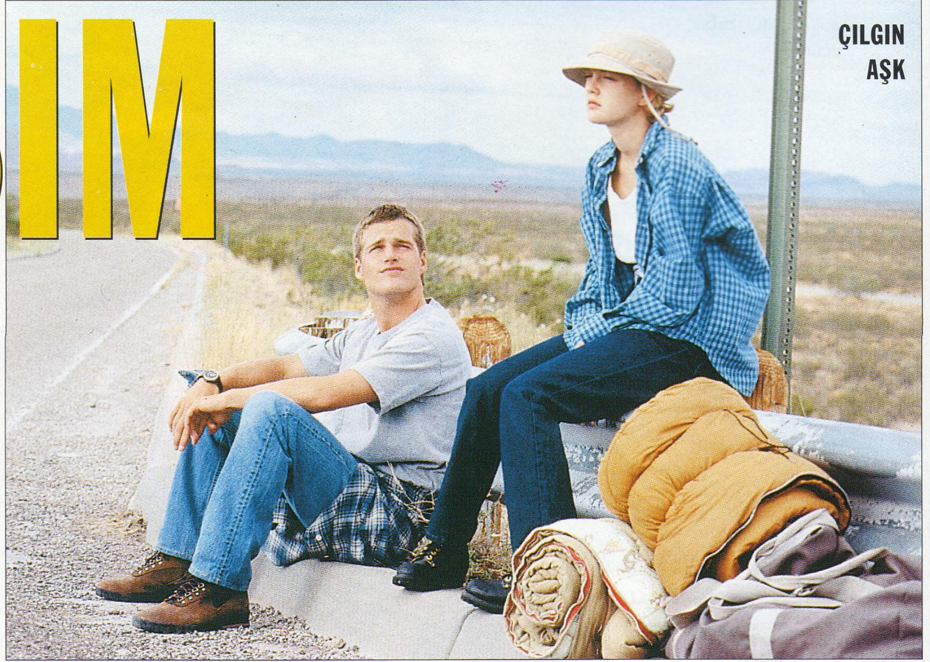
Randevu

Özel Seans

DREW BARRYMOORE,
ÇILGIN AŞK (Mad Love)

KASIM

ÇILGIN AŞK

Ağır toplar "Waterworld" ve "Judge Dredd" dışında Kasım'a hakim olan tema aşk ve komedi... Bu, küçük bütçeli karakter dramlarının tümü de dikkate değer.

ÇILGIN AŞK

MAD LOVE

Yönetmen: Antonia Bird
Senaryo: Paula Milne
Oyuncular: Chris O'Donnell Drew Barrymore, Matthew Lillard, Richard Chaim
Gösterim Tarihi: 3 Kasım
Dağıtım: UIP

Matt Leland (Chris O'Donnell) ve Casey Roberts'ın (Drew Barrymore) ateşli bir ilişkileri vardır. Birbirlerini vahşi, yakıcı ve içten gelen bir tutkuyla seven çiftin aşkı öylesine tüketicidir ki ki yoluna çıkan herşeyi kasıp kavurur. Buna mantık ve sağduyu da dahil. Ancak gerçekle karşı karşıya kaldıklarında, Matt ile Casey'in çektikleri acı, daha önceki tutkuları kadar ezicidir.
Zıt kutuplar birbirini çeker. Ama sonuçları felaket olabilir. Yetişkinliğe adım atmış Matt, üniversiteye girmeye hazırlanırken güzel ve asi Casey'in büyüsüne kapılır. Matt kendini ilk aşkına öylesine kaptırır ki, onunla kaçmak için uğruna çalıştığı herşeyi bir kalemde silip atar. Ancak bir süre sonra Casey'in tehlikeli ve tutarsız yanlarını farketmeye başlar. Bir yolunu bulup Casey'i hayatından uzak tutmak zorundadır...
Matthew ile Casey arasında olup bitenler sihirli ve çok güzel duygular. Birbirlerine bir anda aşık oluyorlar. Fiziksel ve ruhsal olarak birbirleri için yaratıldıklarını düşünüyorlar. Ancak bir süre sonra acı gerçekle karşı karşıya kalıyorlar ve hayatlarını birlikte geçirmek isteyip istemediklerinden emin olamıyorlar.
Drew Barrymore ve Chris O'Donnel yönetmen Antonia Bird'in tabiriyle; "Bu film için biçilmiş kaftan." Çok küçük yaşlarda alkol ve uyuşturucuyla tanışan "E.T" filminin küçük kızı Drew Barrymore, Casey ile arasında büyük benzerlikler olduğunu söylüyor. "Bazı açılardan dünyanın en özgür insanı. Ancak bazı açılardan da en köşeye sıkıştırılmışı. Bu duyguyu iyi bilirim. Çünkü ben de yaşadım."
"Çılgın Aşk", birçok insana ilk aşkını hatırlatacak bir film. Bazı seyirciler bir zamanlar ne kadar masum olduklarını hatırlarken, bazıları da ilk aşklarının aslında ne kadar acı verici olduğunu anımsayacak.

BARCELONA

Yönetmen: Whit Stillman
Senaryo: Whit Stillman
Oyuncular: Taylor Nichols, Chris Eigeman, Tushka Bergen, Mira Sorvino, Pep Munne, Helena Schmied, Nuria Baida, John Thomas
Yapım Tarihi: 1994
Dağıtım: Özen Film
Gösterim Tarihi: 10 Kasım

Film, iki Amerikalı kuzenin, Franco dönemi sonrasında İspanya'da yaşadıkları romantik ve politik maceralarını anlatıyor. Hikaye, diskoların hala gözde olduğu fakat NATO'nun ve Amerikalıların eski popüleritesini kaybettiği, soğuk savaşın son dönemlerinde geçiyor.
Ted Bynton, Chicago'daki şirketini temsil etmek ve bir aşk ilişkisini unutmak için Barselona'dadır. Herşey yolunda giderken, kendine fazla güvenen denizci kuzen Fred ortaya çıkar ve Ted'in hayatı bir anda altüst olur. Öte yandan sosyal hayatı da epey canlanır...
İki kafadar bir grup sade, canlı, alımlı ama bir o kadar da anlaşılmaz kadınla tanışır. Bu arada, Fred'in dikkatsizliği yüzünden, Amerikalılara karşı başlatılan zincirleme terör saldırılarının ortasında kalan iki kuzen, kendilerini şiddetin içinde bulur.
Yönetmen Whit Stillman, "Barcelona"da önceki filmi "Metropolitan"daki sınırlı ve kapalı dünyayı aralayarak, Avrupa'nın ferah atmosferli, güzel şehri Barselona'ya açılıyor. Stillman'a göre "Barcelona", "Metropolitan'ın daha üstünde, alışılmış tipleri

barındırmayan, dolambaçsız ama çarpıcı olaylarla örülmüş bir film.

FRANSIZ ÖPÜCÜĞÜ

FRENCH KISS

Yönetmen: Lawrence Kasdan
Senaryo: Adam Brooks
Oyuncular: Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton, Jean Reno, Susan Anbeh
Yapım Tarihi: 1995
Gösterim Tarihi: 17 Kasım
Dağıtım: Standard Film

Kate (Meg Ryan) ve Charlie'nin (Timothy Hutton), güzel bir beraberlikleri vardır. Ancak ilişkileri, Charlie'nin bir tıp konferansı için gittiği Paris'te Fransız güzeli Juliette'e (Susan Anbeh) aşık olmasıyla çatırdar. Nişanlısını geri kazanmak için uçak korkusunu yenerek Paris'e doğru yola koyulan Kate, uçakta bir Fransız ile tanışır. Bir hırsız olan Luc (Kevin Kline), çaldığı malların bir kısmını Kate'in çantasına saklayınca ve bu çanta havaalanında çalınınca, ikisi birlikte çantanın peşine düşerler. Kate çantasını, Luc ise çalıntı mallarını geri almaya çalışır. Hayatını korkularıyla belirlemiş, biraz geri kafalı ve saf Kate ile kadınlarla problemleri olan ama asla saf ve masum olmayan esrarlı ve çekici Luc, oldukça uyumsuz bir çift oluştururlar. İkili bir yandan çantayı bulmak için Fransa'yı boydan boya arşınlarken, Kate de Charlie'yi geri kazanmanın en iyi yolunun onu kıskandırmak, hem de oldukça çekici bir Fransız erkeği ile kıskandırmak olduğuna karar verir. Bu arada Luc'un yine bir şeyler karıştırdığından emin olan polis müfettişi Jean Paul (Jean Reno) peşlerine düşmüştür. "Fransız Öpücüğü"nün

Turistik aşk. *Fransa'nın birbirinden güzel mekanlarında geçen "Fransız Öpücüğü" romantik bir komedi. Meg Ryan, Kevin Kline'ın yanısıra Fransız aktör Jean Reno da kadroda.*

tamamı Fransa'nın birbirinden etkileyici mekanlarında çekilmiş. Provence'ın yeşil bağları, şarabın başkenti Domaine Val Joanis, Ortaçağ'dan kalma şirin köyler, Marquis de Sade'ın şatosunun bulunduğu Meyrarques kasabası, Cannes'ın güneşli kumsalları, Champs-Elysees'nin zarif alış-veriş merkezleri ve Eyfel Kulesi...
Senaryo yazarı Adam Brooks, Fransa'da lisans üstü yaptığı dönemlerdeki gözlemlerinden yola çıkarak yazdığı hikayeyi 17 ayda tamamlamış. "Paris'in bilinmeyen yanı üzerine bir komedi yazmak istedim. Sadece turistlerin kartpostal rüyası, ebedi romantik aşk şehri Paris'i değil, kendi ülkesinden uzaktaki bir masumun hayatını kökten değiştirebilecek Paris'i yazmak istedim."

Nihayet mi? *Aylardır listelerde yeralmasına rağmen gösterimi sürekli ertelenen "Barcelona"nın bu ay vizyona gireceği iddia ediliyor... Umarız öyledir.*

AŞK VE YALANLAR

SOMETHING TO TALK ABOUT

Yönetmen: Lasse Hallstrom
Senarist: Callie Khourie
Oyuncular: Julia Roberts, Dennis Quaid, Robert Duvall, Gena Rowlands, Kyra Sedgwick
Gösterim Tarihi: 17 Kasım
Dağıtım: Warner Bros.

Grace King Bichon'ın (Julia Roberts), mükemmel bir hayatı vardır. Ya da en azından kendi öyle düşünür. Taa ki kocasını başka bir kadınla yakalayıncaya kadar... Grace, Güneyli bir ailenin kızıdır. Babası Wyly King (Robert Duvall), oldukça otoriter ve zengin bir at yetiştiricisidir. Annesi yıllardır kocasının isteklerine boyun eğmiş ve sözünden dışarıya çıkmamış asil bir kadın, kızkardeşi Emma Rae (Kyra Sedgwick) ise ailede olup bitenin farkında olan tek

Yeniden Julia. *Aktrist, uzun süren bir aradan sonra, feminist çağrışımlar taşıyan bir filmle seyircinin karşısına çıkıyor: "Aşk ve Yalanlar"*

Fantastik komedi. *Güzelliği ve yeteneğinden hiç kimsenin kuşku duymadığı Sean Young. "Dr. Jekyll ve Ms.Hyde"da Ms. Hyde'ı canlandırıyor.*

kişidir. Grace'in giderek artan ilgisizliğini göremediği kocası Eddie (Dennis Quaid) ise aslında eski okul aşkıdır. İkisinin bir de kızı vardır Küçüklüğünden beri söz dinleyen ve hayır işleri yaparak mutlu mutlu yaşayan, kocasıyla ve kızıyla hep mutlu bir hayat süreceğini düşünen Grace, neredeyse otomatik bir hayat sürmektedir. Ancak Eddie'yi başka bir kadınla öpüşürken görünce, hayatının düşündüğü kadar toz pembe olmadığını anlar ve bazı değişiklikler yapmaya karar verir.

DR. JEKYLL & MS. HYDE

Yönetmen: David Price
Oyuncular: Tim Daly, Sean Young, Lyzetta Anthony, Stephen Shellen, Polly Bergen, Thea Vidale
Senaryo: Tim John, Oliver Butcher
Gösterim Tarihi: Kasım Ortası
Dağıtım: UIP

Omega isimli bir parfüm şirketinin ürün geliştirme bölümünde görev yapan Dr. Richard Jacks'ın (Tim Daly) hayatı cehennem azabına dönüşmüştür. Yaptığı kimyasal araştırmalardaki başarısı, iş arkadaşları ve patronları tarafından kayda alınmadığı gibi, nişanlısı Sarah Carver (Lysette Anthony) ile de ayrılmanın eşiğine gelmiştir. İşiyle evi arasında gereken dengeyi tutturmakta zorlanan Dr. Jacks, bir yandan da insan saldırganlığının genetik kökenlerinin sırrını çözmeyi saplantı haline getirmiştir. Kuzeni Larry'nin (Stephen Shellen) ortaya çıkması ve büyükbabasının vasiyetinin açıklanmasıyla, Richard'ın hayatı iyice karışır. Larry mirasın büyük bir kısmını alırken, Richard'a sadece esrarengiz bilimsel defterler kalır. Büyükbaba Dr. Jekyll, insanlarda "iyi" ile "kötü"yü ayırmakla sorumlu olan genleri değiştirme çabalarıyla tanınan bir bilim adamıdır. Mirası teslim alan Dr. Jacks, Victoria Dönemi'nden kalan gazeteleri incelemeye başlar ve büyükbabasının teorileriyle kendi özel formüllerini karıştırarak ilginç bir iksir geliştirir. Kendini bilime adamış biri olarak iksiri kendi üzerinde denemeye karar verir. Ancak işler hiç de planladığı gibi gitmez. İlk başta yan etkisi yokmuş gibi görünen iksir, onda tuhaf değişikliklere yol açar. Dr. Jacks'in saçları ve tırnakları uzamaya başlar. Vücudundaki erkeksi girinti ve çıkıntılar yok olurken kadınsı özellikler belirmeye başlar. Richard, Helen Hyde (Sean Young) kimliğindeki bir kadına dönüşmüştür. Richard'ın eksikliğini duyduğu bütün özellikler bu kadında mevcuttur. Kendine güven, olağanüstü bir motivasyon yeteneği ve doğal yeteneklerini ustaca kullanma becerisi...

WATERWORLD
sy.40
JUDGE DREDD
sy.48
OPERATION DUMBO DROP
sy.58
BAD BOYS
sy.70
ODISSEA'NIN BAKIŞI
sy.84

eleştiriler

Dolores Claiborne

YÖNETMEN: Tony Hackford. Oyuncular: Kathy Bates, Jennifer Jason Leigh, Judy Parfitt, Christoph Plummer. GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Gabriel Beristain. SENARYO: Tony Gilroy DAĞITIM: Özen Film. 1995 yapımı.

■ New York'ta yaşayan genç gazeteci Selena, 15 yıl önce terk ettiği küçük Maine adasına, Tall Island'a dönüyor. Filme adını veren kişi, onun annesi. Ancak bizim izlediğimiz öykü ne daha çok Selena'nın ne de tam anlamıyla Dolores'in öyküsü.

Film ölümle başlıyor. Yaşlı zengin Vera'nın "Dolores bırak beni!" diye haykırışını duyuyor ve merdivenlerden aşağı yuvarlandışını görüyoruz. Ardından Dolores'in yarı çılgın bir halde mutfağın altını üstüne getirişi, mermer bir oklavayı eline alışı ve henüz son nefesini vermemiş olan Vera'nın başına dikilişi... Oklavayı kaldırıyor, kısa bir tereddüt. Vera ona yalvarıyor:

"Lütfen Dolores, lütfen."

Açılış sahnesindeki olay, Vera'nın hizmetçisi (ve bakıcısı) Dolores'in karıştığı ve aydınlatılmamış tek ölüm değil. Yıllar önce, Dolores'in kocası evin yakınındaki bir kuyuda ölü bulunmuş ve sarhoş olup aşağı düştüğüne karar verilmiş. Oysa, öyle düşünmeyen biri de var: Detektif Mackey. Mackey, Dolores'in kocasını öldürdüğünü düşünüyor, ancak olayı mahkemeye dahi götürememiş olduğundan, davayı kariyerinin kapanmamış tek davası olarak görüyor. Aynı detektif Mackey, şimdi de Vera'nın ölümünü araştırıyor.

Öykü daha çok flashback'lerle ilerliyor. Flashback'ler Dolores'in ağzından dinlediğimiz öyküler, ancak onları anlattığımız kişi kızı, Selena. Rehberimiz de o. Selena adaya ilk geldiğinde herşey basit ve anlaşılır görünüyor. Ancak, o eski teoriye göre, küçük yerleşim alanlarında kapalı kapılar ardında binbir türlü entrika döner ve hemen hemen hiçbir şey göründüğü gibi değildir. Selena'nın, şimdi harap durumda olan eski evlerinde dinledikleri de, öyküdeki eksik parçaları tamamlamaya, ve ortaya bambaşka bir öykü çıkarmaya başlıyor.

Flashback'ler. Dolores'in alkolik kocasıyla sorunları, Vera'nın emrinde azap verici yıllar... Selena ise kendi geçmişi üzerine pek az şey hatırlıyor, hatırlamadığı büyük bölümün de sıkıntı, tehdit ve tacizle dolu bir çocukluk olduğunu öğreniyoruz. Vera, soğukluğuna ve katılığına karşın, bir sahnede Dolores'le yakınlaşıyor: "Bazen bir kaza, mutsuz bir kadının en iyi dostu olabilir"... "Bazen bir cadı olmak bir kadının tutunabileceği tek şeydir."

"Dolores", seyircinin bir diğer Stephen King öyküsünden haberdar edilmesiyle yetinmiyor, o öyküyü anlatmaya çalışıyor. Öncelikle Hackford'ın filminde atmosferin (hem sinemasal hem de meteorolojik anlamda) mühim bir rolü var. Geçmiş günler güneşli, şimdiki zaman ise bulutlu ve iç karartıcı. İkisinin tam ortasında ise güneş tutulması var: Ailenin reisinin öldüğü gün. Ayın, güneşi birkaç dakika boyunca karalığa gömmesi, yalnızca bu süre içinde olan bitenin üzerine bir gizin çöküşünü değil, baskın olan erkeğin kadın tarafından karanlığa itilişini de çağrıştırıyor. Atmosferin ve simgesel çağrışımların yanısıra, üç kadın oyuncunun da çok iyi performans vermesinin, filme büyük katkısı oluyor. Tiplemeler, hemen, bir King öyküsünü çağrıştıracak kadar tanıdık olsa da, asla sıkıntı vermeyecek kadar incelikli.

"Dolores"in, sadece Dolores'in değil, üç kadının da (üçünün de erkeklerle sorunları var) yanını tutuğu söylenebilir. İlgilenilen mesele, Dolores'in ölümlerden sorumlu olup olmadığı, ya da cinayet işleyip işlemediği değil, yapmış olduklarının altında yatan nedenler; kabaca, kişiliklerini oluşturan ve onları zaman zaman "cadı" olmaya iten faktörler. Elbette, bunun ana nedeni olarak Vera'nın ağzından duyduğumuz "Erkeğin egemen olduğu bir dünyada yaşıyor olduğumuz" yorumu getiriliyor. Selena'nın iki kadının geçmişini öğrendikten sonra kendi geçmişini de hatırlaması, önemli bir veri.

Ancak bu ana temanın incelenmesinde ortaya koyulan detaylar , "Dolores"i yalın bir haykırış olma tehlikesinden kurtarıyor. Ona, düşünülerek anlatılmış bir öykünün niteliklerini veriyor. Ve bu kez, görüntü yönetmeninin yakaladığı çarpıcı kareler de öyküde bir yere oturuyor, metinle bütünleşiyor. En göze batan sorun ise, sinemanın diliyle anlatılmış olanın, bir kez de karakterin dilinden tekrar edilmesi. Sanki anlatıma karşı bir güvensizlik gibi. Ya da, daha kötüsü, anlayışa... ■

KUTLUKHAN KUTLU

King'in cadıları.
Film erkek egemen bir dünyada "cadı"laşan kadınların hikayesini anlatıyor.

eleştiriler

Full Metal Jacket

YÖNETMEN: Stanley Kubrick. OYUNCULAR: Matthew Modine, Adam Baldwin, Vincent D'Onofrio, Lee Ermey, Dorian Harewood, Arliss Howard, Kevyn Major Howard. GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Douglas Milsome. KURGU: Martin Hunter. SANAT YÖNETMENİ: Anton Furst. DAĞITIM: Warner Bros. 116 dakika.

Kubrick'e göre Vietnam. *"Kaybedilen ya da kazanılan hiçbir şey yok; sadece can çekişerek ölen ve hayatta kalmaya çalışan insanlar var."*

Kimi yönetmenler çok iyi beş altı sahne çekmek için film yaparlar. Stanley Kubrick gibi ustalar ise filmlerinde bir sahnenin asla diğerlerinin önüne geçmesine izin vermez, bütün karelere aynı değeri verir ve filmini sağlam tuğlalarla örer. Ben her zaman Kubrick gibi, etkileyici ve çarpıcı olmanın tuzaklarına kapılmadan sinema yapan yönetmenlerin tarafındayım. Dolayısıyla herhangi bir Kubrick filmini sevmemem de mümkün değil. Çünkü sinemasal yöntemi ve yaklaşımını seviyorum.

Peki bu subjektif görüşü bir yana bırakırsak, objektif olarak 1987 yapımı "Full Metal Jacket"ın zamana meydan okuyamayıp eskidiği ve Vietnam üzerine pek de yeni bir şey söylemediği iddia edilebilir mi? Mümkün. Çünkü diğer Vietnam filmleri kadar etkileyici, çarpıcı ve iç burkucu değil "Full Metal Jacket".

Kubrick'te, ne Oliver Stone'un "Platoon" ve "Doğum Günü Dört Temmuz"daki politik öfkesi ne de Francis Ford Coppola'nın "Apocalypse Now"daki mahşer estetiği var... Michael Cimino'nun "The Deer Hunter"ındaki lirik erkek duyarlılığına da rastlayamıyorsunuz Kubrick'te...

Kubrick'te herşeyden önce duygu sömürüsünden çok uzak, mesafeli bir anti-militarizm ağır basıyor. Filmde, diğer Vietnam filmlerinde olduğu gibi romantik subaylar, babacan çavuşlar, hümanist libaraller, sapık ruhlu katiller yok; sadece askerler var. Peki kim bu askerler? Kubrick işte bu soruya tartışmasız bir cevap verebilmek, askerliğin ne olduğunu objektif olarak gösterebilmek için, gerçek hayata bire bir uyan bir askeri eğitimden manzaralar sunuyor seyirciye. Sistematik olarak birey olma özelliklerini kaybeden gençler, sadece birer savaşçıya dönüşmüyorlar; daha ilk andan itibaren erkekliğin ancak ve ancak adam öldürerek, silah kullanarak ve kusursuz bir asker olarak kanıtlanabileceği bir dünyada ayakta kalmaya, çavuş Hartman'ın bitmez tükenmez aşağılamalarından kurtulmaya çalışıyorlar. Kubrick, deniz komandolarının 8 haftalık ağır eğitimini anlatan bütün sahnelerde ordunun eğitim yöntemlerini tek tek gösteriyor ve ısrarla genç askerleri herhangi bir molada, yemekte, hatta aralarında sohbet ederken bile görüntülemiyor.

Kubrick'in filminin yarıya yakın bir bölümünü askeri eğitime ayırması şüphesiz çok zekice bir buluş. Anlamı da çok açık: Asıl sorun Vietnam'a gitmek değil, savaşların henüz son bulmadığı, orduların ve böylesi bir askeri eğitimin varolduğu bir dünyada yaşamak.

İkinci bölüm ise Vietnam'da geçiyor. Bölümler arasındaki geçiş de unutulacak gibi değil. Kubrick bizi Viet Konglu bir fahişenin poposunun hemen ardına koyduğu kamerasıyla götürüyor savaş mahalline. Büyük bir stress altında geçen eğitimden sonra rahatlamış ve verilen emirleri kayıtsızca yerine getiren genç askerlerle karşılaşıyoruz.

Kubrick, bu ikinci bölümde de daha önce denenmemiş zor bir yola sapıyor. Ahlaki meselelerle, savaş suçlularıyla, muhtelif karakterlerle hiç ilgilenmeden, koltuğunda huzur içinde oturan seyirciye askeri çatışmanın ne demek olduğunu göstermeye çalışıyor. Kubrick, evinden binlerce kilometre ötedeki Amerikalı askerlerin Vietnam'da ne hissettiğiyle -birkaç küçük bölüm hariç- yine ilgilenmiyor. Onun derdi sadece ve sadece savaşın kendisiyle ilgili...

Bu noktada, Oliver Stone'un bütün Vietnam filmlerinin ana damarını besleyen o düşünceden, yani "Savaşı kendi içimizde kaybettik" fikrinden uzaklaşıyor. Ona göre kaybedilen ya da kazanılan hiçbir şey yok; sadece can çekişerek ölen ve hayatta kalmaya çalışan insanlar var.

Kubrick, post-endüstriyel harabeler arasında gösterdiği kent çatışmaları sırasında seyirciyle Amerikan askerleri arasında tam bir özdeşleşme kuruyor. Diğer bir deyişle, seyirciyi savaşan taraflardan birinin içine yerleştiriyor. Gösterdiği her iki çatışmayı da (nişancının tüfeğinin yakın planı hariç) manganın görüş açısından seyrediyoruz.

İlk bölümde, simetrik çerçeveleri, düz bir ışığı, boş bir fonu ve soğuk renk tonlarını tercih eden Kubrick, ikinci bölümde simetrik çerçeveleri tümüyle bırakarak, asıl ağırlığı steadicam'e (hareketli kamera) vermiş. İkinci bölümün görüntüleri de çok farklı: Karmakarışık fonlar, parçalı, hareketli ışıklar ve sıcak tonlar...

"Full Metal Jacket" şüphesiz Kubrick'in en iyi filmi değil. "2001" ve "Shining"e oranla daha mütevazı bir yapıt. Ama herşey bir yana, Kubrick'in yaşayan en iyi film yönetmenlerinden biri olduğu gerçeğini bir kez daha kanıtlıyor. ■

MEHMET AÇAR

eleştiriler

Don Juan de Marco

YÖNETMEN: Jeremy Leven, OYUNCULAR: Johnny Depp Marlon Brando, Faye Dunaway, SENARYO: Jeremy Leven YAPIMCILAR: Francis Ford Coppola, Fred Fuchs, Patrick Palmer DAĞITIM: UIP

İspanyolların efsanevi kahramanı, "büyük aşık" Don Juan, birçok sanatçıya esin kaynağı oldu. İlk akla gelenler, Fransız oyun yazarı Moliere'in güldürüsü, Avusturyalı besteci Mozart'ın operası ve İngiliz şair Lord Byron'ın epik şiiri.

Moliere'in Don Juan'ı bir güldürü kişisi. Onu hayvani güdüleri yönetiyor. Kadından kadına koşarken sürekli ortalığı karıştırıyor, başını belaya sokuyor, rezil oluyor. Zavallılığına, beceriksizliğine, korkaklığına gülmekten başka birşey gelmiyor elinizden. Mozart'ın Don Juan'ıysa trajik bir figür; güçlü, cesur ama çaresiz. Tüm hayat macerası, olanca gücüyle - tabii ki boşuna - karşı koymaya çalıştığı tanrısal bir ceza sanki. Kadınlar da, finalde cehennem alevleriyle simgelenen bu cezanın bir parçası. Moliere, insan doğasını olduğundan daha aşağı gösteren güldürü formunu, Mozart'sa olduğundan daha "yüce" gösteren trajedi formunu kullanmış; onların Don Juan'ları birer simge, "sahici" birer insan değil.

Lord Byron'ın Don Juan'ıysa, bütün öteki şiirleri gibi, hayatının "soluk" bir özeti. Kahramanı, yaşamını "aşk ve tutku"nun yönlendirdiği gerçek bir insan. Küçük şeyler birleşiyor ve onu kahraman olma noktasına getiriyor. Ayrıca çok genç (bir romantik çağ kahramanı olduğu için). Hayranlıktan çok şefkat uyandırıyor.

Başrollerini Johnny Depp, Marlon Brando ve Faye Dunaway'in paylaştığı Amerikan yapımı "Don Juan de Marco", daha çok Lord Byron'ın yaklaşımını benimsemiş. Filmin şizoid kahramanının başucu kitabının, Lord Byron'ın epik şiiri olduğu da olay akışının bir yerinde vurgulanıyor zaten. Ne var ki temel aldığı eserin aksine, film en küçük bir yaratıcılık içermiyor; adamakıllı "bayıcı" bir "klişe diyaloglar ve görüntüler yığını" daha çok. Aşk, seks, cesaret, ihanet, vicdan azabı, gerçeklik gibi temalar üzerinde sarfedilmiş felsefe kırıntılarını ara sıra katlanılır hale getirense, Johnny Depp. Filmden alnının akıyla kurtulan da, bir tek o. İnsan, Brando'nun dönüş filminin bu olmasını istemez doğrusu. Halbuki, birkaç on yıl genç olsa, Don Juan rolüne nasıl da yakışırdı.

Filmin hikâyesiyse şöyle: "Dünyanın en büyük aşığı", yani Don Juan olduğunu iddia eden ama buna kimseyi inandıramayan genç bir adam (Johnny Depp), adına yaraşır bir kahramanlık gerçekleştiremediğinden, hiç değilse kahramanca ölmeye karar verir. "Dünyanın en büyük psikiyatristi" olduğu konusunda herkesin birleştiği ve emekliliğine on gün kalmış bir başka adamsa (Marlon Brando) onu intiharın kıyısından döndürür ve tedavisini üstlenir.

Genç adam, tedavinin başında sorar: "En kutsal şey nedir? Peki hayatı yaşamaya değer kılan şey nedir? Ya hayatı ölmeye değer kılan şey?" Cevabı kendisi verir: "Aşk, sadece aşk." Kısa hayat macerasını anlatır. Başka şeyler de tabii: Niye "kadınların erkeği" olduğunu, bir kadını "sütü gelene kadar" öpmenin ne anlama geldiğini... "Gözlerinde henüz doğmamış çocuğunu gördüğü için" aşık olduğu "Playboy orta sayfa güzeli" Dona Anna'dan, özlemle beklediği "kavuşma günü"nden söz eder.

Günler geçer, göbeği adamakıllı yağ bağlamış, yüzü yaşlılıktan ve yorgunluktan kırışmış "dünyanın en büyük psikiyatrı", daracık siyah pantolonu, kan kırmızı yeleği, uzun dağınık saçları, keçi sakalı ve babasının öldüğü gün bir daha çıkarmamaya yemin ederek taktığı maskesiyle kostüme filmlerden fırlamış gibi görünen bu genç adamın iyileşmesini hiç istemediğini farkeder. Zerafeti ve "histriyonik" kişiliğiyle kliniğin tüm çalışanlarının gönlünü fetheden "Don Juan", psikiyatristin hayatını değiştirmiş, ellisinden sonra da yaşama isteği duyulabileceğini, aşık olunabileceğini öğretmiştir.

Ne var ki klinik yöneticileri, genç adamı "iyileştirmek"te ısrarlıdırlar. "Don Juan" başka bir psikiyatriste devredilir ve "iyileşir". Hastaneden çıktığı gün kostümünü, hatta maskesini atmış, yırtık bir blue jean ve soluk bir T-shirt giymiştir.

Sonra filmin belki de en etkileyici sahnesi gelir: Birbirlerine yeniden, üstelik eskisinden de şiddetli bir biçimde aşık olan psikiyatrist ile karısı uçaktadır. "Doğmamış çocuklarını bulmuş" gibidirler; mutsuz gözlerle oturan "Don Juan"a bakışlarında, anne-baba sevecenliği yansır. Onu, Donna Anna'sının beklediği sahile götürüp bırakırlar.

Gerisi Byron'ın, Andersen'den özür dileyerek söylediği gibi: "Hayat ya bir trajedidir, ya da bir komedi; trajedide ölünür, komedide evlenilir". Bizim, trajedinin kıyısından dönmüş Don Juan'ımız da, önceki bütün Don Juan'lara inat, biricik aşkıyla sonsuz mutluluğu yakalar ve...

GÜLENAY BÖREKÇİ

Bulaşıcı tutku. *Birçok sanatçıya esin kaynağı olan "dünyanın en büyük aşığı" Don Juan olduğunu iddia eden genç adam, tutkusunu herkese bulaştırıyor...*

eleştiriler

Apollo 13

YÖNETMEN: Ron Howard, OYUNCULAR: Tom Hanks, Gary Sinise, Kevin Bacon, Ed Harris, Bill Paxton, SENARYO: William Broyles Jr., Al Reinert, GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Dean Cundey, SANAT YÖNETMENİ: David J. Bomba, Bruce Alan Miller, MÜZİK: James Horner, YAPIMCI: Brian Grazer, YÖNETİCİ YAPIMCI: Todd Hallowell

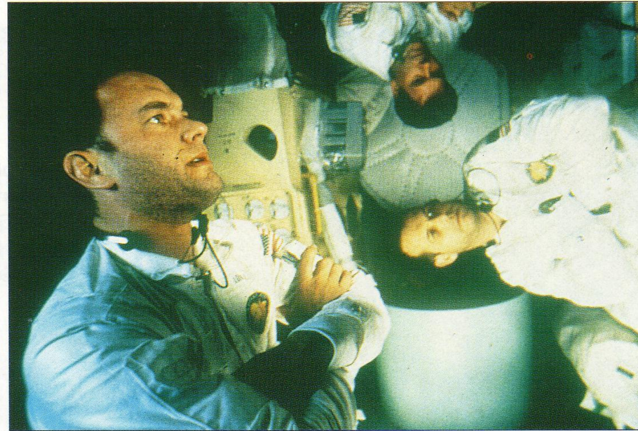
Umberto Eco'nun "opera aperta" (açık yapıt) ile kasdettiği şey, "Apollo 13" gibi bir filmde iyice anlaşılır hale geliyor. Aşağı yukarı her film için farklı izleme biçimleri söz konusu ama, bazı izleme biçimleri birçok filmde iyice kişisel ya da zorlama dururken, "Apollo 13" bu açıdan çok geniş olanaklar sunuyor. "Apollo 13"ün seyircileri, birbirlerinden çok farklı şeyler izlediler: Yakın tarihin teknolojik, siyasi, bilimsel ayrıntılar içeren önemli olaylarından biri üzerine, belgeselvari bir büyük prodüksiyon... Malzemesinin "yabancı"lığına karşın, sonuçta "büyük bir dava"ya adanma, kişisel hırslar, ayrılma - kavuşma, yenilgi - zafer, azim, dayanışma gibi "nokta"ları birleştirerek yolunu çizen bir kahramanlık dramı... İnsanın "göksel" olanla mücadelesi üzerine kurulu bir modern mitoloji ürünü... "Ana rahminden en uzak nokta"ya giden, karanlık boşlukta asla çıkamayacakları bir hücrede sıkışmış üç kişinin klostrofobik öyküsü...

Bir başka izleme biçimiyse, özellikle 80'lerden bu yana entelektüel dolaşımın en prestijli nesneleri haline gelen bazı kavramları eşi görülmemiş bir netlikte "sahneleyen", bir oyun çıkarıyor karşımıza. "Kaos", "simülasyon", "karmaşık sistemler"; ayrıntılara inince "algoritmik modelleştirme", "risk analizi"... Sözgelişi, bir kahramanlık dramı olarak izlediğinizde, Jim Lovell'ın (Tom Hanks) hemen altındaki Ay'a özlemle baktığı; yer kontrol amiri Gene Krantz'ın (Ed Harris) "Uzayda hiçbir Amerikalı'yı kaybetmedik, bu ben işbaşındayken de olmayacak" dediği; astronotların kurtarma gemisine ayak bastığı anları sayabilirsiniz, hikâyenin "tatmin" noktaları arasında.

Söz ettiğim son izleme biçimindeyse, bu tatmin noktaları elbette çok farklı yerlere kayıyor. Bir "karmaşık sistem" ve o anda bilinmeyen bir bileşenin sistemin dengesini bozmasıyla bir "kaos" söz konusu; astronotların kurtarılabilmesi de "kaos yönetimi"nin başarıya ulaşmasına bağlı. Kaos yönetimi içinse, o koşullarda tek geçerli yöntem "simülasyon"...

Astronotlar karbondioksit zehirlenmesi tehlikesiyle karşı karşıya kalıp da diğer kapsülün filtrelerinin içinde bulundukları kapsülün filtre girişlerine uymadığını anladıklarında, söz konusu izleme biçiminin en yoğun tatmin noktasına ulaşıyoruz. Kafası, "kaos", "simülasyon", "karmaşık sistemler" gibi kavramlarla meşgul olan birinin, hikâyenin bu bölümünde kendinden geçmesi kaçınılmaz herhalde: Astronotların, kendi solunumlarıyla açığa çıkan karbondioksitten zehirlenmemeleri için, filtreler kullanmaları gerekiyor. Ancak, ulaşabildikleri diğer kapsülün filtreleri daire, içinde bulundukları kapsülün filtre girişleriyse kare biçiminde. Çünkü böyle bir gereklilik "öngörülmemiş". Yer kontrol amiri Gene Krantz'ın bu standart farkına tepkisi, "Güya bu devlet işi ha!" biçiminde. Bunu şöyle de açabiliriz: İrili ufaklı bir ayrıntılar yığınından oluşan bu sistem (tüm yanlarıyla "uzay yolculuğu işi") çok iyi disipline edilmeli, bir "karmaşık sistem"e dönüşmesine izin verilmemeliydi... O noktada yapılabilecek tek şey vardı, daire biçimindeki filtreyi, kare biçimindeki deliğe uydurmak. Ama astronotların bunun bir yolunu bulmak için zamanları da, enerjileri de yoktu. Yer kontrol merkezinde, ellerinde çoraplar ve kusma torbaları da dahil olmak üzere astronotların malzemelerine aynen sahip olan bir ekip toplanıp, durumu simüle etti. Sonunda, ellerindeki malzemeyi kullanarak, filtreyi girişe yerleştirmenin bir yolunu buldular... Bu izleme biçiminin en "dramatik" anıydı bu; odanızda bir "puzzle" çözüyorsunuz ve başaramazsanız uzaklarda birileri ölecek... "Prosedür" astronotlara bildiriliyor, astronotlardan birinin kullandığı torba kazayla yırtılıp "Şimdi ne yapmalıyım?" diye sorduğunda, prosedür olmaktan çıkıp bir "algoritma"ya dönüşüyordu. Aynen, bir bilgisayara, yapması gerekenleri anlatırken olduğu gibi... Makine-insan işbirliğinin mükemmel işlemesini gerektiren oyunda, kaosu yönetmenin tek yoluydu bu: İnsanların ve devasa teknolojik sistemin "düşünme biçimi"nin ortak bir disiplin içermesi...

Sonuçta karmaşık sistem ehlilleştirilip kaos çözüldükten sonra, astronotlar bir kurtarma gemisinin güvertesine sağ salim ayak bastılar. Geride burada anlatılamayan, her biri ayrı ayrı büyüteç altına alınabilecek pek çok ayrıntı kaldı. Başka başka biçimlerde izleyip, başka başka biçimlerde büyüteç altına alınabilecek ayrıntılar. Bunlara olanak vermesi, "Apollo 13"ü önemli bir film haline getiriyor... Belki de, tüm önyargılara ve "hiç göstermemesine" karşın, Hollywood'dan bir başyapıt adayı... ■

Uzayda kayıp... *"Apollo 13", çok farklı izleme biçimlerine olanak veren, dolayısıyla ilk bakışta akla gelmeyecek çeşitlilikte "tatmin"ler içeren bir film.*

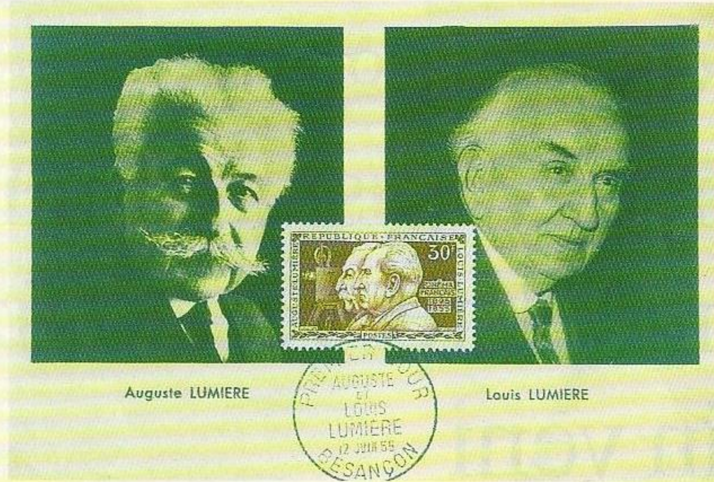
MURAT AYKUL

SİNEMANIN 100. YILI

27 Ekim - 14 Aralık 1995

• Yapı Kredi Koleksiyonu ve çeşitli özel koleksiyonlardan sinema belgeleri
• Sinema kitapları • Sinema dergileri • İlanlar • Broşürler • Fotoğraflar
• Yazışmalar • Şerif Antepli Koleksiyonu'na ait sinema pulları

Sinemanın kurucuları Lumière kardeşler anısına 1955'te basılan pul ve fotoğraf.

Yapı Kredi,
sinemanın 100. yılında,
tüm sinemaseverleri,
7. sanatın tarihine ışık tutan, birbirinden
ilginç belgelerin bir araya getirildiği
sinema sergisini izlemeye,
Yapı Kredi Kültür Merkezi'ne bekliyor.

YAPI KREDİ
KÜLTÜR
MERKEZİ

Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi ve Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Müzesi
İstiklâl Caddesi 285 Beyoğlu 80050 İstanbul Telefon: (212) 245 20 41 - 252 01 15 Faks: (212) 251 07 04
Pazar hariç her gün saat 9.00-17.00 arası açıktır.

YAPI KREDİ

ATCW

Tek atışla hedefi buldu

NATASHA HENSTRIDGE

"Species"i seyredenler onu hatırlamakta hiç zorluk çekmeyecekler. Filmde uzaylı bir afeti oynayan Henstridge'in istikbali parlak gözüküyor.

Geçtiğimiz günlerde yirmi birinci doğumgününü kutlayan Natasha Henstridge, "Artık her yerde meşruyum!" diyor. Bu uzun bacaklı güzel sarışına bir kez bakan bir kulüp sahibinin, yaşı küçük olsun olmasın, onu içeri almayı reddetmesi neredeyse imkansız. Şimdi de, bilim-kurgu korku filmi "Species"teki başarısıyla, tıpkı geçen yılın "The Mask" filmindeki Cameron Diaz gibi, en heyecan verici camialardan birini fethetmek üzere: Hollywood Klübü. Bir uzaylı ve bir insan DNA'sının ürünü olarak dünyaya gelen Henstridge'in "Species"deki romantik dalavereleri arasında damat adaylarını diliyle enselerinden sokup öldürmek de var."Bu sahneleri hissettim," diyerek gülüyor. "Oldukça eğlenceliydi. Özellikle bir ilişkiniz varsa diğer adamı öpmek için sebebiniz oluyor. Bunu söylemenin pek profesyonelce olmadığını biliyorum ama herkes bu konuda yalan söylüyor."

Bu arada, sözkonusu ilişki de tarih olmuş. Önceden modellik yapan Natasha'nın filmlerle ilişkisi yeni başlıyor. Uluslarası planda yapılan bir genç yetenek araştırması sonucu "Species" için tanınmamış bir yüz arayan yönetmen Roger Donaldson'ın dikkatini çekti. O zamandan beri Christopher Lambert ile birlikte başrollerini paylaştıkları "Adrenaline: Feel The Rush" filmi için anlaşma yaptı. Bakışlarındaki gücün farkında olan Henstridge, filme hoş bir yüz ifadesinden çok daha fazla bir şeyler katmaya kararlı. "Görünümüm, kişiliğimle çok bağlantılı" diyor. "İnsanlar görünümümün tehdit edici olduğunu söylüyorlar. 'Aptal olmadığımı, iyi bir insan olduğumu ve benimle konuşulabileceğini' gösterme çabamın beni daha iyi bir insan yaptığını düşünürüm çoğunlukla. Bütün bunları son üç yıldır düşünüyorum çünkü daha önce yalnızdım, hiç arkadaşım yoktu."

Eğer Henstridge birazcık yaşından büyük görünüyorsa bunun sebebi, 14 yaşında modellik yapmak üzere Paris'e gittiğinden beri yalnız yaşıyor olması olabilir. "O zaman babama şöyle demiştim: 'Eğer şimdi gitmeme izin verirsen bundan sonra bana hiçbir şey almak zorunda olmayacaksın.' Ve gerçekten de böyle oldu" derken gülüyor Henstridge. Peki şimdi, bir sinema yıldızı olmasına ne diyor ailesi? "Annemin çıplaklıkla ilgili bir problemi vardı" diye cevap veriyor bu soruya "ama şimdi sanırım bunu hallettik. Benimle gurur duyuyorlar ama yine de filmi gördüklerinde şok geçireceklerini düşünüyorum."

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Hollywood'un en iyileri ve en kötüleri...

Alternatif Oscarlar

Amerikan sinema dergisi "US"in 8. geleneksel okur anketi sonuçlandı. Binlerce okur, sinemada "en iyi" ve "en kötü"leri seçtiler. Listede hiç sürpriz olmayan şey, Hollywood'un yükselen güzeli Sandra Bullock'un hem "en iyi aktris" listesinin hem de başka listelerin "1 numarası" olması. Bir başka sürpriz olmayan sonuçsa, "En çok hangi aktörle sevişmek isterdiniz?" sorusundan, 1 numarada Brad Pitt'in çıkması...

En iyi aktris
1. Sandra Bullock
2. Jodie Foster
3. Meryl Streep
4. Meg Ryan
5. Winona Ryder

En kötü aktris
1. Sharon Stone
2. Drew Barrymore
3. Julia Roberts
4. Madonna
5. Melanie Griffith

SANDRA BULLOCK

En iyi aktör
1. Tom Hanks
2. Brad Pitt
3. Keanu Reeves
4. Tommy Lee Jones
5. Harrison Ford

SHARON STONE

En kötü aktör
1. Syvester Stallone
2. Jim Carrey
3. Steven Seagal
4. Keanu Reeves
5. Tom Arnold

KEANU REEVES

Geleceğin Julia Roberts'ı
1. Sandra Bullock
2. Julia Ormond
3. Winona Ryder
4. Marisa Tomei
5. Alicia Silverstone

Geleceğin Tom Cruise'u
1. Chris O'Donnell
2. Brad Pitt
3. Keanu Reeves
4. Christian Slater
5. Hugh Grant

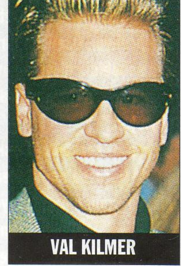
Hangi yıldızla sevişme sahnesinde oynamak istersiniz?
1. Brad Pitt
2. Keanu Reeves
3. Chris O'Donnell
4. Val Kilmer
5. Mel Gibson

En iyi film çifti
1. Keanu Reeves - Sandra Bullock
2. Tom Cruise - Nicole Kidman
3. Brad Pitt - Julia Ormond
4. Clint Eastwood - Meryl Streep
5. Bill Pullman - Sandra Bullock

En kötü film çifti
1. Val Kilmer - Nicole Kidman
2. Clint Eastwood - Meryl Streep
3. Sylvester Stallone - Sharon Stone
4. Warren Beatty - Annette Bening
5. Jim Carrey - Lauren Holly

En iyi geri dönüş
1. John Travolta
2. Michael Jackson
3. Val Kilmer
4. Drew Barrymore
5. Eagles

En iyi giyinen aktör
1. Val Kilmer
2. Hugh Grant
3. Tom Hanks
4. Tom Cruise
5. Chris O'Donnell

VAL KILMER

En kötü giyinen aktör
1. Johnny Depp
2. Brad Pitt
3. Jim Carrey
4. Ethan Hawke
5. Keanu Reeves

En iyi giyinen aktris
1. Jodie Foster
2. Sharon Stone
3. Nicole Kidman
4. Michelle Pfeiffer
5. Drew Barrymore

JODIE FOSTER

En kötü giyinen aktris
1. Drew Barrymore
2. Juliette Lewis
3. Roseanne
4. Madonna
5. Cher

Türk Kadını'nın ne eksiği var?

Dayanıklı Tüketici Hakları eksik!

Ocaktaki süt taşınca gazını otomatik olarak kesen fırınları eksik!

Çekmek için dört kişi gerektirmeyen dört tekerlekli buzdolapları eksik!

İki havlu için bile çalıştırılabilen çamaşır makineleri eksik!

ÖZEL SEANS

SETLER

Bumm, bumm, bumm...

En havalı 20 patlama sahnesi

Beyazperdenin en sevilen numaralarından biri de, patlamalar. Öpüşme sahneleri gibi, patlama sahneleri de kendilerine has bir itibara sahip. Bol patlamalı aksiyon filmleri seyircileri salonlara doldururken, Hollywood'un en havalı patlama sahnelerini size hatırlatalım dedik.

Airport *(1970)*
103 uçuş numaralı uçak iniş yapacağı havalanından epey uzaktadır. Yok edici manyak D.O. Guerrero'nun (Van Heflin) bavulunun içinde uçağa soktuğu bomba patlar.
Hasar: Hostes Gwen (Jacqueline Bisset), yaralanır, tuvaletin kapısı havaya uçar. Acaba, Dean Martin uçağı yere indirmeyi başarabilecek midir?

Alien *(1979)*
Uzay gemisiNostromo, uzayın derinliklerinde ilerlemektedir. Ripley (Sigourney Weaver), Sir Alienford'un (yani saygıdeğer Bay Yaratık'ın) işini bitirmek için uzay gemisini yok etmeye zorlanmıştır. Ripley, Jones adlı kediyi de yanına alır ve ardında korkunç patlamalar bırakarak gemiden kaçar.
Hasar: "Star Wars"takinden beri en gözalıcı uzay patlaması.

Leon *(1995)*
New York'un merkezinde, yoksulların kaldığı bir otelin lobisi. Esas adam Leon, üzerindeki el bombasının pimini çeker ve yanına gelen polis memuru Gary Oldman'a gösterdikten sonra "bunu Matilde gönderdi," der.
Hasar: Mathilde, Danny Aileo ile birlikte yaşamaya gider.

Scanners *(1981)*
Filme adını veren "tarayıcı"lardan biri olan Darryl Revok (Michael Ironside), şeytani telepatik gücünü, zavallı bir kobayı başağrısından kurtarmak için kullanır.
Hasar: Kafa patlar. Şiddet gösterisi meraklılarının görmeye geldiği de budur zaten...

Bridge On The River Kwai *(1957)*
Burma, 1943. Kwai Nehri üzerindeki köprü, tam bir Japon treni geçmekteyken, Shears (William Holden) önderliğindeki komandolar tarafından havaya uçurulur.
Hasar: Nehrin iki yakası arasındaki stratejik öneme sahip tek bağlantı yok olur. Albay Nicholson (Alec Guinness) dehşete düşer ve sonra ölür. Filmdeki son replik: "Çılgınlık...Çılgınlık...Çılgınlık."

Monty Python And The Holy Grail *(1975)*
Kral Arthur (Graham Chapman), Caerbannog'un korkak beyaz bir tavşan tarafından korunan mağarasının dışında, Antakya'nın Kutsal Elbombasını kullanarak düşmanını defeder.
Hasar: Teçhizat Kitabı'na başvurunuz: "Benim gözümde şımarıklık yapmış olan Elbombasını hakeder." Amin.

Speed *(1994)*
Los Angeles'taki bir kafenin önünde, bir otobüs aniden havaya uçar. Bu, eski polis memuru yeni şantajcı bombacı Howard Payne'nin (Dennis Hopper) marifetidir.
Hasar: Şoför kömür olur. Bu patlama sahnesi, Los Angeles Polis Merkezi'nden Jack Traven'in (Keanu Reeves) sinema dünyasında yaratacağı büyük patlama öncesi bir uyarıdır sadece.

You Only Live Twice *(1967)*
Japonya'nın güneyinde, uzun süredir faaliyette olmayan bir volkan patlar. Aslında bu, Ernst Blofeld (Donald Pleasance) tarafından yönetilen, gizli operasyonlardan biridir. Neyse ki James Bond ve birtakım sevimli ninjalar tam zamanında yetişir ve Blofeld'in bir başka uzay roketini patlatma planını bozarlar.
Hasar: Batı dünyası, bir kez daha kendisine karşı örgütlenen bir ihanet girişiminden kurtarılır. Volkan patladığında Bond, doğulu bir güzelle ilgilenmektedir.

Killing Zone *(1994)*
Pazar günleri açık olan bitişik iki Paris bankasının kasaları, kasa patlatma uzmanı Zed'in (Eric Scoltz) bütün itirazlarına rağmen, kapının altından bir şey fırlatan Eric (Jean-Hughes Anglade) sayesinde içeriden açılır.
Hasar: Kasa başarıyla açılır; tek koruma görevlisinin yüzünün yarısı yanar.

Bu sahnelerde ateş görsel efekt değil, tümüyle gerçek...

Jaws *(1975)*

Amity adasının kıyısının açıklarında bir yerde büyük beyaz bir balina dolaşmaktadır. Yivli namlulu tüfek kullanan polis şefi Brody (Roy Scheider) deniz canavarının ağzına tıkadığı oksijen tüpünü ateş ederek patlatır.
Hasar: Olan köpekbalığına olur.

Juggernaut *(1974)*

Okyanusta ilerleyen bir geminin gövdesinde pek önemli olmayan bir hasar vardır. Yıkım uzmanı Buckland (Freddie Jones), telefon hattının bir diğer ucunda gemiyi daha şiddetli ve bu sefer pek de eğlenceli olmayan bir patlamayla tehdit eder.
Hasar: Gemi batmaz ama yolcular arasında korkunç bir panik başgösterir.

Thelma And Louise *(1991)*

Dünyanın en salak kamyon şoförü tarafından kullanılan petrol tankerindeki patlama ile yönetmen Ridley Scott'un ticari başarısı göğü aydınlatır. Patlamanın sorumlusu, yolculukları sırasında defalarca tanker şoförünün cinsel tacizine maruz kalan feminist ikili Thelma ve Louise'dir.
Hasar: Dünyanın bütün şehvet düşkünü maçolarından alınan sembolik bir intikam. Şoför, harab olmuş yükünün başında dövünürken "Kahrolası orospular!" diye bağırır.

The Birds *(1963)*

Boom! Bodega Körfezi'ndeki Capitol Oil Co. petrol istasyonundaki patlama, son zamanlara kadar gayet sakin olan kıyı kasabasındaki bir dizi felaketin ilkidir.
Hasar: Garaj, arabalarla birlikte havaya uçar. Kuşlar da daha akıllı bir biçimde faaliyetlerine devam ederler.

Blown Away *(1994)*

Boom! Bir bomba imha cihazı, Boston'ın kalabalık meydanlarından birinde, bir polis tırını havaya uçurarak patlar. Bu patlama profesyonel bomba imha ekipleri için bile hayret vericidir. Korkunç İrlandalı Ryan Gaerity (Tommy Lee Jones), Jeff Bridges'in bomba ekibinin üyelerini ortadan kaldırmaktadır.
Hasar: Film çekilirken bu patlama bütün camları aşağı indirmişti. Filmdeyse IRA'nın işlediği suçlardan biri oluyor sadece.

Blown Away... Bu sahne çekilirken, tüm camlar kırılmıştı!

Lethal Weapon 2 *(1989)*

Boom! Polis memuru Roger Murtaugh'un (Danny Glover) tuvaleti, Joss Ackland liderliğindeki Güney Afrikalı suç çetesi tarafından yerleştirilen bomba yüzünden havaya uçar.
Hasar: Çok daha saçma birkaç bomba imha teşebbüsünden sonra Murtaugh ve Riggs (Mel Gibson) banyodan fırlarlar.

Heroes Of Telemark *(1965)*

Boom! II. Dünya Savaşı sırasında, karlarla kaplı Norveç'te bir atom bombası tesisi kurulur. Komandolar, Kirk Douglas ve Richard Harris kayaklar üzerinde bir tür Guns of Navarone canlandırırlar.
Hasar: Almanya'nın atom bombası üreten çocukları yeniden tasarım aşamasına dönmek zorunda kalırlar.

Monty Python's The Meaning Of Life *(1983)*

Boom! Kalın bir keresteye benzeyen, şişman Mr. Cresote, birinci sınıf bir Fransız lokantasında ağır bir yemeğin üzerine bol tatlı yer.
Hasar: Yan masalarda oturan müşteriler yarı öğütülmüş pırasa tartı ile kaplanırlar.

The Towering Inferno *(1974)*

Boom! San Fransisco gökdeleninin su tankı, itfaiyecilerin şefi Robert Redford ve mimar Paul Newman tarafından, binayı saran ateşi söndürmek için patlatılır.
Hasar: Gökdelen, dünyanın en enteresan modern şelalesine dönüşür bir anda...

The Dam Busters *(1955)*

Boom! 1943, Almanya, Ruhr Vadisi. Stratejik öneme sahip bir takım barajlar güçlü bombalarla havaya uçurulur.
Hasar: Nazi savaş gücünün vazgeçilmez desteği olan fabrikalara yapılan su aktarımı durur.

Mean Streets *(1974)*

Boom! New York'ta, köşebaşındaki bir posta kutusunun içindeki küçük bomba patlar. Johny Boy (Robert De Niro) tam zamanında kaçıp bir kapı altına saklanır.
Hasar: Bir yığın yanmış mektup... ■

GEYİK LOCASI

Eşcinsel hayranlarım olması beni rahatsız etmiyor. Eşcinseller genel olarak güzelliği sevdiği için beni seviyor olabilirler. Çok yüksek bir beğeni düzeyleri var.
(Esnek ve sert "güzel" ***Jean-Claude Van Damme****)*

En doğal şey çıplaklıktır. Çıplak doğdum ve gömüldüğümde de çıplak olmak isterim.
(Çıplaklığından hiç de şikayetçi olmadığımız top model ***Elle MacPherson****)*

"Batman Forever"ı çekmeye Eylül'de başladık. Bu geçen yılın Eylül'üydü. Asla bitmeyecekti. Film değildi. Bir efsaneydi...
(Batman rolüne seçilince neye uğradığını şaşırıp durumu abartan ***Val Kilmer****)*

Sorunlu olduğumu sanmıyorum. Sanırım garibim. Garip olmaktan da mutluyum.
("Pulp Fiction"da o uzun saat muhabbetiyle muhteşem kafa ütüleyen ***Christopher Walken****)*

Biliyorsunuz, benim fetişim Michael Douglas. Onu seviyorum. Yaşlı ve Yahudi. Gerçekten bir Yahudi Prensi istiyorum.
(Artık Kurt Cobain'in karısı olarak anılmaktan sıkılan ***Courtney Love****)*

Biliyorum, erkekleri kullanan pek çok kadın var, ama dünya mükemmel değil. Elli yıl önce Hitler vardı: Şimdi her yerde orospular var...
("Before Sunrise"da Ethan Hawke ile yaptığı boş lakırdıların fazla etkisinde kalan ***Julie Delpy****)*

Hayatımın bu aşamasında, itibarımı yükseltip bir Barbie gibi görünmekten çıkmam gerekiyor.
(Artık Hollywood'a takılan Cindy Crawford - aptal esmer olmak istemiyor!)

Kanımca, kazandığım en önemli bilgelik, çok şey bilmediğimi bilmemdir.
*(****Michelle Pfeiffer*** *- galiba tasavvufa ya da budizme falan daldı!)*

Hayatımda hep bir anlamda en onurlu olmayı denedim. Biliyorum, karım olmadığımı söyleyebilir. Doğru, ona yalan söyledim ve kandırdım...
(Dürüst olmadığını itiraf edince iyice dürüst olunduğunu sanan ***Oliver Stone****)*

ÖZEL SEANS

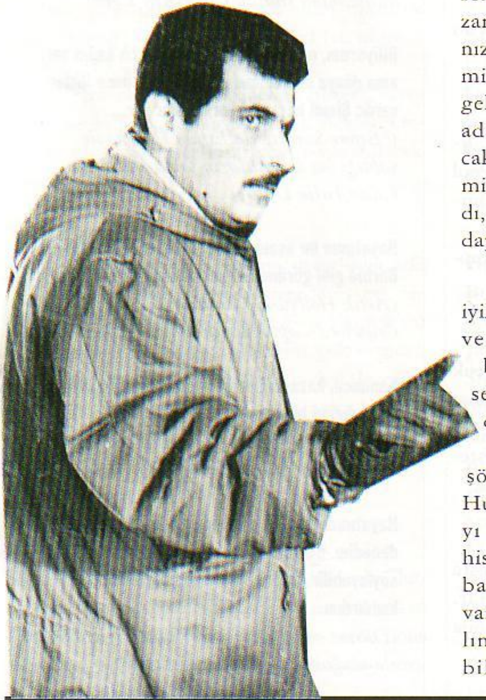

Kadir Savun ya da...

Kapıyı açan adam

"Önemli" ya da "önemsiz" tüm filmler geride kalmıştır hasta yatağında. Herkes "sanatçılarımıza sahip çıkmayışımız"dan, Kadir Savun'un dramından söz eder. Ona da paparazzi programlarında hevesli muhabirler tarafından, hayata yeniden gelse bu "nankör" mesleği yeniden yapıp yapmayacağı sorulmuştur. Evet, ne yazık ki sorulmuştur...

Türk sinemasının sapasağlam "karakter"lerinden, en güçlü "imaj"larından biriydi. "Yuva, ne olursa olsun, kapısını çaldığınızda sizi içeri aldıkları yerdir" ya, Kadir Savun kapıyı açan adamdı. Bir derdiniz olunca fakirhanesinde, yıpranmış bir balıkçı teknesinde, sıcak bir kahvehanenin masasında onu bulurdunuz. İster kanundan kaçıyor olun, ister aşk acılarından, ister kalleş düşmanlarınızdan... Yüzünde derdinizin onun da derdi olduğunu anlatan bir ifadeyle içeri alırdı sizi. Benimsendiğinizi, gözetildiğinizi, aradan geçen zamana rağmen unutulmadığınızı anlardınız. Gerçi paralı adamı oynadığı görülmemişti ama, başınız sıkışınca "Ah dün niye gelmedin... Olsa vermez miyim?" diyecek adamlardan değildi. Yapılacak birşeyler vardı ve o, değil mi ki kapıyı açıp sizi içeri aldı, o şeyleri yapmak için oradaydı...

Gücünün, doğruluğunun, iyiliğinin, halden anlar halinin ve mesafesinin dengesi, eşi bulunmazdı... "Senin gibi serserinin bu evde işi yok" diyecek adamları zaten geçin. Gidebileceklerinize şöyle bir bakınca, sözgelişi Hulusi Kentmen de size kapıyı açardı ve bir "baba" gibi hissettirebilirdi ama, bir babadan istenmeyecek şeyler vardı; ayrıca, nasihatlerle aslında pek ilgilenmediğinizi bilmezdi. Sami Hazinses'e gitseniz, hem güçlü değildi, hem de o kadar size tabiydi ki, güven içinde hissetmeniz mümkün olmazdı. Erol Taş'a güvenemezdiniz, çünkü kötü olabildiğini de çok görmüştünüz. Süleyman Turan gerçi sağlamdı, iyi arkadaştı, öl deseniz ölürdü ama, evde bulabileceğinizin hiçbir garantisi yoktu. Nubar Terziyan'ı ise üzmek istemezdiniz, adam sizden çok üzülecek, belki de bir yerine birşey olacak diye korkardınız. En iyisi, Kadir Savun'a gitmekti...

Ona herşeyi emanet edebilirdiniz ve bilirdiniz ki, beylik deyişle, emanetinize zarar vermek için "cesedini çiğnemeleri" gerekirdi. Bu da kolay iş değildi hani, yüreği kadar bileği de sağlamdı... Size söylemezdi gerçi ama, aslında ona birşeyler emanet etmiş ya da sorunlarının o an için "hayati" olan kısmını ona yüklemiş tek kişi siz değildiniz galiba: Dikkat ettiniz mi? Hep dertli, kaşları çatık, dünyanın yükü omuzlarında bir hali vardı. Bir garip "sıkı adam" melankolisi.

Agâh Özgüç'ün söylediğine göre, 1000 kadar filmde oynamıştı Kadir Savun. 1926 yılında Erzincan'da doğmuş, sinemaya 14 yaşında set işçisi olarak girmişti. Oyunculuğa, filmlerde olduğu gibi bir tesadüfle başlamıştı. Bir gün yardımcı oyuncu sete gelmemiş ve yerine Kadir Savun geçmişti...

Bir filmografisini vermek zor, hatta mümkün değil. Çünkü, kaydı iyi tutulmayan Yeşilçam'da, oynadığı bine yakın film, sinemalarda hiç gösterime girmeyen ucuz video filmlerine varıncaya kadar çok geniş bir yelpazeye yayılıyor. Yine de "önemli" (Ne demekse?) filmleri arasında, Yeşilçam'da oyuncu olarak itibar kazandığı ilk film "Nam-ı Diğer Parmaksız", "Fareler ve

Kadir Savun'un bildik imajının dışındaki dikkat çekici rollerinden biri de, "Fareler ve İnsanlar"dan uyarlanan "İkimize Bir Dünya"da canlandırdığı karakterdi...

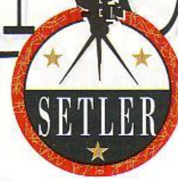
Metin Erksan'ın "Mahalle Arkadaşları"nda Erol Taş, Efgan Efekan, Semih Sezerli ve Suphi Kaner ile birlikte...

İnsanlar"dan uyarlanan "İkimize Bir Dünya", "Aramıza Kan Girdi", "Sinekli Bakkal", "Bir Millet Uyanıyor" ve En Başarılı Yardımcı Oyuncu Ödülü'nü aldığı Metin Erksan filmi "Gecelerin Ötesi" sayılabilir...

"Önemli" ya da "önemsiz" tüm filmler geride kalmıştır hasta yatağında. Herkes "sanatçılarımıza sahip çıkmayışımız"dan, Kadir Savun'un dramından söz eder. Ona da paparazzi programlarında, hevesli muhabirler tarafından, hayata yeniden gelse bu "nankör" mesleği yeniden yapıp yapmayacağı sorulmuştur (evet, ne yazık ki sorulmuştur!). Hasta yatağındaki, işi bitmiş, "ihanete" uğramış adamın psikolojisi deşilmeye çalışılmıştır. Bu esnada, kamera yüzüne "zoom" yaptığında, ilk kez, geleni kapıyı açıp içeri aldığına pişman, "Gelmeseydin daha iyi olurdu" diyen bir adamın yüzü doldurmuştur ekranı... ■

Murat Aykul

ÖZEL SEANS

Travolta'dan bir "ucuz" iş daha

"Ucuz Roman"la yeniden doğan Travolta, bu kez Elmor Leonard'ın romanından uyarlanan Barry Sonnenfeld'in yönettiği "Get Shorty" ile benzer bir rolde karşımıza çıkacak. İlk önce rolü reddeden aktör, Tarantino'nun ısrarı üzerine filmde oynamayı kabul etmiş.

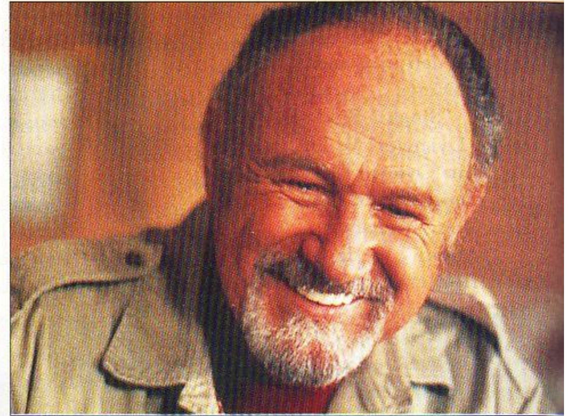
Get Shorty"de Travolta'nın canlandırdığı Chili Palmer, kendisine borcu olan birinin peşinden Los Angeles'a giden Miamili bir tefecidir. Sonradan, parayı ödemek istemeyen adamın, film yapımcısı Harry Zim (Gene Hackman) olduğu ortaya çıkınca Palmer aniden kendini film işinin içinde bulur. Zim'in elinde bir sürü senaryo vardır ve Palmer, bu projeleri gerçekleştirecek kilit kişi haline gelir ama öncelikle, Hollywood'un yeni yıldızlarından Martin'in (Shorty) eski karısı Karen Florés'e güvenmelidir. "Bir tür komedi ama komik olan sadece sözler değil" diyor yönetmen Sonnenfeld. "Prizziler'nin Onuru" türü bir şey. İnsanlar gerçekten aptalca şeyler söylüyorlar ama hepsi doğrudan söyleniyor. İyi olan, bütün bu zeki oyuncuların aptal görünmeleri ama aslında değiller, aptalmış gibi yapıyorlar."

"Pulp Fiction"ın da yapımcısı olan DeVito, Jersey Films adlı şirketi aracılığıyla filmin yapımcılığını üstleniyor. "Pulp Fiction" ile bu film arasındaki bağlantılar bununla da bitmiyor.

Travolta baştan aşağı siyahlar içinde, dişlerinin arasına bir sigara sıkıştırmış. Los Angeles'daki küçük bir sinemadan çıkıyor ve Santa Monica'da bir sokağa giriyor. O sırada bir mağazadan gelen tanıdık bir müzikle irkiliyor. Bu, Misirlou; Dick Dale'in "Pulp Fiction"da kullanılan ünlü gitar solosu.

"Get Shorty"de kadro gayet sağlam: Emektar Gene Hackman (yanda) ve Rene Russo (altta) John Travolta'ya eşlik ediyorlar.

Gecenin ilerleyen dakikalarında Russo da ona katılıyor ve defalarca değişik biçimlerde, Sonnenfield tatmin olana kadar bir diyaloğu tekrarlıyorlar. "Şehir Kovboy'u için seçmelere katılmıştım. Bu, benimle Debra Winger arasında bir şeydi ve sonunda Debra Winger kazandı," diyen, "Lethal Weapon 3 ve "The Line Of Fire" filmlerinden hatırlayacağınız Russo, 15 yıl sonra bu filmde Travolta ile aynı sahneyi paylaşıyor.

Bu arada eserleri birçok kez sinemaya uyarlanan Elmor Leonard'ı da unutmamak gerek: "Hombre", "The Big Bounce", "The Moonshine War", "Valdez is Coming", "Mr. Majestyk", "52 Pick-Up", "Cat Chaser", "Stick" ve "Glitz". Miramax, Quentin Tarantino ve yapımcısı Lawrence Bender tarafından değerlendirmek üzere sanatçının dört eserini daha seçmiş. Aslında Travolta'nın bu filmdeki rolü kabul etmesini sağlayan da Tarantino olmuş.

"Get Shorty" teklifini iki kez geri çevirince, oyuncunun yeniden yanlış seçimler yapmaya başlamasından korkan Tarantino, Travolta'yı aramış ve "Bu kabul etmen gereken türden bir film" demiş. Bunun üzerine Travolta rolü kabul etmiş.

BRANDO'NUN FİLMİ YARIM KALDI

CineFin tarafından finanse edilen 40 milyon dolar bütçeli "Divine Rapture" adlı filmin çekimleri 24 Temmuz'da nakit sorunu nedeniyle durduruldu. Marlon Brando'nun yanısıra Debra Winger, Johnny Depp ve John Hurt'ün de rol aldığı film bütün zamanların en pahalı yarım filmi olarak tarihe geçebilir. İşin ilginç yanı, nakit sıkıntısı yüzünden projeyi geri çeviren stüdyolar şimdi filme ilgi göstermeye başladılar.

ARNOLDŞÖVALYE ROLÜNDE

Paul Verhoeven'in "The Crusade"i nihayet kamera karşısına geçecek gibi görünüyor. Arnold Schwarzenegger'in, Hristiyanlığı yayma görevi sırasında kardeşi ile çatışmaya giren bir 11. yüzyıl şövalyesini canlandırdığı filmin bütçesi ilk finansörü Carolco'ya yüksek gelince geri gönderilmişti ama şimdi galiba Warner Bros filmi himayesi altına alacak. Yine de, tarihi Kudüs kentinin film seti olarak yeniden yaratılması gibi masrafları karşılaması gereken bütçenin kontrolden çıkmasından korkuyorlar. Schwarzenegger, geçen Kasım ayında filmin bütün haklarını satın almış. Halen casting aşamasında olan filmin gelecek bahara tamamlanması düşünülüyor. ■

AIDS'TEN KORUNMAK İÇİN PREZE

RVATİF KULLANIN.

AIDS'in en yaygın bulaşma yolu cinsel ilişkidir. AIDS'ten korunmak için mutlaka prezervatif kullanın. Kurduğunuz ilişkinin tehlikesiz olduğunu düşünseniz bile prezervatiften vazgeçmeyin... **Unutmayın:** AIDS belli bir grubun hastalığı değildir. Irk, din, cins, yaş farkı gözetmeden herkese bulaşabilir. AIDS'in başlıca bulaşma yollarından biri de kandır. Kontrolsüz

kan nakline izin vermeyin, dezenfekte edilmemiş kesici-delici aletleri, şırıngaları kullanmayın... **Dezenfekte edilmemiş aletler AIDS'in bulaşması için fırsattır!** AIDS'ten korunmak sizin elinizde. Lütfen, yaşamınız için gerekli özeni gösterin... güvenli seks için prezervatif kullanın.

Her türlü sorunuz için: Tel: 0 (212) 533 47 73

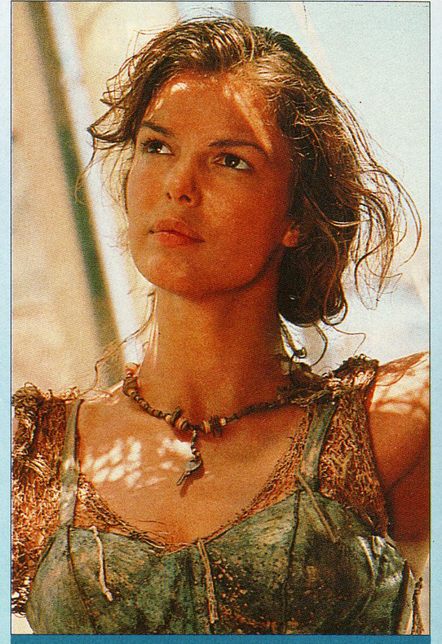

BİNDİK BİR ALAMETE, GİDİYORUZ KIYAMETE!

Waterworld

Ve nihayet, Hollywood'daki devasa su baskını Türkiye'ye geldi... Tüm zamanların en pahalı filmi. Tüm zamanların dedikodusu en çok yapılan filmi... Büyük oynamak denmez, adeta Rus ruleti oynayan Kevin Costner'ın başrolde olduğu bu kıyamet sonrası hikâyesi, buzulların eriyip her yerin sular altında kaldığı bir dünyada geçiyor. Güçlü bir adam, koloniler, korsanlar ve herkesin peşinde olduğu efsanevi "Kurudiyar"... Seyredenlerin gözlerini faltaşı gibi açan, şaşaalı bir gösteri.

Hollywood'un esmer güzeli Jeanne Tripplehorne'u "Basic Instict"ten ve Tom Cruise'un karısı rolünü oynadığı "The Firm"den hatırlıyoruz. Tripplehorne, "Waterworld"de Kevin Costner'a hem romantik hem sert yaklaşan Helen'i canlandırıyor...

tüm zamanların en pahalı filmine hoş geldiniz! Aylardır, bütün dünya bu filmi konuşuyor. "Waterworld"... Yalnızca şaşaalı bir film değil bu. Bir entrikalar yumağı, bir cadı kazanı. Hiçbir film, bu kadar çok medya dedikodusuyla çıkmadı. Filmin bütçesi büyüdükçe büyüyordu. Gazeteler harcanan parayla neler yapılabileceğini gösteren tablolar hazırlıyor, şirketin batacağı söylentileri her yerde dolaşıyordu. Evet, harcanan parayla, bırakın gazetelerdeki listelerde yazılan "bilmem kaç bin tane araba alınırdı" gibi kıyasları, bir üçüncü dünya ülkesinde kusursuz bir darbe finanse edilebilirdi! Türkiye'de yapılan en pahalı filmlerden biri olan "İstanbul Kanatlarımın Altında"yı ölçü kabul edersek, 4 yıl boyunca yılda 50 tane "pahalı" Türk filmi yapılabilirdi.

Kısacası, karşınızda "büyük" değil "dev" bir film var. 175 milyon dolarlık bir dev; vergileri, tanıtım ve pazarlama için harcanan paraları da ekleyince, 220 milyon doları aşıyor...

Büyük para, büyük hırslar ve büyük aksilikler söz konusuydu. Tümüyle sular üzerinde kurulan dev setlerde yapılan çekimler, çok zor gerçekleşiyordu ve sinirler gerildikçe geriliyordu. Başta iki Kevin, yani yönetmen Kevin Reynolds ile oyuncu-yapımcı Kevin Costner arasındaki sürtüşmeler ve harcanan paralar yüzünden deliye dönen şirket yetkililerinin tepkileri olmak üzere, herşey havayı elektriklendiriyordu. "Waterworld" setlerinde hayat çok zordu. Sözgelişi, az sonra göreceğiniz gibi, bir deniz anası bile, ekibe binlerce dolarlık bir fatura çıkarabiliyordu...

Sonunda, bütün aksilikler ve şirketin filmi iptal edip çekimleri durduracağı söylentileri de bitti ve "Waterworld" sinemaseverlere ulaştı. "Büyük" filmin hikâyesi de "büyük", hiç de öyle günlük sorunlar, bildik insanlar arasında yaşanan bildik aşklar ya da şehir sokaklarında geçen polisiye hikâyeler anlatmıyor. Geniş geniş görüntülerle, bir kıyamet sonrası hikâyesi...

SONSUZ SU ÇÖLÜ

Genellikle, kıyametten sonraki dünya tasvirlerinde, bol bol kuraklık ve ateş düşünülürdü. Oysa öyle olmadı! Kutuplardaki buzullar eridi ve bütün dünya sularla kaplandı. Artık uygarlıklar değil, suda yaşamaya uyarlanmış koloniler vardı. Ve bu su yabanileri, "Dryland" (Kurudiyar) adını verdikleri, efsanevi bir diyara ulaşmanın düşünü kurarak yaşıyorlardı.

Büyük kasırgalar kalan herşeyi yıkıp sular altına almış, kalan insanlar güçlerinin son damlalarını kullanarak "atol" dedikleri yapay adalar inşa etmişti. Bu adalarda yaşam kolay değildi. Su, güneş, rüzgâr ve... balık, balık, balık. Yaşamın kendiliğinden böyle zor olması bir yana, bir de her çağda ve her yerde olduğu gibi, her şeyi iyice çekilmez hale getiren haydutlar vardı. "Smokers" adı verilen bu korsanlar, küçük kolonilerin yaşadığı suni adacıkları basıyor, yağmalıyordu.

Silahsız atol insanlarıysa güçsüzdür ve sayıları azdır. Yağmacı korsanlarla başedebilmek için tek bir umutları vardır: Mariner (Denizci) adıyla bilinen yalnız bir kahraman (Kevin Costner)...

Mariner'in en önemli özelliği, sularla kaplanmış dünyaya biyolojik olarak uyum sağlamış ilk insanlardan olmasıdır. Boynunda solungaçları vardır ve su üstünde insansa, su altında bir balık gibi olabilmektedir...

"Waterworld", Mariner'in direkleri kule gibi yükselen özel teknesiyle, ürpertici bir yüzen şehrin geçitleri arasında ilerleyerek Atol'e gelmesiyle başlar. Satıp karşılığında başka şeyler almak üzere saf toprak getirmiştir ki, bu en çok dikkati çekecek şeydir. Saf toprak, her yerin sularla kaplı olduğu dünyada çok değerli, hatta paha biçilmez bir maldır. Atol sakinleri, Mariner'in güçlü, becerikli, cesur halinden çok etkilenirler ve kolonilerini korumak üzere orada kalmasını isterler. Hatta, bunu teşvik etmek için, ona eş olarak çok güzel bir kadın teklif ederler. Ancak, Mariner kadını bir yana itip bu teklifi reddeder. O tek başına yolculuğuna devam etmek istemektedir. Bunun üzerine, Atol halkı onu zorla alıkoyar.

Derken birden bire, "Smokers" adlı korsanlar jet-ski'ler, su kayakları, motorlu sörfler ve sürat tekneleriyle Atol'e saldırır. Korsanla-

Film "Mad Max"te olduğu gibi yabani ve ilkelleşmiş bir kıyamet sonrası dünyasında geçmesine rağmen, özellikle korsanların donanımları arasında, ilginç "tekno" ayrıntılar var... Çok az kullanılan bu tür ayrıntılar, sularla kaplı dünyanın garip atmosferini iyice vurucu bir hale getiriyor...

Waterworld

nın başında, zevk için adam öldüren, gücüyle herkesi korkutan Deacon (Dennis Hopper) vardır. Mariner saldırı sırasında Helen (Jeanne Tripplehorn) adlı bir kadın ve kadının baktığı küçük kız Enola'nın (Tina Majorino) yardımıyla kurtulur.

Üçü birlikte, Mariner'in heybetli teknesiyle Dryland'i aramaya koyulurlar. Bu sular cehenneminde, sularla kaplı olmayan bereketli topraklarıyla bir efsane olan Dryland'e ulaşmak için, bir yardımcıları vardır: Küçük kız Enola'nın sırtına çizilmiş harita.

Ancak başkaları da Dryland düşleri kurmaktadır, özellikle de korsanların lideri Deacon. O da haritanın, yani Enola'nın peşindedir...

YILAN HİKAYESİ BAŞLIYOR...

Birçok noktada karışan herkese "Keşke hiç bulaşmasaydım" dedirten zorlu "Waterworld" serüveni, 1983'te Harward mezunu Peter Rader'in beyninde başladı. 1986'da, hevesli yönetmen Rader, unutulmaz ucuz film klasiklerini çeken yaratıcı ve egzantrik yönetmen Roger Corman'ın stüdyosu New Horizon'a görüşmeye çağrıldı. Rader ile şirketteki genç yöneticilerden biri olan Brad Krevoy görüştü: "Bak, elimizde Güney Afrika'lı bazı işadamlarının parası var. 'Mad Max' taklidi bir film yapmak istiyorlar. Eğer bize böyle bir film yazarsan, kendin yönetebilirsin..."

Rader şöyle anlatıyor: "İki ahlâki soru vardı kafamda: Birincisi, Güney Afrika parasını almalı mıyım? Bu sorunun yanıtını beş dakikada verdim; 'Yönetmenlik şansı için mi? Kesinlikle evet...' İkincisi, bir başka Mad Max taklidi çekmeli miyim? Burada durdum. O zamanlar tüm B filmi (ucuz film) çeken şirketler, bu türden kıyamet sonrası filmi yapıyorlardı."

Ancak, Rader bir sonraki görüşmeye gözleri parlayarak gitti: "Yeni bir fikrim var... İstediğiniz filmi, tamamen su üstünde gerçekleştirmeye ne dersiniz?" Krevoy, hiddetle reddetti: "Deli misin? Böyle bir film bize 5 milyon dolara malolur!" (5 milyon dolar ha! "Waterworld"ün 175 milyon dolara malolduğunu düşünürseniz...)

Rader yine de senaryoyu yazmaya karar verdi. 1989'da, Lawrence Gordon'un Largo Entertainment adlı şirketi, senaryoyu ortalama bir fiyata satın aldı ve Rader'ın bazı yerleri yeniden yazmasını istedi. Sonraki iki yılda, yedi tane taslak vardı.

Derken, 1991'de bir mucize oldu. Kevin Costner, şirket sahibi Lawrence Gordon'un kardeşi Chuck'ı aradı ve "Şu 'Waterworld' denen şey de nedir?" diye sordu. Gordon ona senaryoyu gönderdi. Costner, okuduktan sonra senaryoyla ilgilendiğini söylemek için aradı.

Birkaç gün sonra stüdyoyu arayan Kevin Reynolds'dı. Reynolds, daha önce "Fandango" ve "Robin Hood"da Costner'ı yönetmişti. Ayrıca Costner "Kurtlarla Dans"ı çekerken, bazı karışık sahnelerde ona Reynolds yardım etmişti... Stüdyo, "Waterworld"ü soran Reynolds'a, "büyük bir yıldız"ın filmle ilgilendiğini ve senaryoyu yeniden biçimlendirmek istediğini söyledi. Reynolds bu durumda "Ben ilgilenmiyorum" dedi. Zaten Costner ile aralarında, Costner'ın "Robin Hood"un senaryosuna, yönetimine ve kurgusuna fazla müdahale etmesinden kaynaklanan bir soğukluk vardı... Ancak bir süre sonra da Costner aradı ve filmi çekmeyeceğini söyledi.

Sonunda bir gün, iki Kevin'in de bir hit film yapmaya ihtiyacı olduğu bir noktada, Lawrence Gordon onları görüşmeye ikna etti. Costner henüz "Bodyguard"da oynarken görüştüler. Farklılıklarını aşıp anlaşabileceklerine ikna oldular. Tekrar birlikte çalışabileceklerine karar verdiler. Böylece "Waterworld" hayata geçiyordu. (Ve bu film üzerinde çalışırken araları o kadar açıldı, Costner o kadar "dediğim dedik" davrandı ki, muhtemelen iki Kevin bir daha asla birlikte çalışmayacak!)

GERÇEK BİR YÜZEN ŞEHİR

Filmin çekimlerine başlanmadan önce

uzun süre hazırlıklar yapıldı. Çekimlerin çok büyük bir bölümü, Hawaii'de su üstünde kurulan setlerde gerçekleştirilecekti. Herşey çok zordu. Envai çeşit sorun bir yana, deniz üstünde, birkaç ayrı bölüm halinde çekilen bir sahne için uygun ışık koşullarını yakalamak bile büyük bir sorundu.

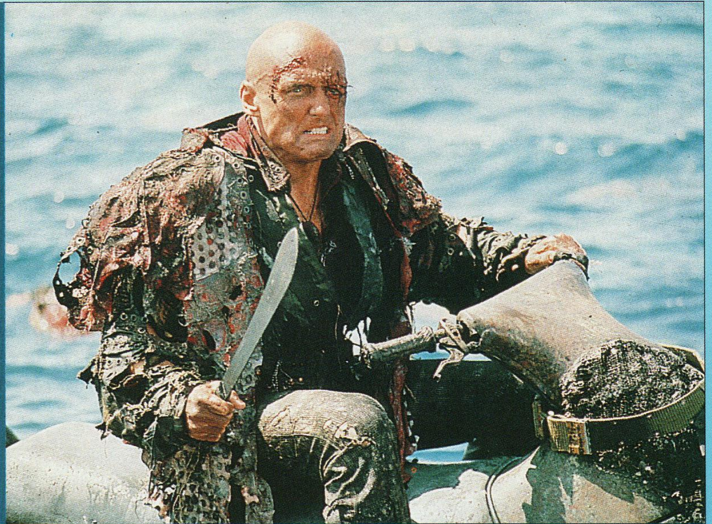
Hem Reynolds hem de Costner, bilgisayar efektleri değil, gerçek setler istiyorlardı. Ayrıca, filmde çok fazla hareketli sahne olduğu için, minyatür setler değil; içinde yaşanacak, gerçek boyutlarında bir yüzer kent, tonlarca çelik ve plastik kullanılarak inşa edildi. (Daha sonra, setlerden birinin batması, küçük çaplı bir skandala dönüştü.)

Set o kadar büyük bir şeydi ki, aslında bir filmin boyutlarını kat kat aşıyordu. Devasa setle bir rekor kırılmış, dünyada şimdiye kadar yapılan en büyük tek parça yüzer ada inşa edilmişti.

Çekim için sete gidiş ve dönüş bile bir alemdi. Her gün, 15 - 20 tekne, görüntü yönetmeni Dean Semler'in ifadesiyle "İspanyol donanması gibi", Pasifik Okyanusu'ndaki setle Hawaii arasında gidip geliyordu.

Görüntü yönetmeni çekimler sırasında o kadar zorlandı ki, film bittikten sonra bir röportajda, "Costner'ın teknesinde yapılan çekimler, hayatımda boğuşmak zorunda kaldığım en zor şeydi" diyecekti. Yönetmen Reynolds'ın söylediğiyse, insanın adama acımasına yol açabilirdi: "Suda film çekmek, bir düzine misketi bir deniz topunun üstünde durdurmaya benziyor..."

Sularla kaplı dünyanın korkunç korsanları "Smokers" adıyla anılıyorlar ve jet-ski'leri, su kayakları ve sürat tekneleriyle kolonilerin adalarını basıp her şeyi yağmalıyorlar. Bu korkunç korsanların başındaysa, "Waterworld"ün en kudretli insanı Deacon (Dennis Hopper) var...

KÖTÜ ADAM, GÜZEL KADIN, TATLI ÇOCUK

Filmin kötü adamını canlandıran Dennis Hopper, Hollywood'un yıllanmış ustalarından biri. 1955'den bu yana "Asi Gençlik", Roger Corman'ın uçuk uyuşturucu filmi "The Trip", "Easy Rider" (aynı zamanda yönetmen ve yardımcı yazar olarak), "Apocalypse Now", "Rumble Fish", "Blue Velvet" ve geçen yıldan hatırlayacağınız "Speed" gibi pek çok yapımda rol aldı. Waterworld'ün korkunç korsanı Deacon rolü ona önerildiğinde, "Role kendi yorumu mu ekleyebilir miyim? Bu rol için kafamı kazıtmak istiyorum" dedi. Yapımcılar bu fikre bayıldılar. Ne de olsa, sinemada bilinen birşey vardı: "Kötü adamdan daha kötü adam, dazlak kötü adamdır..."

Mariner'ın yanındaki "esas kadın" Helen'i canlandıran Jeanne Tripplehorn, ilk olarak "Basic Instict"teki rolüyle sinemaseverlerin karşısına çıkmıştı. Daha sonra "The Firm"de Tom Cruise'un karısı rolüyle esas çıkışını yaptı. Tripplehorn, "Waterworld"de Costner'a yaklaşımı sertlikle romantizm arasında dalgalanan bir portre çiziyor. Güzelliğiyle dikkat çekerken, bir yandan yüksek bir fiziksel güç ve dayanıklılık imajı da veriyor.

"Waterworld"de efsanevi Dryland'e ulaşmak için sırtındaki dövme haritayla anahtar konumunda olan kız çocuğunu canlandıran 10 yaşındaki Tina Majorina ise, şimdiden hatırı sayılır bir sinema kariyerine sahip. İlk olarak Andy Garcia ve Meg Ryan ile birlikte, "When a Man Loves a Woman" ile çıkmıştı seyirci karşısına. Ardından, Ray Liotta ve Whoopi Goldberg ile birlikte, "Corrina, Corrina"da oynadı. Onu son olarak, bir fok balığı ile birlikte başrol üstlendiği "Andre"de izledik. Tüm ekip ondan çok memnun. Yapımcılar, Majorino'nun sette herkes tarafından sevildiğini, bazı yetişkin oyunculardan bile daha olgun olduğunu söylüyorlar. (Gerçi halkla ilişkiler faaliyetlerinin bir gereği olarak, bütün çocuk oyuncular için böyle söylenir).

DENİZ KURDUYLA DANS...

Costner "Waterworld"de bir yandan kahraman, ama bir yandan da epey anti-patik bir portreyle çıkıyor karşımıza. Birçok yerde duygusuz, bencil bir kötü adam çiziyor. Ancak portrenin böyle olmasında ısrar eden de kendisi... Hatta, yönetmen Reynolds ile aralarındaki sürtüşmelerin çoğu, Reynolds hikâyeyi öne çıkarmak isterken, Costner'ın garip kahraman karakterini öne çıkartmakta ısrar

Kevin Costner, senaryo değişiklikleri ve kurgu aşamasında, kendi "kahraman" karakterini öne çıkarmak için pek çok şey yaptı... Ancak, alıştığımız kahramanlardan biri değil bu, pek çok itici özelliği var. Costner, özellikle de bu "kötücül" kimliği korumak konusunda ısrar etti. Yüzme bilmeyen bir çocuğu denize atmak, bir kadının kafasına koca bir direkle vurmak gibi...

Waterworld

etmesinden kaynaklandı. Zaten, film üzerine konuştuğunda da, ağırlıklı olarak "kendisi" üzerinde durdu ve yapımcılar arasında da yer almasından yola çıkarak filmi herkesten çok sahiplendi.

"Bu hareketli serüven filmiyle ilgilenmemin esas nedeni, yalnızca serüvene değil, çok iyi bir hikâyeye ve diyaloglara dayalı olmasıydı" diyor: "Ben hep, beğendiğim, iyi olduğunu düşündüğüm öykülerde oynadım. Bu filmin sadece harekete dayalı olduğunu düşünenler varsa, hayal kırıklığına uğrarlar. Gerçekten büyük bir hikâyesi olan, alışılmıştan çok farklı, büyük bir serüven filmi görmek isteyenlerse, 'Waterworld'de aradıklarını fazla fazla bulacaklar."

"Waterworld"ü hem yönetip hem oynadığı "Kurtlarla Dans" gibi görüyordu Costner. "Benim filmim" diye söz ediyordu. Herkesi "filmini" görmeleri için sinema salonlarına çağıran demeçler verdi: "Benim filmlerime gelenler, film izlerken insanların neden yaralandığını, neden öldüğünü, neden öyle davrandığını, neden mutlu olduğunu ya da ağladığını öğrenecekler demiştim. 'Waterworld'de bu sözümü bir kez daha tuttum."

Sanmayın ki Costner film bittikten sonra herşeyi sahiplendi. Hayır, sette de zaman zaman hem senarist, hem yönetmen, hem görüntü yönetmeni gibiydi. Özellikle kurgu aşamasında, son kararları tümüyle o verdi. "Waterworld"de onunla çalışmak, tüm ekip için "deniz kurduyla dans"tı... Öyle ki, herşey bittikten sonra, hem para yutan filmin entrikalarından hem de özellikle Costner'dan bıkan yönetmen Kevin Reynolds, bir sonraki projesinin karısı ve iki çocuğuyla Seattle'a taşınıp sakin bir yaşam sürmek olduğunu söyledi. Bir de, "Gelecek yıl küçük, kişisel bir film yapacağım" dedi. Ona "Filmin yıldızı kim olacak?" diye sordular. Sütten ağzı yanan Reynolds, yoğurdu üfledi: "Yıldız mı? Yıldız olmayacak..." ■

ELEŞTİRİLER, YORUMLAR, LAKIRDILAR...

● **Bir filmin öngörülen maliyeti geçmesi için hiçbir sebep yoktur. Eğer insan profesyonellerle çalışıyorsa, işin başında bile tam rakam bilinebilir. "Waterworld"ün maliyeti, hiçbir durumda 65 milyon doları geçmeyecek...**
(Universal'ın yöneticisi Tom Pollack, işin başında böyle demişti. Eh, herkes 110 milyon dolarcık şaşırabilir...)

● **Filmde Helen'in kafasına odunla vurduğum sahneyi yapımcıların çıkarmaması için, bir 'fucker' gibi mücadele etmek zorunda kaldım...**
(Kevin Costner, filmdeki kötücül karakterini koruma ısrarı üzerine...)

● **Kevin Costner filmin en büyük kumarı. Bu filmde kötü adam olmak istedi ve oldu. Ama o kadar kötü oldu ki, insan onu seyretmek bile istemiyor. "Bir kadının kafasında direği kırıyor. Yüzme bilmeyen bir çocuğu denize fırlatıyor. Perdede daha ilk görünüşünde, bir şişeye işiyor ve şişeyi çalkalayıp kendi çişini içiyor... Box-office faciası garanti!** *(Ryan Gilbey, Premiere)*

● **Günün sonunda bir yönetmen olmalıdır. Costner gibi yetenekli ve güçlü bir yıldızla çalışıyorsanız ve o da filme kendi bakış açısını katmakta çok ısrar ediyorsa, bu filme zarar verebilir.**
(Senarist David Twohy)

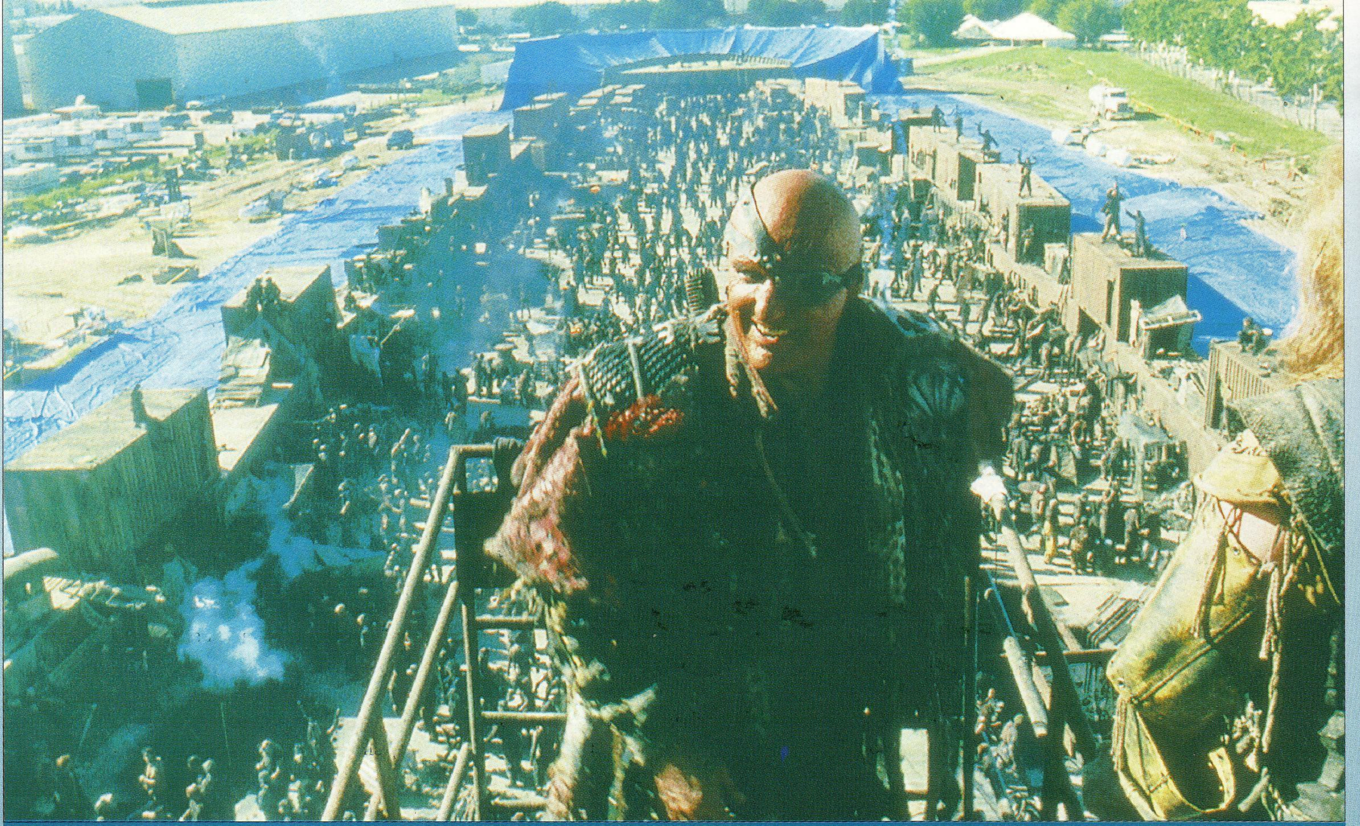
● **Hiçbir zaman gerçekten arkadaş olduğumuzu düşünmüyorum. Olsa olsa, birbirimize dostça yaklaşıyorduk denebilir. Arkadaş doğru sözcük değil. Buna inanmıyorum. Çünkü davranışlar, arkadaşlığı değiştirmez.**
(Kevin Costner, yönetmen Kevin Reynolds ile arasının açılması üzerine...)

● **"Waterworld"de çalışmak, bir çığ altında çığ filmi çekmeye çalışmaya benziyor.**
(İşten çıkarılan bir set görevlisi)

● **Emin olun ki daha ucuza malolmasını isterdik...**
(Universal yetkilisi Bruce Feldman)

● **Filmi görene kadar çenenizi kapatın. Gösterime girince, gidin ve seyredin. O zaman böyle eleştirilmeyi hak ediyor mu, etmiyor mu görürsünüz...**
(Senarist David Twohy, basındaki yoğun eleştiri kampanyası üzerine, gazetelere ilan olarak verdiği açık mektupta böyle yazdı.)

● **Bu kadar paraya değer miydi ya da bu para perdeye yansımış mı? Şirket bu filmden kâr eder mi? Bunlar ayrı mesele... Yalnız, Kevin Costner'a gelince, adam iyi yüzüyor...**
(Empire'ın filme 5 üzerinden 4 yıldız veren eleştirmeni Jeff Dewson)

Sette gerilim had safhadaydı... Görkemli bir dünyanın görkemli kötü adamı Dennis Hopper, filmin kamuoyundaki imajı zaten kötüyken karısından boşanan Kevin Costner'a boşanma dedikodularıyla ilgili bir başlık gösterdi. Kevin Costner kızarak çekip gitti ve "Sette çok şey istemiyorum. Sessiz olun ve benimle ilgili başlıkları bana okumayın yeter" dedi.

Waterworld CADI KAZANININ HİKAYESİ

• Waterworld'ün bütçesinde ilk hesaplanmayan dolarlar, muhtemelen Mart 1994'te rüzgârla geldi (zaten rüzgâr filmin başına hep bela olacaktı)... Yapımcılardan Charles Gordon, Hawaii'de, filmin mekân sorumlusu olan Ginger Peterson'la buluştu. Ginger Peterson, buluşmaya BMW'siyle gelmişti. Gordon kadının arabasına baktı ve pahalı bir araba olmalı dedi. Sonra arabanın kapısını açtı. Bir an için kapı elinden kurtuldu, rüzgâr o kadar sertti ki, BMW'nin kapısı uçup gitti. 1600 dolarlık zarar şirkete fatura edildi... (Bu henüz çok minik bir zarardı. Film bittiğinde, bütçe aynı BMW'den 4000 tanesini satın alabilecek boyutlardaydı.)

• Bilgisayarlardan jeneratörlere kadar, nispeten küçük hırsızlıklar da çeteleye eklendi. Peterson ve şirketindekiler, taşınabilir tuvaletlerden küçük çelik destek çubuklarına kadar, her konuda "Waterworld" ekibini kazıkladılar. Çünkü, Hawaii'de "alternatifsiz" olmanın rahatlığıyla davranıyorlardı. Ginger Peterson, çekimler bittikten sonra gözden kayboldu. Ekipten birisi, "Eğer kalsaydı linç edilebilirdi" dedi.

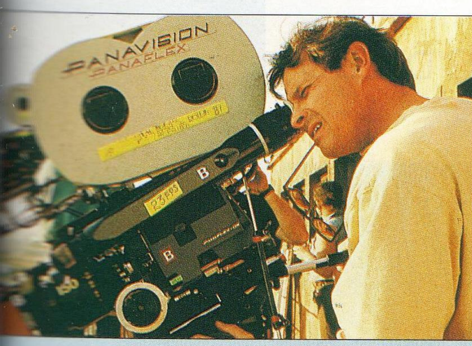
• Kevin Costner'in görkemli teknesinden, tanesi en az 500 bin dolara malolmak üzere, iki tane yapıldı... Üzerinde koloninin yaşadığı hantal, metal yığını atole gelince... Atol'ün sekiz ana bölümü arasında, ölen koloni üyelerinin gübreleştirilip yakıt olarak kullanılmasını sağlayan iğrenç organik yakıt depoları da vardı. Filmin sembolü gibi duran devasa atol için bütçede 1.5 milyon dolar ayrılmıştı. Oysa, 1000 ton çelik kullanıldı ve 5 milyon dolara maloldu.

"Waterworld"ün çalışmaları bittiğinde herkes derin bir "oh" çekti. Cehennemden çıkıp dünyaya dönmüşlerdi. O kadar belalı bir serüvendi, o kadar çok aksilik ve entrika vardı ki, bazıları uzun süre film yapmaya tövbe etti. Filmin yapım hikâyesi, büyük prodüksiyon bir gerilik filmini aratmıyordu!

• Faturanın akıllara zarar biçimde kabarması üzerine, Universal Stüdyoları projeyi iptal edebilirdi. Ancak, özellikle Kevin Costner'ın "Ya ödeyin ya da kendiniz oynayın" tavrından paylarına düşeni aldıkları için, çoktan 20 milyon dolar içeri girmişlerdi. Böylece, 27 Haziran 1994'te, cehennem macerası, yani çekimler başladı.

• Rüzgârlar korkunçtu. Bazı günler hiç çekim yapılamıyordu ve böyle zamanlarda, yüzlerce kişilik ekibin masrafları, faturayı kabartmaya devam ediyordu. Bazı günler, tam çekim yapılırken, ufukta bir gemi görünüyordu. Ya da, bazı çekim açılarında, kameranın ufuktaki dağların görüntüsünü aldığı görülüyordu. "Waterworld"de bu olamazdı! Yapım sonrası aşamasında, bu tür fazladan görüntülerin silinmesi, epey pahalı bilgisayarlı efekt çalışmalarını gerektirdi.

• Ekstra harcamalar, suda çekim yapmaya kalkan sinemacılara ders olacak boyutlara ulaşmıştı artık. Çekimler tam yol ilerlerken, setteki sağlık görevlileri her gün en az 40 - 50 kişiyi tedavi etmek zorunda kalıyordu. Neyse, en azından sağlık sorunları demokra-

Kevin Costner yönetmen Reynolds'a o kadar eziyet etti ki, Reynolds bir kır evine çekilip sakin bir yaşam sürmeye ve bir daha film çekse bile yıldızlarla çalışmamaya karar verdi...

tik yayılıyordu. Texas Denizcilik Akademi-si'nden mezun olan yönetmen Kevin Reynolds bile, deniz hastalığına yakalandı ve "Denizden nefret ettiğimi anladım" dedi.

● Kevin Costner, kendisini pervanenin rüzgârıyla düşüren helikopterin pilotuna deli gibi "S...r" diye bağırıp bir el işareti yaptı. Çekimi yapmışlardı ama, tekne dönerken bir fırtına çıkmıştı. Ucuz atlatılan kaza da o zaman oldu... Costner'ın tahammülü tükenmişti, öfkeliydi ve gemi direğine vurup duruyordu. Aktör, "Hangi akla hizmet bilmiyorum ama, çekimler için dünyanın en rüzgârlı yerini seçmiştik" diyor. Bugün karada ve güvende olan yapımcı Gordon, gülüyor ve Costner'ın o zaman çok mutsuz olduğunu söylüyor.

● Kevin Costner'ın dublörü Norman Howell'ın başına geleneyse, ne o gün ne de bugün hiç kimse gülmeye kalkmadı. Howell, çekimler sırasında bir derin dalış sahnesinde vurgun yiyerek ölüme yaklaştı. Costner'ın jetiyle hemen Honolulu'daki hastaneye götürüldü ve tedavi edilip birkaç gün sonra geri döndü...

● Aksilikler sürerken, stüdyoyu başından beri 96 günlük çekim programının aşılacağına, işin aslında 135 gün süreceğine inandırmaya çalışan Birinci Yönetmen Asistanı Alan Curtiss ayrıldı. (Gerçekte, çekimler 135 gün de değil, 166 gün sürdü.)

● "Waterworld"ün tepeden yuvarlanan kartopu gibi büyüyen bütçesi 135 milyon dolara ulaşmıştı. Çekimlerin Ekim'deki büyük deniz kasırgasından önce bitmesi gerektiği varsayılıyordu ama, ufukta bir son görünmüyordu henüz. Bu esnada, Costner'ın ajanı Michael Ovitz, MCA'in başkanı Sid Sheinberg, Pollock ve Universal'ın başkanı Casey Silver Hawaii'de toplandılar. Direktifleri açıktı: "Pahalı sahneleri budamaya başlayın." Costner'ın yanıtı "Hayır!" oldu, "Bunu takmadığımı bilmenizi isterim... Ama yapıma belirli bir payla ortak olabilirim..."

● Bu esnada, senaryoda istenilen değişiklikleri anında yapmak için kiralanan, "Speed"in senaristi John Whedon, bir otel odasında haftalığı 100 bin dolara çalışıyordu...

● Küçük oyuncu Tina Majorino, suda geçen bir sahnede, zehirli bir tür deniz anası tarafından sokuldu. Tina sudan çıkarıldı. "Kuru" sahnelerden birinin çekimi yapılamazdı, çünkü o sahne çekilirken bütün oyuncular ıslanmıştı. Bir gün kaybedildi... Ve binlerce dolar...

● Costner, Universal'ın kesme taleplerini durdurmak için, elini cebine attı. Film gelirlerinden alacağı yüzde 15'lik payı gözden çıkarmaya razı oldu. Ancak film para getirirse, payını alacaktı.

● Bu sırada, kasırga mevsimi gelip kapıya dayanmıştı. Ancak büyük fırtına, Costner'ın 3 çocuğunun annesi olan 16 yıllık eşinden boşandığını açıklamasıyla koptu. Şirket yetkilileri, buna çok bozuldular, çünkü filmin kamuoyundaki imajı zaten çok kötüydü. Costner'ın boşanması, gittikçe irtifa kaybeden imajını iyice zedeleyip, filmin zaten fiyasko olmasından korkulan gelirlerine zarar verebilirdi.

● Set ekibinden birinin elinde kapağında kendi fotoğrafı ve boşanma dedikoduları olan bir tabloid gazete taşıdığını gören Costner, bu tabloidlerin sete girmesini yasakladı. Set işçilerine, "Burada oturup durmanız bana yardımcı olmuyor... Bunu okuyabilecek zaman bulduğunuz için gerçekten mutlu oldum. Keşke benim de zamanım olsa" dedi. Bir süre sonra, Dennis Hopper, Costner'a boşanma dedikodularıyla ilgili bir başlık gösterdi. Costner, hemen kalkıp uzaklaştı ve şöyle dedi: "Sette fazla birşey istemiyorum. Sessiz olun, benle ilgili başlıkları bana okumayın..."

● Yılın başında yapım son çekimler için Los Angeles'a taşındığında ve fatura da 150 milyon dolara ulaştığında, "Waterworld" artık medyada "Watergate" skandalına ve fiyasko olan "Heaven's Gate" filmine gönderme yaparak, "Kevin's Gate" diye anılır olmuştu.

● Los Angeles'da, Kevin Costner bungee-jump (esnek bir halatla bağlanarak yüksek bir yerden atlama) sahnelerinde kendisi oynamakta ısrar etti. Çünkü yapım o kadar çok para yutmuştu ki, burada dublörler kullanılırsa, yüzlerini gizlemek için kullanılacak ekstra kamera donanımlarının yüksek maliyeti iyice bardağı taşıracaktı.

● Şubat'ın 14'ünde çekimler nihayet bitti. Kevin Costner, bungee-jump sahnelerinde sırtını yaralamıştı. Ancak yönetmen Kevin Reynolds, sahnelerin sorunlu olduğunu söyleyerek bir daha çekim yapmak istedi. Costner'ın yanıtı netti: "Yapamam..."

● Çekimler bitti, ama belalar bitmedi!.. Costner, boynundaki solungaçların filmdeki görüntüsünden hoşnut değildi: "Kahrolası şeyler küçük birer vajinaya benziyorlar!"... Efekt ekibi, Costner'ın solungaçlarının doğru dürüst göründüğü bir su üstü sahnesinden, bilgisayar aracılığıyla görüntü kopyalayarak sorunu hallettiler... Artık solungaçlar "vajina gibi" görünmüyordu, ancak faturaya binlerce dolar daha eklenmişti.

● Yönetmen Reynolds ile Costner arasındaki gerginlik, kurgu aşamasında doruğa çıktı. Reynolds, filmi kontratında belirtilen 2 saat 15 dakikalık süreye indirmeyi reddederek, 2 saat 40 dakikalık bir kurgu verdi. Stüdyo, bunu görünce, "kurgu aşamasında sert kararlar almak zorunda olduklarını" açıkladı. Costner, Reynolds'ın kurguladığı filme, ayrıca, "Waterworld'ü sıradan bir aksiyona indirgediği" savıyla karşı çıktı. Ayrıca, Reynolds Hawaii'de yeniden bazı çekimler yapmak istiyordu ve Costner bunun filmin yazın gösterime girmesini tehlikeye düşüreceğini düşünüyordu.

● Kurgu sorunları nedeniyle, Reynolds filmle ilgili tüm çalışmaları bıraktı. Kurgunun başına Costner geçti. Sonunda, 9 Mayıs'ta ışıklar kapandı ve film test gösterimine girdi. Test gösterimini seyredecek olanlara, önyargılı olmalarını önlemek için, "Büyük bir Hollywood yıldızının oynadığı yeni bir aksiyon filmi" denmişti... Seyirciler filmin Waterworld olduğunu anladıklarında, içlerinden biri bağırdı: "Paramı geri istiyorum! Bu boktan film olabileceğini anlamıştım..."

● Costner ve efekt ekibi, yeniden kurgu odasına girdiler. Bazı "zayıf" sahneler için yeni efektler yapıldı ve fatura şişmeye devam etti. Fatura son halini aldığında, hemen hemen bütün gazeteler, "175 milyon dolarla neler yapılabilir?" listeleriyle doluydu. Bu listelerin maddeleri arasında şöyle şeyler vardı: "3000 tane yeni BMW 740i Sedan alınabilir... Ortalama bir Amerikan kasabasındaki 51,210 insanın bir yıllık gelirleri karşılanabilir..." ■

KARANLIK GELECEĞİN TEKNO-MAÇOSU YARGIÇ DREDD

STALLONE'NİN KANUNU

25 yıldır suç alemlerinde fink atan ünlü çizgi roman kahramanı "Judge Dredd" (Yargıç Dredd), nihayet beyazperdede. Gelecek yüzyılların hem savcı, hem yargıç, hem de cellat rolünü üstlenen korkunç adaletçisini Sylvester Stallone oynuyor. Yıldızı parlayan güzel Diane Lane'in yanısıra, yılların ustası Max Von Sydow ve kötü adam rolünde Armand Assante filme karizma katıyorlar...

Onun dünyasında, bir kadına saldıran bir adam iki yıl hapis cezası alır; kadınsa, yanlış zamanda yanlış yerde bulunmaktan dolayı yedi yıl cezaya çarptırılabilir."

Sylvester Stallone, "Judge Dredd"i (Yargıç Dredd) oynamak için anlaşmayı imzaladığında, senaryoda yazılanlara değil orijinal kaynağa, yani çizgi romana başvurdu. Ve gördüğü şey, normalde kolay kolay şaşırmadığını söyleyen aktörü çok şaşırttı: "Bildiğini okuyan, bağışlamayan ve esnemeyen bir tipti" diyor Stallone, "Kahretsin, çizgi romanda, bir kızı öptüğü ve bu yasadışı olduğu için en iyi arkadaşını bile öldürüyordu. Karakterin ve filmin ironisini sevdim. Onun tümüyle çıldırmış olduğu gerçeğinden hareket ettim..."

Ayrıntılara pek girmiyor: "Bu filmde bazen bir mermiyi dişlemek zorunda kaldım. Filmin hoşlanmak zorunda olmadığım biçimde aktığı durumlar vardı, ama bu yapıma kendi isteklerimi dayatacak bir pozisyonda hissetmedim..."

Stallone, Yargıç Dredd karakteri üzerine, daha önceki filmlerinde yapmadığı kadar araştırma yapmış. Çizgi roman dizisinin bütün bölümlerini okumuş. Onunla yatıp onunla kalkmış adeta. Dredd'in alamet-i farikası olan "Ben kanunum" sözünü kendi kendine sık sık tekrarlamış. 25 yıldır yaşayan bir karakteri canlandırmanın, kendisine gerçek bir sorumluluk duygusu verdiğini söylüyor.

Kimdir Stallone'nin hayatına bu kadar çok girip, şimdilik de olsa "Rocky"nin, "Rambo"nun papucunu dama atan bu Yar-

YOU CAN DO THIS THE EASY WAY OR THE HARD WAY!
HARD SUITS ME FINE!

Çizgi romandaki kaotik ve karanlık gelecek, özel efekt teknolojisi ve set tasarımcılarının çalışmasıyla, etkileyici biçimde beyazperdeye aktarrıldı. Yarıç Dredd'in, diğer yargıçların, suçluların ve "vatandaş"ların kostümleri de, çizgi romandan yola çıkılarak tasarlandı.

gıç Dredd. Gelelim onun hikâyesine...

KAOSUN ADALET BEKÇİSİ

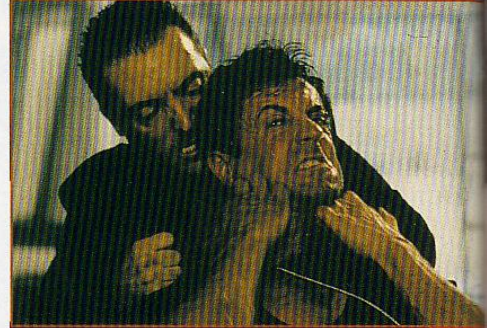
5 mart 1977'de İngilizler yepyeni bir haftalık dergi olan 2000 AD'nin sayfalarında yeni tip bir süper kahraman keşfettiler. John Wagner ve Pat Mills'in senaryosunu yazdıkları ve İspanyol Carlos Esquerraz'ın çizdiği hikayenin kahramanı iri yapılı bir insan ve yüzü zırhlı bir miğferle tamamen örtülü. Fütürist "motosikletli aynasız", giysisinin kemerinden korkutucu bir silah sarkıyor.

Bu garip şahsiyet, aslında üçüncü bin yılın adaletinin son kalesi. Dört bir yana yayılmış mega şehirlerde, sürüngen yaratıklardan sapına kadar nihilistlere kadar garip bir halk yaşamaktadır. Bu döküntü takımının üstesinden gelebilmek için, acayip totaliter yeni bir siyaset sistemi kurmaktan başka çare bulunamamıştır. Sistem, aynı zamanda jüri üyesi ve infazcı görevini de yürüten yeni tür yargıçların sultasında sürmektedir. Bütün İngiltere'nin idolü haline gelen kahraman, işte bu yeni sınıfın en korkutucu üyesidir. Şehrin en aşağılık ve ürkünç sokaklarında iş tutan bir yargıçtır. Öyle biri ki, acılı bir dehşet ve şiddetle, Dirty Harry'yi bile yanında sevimli bir solcu bırakacak ürkütücülükle işini görür: Judge Dredd (Yargıç Dredd!)

KÜLT KAHRAMAN

"Punk" kasırgasının İngiltere'yi kasıp kavurduğu bir sırada Dredd'in çıkagelmesi herkesi hayretler içinde bırakarak, bir çizgi romanın boyutlarını fersah fersah aşıp gerçek bir toplumsal olay mertebesine erişti. Bütün İngiliz marjinalleri, birkaç hafta içinde kendisini taptıkları bir idol haline getirdiler. Ve yargıç, "kült idol" haline gelerek, hakkında "I Am the Law" (Human League) veya "Mutants in Mega City One) (Finks Brothers, eski Madness topluluğu) gibi şarkılar tıngırdatıldı.

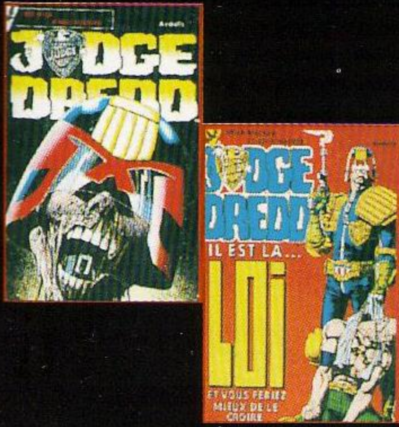
İngilizler'in diziyi böylesine tutmaları, kahramanın karakterinin yegâneliği kadar, yazarları John Wagner ve Pat Mills'in gerçek birer yergici olmalarından da kaynaklanıyor, çünkü toplumun aynasını olanca hastalıklı yönüyle ve acılı bir mizah havasında yansıtmayı çok iyi bilmişler. Her tür otosansürü reddederek, laf arasında birkaç tuhaf adli serüveni de araya sıkıştırıp, özellikle "Lanetli Dünya" bölümünde Dredd'i hamburger endüstrisinin iki devi arasındaki kıyasıya savaşın içine sokmuşlardı. Bunu o kadar gerçekçi yansıtmışlardı ki, McDonald's

KANUN NAMINA
(JUDGE DREDD)

YÖNETMEN
Danny Cannon
OYUNCULAR
Sylvester Stallone, Max Von Sydox
Armand Assante, Diane Lane
Jürgen Prochnow
SENARYO
William Wisher, Steven E.De Souza
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ
Adrian Biddle
MÜZİK Alan Silvestri
YAPIMCI Andrew Vajna,
Edward Pressman

Armand Assante, Yargıç Dredd'in karşısındaki kötü adam Rico rolüyle, bundan sonra "kötü adam" rollerinin gediklisi olacağının ipucunu verdi.

ve Burger King, mahkemeye başvurup, bazı bölümlerin bir daha yayınlanmaması kararı bile aldırtmışlardı. Şiddet yönü ağır basan, faşizmin bütün görünümleri nedeniyle eleştirilen Yargıç Dredd, yirmi yılı aşan bir zamanda çağdaş çizgi romancılıkta ağırlığını koydu ve dönemin en müthiş dizilerinden biri olarak kabul edildi. Bir başyapıt... Zaten kahramanının başarısı kısa zamanda İngiltere sınırlarını aşıp, ABD'ne ve Fransa'ya da yayıldı. 1980'li yıllarda tüm dünyayı istila etti. Efsane çizgi roman dergisi "Metal Hurlant"ın sayfalarında yerini buldu.

PAHALI YAPIM

Mantıklı yapımcılar uyanmakta gecikmediler. Hiç kimsenin konu bile etmediği büyük ticari potansiyeline karşın, Yargıç Dredd'in sinemaya aktarılmasının kesinlik kazanması, yaklaşık on yıl sürdü. Senaristler için en ciddi sorun, dev bütçeli ticari bir filmle (dizinin çılgın atmosferini yansıtmak için kaçınılmazdı), 'politically incorrect' (siyasal açıdan yanlış, uygunsuz) yönüydü. Burada şunu hatırlatalım ki, çizgi romanın varoluş nedeni buydu. Bütünüyle Avrupa atmosferli ve aşırı şiddete dayalı (ölçülü de olsa) "bant" beyazperdeye nasıl aktarılacaktı? Grafik bütünlüğü nasıl korunacaktı? Soğukluğuyla ürküten, açıkça faşist ve yüzü hiç görünmeyen (bir başka sorun daha) bir kahraman, nasıl sempatik hale getirilecekti? Hemen hemen on yıl boyunca, çeşitli ufuklardan gelen yazarlar, adeta saçlarını başlarını yolarak çalıştılar. Bunlar arasında, çıldırtıcı bir senaryonun altına imzasını atan, dizinin en yıkıcı ögelerini bile çıkartmayı reddeden James Crumley de vardı. Mücevher gibi bir senaryo ama, aşırı sert, delice ve hepsinden önemlisi kesinlikle ticari olmayan bir çalışmaydı ve sonunda reddedildi. Böylece proje çöktü, birçok öğe başarılı yapımcılar tarafından ustaca talan edildi. En başta da, Mega City One'ın adalet dağıtıcısının tam bir kopyası olan "Robocop" olmak üzere...

Sonra Batman ortaya çıktı ve ABD'de 250 milyon dolar hasılat yaptı. Kasalar tıkır tıkır işlerken, ortaya yeni bir kural çıkıyordu: "Box office'te en büyük başarı, eskilerin devamı ya da seyirciye önceden tanıdığı kişileri seyrettiren filmlerdir." Buna dayanarak ve sinema izleyicisinin genç olmasına güvenerek, yapımcılar popüler kültüre daldılar. Televizyon dizilerini ve Comic Books'ları büyük ekrana uyarladılar.

Vücuda yapışan giysililere alerjisi olanlar, önümüzdeki aylarda anglo-sakson çizgi romanlarının kahramanlarının çoğunu karanlık sinema salonlarında seyretmeye hazırlanabilirler. James Cameron'ın "Spiderman"inden, Richard Donner"ın "X-Man"lerine kadar... Comic Books çevresindeki bu çılgınlık, gözü doymaz yapımcıları artık ne bulurlarsa uyarlamaya kadar vardırdı. (Örneğin "Tank Girl" başarılı bir uyarlama sayılabilir; çünkü kadın yönetmen Rachel Talalay, iç ezici bir çizgi romandan hareketle, dünyanın en kötü filmlerinden birini gerçekleştirmeyi başardı!)

Comic Books'lardan uyarlamalar yapmak modası bazı eski tasarıların gündeme gelmesine neden oldu. Özellikle de dostumuz Yargıç Dredd'in Sylvester Stallone tarafından canlandırılmasını sağladı. Kameranın arkasındaysa, hemen hiç tanınmamış genç bir İngiliz yönetmen Danny Cannon var. Kendisi ayrıca çizgi roman dizisinin hayranlarından. Cannon küçük bir filmle tanındı, "Young Americans" (Genç Amerikalılar)... Senaryodan çok filmin biçimiyle ilgilenen Amerikalı yapımcıları adeta büyüledi. (Film, Ridley Scott estetiğini açıkça benmisiyor). 80 milyon dolarlık bir projeyi, 26 yaşında birine teslim etmek ve kendisinin de Comic Books'a sadık kalacağını ilan etmesi, elbette çizgi roman hayranlarının yüreğini hoplattı.

Sonuç, geçen Ağustos'tan itibaren görülmeye başlandı. Her türlü sinema sanatı görüşü dışında, öyküyü bilenler özgün yapıttan pek az şey buldular. Zaten Stallone, filmin on beş dakikalık bir bölümünde Yargıç'ın giysisiyle görünüyor. Sonuçta, yönetmenin çizgi romana bire bir sadık kalacağını sananlar yanıldılar. Bunda Cannon'ın ve ekibinin kişisel tercihleri kadar, çizgi romanla sinemanın yapısından kaynaklanan farklar da önemli rol oynadı.

Atmosfer çizgi romandan sinemaya ayarlandıktan ve başrol için Stallone seçildikten sonra, sıra diğer oyuncuların bulunmasına geldi.

İngilizlerin Yargıç Dredd'i bu kadar tutmalarının bir sebebi de, çizgi romanın yaratıcılarının, kara mizah havasında, toplumsal yergi misyonunu ince bir ustalıkla üstlenmeleri.

Filmde Sylvester Stallone ve güzelliğiyle yürekleri hoplatacak Diane Lane dışında, iki oyuncu daha dikkat çekiyor. Yargıç Fargo rolünde, İsveç'in Hollywood'a armağanı, yılların usta oyuncusu Max Von Sydow ve Yargıç Dredd'in başdüşmanı, kötü adam Rico rolündeyse, Armand Assante...

Max Von Sydow, özellikle Ingrid Bergman'ın filmlerindeki rolleriyle, sinemaseverler arasında pek çok "sıkı" hayrana sahip. Onu farklı kesimlerden pek çok sinemasevere hatırlatacak ünlü filmleri arasında "Yedinci Mühür", "Fatih Pelle", "Şeytan", "Needful Things" (Lanetli Hediyeler) gibi yapıtlar var. Usta oyuncu, "Katinka" adlı filme yönetmen olarak da imza atmıştı. Sydow'un karizmasının, "Judge Dredd"e özel birşeyler kattığı kesin...

Sylvester Stallone'un karşısındaki kötü adam Armand Assante, ününü ilk olarak televizyon dizileriyle kazandı. Onu sinemada "Prophecy", Private Benjamin", "I, The

Jury", "Unfaithfully Yours", "1492", "Hoffa" gibi filmlerde izledik. "Judge Dredd"in Assante için anlamı, artık yavaş yavaş kötü adam rollerine oturuşunun ilk adımı oluşu...

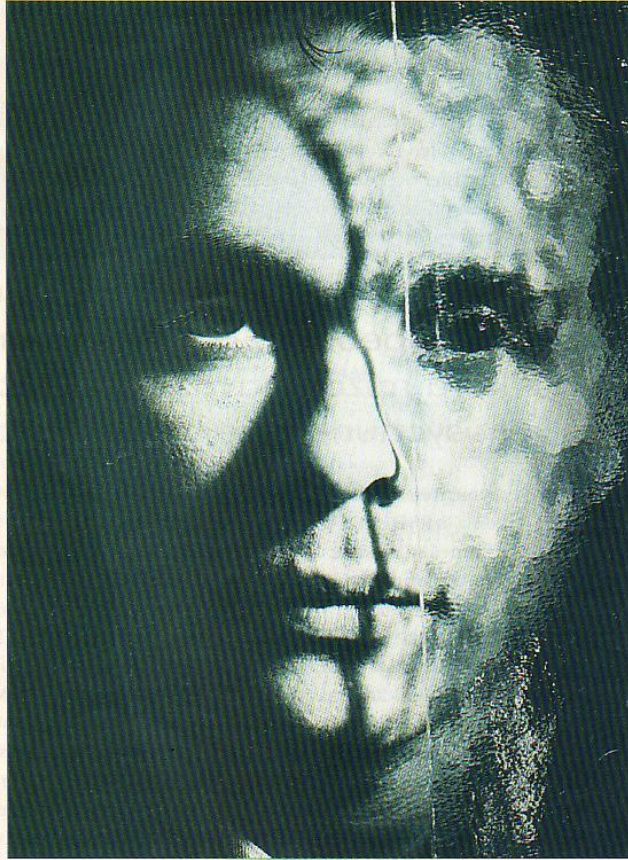
DİNAMİK BİR KOKTEYL

Filmde söz konusu edilen "karanlık gelecek"in bilim-kurgusal hatları nedeniyle, tabii ki özel efekt teknolojisine yine büyük iş düşmüş. Filmin yapım sonrası özel efekt süpervizörü, "Predator"lardaki başarılı çalışmasıyla hatırlanan Joel Hynek. Özel efektler için gereken yüksek teknoloji ürünü cihazlar, "2001" ve "Bladerunner"la dikkat çeken Douglas Trumbull'dan sağlanmış. Filmde bilgisayar grafikleri, ağırlıklı olarak, Dredd'in suçlularla savaştığı şehir (Batman'in Gotham'ı gibi) Mega City One'ın sanal görüntülerini üretmek için kullanılmış. Bunun dışında, bir rivayete göre, çok tehlikeli bir sahnede Sylvester Stallone'a bilgisayar grafikleri dublörlük yapmış.

Tüm diğer özel efektler, Shepperton Stüdyoları'ndaki çekimler sırasında, daha çok "Alien 3"teki ve "Indiana Jones" dizisindeki çalışmalarıyla tanınan Jose Williams'ın süpervizörlüğünde gerçekleştirilmiş. Ancak yönetmen Danny Cannon, Williams'ı özellikle Harrison Ford'lu siyasi aksiyon filmi "Patriot Games"deki çalışmaları nedeniyle seçmiş. Bunun sebebi, pek çok ateşli sahne ve patlama sahnesi olması, yönetmen Cannon'ın da bu sahnelerin mümkün olduğunca gerçeğe yakın çekilmesini istemesi... Efektleriyle, oyuncularıyla, aynen Batman gibi çok sayıda meraklısı olan bir çizgi romandan uyarlanan öyküsüyle, "Judge Dredd" hareketli ve gösterişli bir büyük prodüksiyon. Kafanızda nasıl birşey seyredeceğinizi canlandırmak istiyorsanız, Sylvester Stallone'un en az Yargıç Dredd kadar katı ve faşizan bir polisi oynadığı "Cobra"yı, yine Stallone'un karanlık bir gelecekte geçen bilim-kurgu ve aksiyon karışımı "Demolition Man"ini birarada düşünün; şimdi biraz "Robocop", biraz "Blade Runner" katın... Hmm, birşeyler eksik... Hah, tamam. Şimdi, biraz daha hafiflik, biraz daha hareket ve biraz daha medyatiklik elde etmek için, bir parça da "Street Fighter" ekleyin. Tamam işte, "Judge Dredd" böyle birşey.

İyi vakit geçirmek isteyenler için, hiç de fena bir karışım değil! ■

Yönetmenin şoku "Hayatım alt üst oldu"

Gazeteciler Cannon'a, çok genç ve henüz büyük işler yapmamış bir yönetmen olarak bu büyük yapım kendisine emanet edilince ne hissettiğini sorup duruyorlar. Filmin setinde, Danny Cannon, ülserle başetmesini kolaylaştıran sebzeler yiyor, "Bu Judge Dredd ülseri" diyor: "Boktan hayatım birden bire dağıldı. Bu filme başladığımdan beri arkadaşlarımı görmedim, ilişkilerim bozuldu, sağlığımı da tuvalete atıp sifonu çektim. "Bir de, uzun süredir evine gidemediği için, cesaret bulan hırsızlar eve girip en değer verdiği şeyleri çalmışlar. Değer miydi? Kesinlikle değdiğini düşünüyor. Bu çizgi romana tutkun olması, onu tüm deneyimsizliğine karşın bu proje için ideal isim haline getirmiş.

"Benim bu işte fiyaskoya uğrayıp uzaklaştırıldığım üzerine üç kere dedikodu çıktı. Ama işte buradayım. Her gün senaryo toplantılarıyla uğraşıyorum, hemen peşinden değişiklikleri yazıyorum, yatağına girmeden önce yazara fakslıyorum, sabah kalkar kalkmaz yanıtı alıp aynı yolda devam ediyorum. Eğer fiyasko olsaydı, şimdi hepimiz evde olurduk, öyle değil mi? Kıskançlık kolaydır, çekip gitmek kolaydır, incinmek de kolaydır. Hepsinden zoru, film çekmektir..."

Yapım aşamasına gelinip de altı hafta geçene kadar, yapımcı şirket Cinergi, Cannon'a güvenmemiş. Ancak Cannon, ipleri eline almış, hatta bütün oyuncularla ve ekiple sıcak ilişkiler kurmuş. (Bu sıcak ilişkilerin en sıcağı, tabii ki filmin aktrisi Diane Lane'le yaşadıkları aşk.)

Stallone ile Cannon arasında, ilginç, filme olumlu etki yapan bir gerilim var. Bu kesinlikle antipatiden kaynaklanan bir gerilim değil. Daha çok, fikir uyuşmazlıklarından çıkıyor. Cannon, "Benimle anlaşmak zor sanırım" diyor: "Ringo Starr hakkında bir hikâye vardır. Daima Beatles'a şarkılar yazmaya çalıştı ve yazdı da. Gidip grup arkadaşlarına 'Bir fikrim var' dermiş. Onlar ilgilenmezmiş, 'Güzel, ama bizim de iyi bir fikrimiz var. Yesterday, all my troubles seem so far away...' Ve Ringo gidermiş, 'Evet, peki'. Sly ile de böyle yapılması gerektiğini düşünüyorum. Geliyor ve 'Şöyle olması iyi olurdu' diyor. Siz de, 'Yoo, bunu yapamazsın' diyorsunuz. Sonra sizin yaptığınız şeyi anlatıyorsunuz. Ve, 'Bu iyi görünüyor' deyip gidiyor." Ama Stallone Hollywood'un en büyüklerinden Stallone olduğuna göre; Danny Cannon da henüz yalnızca 26 yaşında bir Danny Cannon olduğuna göre; her zaman da geri çekilmiyor. "Bazen benim inanmadığım şeyler üzerinde ısrar ediyor. Biz de iki türlü de çekiyoruz. Hem onun istediği gibi, hem de benim istediğim gibi. Sonuç alındığında, hangisinin daha iyi olduğu kesin bir biçimde belli oluyor." Gülümsüyor Cannon, "Eh, zaten kurgu da bunun için değil midir?"

Scotch'un gerçek tadı.

DÜNYADA 1 NUMARA, TÜRKİYE'DE 1 NUMARA

NİKOTİN, KAFEİN VE GİZEM

sert filmin yumuşak güzeli

DIANE Lane

Diane Lane, bugüne kadar daha çok Christopher Lambert'in karısı olarak tanınıyordu. Geçen yıl boşandılar. Hayır, ondan boşanma dedikodularıyla söz edilmiyor. Çizgi roman tarzı maço film "Judge Dredd"de, Syvester Stallone'nin karşısındaki esas kızı oynuyor. Asıl dedikodu, filmin 27 yaşındaki yönetmeni Danny Cannon ile yaşadıkları aşk... Aslında pek dedikoduluk bir durum da yok ortada, "On yıldır ilk kez rol yapmadan başka birinin elini tuttum" diyor. Paris'e bir daha asla dönmeyecek, Lambert'in evinin anahtarı yok onda, "Zaten hiçbir zaman da olmadı" diyor... "Orası hep Lambert'in eviydi..."

Gri-mavi bir çerçevenin içinden, hiçbir şey görmüyormuş ya da her şeyi görüyormuş gibi bakan simsiyah gözbebekleri. "Ah benim korkunç gözbebeklerim" diyerek gülüyor. Diane'in insanların gözünü farkettiklerini farketmemesi neredeyse imkansız. "Sorun buysa, bununla da gayet iyi görüyorum" diyor. On beş yaşındayken bir tenis topu gözüne çarpmış. Lane fotoğraflarda ve perdede gözünün bu durumunu gizleyebiliyor. "Gözüm artık ışığa karşı kendini koruyamıyor" diyor, "Bunu simgesel olarak mükemmel buluyorum."

Diane Lane 13 yaşındayken, tatlı bir ilk aşk hikayesi olan "A Little Romance" adlı ilk filmini çekmek üzere Paris'te bulunmuştu. 17 yıl sonra bugün, bu filmin geçtiği mekanlardan biri olan Georges V otelinde öğle yemeğini yerken, gözlerini yukarıya kaldırıyor ve "Burası hala eskisi kadar görkemli" diyor. "Sanırım Olivier burada kalıyordu. Benim yaşlarımda bir oğlu vardı. Bir keresinde onunla çıkmıştık." Bir sigara yakıyor. İç geçiriyor. "Dickie. Bana bir şişe Chloe vermişti. O zaman 'işte Avrupa'nın büyüsü' demiştim."

Lane'in Işıklar Şehri'ne geri dönüş nedeni, kocası, yarı Fransız yarı Amerikalı oyuncu Christopher Lambert ile bir zamanlar paylaştıkları evi boşaltmak. Lane 19 yaşındayken tanışmışlar, 23 yaşına geldiğinde evlenmişler ve geçen yıl, kızları Eleanor'un doğumundan sonra boşanmışlar. Kararlı bir tonda o evi tamamen boşalttığını söylüyor. "Artık anahtarım da yok. Zaten gerçek anlamda hiçbir zaman da olmamıştı. Orası her zamanki gibi Christopher'a ait." Sesindeki endişeyi ve gözlerinin altındaki halkaları gizleyemiyor. Artık Paris'in kendisi için herhangi bir anlamı olmadığını ve bir an önce buradan ayrılmak istediğini söyleyerek kendisiyle akşam yemeğinde yapılacak görüşmeyi öğlen yemeğine aldırmış. Dört uçağıyla şehri terketmeye karar vermiş.

Oyuncu, geçtiğimiz altı ay boyunca başrolünü Slyvester Stallone'nin üstlendiği "Judge Dredd"de oynamak üzere İngiltere'deydi. Daha sonra ise Alec Baldwin ve Jessica Lange ile birlikte çalıştığı "A Streetcar Named Desire"ın çekimleri için Los Angeles'a geldi. "Dredd"in çekimleri sırasında Lane'in kişisel yaşamında önemli bir değişiklik oldu. Filmin 27 yaşındaki yönetmeni Danny Cannon ile aralarındaki ilişkiden bahsederken, "Setlerdeki kolay lokmalardan olduğumu düşünmenizi istemiyorum" diyor. "Her şey o kadar ani oldu ki kendimi yaşananlara kaptırmaktan başka bir şey gelmedi elimden. Dört ay öncesinde boşanmak için dava açmıştım. On yıldır ilk kez rol yapmaksızın bir başka adamın elini tuttum. On yıl!" Bardağındaki beyaz şarabı bir dikişte bitiriyor ve "Ne kadar hızlı getirebilirlerse o kadar hızlı içiyorum" diyor.

Sonra, "Streetcar"daki Stella'dan bir alıntı yapıyor, "Aşık olduğunuz kişiyi tanımlayamazsınız" ve devam ediyor, "Bu konularda konuşmaktan çok korkarım, çünkü olanların lafını ettiğiniz anda kişisel yaşamınızın tarihine geçti demektir." Bıçağını alıp tabağındaki eti kesiyor ve "Mükemmel pişirilmiş bir yemek" diyor. "Ne güzel bir hayat. Kendimi şanslı hissediyorum çünkü haberleri izlediğinde insanın, bırakın yaşamındaki lüksleri, iki senti biraraya getirebildiği için bile suçluluk duymaması mümkün değil." Tam o sırada, boşalan bardağı doldurmak için garson geliyor. Lane mükemmel bir Fransızca ile adama teşekkür ediyor ve "Eminim bir gün saraya akın edip bizi oturduğumuz yüksek koltuklardan aşağı indirecekler" diye dalga geçiyor.

Acaba Lane, tıpkı, kendisi on dört aylıkken ayrılan annesiyle babası gibi davranmasını ilginç buluyor muydu?

Gergin bir gülümseme yerleşiyor yüzüne. "Erkek arkadaşım da aynı şeyi söylemişti. Çocuk için duygusal olarak en iyi olanı yapmaya çalıştım. Sonumuz olmadığını anlamıştım. Babası hakkındaki hoşnutsuzluğumun, Eleanor'un babasını algılayışını etkileyeceğini biliyordum. Yaşamasını istemediğim de buydu."

"Zaten işlerimiz yüzünden çoğu zaman görüşmüyorduk. Bilirsiniz, Christopher bu konuda çok titizdir. Bu ona güç verir. Ne de olsa eve ekmek getiren erkektir. Eleanor'un var olmasını istiyorsa bunu finanse etmeli, çünkü bunu ben yapamam. Kadınlara para ödemiyorlar."

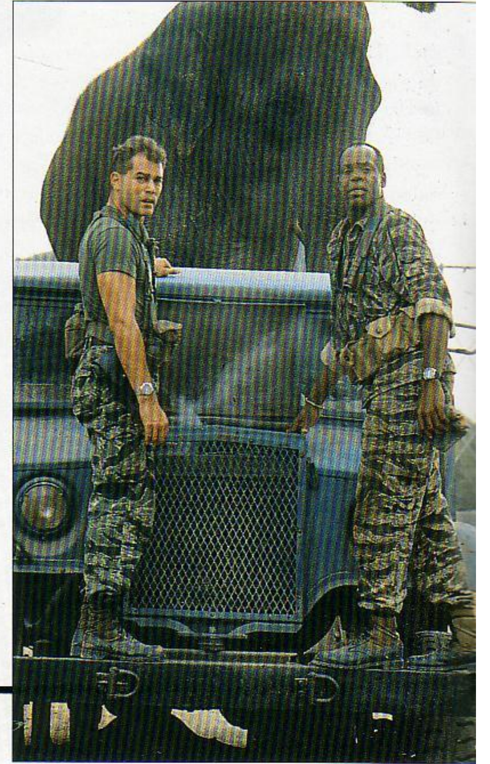
Bir hafta kadar sonra Lane, Los Angeles'taki evinden arıyor bizi. Söyleşi sırasında anneliğin olumlu yönlerinden hiç bahsetmediğini farketmiş. "Annelik çok güzel. Yaşamdaki en temel şey" diyor. "Bunu şimdi anladım. Artık erkeklere ihtiyacım yok. Çocuğum var. İhtiyaç duyulmak çok kadınsı bir özellik. Biz kadınların, ihtiyaç duyulmaya ihtiyacımız var. Çocuklarınızı korumak istiyorsanız, dünyadaki adaletsizliği de açıklamak zorundasınız. Kızımın bazılarına göre ayrıcalıklı bir hayat sürmesini istiyorum ama, ondört yaşındaki o Beverly Hills şımarıklarından olmasını da istemiyorum. Benim evimde olduğu sürece buna izin vermeyeceğimi söyleyebilirim. Kötü bir evde oturup ayaklarının yere basmasını tercih ederim."

Lane, sigarasından derin bir nefes çekiyor ve sabah kahvesinden bir yudum alıyor. Bundan sonra ne yapmayı düşündüğünü sorduğumuzda "Elimde çeşitli türlerde bir sürü senaryo var" diyor ama, anlaşılan yeniden çalışma moduna girmesi için nikotin ve kafeinden başka şeylere ihtiyacı var. "Almanya'dayken, sonradan yemek için kesileceklerini tahmin ettiğim geyikler ve kuzularla birlikte çayırlarda uzun yürüyüşlere çıkıyordum. En azından onlara baktığım sırada hoş görünüyorlardı" dedikten sonra gülüyor, kahvesinden bir yudum daha alıyor ve derin bir iç çekiyor. ■

Operation Dumbo Drop

BAŞIMIZA FİL YAĞACAK

1968'de Amerikan birlikleri gerçekten de bir Vietnam köyüne paraşütle 3.5 tonluk bir fil indirmişlerdi... Yıllar sonra, bu olay, komik, sürükleyici ve duygusal bir macera olarak beyazperdeye aktarıldı. Hayvanlı filmleri ve Hollywood'un o eski ordu komedilerini özleyenler aradıklarını 3.5 ton fazlasıyla bulacaklar: Sevimli bir fil-m!

Amerika'nın siyasi propaganda konusundaki maharetini biliyoruz. Ama bazen, bu maharet akıllara zarar boyutlara ulaşıyor... 1968'de, bir grup Amerikalı asker bir Vietnam köyünün kutsal kabul edilen filinin ölmesine yol açmıştı. Sonra, kendilerine yeni bir fil getireceklerine dair, köylülere söz verdiler. Filin getirilmesi, epey karışık bir operasyondu. İşin en zor yanı da, köye kara yolundan ulaştırılması savaş koşulları açısından uygun olmayan filin, paraşütle indirilmesiydi. Ama söz sözdü ve Vietnam köylülerini mutlu etmek için 3.5 tonluk bir fil paraşütle indirildi... Tabii ki bu, olayın operasyona katılan Yeşil Bereliler (Green Berret) askerleri ve o zamanlar konuyla ilgilenen yetkililer tarafından anlatılan hali. Daha akıllıca bir yorum şöyle olur herhalde: Vietnam savaşı sırasında uluslararası propagandadan sorumlu Amerikalı beyinler, tüm dünyaya çok şirin ve erdemli görünmek için, Vietnam köyünde ölen fili fırsat bilmişler ve "Operation Dumbo Drop"u planlamışlardı. Bir düşünün... Amerikalılar o kadar mert insanlardı ve "komünizmden kurtarmak" uğruna savaşa girdikleri Vietnam köylülerini o kadar seviyorlardı ki, bir sözü yerine getirmek için böyle zor bir operasyonu bile göze alıyorlardı. Gerçekten de, olayın içinde, uluslararası propaganda için elverişli birçok motif var. Sözünde durmak, fedakârlıktan kaçınmamak, inançlara saygı, büyük çaplı işlerin üstesinden gelebilmek, dayanışma ruhu. Ayrıca, paraşütle inen bir fili gözünüzde canlandırırsanız, Walt Disney şirinlikleri.

Ancak, evdeki hesap çarşıya uymadı. Fil gerçekten de köye paraşütle indirildi ama, aynı gün Martin Luther King suikaste kurban gitti ve gündemde paraşütle inen bir file yer kalmadı; daha doğrusu, Martin Luther King'in öldürülüşünün hemen ardından o koca fili de gündeme sokmaya çalışmak, yüzsüzlük olur ve geri teperdi... Olay tatlı bir anı olarak kaldı, taa ki bugüne, yani beyazperdeye aktarılana kadar.

TABURUN SEVGİLİSİ

Vietnam '68. Yeşil bereliler dizlerine kadar Vietnam'ın bataklıklarında, Montagnard köylülerini Kuzey Vietnamlılar'dan ve Vietkonglar'dan kurtarmaya çalışıyorlar. Bütün bu hengamenin ortasında birden bir uçak sesi duyulur. Bu uçağın yükü ne silahtır ne de askerler için erzak. Uçağın kargosu, paraşütle köye süzülen bir fildir...

Beş yeşil bereli Amerikan askeri, 3.5 tonluk bir fili 200 millik bir düşman bölgesinden geçirerek bir yerli köyüne götürme görevini üstlenirler. Amaç, Dak Nhe'deki Montagnard köylülerine, Amerikan askerleri yüzünden ölen kutsal filin yerine yenisini götürmektir. Yüzbaşı Sam Cahill (Danny Glover) için bu görev bir onur meselesiyken, Cahill'in görevini üstlenmesi için gönderilen sert mizaçlı yüzbaşı T.C. Doyle (Ray Liotta) için bu olay, başbelasından başka bir şey değildir. Böylece macera ve tabii komikliklerle dolu bir olaylar sinsilesi başlar. Kazara biraraya gelmiş gibi görünen bir kahramanlar (!) ekibi, uzun uğraşlardan sonra buldukları Bo-Tat'ı (Bo-Tat filin ismi oluyor) kara ve deniz yoluyla yerine ulaştırmak için yola koyulur. İlk başta "sadece bir fil işte" gözüyle bakılan Bo-Tat (Tai), kısa bir süre sonra taburun sevgilisi olup çıkar. Her türlü yol denendikten ve bu ulaştırma işinin böyle yürümeyeceği anlaşıldıktan sonra ekibin tek çaresi kalır; Bo Tat paraşütle köye indirilecektir...

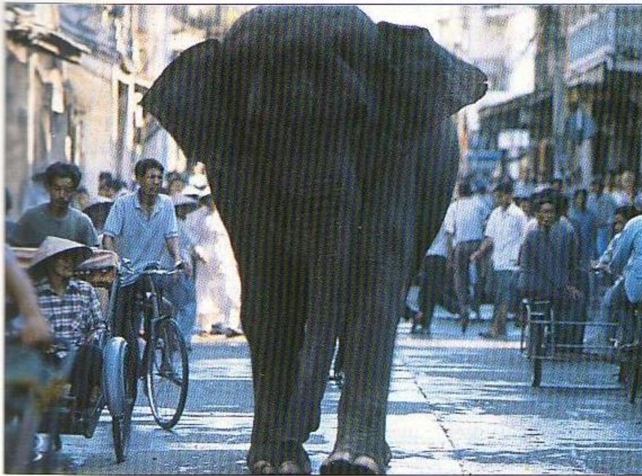
"Operation Dumbo Drop", Walt Disney ve PolyGram Filmed Entertainment işbirliğiyle gerçekleştirilen bir Interscope Communication prodüksiyonu. Senaryosunu Gene Quintano'nun ve Jim Kouf'un yazdığı filmin yönetmeni Simon Wincer.

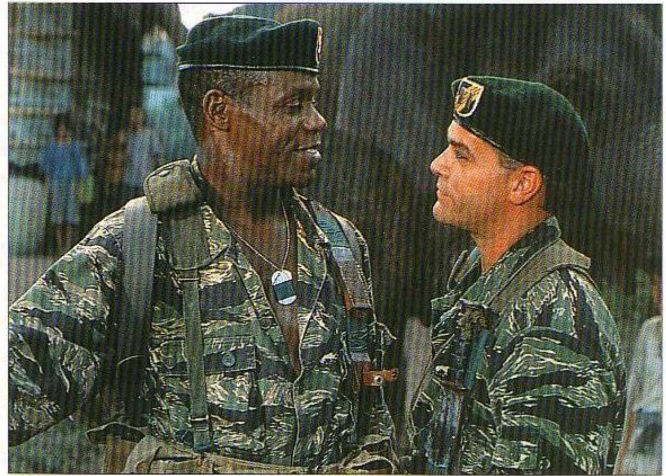
İSTİHBARAT SUBAYININ HİKAYESİ

"Operation Dumbo Drop" gerçekten de 5'inci özel müfrezenin (Yeşil Bereliler) yürüttüğü bir operasyondu. Eğer bu görev o meşum güne, yani Dr. Martin Luther King Jr.'a suikast düzenlendiği güne denk gelmeseydi, olay dünyada büyük yankı yaratabilirdi. Ancak öyle olmadı ve bu olay, onu yaşayanlarca

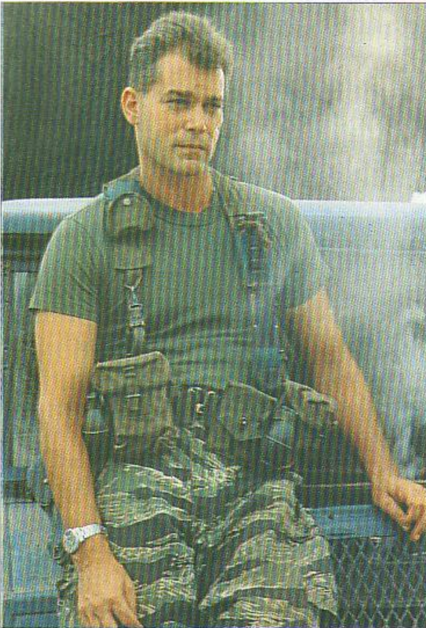
OPERATION DUMBO DROP

YÖNETMEN Simon Wincer
OYUNCULAR
Danny Glover,
Ray Liotta, Denis Leary, Doug E. Doug, Corin Nemec, Dinh Thien Le
SENARYO
Gene Quintano - Jim Kouf
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ
Russel Boyd
KURGU
O. Nicholas Brown
MÜZİK
David Newman
YAPIMCILAR
Diane Nabatoff
David Madden

Danny Glover (üstte solda) ve Ray Liotta (yanda) çok uyumlu bir ikili oluşturdular. Vietnamlı çocuk oyuncu Dinh Thien Le ise, tüm ekibin hayranlığını kazandı...

hoş bir anekdot olarak anlatıldı. Yeşil berelilerden Jim Morris, Oklahoma Üniversitesi'nin Basın Yayın Bölümü'nde okuduğu sırada "Operation Barroom" üzerine yazdığı tezini Hollywood için film malzemesi yapmak aklının ucundan geçmiyordu herhalde. Morris'in tezi, 5'inci özel bölükte istihbarat subayı olarak görev yaptığı sırada başından geçen üç olaydan oluşuyordu. On yedi yıl sonra bu hikayeler Interscope Productions'tan Robert Cort'un eline geçtiğinde, Cort "Bir film için ne müthiş bir konu" diye düşünerek, hikayelerden birinin yayın hakkını satın alıp bir senaryo geliştirdi ve Walt Disney ile beraber filmin prodüksiyonunu üstlendi.

Yönetmen Wincer'ı bu filmi çekmeye iten en önemli sebeplerden biri, Amerikan tarihinde olumsuz yönleriyle hatırlanan bir dönemle ilgili olumlu bir film yapmaktı. "Vietnam ile ilgili çok kötü hikayeler işlenmişti. Bu savaş Amerikalılar'ın hayatlarında derin izler bırakmıştı. Bu yüzden bir söz veren ve onu yerine getiren karakterlerle ilgili olumlu bir film yapmak iyi olacak diye düşündüm."

Yeşil ışık yanınca harekete geçen yapımcılar oyuncu seçimine başladılar ve en zor rolü, yani "Bo-Tat"ı canlandıracak olan fili aramaya koyuldular. Doğru fil seçilmeden film çekilemezdi.

Bo-Tat "karakteri", rol yapabilecek, diğer oyuncularla ve ekiple iyi anlaşabilecek ve Tayland'ın yorucu iklimine ve yağmurlu yollarına dayanabilecek bir fil tarafından canlandırılmalıydı. Bu yüzden Amerika'dan fil getirtmektense Tayland'dan yerli bir fil bulunmasına karar verildi ve bu işi yapması için fil eğiticisi Richard Lair'e başvuruldu.

Tayland'daki fillerin çoğu eğitimliydi. Thai yetiştiricileri, ya da diğer adıyla Mahout'lar, fillerin yakınında duruyor ve kulaklarına ne yapmaları gerektiğini fısıldıyordu. Ancak film sırasında, komutlar en az 50 m. öteden verilmeliydi. Bu yüzden Amerika'da fil arayışına girildi. Sonunda California'da yaşayan "Tai"de karar kılındı. Tai Hanım, 26 yaşında, yaklaşık 3.5 ton ağırlığında ve 2,5 m yüksekliğinde bir Asya filiydi. Sakin mizacı ve dostane tavırlarıyla bu rol için "başvuran" diğer aday filleri geride bırakan Tai, daha önceki oyunculuk deneyimleri sayesinde bir film setindeki kargaşaya alışıktı ve silah seslerinden ürkmüyordu.

VE BEBEK FİL...

Flashback sahnelerde kullanılacak bebek filin bulunması çalışmalarıysa, bütün film hazırlıkları ve çekim sırasında yaşanan en duygu yüklü anları oluşturdu. Bir bebek fil bulunmuştu. Ama çok küçükken annesinden ayırıldığı için çok çelimsizdi. Yönetmen Simon Wincer, bu minik fili öylesine sevdi ki, onu satın aldı. Uzun süren vitamin ve şeker kamışı kürlerinden sonra kendine gelen fil yavrusu "Küçük Bo-Tat", çekimler bittikten sonra iyi ellerde olacağı Lampang'daki Filleri Koruma Merkezi'ne verildi.

Başrol oyuncusu, dublör filler ve küçüklüğünü canlandıracak bebek fil de bulunduktan sonra, sıra beş insan başrol oyuncusuna gelmişti. Yüzbaşı Sam Cahill'i ve Yüzbaşı T.C. Doyle'u canlandıracak kişilerin Danny Glover ve Ray Liotta olacağı zaten kararlaştırılmıştı. İki aktör de güçlü ve esaslı oyunculardı. Danny Glover, Yüzbaşı Cahill karakteri için biçilmiş kaftandı. Deneyimli bir aktör olmasının yanısıra, bu rol için gerekli olan dürüstlüğe ve insani duygulara sahipti. Ayrıca canlandıracağı karakterin en önemli özeliklerinden biri olan "haksızlıklara karşı çıkma" güdüsüne de sahipti.

Öte yanda disiplinli ve sert Yüzbaşı Doyle'ı hakkını vererek canlandırabilecek en uygun aday Ray Liotta'ydı. Keskin zekası, yaptığı işe duyduğu saygı ve hırsıyla bu rolün altından kalkabilecek isim olarak düşünülmüştü. Doyle, klasik bir asker portresi çiziyor. Disiplinli ve mağrur bir lider... Ancak bu sertlik görev sırasında yumuşak başlılığa dönüşüyor. Glover'ın ve Liotta'nın canlandırdıkları karakterler birbirlerini tamamlıyor.

Oyuncu seçimi sırasında en büyük sürpriz, 12 yaşındaki Dinh Thien Le'nin Linh rolü için seçilmesiyle yaşandı. Dünyanın dört bir yanından elemelere katılan 450 çocuk arasından, ki bunların arasında oyunculuk tecrübesi olanlar da vardı, fazla İngilizce konuşamayan Vietnamlı Dinh kazandı. Dinh'in masumiyetine, dürüstlüğüne ve olduğu gibi davranmasına hayran kalan yapımcıların onu

Sıkıntı verici akşam gezintileri !

Herkes aynı kişinin peşinde. Akşam işinden çıkıp evine gittiği, hafta sonu evinden çıkmadığı ve şöyle koltuğuna kurulup televizyon seyrettiği sanılan kişiyi arıyor herkes. Televizyonlar bile.

Ancak, o kişi artık evde oturmuyor. Her akşam zapping makinesiyle kanal kanal dolaşmaktan, sıkıntı verici akşam gezintilerine çıkmaktan bıktı... O, uzunca bir süredir sinema seyircisi... Kendini sinema salonlarına atarak dünyayı keyifle izliyor. Bambaşka diye sunulan birbirinin aynı tekdüze programları, yeni diye gösterilen kim bilir kaç kez seyrettiği eski filmleri izlemiyor. Hatta kimilerinin bir günlük programını duyurmak için verdiği sayfalarca ilanlara aldırış bile etmiyor.

O ve onun gibi milyonlarca sinema seyircisi uluslararası festivallere, ödüllere aday süper prodüksiyonları ve yepyeni filmleri, aynı anda, Türkiye'nin dünya standartlarında tekniğe ve konfora sahip sinema salonlarında, zapping nedir bilmeden günü gününe izliyor. Sinemayı örnek almalı... 100 yıllık geçmişinden, birikimlerinden yararlanmalı. Günübirlik başarılarla, geçici kazançlarla kalıcı olunmadığını anlamalı. Demek ki insan psikolojisi, sosyoloji, yurttaşlık bilgisi ve hayat bilgisi de gerekli. Bir de sinema kültürü. Belki o zaman, merak edenler, yana yakıla aradıkları insanların neden evlerinde oturmadığını, niçin sinemaya geldiğini anlayabilir. Belki...

Cinema Advertising
Tel: 0 (212) 249 50 33
252 23 22-249 48 26
Faks: 0 (212) 245 37 30

3.5 tonluk filin tekneye bindirilmesi büyük sorun oldu. Çünkü, sevimli dev teknenin kenarına basar basmaz yan yatırıyordu. Teknisyenler, sorunun üstesinden gelmek için epey uğraştılar.

seçmesinin bir nedeni de Linh'inkine benzer bir geçmişe sahip olması. Danny Glover'ın da dediği gibi, "Dinh'in dürüstlüğünü gözlerinden okuyabiliyorsunuz. Gülüşü insanın içini ısıtıyor ve çevresine enerji saçıyor."

Gerçek hayatta Dinh, Vietnam'da yaşayan akrabaları tarafından büyütülmüş ve ailesine yeni kavuşmuş. Bebekliğinden beri anne - babasını hiç görmemiş olan Dinh, hayatının en mutlu anlarını yaşıyor. "Vietnam dilinde ismim 'kader' anlamına geliyor. Bence bu filmde oynamam kaderin bir sonucu."

BİRİNCİ MEVKİDE BİR HANIMEFENDİ

Oyuncu kadrosu tamamlandıktan sonra sıra, 3.5 tonluk fili Tayland'a götürmeye gelmişti. Ekip çekimlere altı hafta kala çekim bölgesine yerleşti. İklime alışabilmenin tek yolu buydu. Tai'yi kargosuna alacak bir uçak bulmak için harcanılan çabalardan sonra, Kore Havayolları'na ait bir Jumbo jet bulundu ve ona sipariş üzerine 3 m yüksekliğinde çelik bir kafes yaptırıldı.

Bu arada Tai'nin yiyecek ve içecek stoğu da onlarla beraber Tayland'a uçacaktı. Bayan fil günde 100 kiloya yakın yiyecek tüketiyordu. Herkes Tai'nin herhangi bir şekilde midesini bozmaması için büyük çaba sarf ediyordu. Eğitimci Gary Johnson'ın anlattığına göre, Tayland'daki suyun temizliğinden endişe edildiği için ona sterilize su getirmek gerekmişti. Tai bu suyu sadece içmekle kalmıyor, her gün üç, hatta dört kez bu suyla yıkanıyordu.

Bir yandan hazırlıklar tamamlanırken, bir yandan da oyuncular iyi birer asker olabilmek için kampa girmişlerdi.

Askeri danışmanlar Jim Morris (orijinal hikayenin yazarı) ve Jared Chandler, aktörleri yeşil bereliler rolüne uygun hale getirebilmek için dört günlük bir kurs düzenlediler. Jim onları Vietnam, Montagnard'lar (dağlık bölgedeki kabilede yaşayan yerliler) ve Özel Tim konusunda eğitirken, Jared de onlara bir operasyonun nasıl yapıldığı konusunda ders veriyordu. İşin en zor yanı beş sinema oyuncusunu ve bir grup Taylandlıyı askere dönüştürebilmekti.

Ancak bu işin de üstesinden gelindi ve aktörler askerliğe uygun bir çevrede yaşayarak asker gibi uyumasını, yemesini ve çalışmasını öğrendiler.

"Hareket üssü kurmaktan iz sürmeye ve tuzak kurmaya kadar birçok şey öğrendik" diyor Glover. "Sırtımda 23 kiloluk bir çantayla o yüksek tepelere tırmanmadan önce kalbimi çalıştıracak egzersizler yaptığıma çok seviniyorum."

Filmin çekimleri için Tayland'ın seçilmesi, doğasının Vietnam'ınkine çok benzemesindendi. Çekimler sırasında doğal bitki örtüsünü bozmamak ve çevreye herhangi bir zarar vermemek için büyük çaba sarfedildi. Yapımcılar çekimler sırasında kökünden oynamış olabilecek ağaç ve çalılıkları tekrar diktiler. Filmi Tayland'da çekmenin birçok avantajı olmuştu. Set dekorasyonu için gerekli olan malzemenin temini için çevre köyleri dolaşmak ve yerlilerle yeni pişirme kaplarını ve sepetleri eskileriyle değiştirmek yeterliydi. Bunun yanısıra, köylülerin domuz, tavuk, inek ve egzotik kuşlarını, kedi, köpeklerini, hatta su bufalolarını ve Brahma boğalarını kiralamak da mümkün olmuştu.

LASSIE'YLE KARIŞTIRMAYIN

Hazırlıklar sırasında herşey en ince ayrıntısına kadar düşünülmüştü ama, 3.5 tonluk bir fille çalışınca çok sorun çıkıyordu. Sözgelişi, Tai'yi sandala bindirmek büyük sorundu. Tai "pati"sini kenarına koyduğu anda, sandalın diğer ucu havaya kalkıyordu ve filin ağırlığı bir türlü eşit olarak dağılamıyordu. Bu yüzden özel efekt danışmanı Brian Cox, Tai'nin dengesini sağlayabilmek ve sandalın oynamasını engellemek için yukarı çekilip açılabilen bir köprü tasarladı. Tai, sandala tekme attığında oynamadığını görünce, bu işe en çok sevinenlerden biri olmuş.

Bir yanda dinmek bilmeyen muson yağmurları, bir yanda dayanılmaz sıcak, hastalıklar ve haşereler, ekibin sağlığını ve rahatını sağlamayı zorlaştırıyordu. Sıcaklık dayanılmaz hale geldiğinde, ekip günde yaklaşık 1000 şişe su tüketiyordu. Sette hazır bulunan hemşire, güneşe en dayanıklı olan Avustralyalı'ya bile güneş kremi yetiştiremiyordu. Ocak 1995'de film ekibi son birkaç planın çekimi için tekrar ABD'ye döndü. Ancak C-123 uçağının içindeki çekimler tahmin edilenden daha zor oldu. Balta girmemiş ormanlarda bile bu kadar zorlanmadığını söyleyen Wincer şöyle devam ediyor: "Gerçekçi görünmesi için çekimlerin C-123'ün içinde yapılmasını istiyordum. Şimdi bir düşünün. Oyuncular, ekip, ekipman ve... Bir fil. Hepsi de küçücük bir alanda yalpalayan bir uçağın içinde..." Evet, gerçekten de çok zor. "Hayvanlı" film deyince, 3.5 tonluk fille Lassie'yi kıyaslamamak lazım. Hele ki, bu filmin asıl olarak filin uçak yolculukları, paraşütle indirilmesi gibi atraksiyonlara dayandığını düşünürseniz... Sonuç olarak, epey eğlenceli bir film var ortada. Hem yetişkinlerin hem de çocukların zevkle seyredecekleri türden. Ayrıca, filmin eğlencesi yalnızca file de dayanmıyor. Maceraya farklı karakterde askerlerin katılması, yer yer Hollywood'un o eski ordu komedilerini hatırlatan tatlar veriyor. Kısacası, yumuşak duygular, macera ve komedi birarada... ■

Herkes kışı sevecek...

Çünkü her yer ısınacak.
Yüksek verimli Raks sobalar, her keseye uygun taksitlerle...
28 Ekim - 26 Kasım tarihleri arasındaki bu sıcak fırsatı kaçırmayın.

Kardelen
BACALI **LPG /DOĞALGAZ SOBASI**

- Saate 9000 KCal ısıtma gücü (Doğalgaz ile)
- LPG / Doğalgaz dönüşümlü
- Özel termostatlı vana ile oda ısısını istenilen sıcaklığa ayarlayabilme olanağı
- Uzun ömürlü piezo-elektrikli ateşleme butonu
- Hızlı ve eşit ısı dağılımı için turbo fan
- Yüksek verimli emaye kaplı iç yanma haznesi
- Mavi alevle yanma ile yüksek verim
- Sertleştirilmiş cam panel ile şömine görünümü
- Dekoratif dış gövde

sobafan
AYRILABİLİR FANLI SOBA

Radyan soba

- Saatte 5500 KCal ısıtma gücü (Fan ile birlikte)
- Homojen sıcaklık dağılımı sağlar, havayı kurutmaz
- Ortam sıcaklığını istenilen ısıda sabit tutma olanağı
- Üç konumlu gaz ayar düğmesi
- Ortamdaki CO_2 miktarını izleyen analizör
- Pilot alevi kontrol eden emniyet sistemi
- Uzun ömürlü piezo - elektrikli ateşleme butonu
- Tekerlekli, az yer kaplayan dekoratif tasarım

Turbofan

- Sobadan ayrı kullanım olanağı
- İki ayrı ısı kademesi ve soğuk hava üfleme özelliği
- Sıcak havayı homojen dağıtan üfleme sistemi
- Üçlü koruma sistemi
- Ortam istenilen sıcaklığa ulaştığında, cihazı devreden çıkaran hassas termostat
- Ayarlanabilir duruş yönü
- Duvara monte edilebilme özelliği sayesinde pratik el kurutma olanağı

RAKS®

Yaşanacak Her Yerde Bir Raks Vardır...

MEG RYAN

Amerikan Şekeri

Kendisine bir beden büyük gelen sweatshirt'ü, bol pantalonu, kocaman botları ve deriden sırt çantasıyla Meg Ryan'ı, sokaktaki herhangi bir üniversiteli gençten ayırdetmek zor. Onu uluslararası düzeyde bir star yapan "When Harry Met Sally" filmindeki rol arkadaşı Billy Crystal, "Meg, lisedeyken çıkmak istediğiniz ama size hep 'hayır' diyen kızlardandır" diyor.

"Sleepless in Seattle" (Sevginin Bağladıkları) filminde birlikte çalıştığı Rosie O'Donnell ise Ryan'ın harika bir arkadaş olduğunu söylüyor: "Ona kendinizi açabileceğinizi hissedersiniz. Sizi asla incitmeyecektir."

Hem "Sevginin Bağladıkları"nda, hem de gişede iki seksen yatan "Joe Versus Volcano"daki (Joe Yanardağa Karşı) partneri Tom Hanks, birçok insanın sandığının tersine, Ryan'ın o kadar da masum bir tip olmadığını iddia ediyor. "Cinselliği gerçek yaşamda, beyazperdeye oranla daha baskın ama öylesine doğal ki, ne itici geliyor, ne de acılar içinde kıvrandıracak kadar yoğun."

"When Harry Met Sally" ve "Sevginin Bağladıkları" filmlerinin senaryo yazarı (ikincisinin aynı zamanda yönetmeni) olan Nora Ephron, "sevimliliği" yüzünden birçok insanın bir komedi oyuncusu olarak Meg'deki yeteneği fark etmediklerini düşünüyor. Ephron'a göre Meg Ryan'ın, sinema tarihinin en iyi komedi oyuncularından hiçbir eksiği yok. "Ayrıca" diye devam ediyor Ephron, "When Harry Met Sally'nin senaryosuna da önemli katkıları oldu. Hamburgercide orgazm taklidi yapmak, onun fikriydi."

Romantik komedilerin favori aktristi Meg Ryan, Kasım ayında Lawrence Kasdan'ın yönettiği "Fransız Öpücüğü" (French Kiss) ile geliyor karşımıza. Perdede kırılgan, çocuksu ve saf bir imaj çiziyor çizmesine ama gerçek hayatta hiç de öyle biri değil.

"Gerçek Meg"in kim olduğuna dair söylenen tüm bu sözlere rağmen o hala Hollywood'un "Aa! Çok şeker" denen yıldızı. Özel hayatına baktığınızda ise güçlü bir kadınla karşılaşıyorsunuz. Ryan, yıllardır birlikte yaşadığı ve sonra evlendiği Dennis Quaid'in kokain bağımlılığından kurtulmasını sağlamış olan mükemmel bir eş ve mükemmel bir anne.

Ryan, Connecticut dolaylarında, iki kız, bir erkek kardeşiyle birlikte iyi bir katolik olarak yetiştirilmiş. "O zamanlar bile, Katolik Kilisesi'nin kurumsal yüzü ve iyi bir insan olmak için uyulması gereken bütün o kurallar beni deli ederdi" diyor. "Papa'yı şimdi de dinliyorum ama bambaşka kulaklarla."

Annesi, oyuncu olmak uğruna evi terk edip gittiğinde Meg daha henüz 15 yaşındaymış. Bu konuda konuşmayı pek sevmiyor: "Sonuçta kimseyi suçlayamazsınız. Hayata devam edecek olan kendinizsiniz. En uygun yolu bulmak zorundasınız. Yine de 'Tamam. Bundan sonra tamamen yalnızım' diye düşündüğüm günleri hatırlıyorum da, gerçekten çok acı vericiydi."

New York Üniversitesi'nden gazeteci olarak mezun olan Ryan, duygusal olan herşeye mesafeli yaklaşma fikrini seviyor: "Yazar olmak istememin sebebi de buydu galiba."

Fakat şu an bir yazar değil Meg Ryan, oyuncu. Üstelik iyi de bir oyuncu. Bunun en önemli kanıtı da sinemalarda geçtiğimiz sezon gösterilen "When A Man Loves a Woman" (Erkek Severse) filminde canlandırdığı "alkolik eş" rolü. Birçok kişi Ryan'ın bu filmdeki başarısını evliliğine, daha doğrusu ilişkilerinin başında, Dennis Quaid'in yaşadığı uyuşturucu problemine bağlıyor.

Dennis Quaid ile "İçimde Biri Var" filminin çekimleri sırasında tanışmışlar ve birkaç yıl sonra da evlenmişlerdi. O zamanlar Ryan, Quaid'in kokain bağımlısı olduğunu bilmiyormuş. "Dennis bana ilk kez kokainden bahsettiğinde gerçekten çok sinirlenmiştim ama sonra bunu bana söyleyecek kadar cesur olmasına şaşırdım" diyor. "O dakikadan sonra bu, artık benim de sorunumdu."

Fakat Quaid, uyuşturucuyu onun da yardımıyla yaklaşık beş yıl önce bıraktı. Şimdi iki yaşındaki oğulları Jack ile birçok Hollywood çifti gibi Güney Carolina'daki kocaman bir arazi evinde yaşıyorlar.

Ryan, son aylarda ardarda üç filmde rol aldı: "IQ"; başrolünü Robert Downey Jr.'la paylaştığı "Restoration" ve "French Kiss"... Ryan, yapımcılığını da üstlendiği bu sonuncu filmin ardından, artık bir süre "eş ve anne" olarak üzerine düşenleri yapmak üzere film çalışmalarına ara vermeye karar vermiş.

Bir süre önce meditasyon yapmaya da başlamış. "Kafam o kadar karışıktı ki,sakinleşmem gerektiğini düşündüm. İşe yarayacak bir şeye ihtiyacım vardı. Birkaç yıl önce bir arkadaşım AIDS'ten öldü ve birkaç ay sonra da Jack doğunca, ölümün doğum gibi bir şey olup olamayacağını düşünmeye başladım. O gece, onun artık yaşamadığını düşünerek eve geldim ama yine de kalbimde büyük bir çoşku vardı. Buna inanamıyordum. O zaman düşünsel olarak değil, sadece kendi içimde Tanrı'nın varolduğunun farkına vardım. Doğum denen mucizeyi yaşadıktan sonra ölümü merak etmeye başladım. Ölüm de aynı tür bir mucize olabilir miydi?"

Birlikte yaşanan bunca acıdan sonra daha kırılgan ve daha romantik olması beklenir ama Ryan aksini iddia ediyor ve "Dennis benden daha romantik. Bense faydacı ve akılcıyım," diyor. Yani, artık onun ayaklarını yerden kesebilecek pek fazla şey yok yaşamda. ■

Chris O'Donnell

Chris O'Donnell'ın pek de beklenmeyen yükselişi nasıl gerçekleşti? The Argyle otelinin lobisinde onu bekleyen gazetecilerin aklına gelen ilk soru bu.

Bir iki yıl önce, "Yoldan çıkmayı bekliyorum. Biliyorum, er ya da geç bir gün olacak bu" diyen pembe yanaklı tatlı çocuk, gün geçtikçe olgunlaşıyor. "Walton Mountain" ile çıkışını başarısız bulan hayranlarının çoğu, 24 yaşındaki mavi gözlü, köşeli çeneli bu delikanlıyla yeni bir Paul Newman'ın doğmakta olduğuna inanıyor. İlk kez "Men Don't Leave", "Blue Sky", "Kızarmış Yeşil Domatesler", "Scent Of A Woman" ve "Üç Silahşörler" gibi filmlerdeki rolleriyle, başta genç kızlar olmak üzere hayranlar edindi. Ardından "Batman Forever" geldi ve Chris de gerçek bir yıldız ününe erişti. Şimdiyse, Drew Barrymore ile "Mad Love"ın başrollerini paylaşıyor ve hayranlarına hayranlar ekliyor.

Onun yine de "toy" bir çocuk olduğunu düşünen gazeteciler, "Mad Love"da Drew Barrymore ile aşk sahnelerinde neler hissettiğini soruyorlar: "Drew çok genç ve seksi bir kız. Hollywood'da bizden daha farklı biçimlerde yetişmiş iki kişi daha bulamayacaksınızdır ama, biz gerçekten iyi geçiniyoruz. Ben yedi çocuk sahibi, Chicago'lu muhafazakar katolik bir aileden geliyorum. Drew'un nereden geldiğiniyse herkes biliyor" diyor. Aşk sahnelerine gelince O'Donnell bu sahnelerde tamamen çıplak olmadığını söylüyor: "Bakın, aşk sahnelerini de işin bir parçası olarak görüyorsunuz ve profesyonelce davranıyorsunuz... ama çok kısa bazı anlar var ki, istiyorsunuz. O zaman kendinizi kontrol ediyorsunuz."

O'Donnell, yüzünü elleriyle kapatıp koltuğunda arkaya doğru kaykılıyor ve gülüyor. "Bu yazıyı annem okuyacak. Bütün ailem okuyacak" diyor ve anlatmaya devam ediyor: "Doğrusunu isterseniz, o sahnelerden ilkini çekerken oldukça gergindim."

Sevişme sahneleri deyince, aklına hep aynı şey geliyor. 18 yaşındayken, Jessica Lange'in on dört yaşındaki, kendisinden büyük bir kadınla (Joan Kusack) ilişkiye giren oğlunu canlandırdığı "Men Don't Leave" adlı filmden söz ediyor: "O sahne kesilmişti. Joan ve ben yataktaydık, tartışıyorduk ve sonra ben yataktan çıkıp ayakta ona bağırmaya devam ediyordum. Çekime başladığımızda yatağın içinde neler olup biteceğini bilmiyordum ama bütün film ekibi oradaydı ve ben 'Aman allahım neler olacak acaba?' diye düşünüp duruyordum."

Söylentilere göre Warner Bros., "Batman Forever"da üstlendiği rol için - ki bu rolün adayları arasında Leonardo DiCaprio ve Will Smith de vardı - oyuncuya yüklüce bir ücret ödemiş. O'Donnell, "Kesinlikle çok fazla para aldığımı söyleyemem, zaten yaptığım birçok filmden doğru dürüst para almadım" diyor.

Oyuncu, vücudunu kullanarak para kazanabileceğini çabuk öğrenmiş ki, Chicago'da bir kaç televizyon reklamında oynamış ve katalog modelliği yapmış. Bir filmde çırılçıplak görünmeyi kabul edip etmeyeceğini sorduğumuzda "Asla asla dememeli ama hoş olmayacağını düşünüyorum" diye cevap veriyor."Sanırım bu cinsiyetçi bir düşünce ama kadınların çıplak olması beni rahatsız etmiyor. Oysa 'Basic Instinct'te Michael Douglas'ın çırılçıplak ortalıkta dolaşması bana pek hoş gelmedi. Çoğunlukla gereksiz buluyorum. Bu beni rahatsız ediyor."

Bu, oyuncunun şimdiye kadar hiç porno seyretmediği anlamına mı geliyor acaba? Boston College'deki pazarlama eğitimini henüz tamamlamış olan O'Donnell, "Üniversite'deki ilk yıllarımda arkadaşlarla seyrederdik" diyor.

Söz buralara gelmişken perdedeki öpüşme sahneleri hakkında bilmek istediklerini de soruyor gazeteciler. Şimdiye kadar öpüştüğü yıldızlar arasında en iyi öpüşen hangisiydi acaba? "Kimler varmış bir bakalım" diyerek saymaya başlıyor "Drew, Joan Cusack, Mary-Louise Parker, Saffron Burrows ve Minnie Driver. Unuttuğum var mı acaba? Ah, Al Pacino oldukça iyi öpüşüyor ama, yine sanırım Drew'u seçeceğim. En çok Drew ile öpüştüm zaten."

Geleceğin Paul Newman'ı olarak görülen genç oyuncu, yakın zamana kadar, sinemadan çok televizyondan teklif alıyordu. Günün birinde bir televizyon dizisinde oynamayı düşünür mü dersiniz? O'Donnell, bu diziler konusunda çok düşündüğünü söylüyor "Tanrım hepsi gerçekten saçmasapan ama bol para kazanıp iyi bir yaşam standardı elde ettikten sonra meslek yaşamınız altüst olur ve para kazanamamaya başlarsanız bir anda kendinize olan güveninizi kaybedebilirsiniz. Oyuncuların televizyondaki o berbat dizilerde neden oynadığını anlayamayız bir türlü. Oysa basit. İnsanların ödemek zorunda oldukları faturalar var. Sanırım en iyisi gençken har vurup harman savurmamak. Para kazanmaya devam ediyorsanız sorun yok, ama eğer beş filminiz birden gişe de takılırsa ne yapacaksınız? Film yapmayı düşündüğümde Al Pacino'yu aramıştım. Bana paraya ihtiyacım olup olmadığını sordu. 'Hayır' dedim. O da 'Sakın sadece para için çalışma' dedi. Ben de şimdiye kadar bu öğüdü dinledim."

Son olarak O'Donnell, kendisiyle çıkma hayalleri kuran hayranlarına fikirlerini değiştirmeleri için iyi sebepler öneriyor: "En önemli sebep şu ki, benim bir kız arkadaşım var. Ayrıca asla uzun süre bir yerde kalamam, yani eğer bir yere yerleşmeyi düşünürlerse bu gerçekleşmez. Sonra sanırım biraz sabırlı olmayı öğrenmeliyim." O sırada birden duraksıyor ve "Hey, o kadar da değil" diyor, "Aslında hiç de fena sayılmam." ■

GÜLDÜRÜRKEN ÖLDÜREN İKİLİ

Bad Boys

"Beverly Hills Cop", "Flashdance", "Top Gun" ve "Crimson Tide"ın yapımcılarından, yine hareketli ve eğlenceli bir film... "Bad Boys", (Çılgın İkili) Miamili iki polisin, narkotik deposundan milyonlarca dolarlık eroin çalan korkunç gangsterle girdikleri ölümcül mücadeleyi anlatıyor... Bu bol patlamalı serüvende, iki kafadara tek görgü tanığı olarak seksi bir kadın yardımcı oluyor.

(ÇILGIN İKİLİ)

YÖNETMEN Michael Bay
OYUNCULAR Martin Lawrence, Will Smith, Tea Leoni
Tcheky Karyo, Theresa Randle, Joe Pantoliano
SENARYO Michael Barrie - Jim Mulholland
Doug Richardson
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ Howard Atherton
KURGU Christian Wagner
MÜZİK Mark Mancina
YAPIMCILAR Don Simpson - Jerry Bruckheimer

Miami Polis Merkezi, herhalde hiçbirimize pek yabancı değildir. Hani şu yıllardır seyrettiğimiz "Miami Vice"ın geçtiği yer... Manzarayı biraz canlandıralım: Miami... Nefis bir coğrafya, baştan çıkarıcı bir hava, zenginlik, lüks, her çeşit havailik. Kimi aşk kimi para peşinde, beyaz ırkın her renginden zencisine ve Asyalı'sına kadar, "Playboy" kapağından fırlamış bir edayla salına salına gezinen envai çeşit güzel kadın. Maçosundan tatlı serserisine, doğuştan züppesinden sonradan görmesine, bıçkınından serkeşine kadar, çoğu güneş yanığı tenleri, pahalı ceketleri ve spor arabalarıyla boy gösteren envai çeşit adam. Paranın çok olduğu ve kanların da fokur fokur kaynadığı bir yerde, kanunsuzlara da iş düşüyor. Bu capcanlı piyasanın, capcanlı bir de suç dünyası var haliyle. Her renkte kadın ticareti ve her çeşit uyuşturucu pazarı başta olmak üzere, kişisel girişimcilerden organize takılanlara kadar, kanunsuzlar için de bir cennet burası... İşte bu aklı bir karış havada atmosfer sebebiyle, Miami polisleri de biraz fırlama tipler oluyor, "Miami Vice" dizisinden bildiğiniz gibi.

Yılın en hızlı aksiyon filmlerinden biri olan "Bad Boys"da, sevimli ve işbilir iki Miamili polisimiz var: Burnett (Martin Lawrence) ve Lowrey (Will Smith)... Hem bildiğimiz polis ikililere benziyorlar, hem de komedi ikililerini hatırlatıyorlar, yani epey matrak tipler. Şöyle söyleyelim, Mel Gibson ve Danny Glover'lı "Lethal Wepon"ı (Cehennem Silahı) seyrediyor gibi olacaksınız. Yalnız bu kez, polislerin ikisi de zenci... Ya da şöyle söyleyebiliriz: Matrak polis ikili ve Miami atmosferi itibarıyla "Miami Vice"ı seyrediyor gibi olacaksınız. Yalnız bu bir televizyon dizisi değil, epey büyük prodüksiyon bir sinema filmi; çok hareketli sahneler, bol bol koşuşturmaca, bol bol patlama var ve "aksiyon"a doyacaksınız, hatta tadı damağınızda kalacak...

ÇETREFİL VAZİYETLER

Miami Polis Merkezi'nin deposundan eroin çalınır. Yanlış anlamayın bir içimlik değil, milyonlarca dolarlık eroin. Bu, sorumlu polisler için berbat bir durumdur, çünkü suçun büyüklüğü bir yana, bir onur sorunudur. Bu olayı halletmeden, deyim yerindeyse "temizlemeden", huzur bulmaları mümkün değildir. Zira, bu polisin bir iç meselesidir artık. Nasıl oldu da gafil avlandılar ve milyonlarca dolarlık eroini depolarından çaldırdılar? Yoksa içten bir hain mi var? O kadar zor operasyonlarla ele geçirilen beyaz zehir, şimdi bizzat polisin beceriksizliği yüzünden tekrar kötü ellere geçip yüzlerce kişiyi zehirleyeceğine göre, kendilerini nasıl hissedecekler?

Burnet ve Lowrey, son sürat, Miami yeraltı dünyasından büyük çaplı ve fazlasıyla tehlikeli bir hırsızın peşine düşerler. Öyle böyle biri değildir peşine düştükleri Fouchet (Tcheky Karyo) ve iki polisimiz de çok geçmeden kiminle dans ettiklerini anlayacaklardır. Yüreklere korku salan, tehlikeli, acımasız, kurnaz ve soğukkanlı bir adamdır. Bırakın iyileri, kötülerin bile başına beladır. Zaten işe de, bizzat uyuşturucu tacirlerini soyarak başlamış, bu kesmeyince Miami Polis Merkezi'ni gözüne kestirmiştir.

Fouchet'yi teşhis edebilecek bir de tanık vardır. Güzel ve daha da önemlisi çok seksi bir kadın olan Julia (Tea Leoni). Hırsızı teşhis eder ve polis merkezini arayıp Lowrey ile konuşmak ister. Ancak Lowrey ortalarda olmadığı için, tanığı elden kaçırmamak amacıyla, arkadaşı Burnett onun yerine geçer: "Merhaba, ben Lowrey..." Ancak Burnett, Lowrey'nin yerine geçerken birşeyi hesaplamamıştır: Bu son derece tehlikeli operasyonda, olayın sonuna kadar tam işbirliği için, can güvenliğini riske atan tanığın güveni sarsılmamalıdır. Yani, Burnett artık Lowrey olarak kalmalıdır; çünkü insanlar, hele ki hayatlarını emanet ediyorlarsa, kendilerine yalan söyleyenlere güvenmezler... Olayın bundan sonraki kısmında, Burnett yer değiştirip Lowrey olduğuna göre, tabii ki Lowrey de Burnett olmalıdır. Yalnız, bu çetrefil durumu daha da çetrefilleştiren birşey vardır: Lowrey ile Burnett'ın hem kişilikleri hem de yaşam biçimleri arasındaki fark. Lowrey tam bir playboydur; işi gücü çapkınlık, spor arabasının gazına basıp hız yapmak, her biçimde hızlı yaşamaktır. Burnett ise, karısı ve çocuğuna bağlı, "mutaassıp" bir aile babasıdır. İş bitene kadar, Lowrey'nin yerine Burnett seksi tanığın yanındaki playboy polis olacaksa, Lowrey de mutaassıp ortağının karısını ve çocuğunu idare etmek durumunda kalacaktır.

BİR AKSİYON BOMBASI

Neşeli, hızlı ve pahalı polisiye aksiyon bombası olan "Bad Boys", el attıkları her projeyi yüksek gişe başarısına çevirmeyi bilen ve bu yüzden de en başarılı yapımcılar arasında sayılan Don Simpson ve Jerry Bruckheimer'ın yeni marifeti. Evet, artık Simpson ve Bruckheimer öyle bir ikili haline geldiler ki, çok az rastlandığı üzere, bir filmde yapımcı onlarsa, önce bundan söz ediliyor. Yapımcılığını onların üstlendiği projelerde, tanıtım ve reklam aşamasında, oyuncuların ve yönetmenin adı kadar onların da adı geçiyor. Buna da şaşmamak gerekiyor. Her zaman iyi iş yapacak, popüler olacak filmler üzerinde çalışıyorlar ve bu alanda da hedefi hep 12'den vurmayı beceriyorlar. Başarı listelerine bakılınca "Flashdance", "Beverly Hills Cop 1-2", "Top Gun", "Days of Thunder" ve son olarak da "Crimson Tide" gibi filmler görülüyor. Şimdi de, "Bad Boys" ekleniyor bu listeye.

Yapımcılar, muhtemelen bir ikili olarak başka filmlerde de oynayacak Martin Lawrence ve Will Smith'i, Burnett ve Lowrey rolü için, oynadıkları televizyon dizilerindeki performanslarından etkilenerek seçmişler. Bruckheimer, ikiliyi biraraya getirdiklerinde, hemen herkesin ilgisini çektiklerini söylüyor: "İkisi de, bütün büyük komedyenleri tanıyorlar ve seviyorlar. Bu

"Seksi tanık" Tea Leani, korkunç gangsteri teşhis ederek polis ikiliye yardımcı oluyor ve hayatını tehlikeye atıyor. Bu yüzden, ikilinin hiçbir nokta da onun güvenini sarsmaması gerekiyor...

yüzden, birlikte kendilerine has bir uyum yakalamaları çok kolay oldu." Simpson, "İkisini biraraya getirince, inanılmaz komik oluyorlar. İzlemek gerçekten çok zevkli" diyor.

İKİ POLİS, BİR DİLBER

Marcus Burnett'i oynayan Martin Lawrence, televizyon şovu "Martin" ile 1993'te yapımcı olarak NAACP Image En İyi TV dizisi ödülünü aldı. Aynı ödüle, 1994 yılında da komedi dalıyla ulaştı; hem yapımcılık, hem de oyunculuk dalında... Almanya'da doğup Amerika'da büyüyen Lawrence'ın eğlence dünyasına girişi, Manhattan'da bir doğaçlama sanat kulübünün yarışmasıyla gerçekleşti. Yarışmaya katılıp birinci oldu. Yarışma kasedini izleyen Columbia yetkilileri oyuncudan çok etkilendiler ve "What's Happening Now" filmi için bir anlaşma imzaladılar. Asıl çıkışını, 1989'da Spike Lee'nin "Do The Right Thing"i ile yaptı. Ardından, "House Party 1-2" ve "Boomerang" geldi.

İkilinin diğer üyesi Mike Lowrey'i canlandıran Will Smith ise, "Six Degrees of Separation"daki rolüyle Oscar'a aday gösterilerek dikkat çekti. Filmdeki canlılığı ve yer yer şovmen havası, rap'çi yanından da besleniyor. 1986'da Jee Towns ile D.J. Jazzy Jeff and The Fresh Prince grubunu kurdu, grup 1988'de "He's the D.J. I'm the Rapper" şarkısıyla Grammy kazandı. 1991 yılında, "Summertime"la bir kez daha Grammy aldıktan sonra, 1992'de Smith ve Townes NAACP Image En İyi Rap Yıldızı ödülünü aldılar.

İkilinin filmdeki oyunculuklarında yer yer sezilen o dinamik şovmen havasında, televizyon ve müzik dünyasının içinden gelmelerinin de etkisi var. Lawrence'ın zaten doğaçlamada çok yetenekli oluşu ve Smith'in de oyunculuğu kadar rap yıldızlığının getirdiği rahatlıkla ona eşlik edişi, aralarındaki akıcı uyumun gerçekleşmesini çok kolaylaştırmış.

Filmde ikiliye eşlik eden "seksi tanık" Julia Molt rolündeki Tea Leoni de, Hollywood'un televizyondan transfer ettiği oyunculardan. Leoni, bugüne kadar "Wyatt Earp", "Indian Love Story" ve "A League of Their Own" adlı filmlerde rol aldı. Polisiye aksiyon filmlerinde adet olduğu üzere, tanık kadının çok güzel ve seksi olması gerekiyordu ki, Tea Leoni'ye bu açıdan kimsenin diyecek birşeyi olamaz herhalde. Filmin sevimli ikilisi, aralarındaki uyumu Leoni'ye de bulaştırdılar ve güzel oyuncu da onlarla birlikte birçok sahnede senaryonun dışına çıkarak doğaçlama "takıldı".

Bu ölümcül kovalamacada, bol bol silah ve patlamanın yanısıra, "kahramanlarımız"ın masa başında çözmesi gereken entrikalar ve çetrefil bilmeceler de var... Yani, güçlü bir polisiye aksiyon filminde olması gereken herşey...

"BAD BOYS 2"YE HAZIRLANIN!

"Bad Boys"da, bol bol hareket, heyecan ve polisiye entrikalar seven seyircileri hayal kırıklığına uğratmamak için herşey var: "Tango and Cash", "Lethal Weapon", "48 Hours" ya da "Miami Vice" türünden pekçok televizyon dizisinde olduğu gibi, karakterleri birbirlerinden farklı ama sonuçta birbirlerini tamamlayan iki polis. "Die Hard"da olduğu gibi sert sahneler ve bol bol patlama. "Beverly Hills Cop"da olduğu gibi bol atraksiyonlu zengin ortamlar. Hemen hemen tüm aksiyonlarda olduğu gibi seksi bir kadın. Yine tüm aksiyonlarda olduğu gibi, karizmatik bir kötü adam.

Filmin en ilginç yanı, biri ağırbaşlı diğeri "fırlama" iki polisin karakter farklarından doğan komik ya da elektrikli durumların, iki polisin birbirlerinin yerine geçmeleriyle iyice karışması. "Bad Boys",

Güzelliği ve cazibesiyle herkesi hemen etkileyen Tea Leani de, Hollywood'un televizyondan transferlerinden. Hem fiziği hem de bu filmdeki doğaçlama performansına bakılırsa, yıldızı yükselecek gibi...

bu yanıyla, polis ikili kalıplarını, zekice bir numarayla bir adım ileriye götürüyor. Ayrıca, ikililerin "biri beyaz biri zenci" gibi neredeyse tabulaşmış kuralının çok uyumlu iki zenci oyuncuyla kırılması da bir yenilik. Bu açıdan bakınca, bütün kalıplara sadık kalıyor gibi görünmekle birlikte, üzerinde ayrıca durulması gereken yanları var "Bad Boys"un...

Başrol oyuncuları Martin Lawrence ve Will Smith'in uyumları ve seyircide yarattıkları sempati, onları aynen "Lethal Weapon"un Mel Gibson ve Danny Glover'ı gibi daha uzun süreli bir ikili yapabilir. Bu yüzden, yakın zamanlarda "Bad Boys 2"nin çalışmalarına başlandığını duyarsak hiç şaşırmayacağız. ■

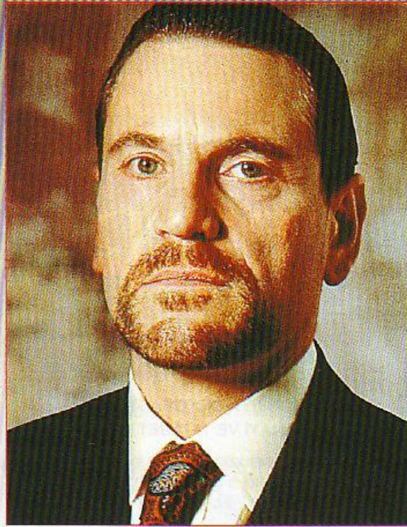
TCHEKY KARYO

İstanbul'dan Paris'e, oradan Hollywood'a

"Bad Boys"un kötü adamı Tcheky Karyo, "Nikita"daki sert, karizmatik ve melankolik ajan rolüyle, kötü adam rollerinde ne kadar etkileyici kombinasyonlar yakalayabileceğinin ipuçlarını çoktan vermişti...

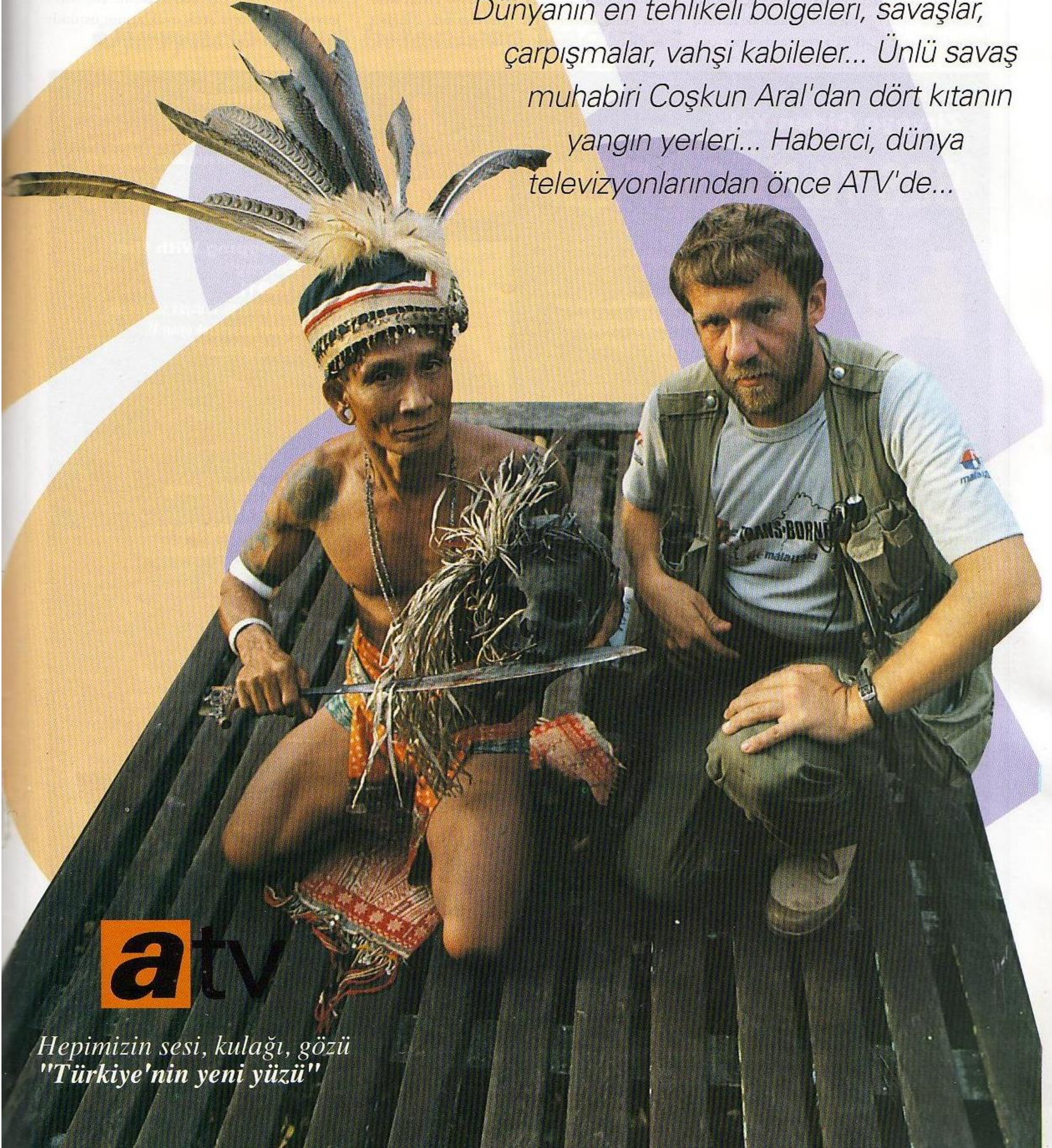
Hollywood'daki Fransızlar'a "Bad Boys" ile bir yenisi daha eklendi. Tcheky Karyo... Özellikle "Nikita" ile belleklere kazınan oyuncu, daha önce de çeşitli ortak yapımlarla Hollywood'da boy göstermişti ama, "Bad Boys" hem yapım olarak hem de tarz açısından onun ilk saf Hollywood filmi. Yakında izleyeceğimiz yeni James Bond filmi "Golden Eye"daki rolüyse, artık Hollywood'lu olduğunun tam tescili anlamına geliyor.

Hollywood'un Fransa'dan transfer ettiği diğer aktörler gibi, Karyo'nun da kendine has, perdede etrafındaki Amerikalı oyunculardan hemen ayrılan bir havası var. En hareketli, oyunculuk anlamında fazlasıyla katıldığı sahnelerde bile, sanki kafasında ya da kalbinde başka birşey varmış ve orada buna rağmen bulunuyormuş gibi bir perde okunuyor gözlerinde.

"Bad Boys"da yeraltı dünyasından Fouchet adlı korkunç bir kötü adamı canlandıran Karyo, ilk hayranlarını "Nikita"daki kirli devlet görevlisi rolüyle kazanmıştı. Nikita adındaki genç bir kadını devlet adına duygusuzca öldürebilen bir katile dönüştürmek amacıyla eğiten ajanı canlandırdığı bu Luc Besson filminde, sağlam bir karizma yakalamıştı: düşünmeden öldürmeyi öğretebilen ve kendi içindeki sıcak kıvılcımları yalnızca örtük bir melankoliye dönüştürüp yok eden ajan rolü, Karyo'nun kötü adam rollerinde ne gibi etkileyici kombinasyonlar yakalayabileceğini yeterince anlatıyordu zaten...

"La Balance" filmindeki rolüyle Fransız sinemasının en önemli ödüllerinden olan Cesar'a aday gösterilen Karyo, 1986'da Jean Gabin ödülünü almıştı. İstanbul'da dünyaya gelen Karyo, Cyrano tiyatrosunda drama eğitimi gördü ve pek çok oyunda rol aldı. Bugüne kadar oynadığı önemli filmler arasında "The Return of Martin Guerre", "Taute Une Nuite", "Full Moon in Paris", "The Bear", "1492" ve "Nostradamus" sayılabilir...

Maceranın adı
Haberci
Dünyanın en tehlikeli bölgeleri, savaşlar, çarpışmalar, vahşi kabileler... Ünlü savaş muhabiri Coşkun Aral'dan dört kıtanın yangın yerleri... Haberci, dünya televizyonlarından önce ATV'de...
atv
Hepimizin sesi, kulağı, gözü
"Türkiye'nin yeni yüzü"

likanlı edasıyla oturduğu sandalyeden kalkar, genç kadına yaklaşır. Saygılı bir referanstan sonra onu dansa davet eder. Fonda romantik bir Willie Nelson parçası çalmaktadır. Genç kadın başını olumlu yönde sallar ve gülümser. Delikanlı, genç kadını aralarında belli bir mesafe bırakarak hafifçe belinden sarar ve ikisi yavaşça daireler çizmeye başlarlar. Şarkının sonunda delikanlı genç kadının önünde tekrar eğilir, özür diler ve bardan çıkıp gider... Söz konusu olay bir filmden alınmış değil, söz konusu genç kadın Julia Roberts, ihtiyar delikanlıysa orada bulunan ve belki de dans ettiği kişinin Julia Roberts olduğundan bile bihaber herhangi bir gece kuşudur. Sadece nefis bir gülüşü olan güzel bir kız görmüştür. Herhangi bir pizzacıda ya da ayakkabı mağazasında çalışıyor olabilecek ve çekiciliğinin hiç bilincinde olmayan ya da bilse de buna hiç aldırış etmeyen güzel bir kız. Bir zamanlar onca başarısına rağmen kendine bir türlü güvenmeyen ama artık ayaklarının üstünde durmayı öğrenmiş güzel bir kız... ■

Zirveye Giden Yol

BEŞ YILDA ON FİLM

"Blood Red" (1986)
Vasat bir filmde ilk tecrübe. Julia'nın o zamanlarki en büyük desteği olan ağabey Eric ona bir rol ayarlar.

"Satisfaction" (1987)
Julia olmasaydı bugün kimse bu filmi hatırlamazdı bile.

"Pizza Pizza" (1988)
Eleştirmenler filmi hiç beğenmemelerine karşılık, Julia'yı takdir ederler.

"Steel Magnolias" (1989)
Julia'ya Altın Küre kazandıran film. Basın onu göklere çıkarır.

"Pretty Woman" (1990)
Julia'nın hayatını değiştiren film. Işık hızıyla yükseliş başlar.

"Flatliners" (1990)
Psikolojik bir gerilim filmi... Julia, geçmişinde karanlık acılar saklayan kızı oynar.

"Sleeping With the Enemy" (1991)
Patrick Bergin'le dayak sahnelerini o kadar hissederek oynar ki, ruh sağlığı bozulur.

"Dying Young" (1991)
İlk hayal kırıklığı. Film fazla beğenilmez. İlk kriz belirtileri.

"Hook" (1991)
7 milyon dolar (yaklaşık 350 milyar TL), psikolojik bunalımın eşiğindeki Julia'yı kameraların karşısına çeker.

"The Player" (1992)
Robert Altman'ın Hollywood'la ilgili kara mizah yaptığı filmde iki dakika görünür.

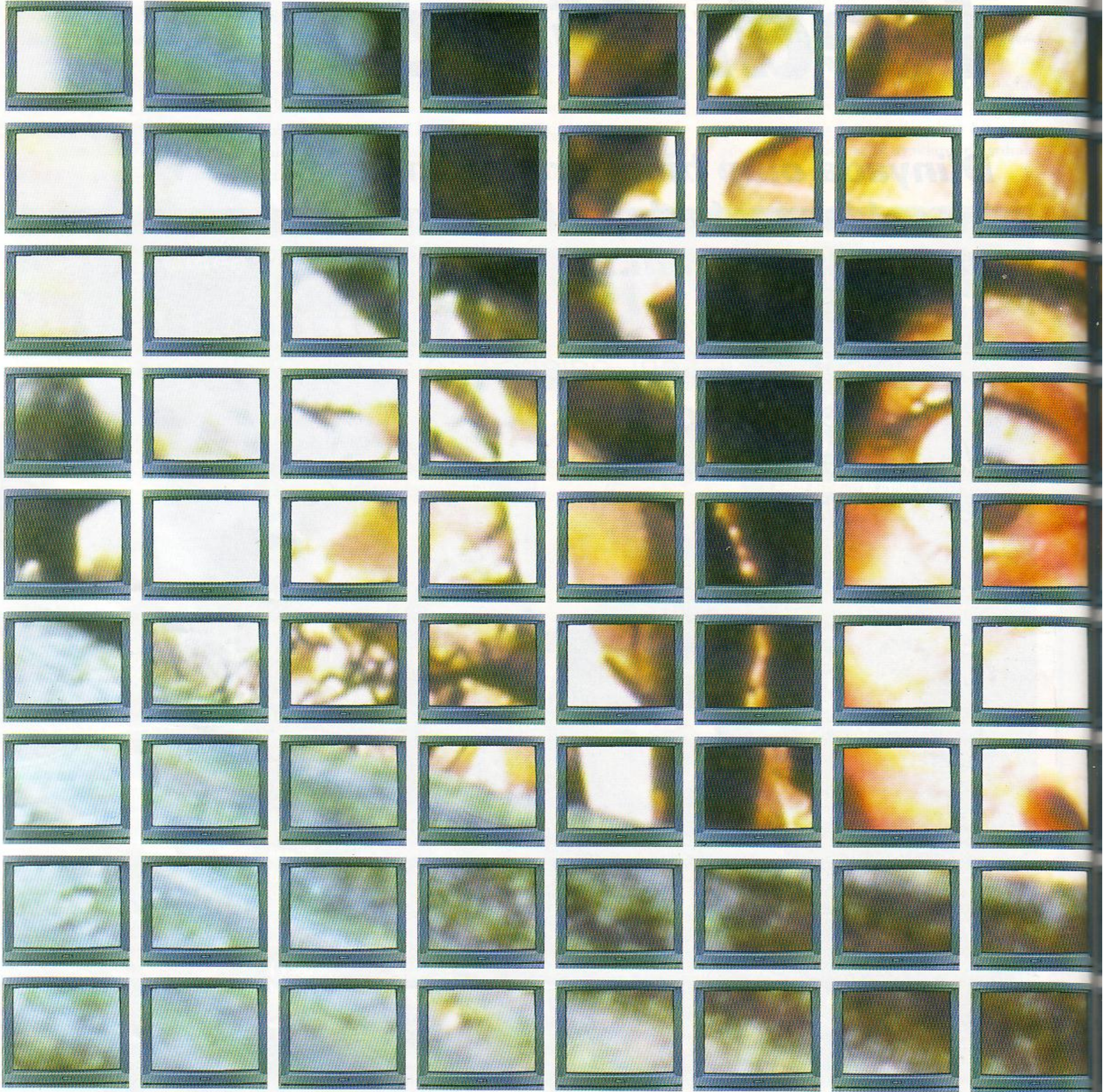
Kedi Gözü

Dünyada olup bitenlere kadınca bir yaklaşım, kadınca bir dokunuş, kadınca bir yorum...

ATV'de çok farklı, yeni, eğlenceli, dinamik, genç, cüretkar bir program...
Hayata, kadının gözünden, kedi gözüyle bakacaksınız.

atv

Hepimizin sesi, kulağı, gözü
"Türkiye'nin yeni yüzü"

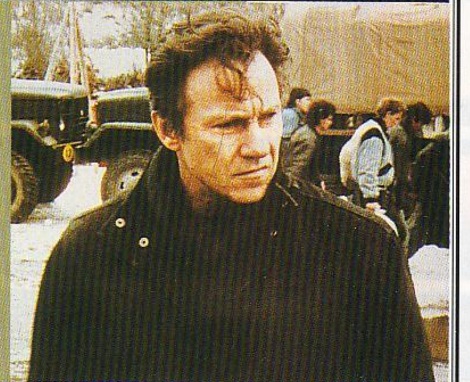
Sinema, televizyona sığmıyor değil mi?

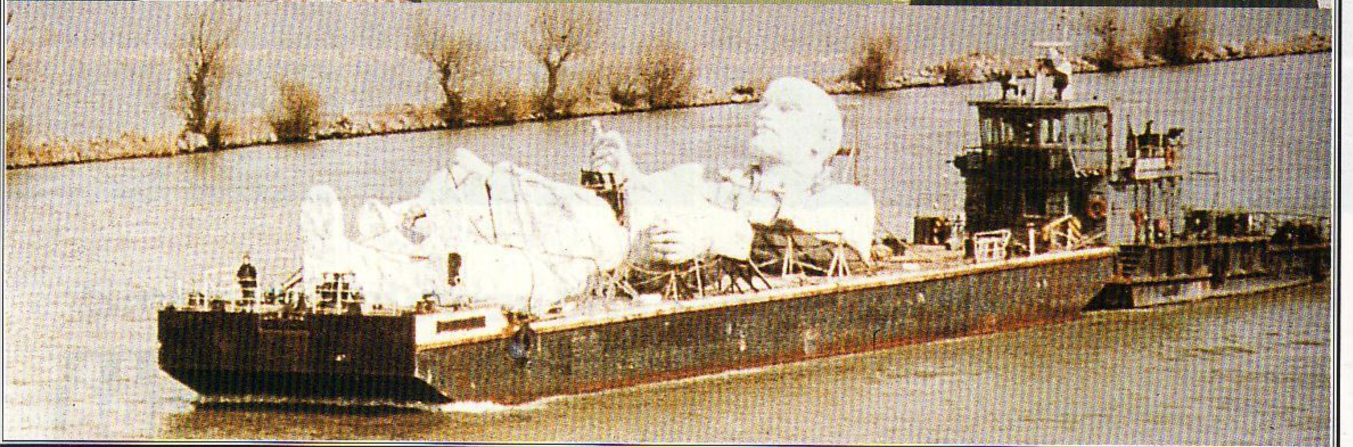

"Başlangıç ve son karışmışsa, tarih bize hiçbir şey öğretmemiş demektir"

T.S. Elliot

THEO ANGELOPOULOS'DAN "ODISSEA'NIN BAKIŞI"

Masumiyete yolculuk

70'lerde, modern Avrupa sinemasının tarihini değiştiren usta yönetmenlerden biriydi Angelopoulos. Uzun plan-sekansları, ağır ritmli, politik çağrışımlı lirik filmleriyle eşine benzerine zor rastlanır bir tarzı vardı. Angelopoulos, 70'lerin birçok büyük ustasının aksine hala filmler çekmeye devam ediyor, çünkü hala söyleyecek bir şeyleri var. Cannes 1995'te Altın Palmiye'yi alan "Odissea'nın Bakışı" eleştirmenler tarafından yönetmenin, Avrupa'nın kanayan yarası Balkanların tarihi üzerine çektiği bir başyapıt olarak karşılanmıştı.

Amerikalı bilim-kurgu yazarı Ursula Kroeber Le Guin, "Tek gerçek yolculuk, geri dönüştür" der. "Odissea'nın Bakışı" da bu tür bir geri dönüş üzerine kurulu. Amerika Birleşik Devletleri'ne sürgün edilmiş bir Yunan sinemacısı olan A. (Harvey Keitel), büyük tartışmalara yol açan bir filmin gösterilmesi nedeniyle doğduğu Ptolemais'e geri döner. Ama onun asıl amacı, Balkan kültürünün ilk sinemacıları Manakia kardeşlerin Balkanlar üzerine çektiği ilk filmin efsane haline gelmiş makaralarını bulmaktır. Söylentiye göre bu filmler henüz yıkanmamıştır bile... Manakia Kardeşler, sinemanın bir sanat bile sayılmadığı ilk dönemlerinde, Balkanları bir uçtan bir uca geçmiş, milli ya da etnik kaygılara bulaşmadan, çatışmalara katılmadan, bölgenin tarihini ve göreneklerini filme almışlardır.

A., Arnavutluk'taki Kotita'dan Makedonya'daki Üsküp'e, Bükreş'ten Romanya'daki Köstence'ye gider. Tuna'yı aşarak, bir zamanların Yugoslavya'sında, Belgrad'da, Saraybosna'da, Manakia Kardeşlerin filmini aramayı sürdürür. Yol boyunca da kendi tarihi ve Balkanların geçmişiyle, sevebilmiş olabileceği kadınlarla karşılaşır. Bu unutulmuş filmde, henüz bozulmamış saf bir bakışın masumiyetini bulmayı umut eder.

A., açlığa ve soğuğa göğüs gererek, çatışma halindeki ülkelerin sınırlarını aşarak, canını tehlikeye atma pahasına savaşa bulaşarak, o kurban ve simge kente, Saraybosna'ya ulaşır. Yaklaşık 90 yıl önce basılmış birkaç negatif film parçasını bulmak için... Bütün bu zorlu serüvenin ona göre tek bir açıklaması vardır: "İlk bakışın masumiyetini aramak..."

Filmleri olaylar yaratan A., artık gerçeği göremediğinden, kavrayamadığından ve yakalayamadığından emindir. Çektiği filmler ona ihanet etmiş, tıkanıp kalmıştır. İşte bu nedenle, yüzyılın başlarında sinemanın iki öncüsü (aynı zamanda acemisi) tarafından belgelenen bu görüntüleri inatla arar. Ama bir türlü açıklayamaz. İnandığı şeyi, en yakın dostuyla bile paylaşmaz. Onun için, herşey yolculuğun kendisinden ibaret kalır. Anlaşılmasa da kararını vermiştir bir kere.

A.'ya yolculuğunda; zaman ya da insan eliyle aşınmış yerlerin hatırası, başka kadınlarla erkekler, çöken ideolojiler uğruna gerçekleştirilmiş kaçışların anıları, yıkılmış umutlar ve tutulmamış vaatler eşlik eder. Tüm bunlar onu karşı konulmaz bir şekilde geçmişine yollar. A.'nın bıkıp usanmadan boş yere kavramaya çalışarak deştiği geçmişe...

Bilinmeyen yerlerden geçen A., karşısına çıkan insanların gözünde bir vakitler onun olmuş ve hala da ona ait olan ıstırapların, cevap verilmemiş soruların, mutsuzluğun aynısını görecektir. Günümüz Arna-

Romen aktrist Maia Morgenstern (solda) filmde değişik bir yorumla birçok kadını canlandırıyor. İsveçli ünlü aktör Erland Josephson ise Saraybosna Kütüphane Müdürü'nü oynuyor.

vutluk'u, Makedonya'sı, Bulgaristan'ı, Romanya'sı ve Yugoslavya'sında A., kendisi gibi avare dolaşan insanlara rastlar. Ulusal nefretin rüzgarına kapılmış, siyasi ve dini uzlaşmazlıklarla bölünmüş insanlar... Kendilerine ait bir ülke, bir köy, bir ev arayan insanlar. Tıpkı onun gibi kaybolmuş kör adamlar. Ve tıpkı Odissea gibi A. da kendi ülkesini, Ithaca'yı, aşklarını, karısını, atını, krallığını arar. Herşeye rağmen, kameraları ilk kez hayat ve insanlar üzerine odaklanmış bu iki kardeşin filmlerindeki görüntülerde belki de gizli olan sırrı bulabilmeyi umar. Manakia Kardeşlerin kamerası, belki de o ilk bakışın masumiyetiyle, bizim yozlaşmış gözlerimizin artık seçemediği bir gerçeği açığa vuruyordur.

Fransa, İtalya ve Yunanistan ortak yapımı olan "Odissea'nın Bakışı"nda farklı ülkelerden gelen bir oyuncu kadrosu da buluştu. Başrolde, yaşlandıkça şarap gibi değeri artan Amerikalı oyuncu Harvey Keitel'i izleyeceğiz. İki yıl önceki Altın Lale Yarışması'nda Jüri Özel Ödülü'nü kazanan Radu Mihailcanu'nun "İhanet"inde ve Roger Christian'ın "Nostradamus"unda oynayan Romanyalı oyuncu Maia Morgenstren de filmde, Angelopoulos'un değişik bir yaklaşımıyla, Odissea'nın bütün eşlerini oynuyor. Saraybosna Kütüphane Müdürü rolünde ise Bergman ve Tarkovski filmlerinden hatırlayacağınız İsveçli oyuncu Erland Josephson var.

MANAKIA KARDEŞLER

Ya da Balkanlar'ın Yitip Giden Birliği

Sabık Yugoslavya, Yunanistan, Romanya... Pindus Dağı'ndaki bir Valakia köyünde Yunan anne ve babadan doğan kardeşler, büyüyünce ağabey Yannakis Romen'in Valakyalıların davasına hizmet etmeye başlamasıyla, 1905 yılında Manastır'a giderler. Fotoğraf ve film laboratuvarlarını da kurduktan sonra, bir projeksiyon odası yaparlar.

Manakia Kardeşler, Balkanlar'ın her yanında etkinliklerini sürdürürler. Kökenlerinin karmaşıklığı ve şaşırtıcı hareketlilikleri göz önüne alınırsa, bu ülkelerden herhangi birinin, iki kardeş üzerinde hak iddia etmesinin anlamsız olduğu anlaşılır. Christos Christodulou, "Manakia Kardeşlerin Balkan Foto Dehası" adlı kitabında, "Manakia Kardeşlerin kökenleri, bütün öncülerinki gibi, tutkuları alevlendirdi dense yeridir" diyor. Manakia Kardeşlerin katkısı çoğu kez küçümsendi. Gerçekte ise onlar arkalarında inkar edilemez bir sanatsal değeri olan zengin, özgün ve tutarlı bir fotoğraf ve sinema arşivi koleksiyonu bıraktılar. Altmış yıllık bir süreyi kapsayan bu belgeler, bir bütün olarak Balkan uzamı ve bütün bu halklara ait."

Pindus Dağı'nın da bulunduğu sıra dağlarda, Manastır'da (bugünkü Mitolj), Selanik'te ve diğer yerlerde Manakia Kardeşler (özellikle Miltos) tarafından çekilen sekanslar, çarpıcı olayları yakaladı. "Sultan Mehmet V. Reşat'ın Selanik ve Manastır Seyahati" (1911), "Osmanlı Rejimine Başkaldıran Makedonyalıların Asiliği" (1907) ya da "Jöntürk Hareketi" üzerine birkaç sahne, bunların bazı örneklerini oluşturur. Hepsi haber niteliğinde olan bu sekanslara ek olarak, Manakia Kardeşler günlük hayatın da belgesini tuttular. Pindus Dağı'ndaki bir köyde (büyük bir ihtimalle kendi köyleri Avdela'da) "İp Eğiren Kadınlar" (1906), "Gravena'da Bir Panayır" (1908), "Bir Pindus Köyünde İlk İlkokulun Açılışı" (1906), "Bir Valak Düğünü" (1906) vb..

Ilginç olan, tam da aynı dönemlerde Balkanlar'da, her ülkenin elindeki imkanlardan yararlanarak -ki sinema da bunlardan biriydi- kendi özelliklerini ve farklılıklarını vurgulamaya çalışmalarıydı. Ancak Manakia'ların filmlerindeki en çarpıcı yan, farklılıkların değil, benzerliklerin kaydedilmiş olması...

Balkan halklarının, ortak kültürel özelliklerinin kökenini yansıttığı ve tüm Balkan halklarının paylaştığı davranışları vurguladığı için, Manakia arşivleri, tanım olarak her Balkan devletinin sınırları dahilinde gelişmiş, ideolojik propagandaya hiç uymayan bir Balkan boyutuna sahiptir.

THEO ANGELOPOULOS

Birçok eleştirmenin, akademisyen ve zinema tarihçisinin çağdaş sinemanın en büyük ustalarından biri olarak gördüğü Theo Angelopoulos, 1936'da Atina'da doğdu. Atina'da hukuk okuduktan sonra Paris'teki ünlü IDHEC'te sinema eğitimi gördü. 1964'ten 1967'ye kadar Allaghi dergisinde film eleştirmenliği yaptı. 1965'te bir pop müzik grubu olan Forminx ile bir uzun metraj denemesine girişti ama filmi tamamlayamadı. 1968'teki kısa metrajlı "I Ekpombi" (Emisyon) filminden sonra 1970'de "Anaparastassi" ile ilk uzun metrajlı konulu filmini çekti. Bundan sonra çektiği diğer filmlerle, özellikle de 1975 yapımı "Kumpanya" ile ünü yavaş yavaş önce Batı alemine, oradan da dünyaya yayıldı.

1970 Anaparastassi
1972 36 Günleri
1975 Kumpanya
1977 Avcılar
1980 Büyük İskender
1982 Kitara'ya Yolculuk
1986 Arıcı
1988 Puslu Manzaralar
1991 Leyleğin Geciken Adımı
1995 Odissea'nın Bakışı ■

ULYSSES' GAZE

YÖNETMEN: Theo Angelopoulos
OYUNCULAR:
Harvey Keitel, Maia Morgenstern
Erland Josephson, Thanassis Vengos
Yorgos Michalakopoulos, Dora Volanaki
SENARYO: Theo Angelopoulos
YAPIMCI: Eric Heumann
YÖNETICI YAPIMCI:
Costas Lambropoulos
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:
Yorgos Arvanitis
KOSTÜM TASARIMCISI: Yorgos Ziakas
SANAT YÖNETMENİ: Yorgos Patsas,
Miodrag Mile Nicolic
MÜZİK: Eleni Karaindrov
YAPIM TARİHİ: 1994
SÜRESİ: 174 dakika

ANGELOPOULOS ANLATIYOR

Milliyetçi ve dinci perspektiflerle bakılan Balkan meselesine Angelopoulos'tan sınırların anlamsızlığını vurgulayan politik olarak soldan bir bakış, yani "Odissea'nın Bakışı"...

Neden A.?

Bu alfabetik ve biyografik bir seçim. Her sinemacı bir kameramanın vizöründen ilk kez bakışını hatırlar. Bu sinemayı keşif anı değil, dünyayı keşif anıdır. Ama sinemacının, olaylara bakma konusundaki yetişkinliğinden kuşkulandığı an da gelir. Bakışın doğru ve masum olup olmadığını bilemediği an.

Kiliseden pisuara

Çekimin başında Balkanları aştığımızda, savaş kendini çok kuvvetle hissettiren bir temaydı. Yüzyılımız Saraybosna'da başlar ve orada sona erer. T.S. Elliot'a göre, 'Başlangıç ve son karışmışsa, tarih bize hiçbir şey öğretmemiş demektir'. Irkların ve dinlerin bu ortak tarihi boyunca, bir anekdot dolaşır ortada. Yabancı bir gazeteci, Bosna'ya gönderilir. Bir meydanın ortasında bir pisuar bulur. Pisuarın önünden geçen bazı şehir sakinleri haç çıkartır. Diğerleri, müslümanlara özgü şekilde secde eder. Herkes son derece saygılıdır. Gazeteciye, bu binanın 12. yüzyılda bir Ortodoks kilisesi olduğu, Türkler gelince onlar tarafından bir camiye dönüştürüldüğü söylenir. Avusturyalılar gelince de bir katolik kilisesi halini almıştır. Bütün dinlere karşı olan Tito da burayı umumi bir helaya çevirmiştir. Bu izah edilmez şeyler, sorunun aslında tam anlamıyla dini olmadığını, ama kökleri tarihte çok gerilere uzanan çatışmalarla bağlantılı olduğunu gösterir.

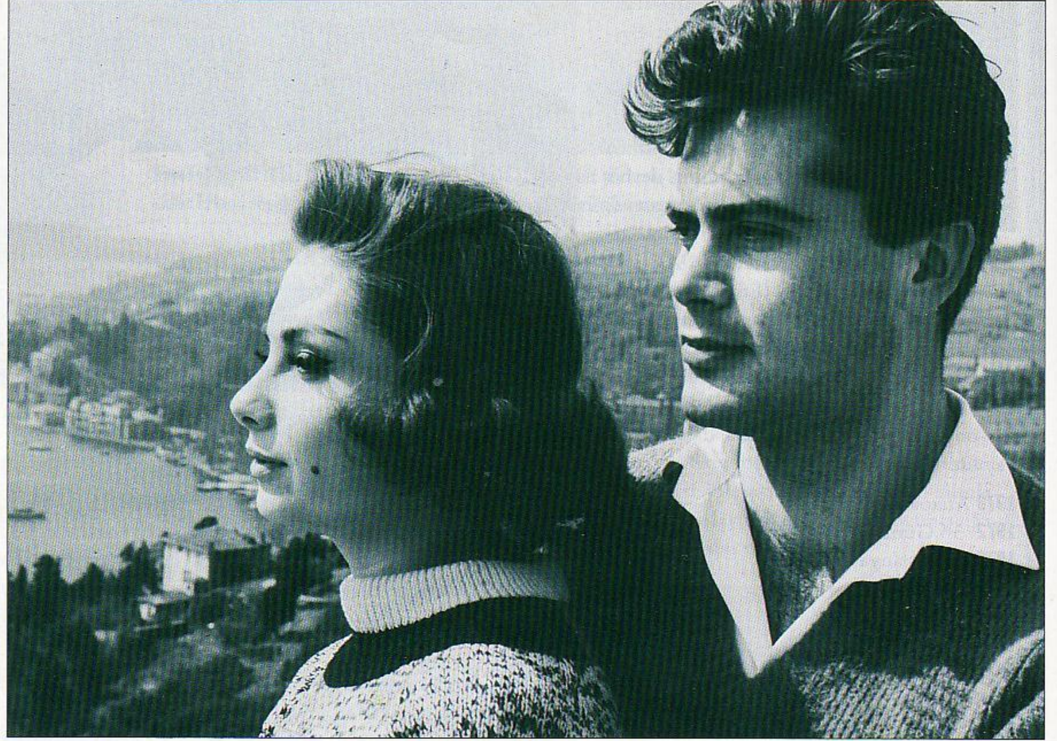
Saplantı

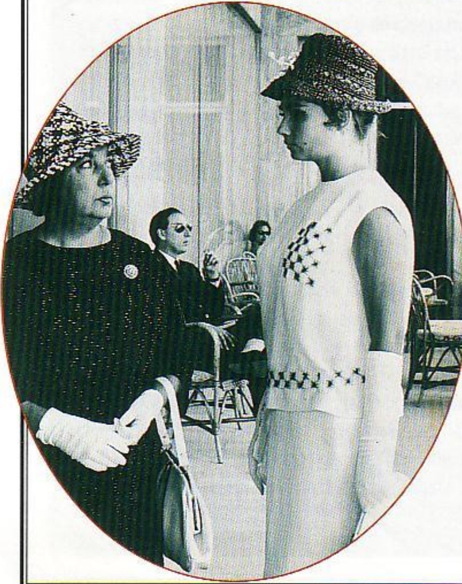
Tonino Guerra ile onüç-ondört yıldır birlikte çalışıyorum. Aramızdaki ilişki basit yakınlığı aşmış durumda. Onunla kardeş gibiyiz. Onun Pennabili'deki evine gittim ve fikirlerimi açtım. Tonino bu fikirleri kibar bir şekilde 'kelebek' diye adlandırır. O oturdu, ben bir yandan volta atarken, bir yandan da 'kelebek'lerimin bir kısmını ortaya atmaya koyuldum. Ona Odissea ve Odissea'nın yolculuğuna ilişkin olarak aklımda neler olduğundan söz ettim. Ama aynı zamanda Belgrad'dan, Balkanlar'dan ve etnik çatışmadan söz ettik. Tam o sırada, biri kapıyı çaldı. Heykeltraş Giocomo Manzu'nun kızının gönderdiği genç bir kadın, Tonino'ya armağan getirmişti. Ayrıca babasının hayatının son yıllarında nasıl tek bir düşünceye saplanıp kaldığını anlatan bir de mektup vardı. Manzu'nun bu saplantısı, Odissea'nın bakışının heykelini yapmaktı.

BİR KÜÇÜK HANIMEFENDİ

Belgin Doruk

Küçük Hanımefendi'nin yıldızı Belgin Doruk, bu rolle o kadar özdeşleşti ki, sinemayı bıraktıktan sonra bile böyle anılmak istedi. Halkın sempatisini en kolay ve en sağlam biçimde yakalayan kadın oyunculardan biriydi. Üstelik, genellikle "zengin kız"ı oynamasına rağmen...

BURAK GÖRAL

Türk sinemasının, çağımızın modası "imaj"dan bihaber olduğu yıllarda, aslında çok başarılı biçimde imaj yaratabilen starları mevcuttu. Mesela Sadri Alışık iyi kalpli, sevimli ve romantik serseri; Ayhan Işık güvenilir mahalle delikanlısı; Muzaffer Tema zengin ve şık beyefendi gibi imajlarla nasıl anılır olmuşlarsa, Belgin Doruk da bir "Küçük Hanımefendi" imajına sahip olmuştur. Ankara doğumludur Belgin Doruk. 1951 yılında "Yıldız" adlı sinema - magazin dergisinin "yeni artistler" yarışmasında Ayhan Işık'la birlikte birinci seçilir. Sinemaya atılması sonradan hem dostu hem de sinemedaki partneri olacak Ayhan Işık'ın da sinemaya başlamasıyla aynı yıla rastlar. Böylece 1952 yılında ilk filmini çevirir: Çakırcalı Mehmet Efe'nin Definesi.

İlk filmini çevirdiğinde henüz 16 yaşındadır Belgin Doruk. O zaman için büyük bir endüstri olan Yeşilçam'da heyecanlı, doğru birşeyler yapmaya çalışan, hata yapmaktan çekinen gencecik bir kızdır yani. Ama yine de ilk iki filminde bir yan rolde olmasına karşılık üçüncü filminde başrol oynaması kaçınılmaz olmuştur onun için (Kanlı Çiftlik, 1952). Sinema hayatının ilk filmlerini sonradan kocası olacak bir yönetmenle gerçekleştirir: Faruk Kenç...

Faruk Kenç'in filmleriyle dikkat çeken Belgin Doruk, Lütfü Ö. Akad'ın "Öldüren Şehir"'i ile asıl büyük çıkışını yapar. Bu film-

BELGİN DORUK'UN FİLMOGRAFİSİNDEN SEÇMELER:

1952 Çakırcalı Mehmet Efe'nin Definesi — Tesadüf işte... Salon filmlerinin yıldızı, sinemaya kostümlü bir tarihi filmle başlıyor.

1953 Köroğlu

1953 Türkan Sultan

1953 Öldüren Şehir — Fazla gecikmeden o da kötü yola düşürülen masum genç kızı oynuyor.

1955 Ölüm Korkusu

1955 Son Beste

1957 Çölde Bir İstanbul Kızı

1957 Lejyon Dönüşü

1957 Çileli Bülbül

1958 Hayat Cehennemi

1958 Daha Çekecek miyim?

1959 Ömrümün Tek Gecesi

1959 Kırık Plak — Sürrealist çifti birarada ya da acıların zarif ve hassas çocuğu Zeki Müren'le çevirdiği ilk film.

1960 Kanlı Firar

1960 Ayşecik Şeytan Çekici

1960 Satın Alınan Adam

1961 Küçük Hanımefendi — Yeşilçam tarihinin müstesna seriyalinin ilk filmi.

1961 Bülbül Yuvası

1961 Kızıl Vazo — Mendiller fora... Atıf Yılmaz yönetiminde bir Romeo ile Jüliet uyarlaması.

1961 Aşkın Saati Gelince

1962 Küçük Hanımefendi'nin Şoförü

1962 Küçük Hanımefendi'nin Kısmeti

1962 Küçük Hanımefendi Avrupa'da

1962 Hayat Bazen Tatlıdır — Kısmen renkli filmler modasının hakim olduğu dönemden yine Zeki Müren'li bir melo.

1963 İlk Göz Ağrısı

1963 Bahçevan

1963 Acı Aşk

1963 Kadınlar Hep Aynıdır

1964 Suçlular Aramızda — Bir Metin Erksan klasiğinde rolüne cuk oturmuş bir Belgin Doruk.

1964 Aşk ve Kin

1964 Bitirimsin Hanım Abla

1965 Kırık Hayatlar

1965 Sayılı Dakikalar

1965 Güzel Bir Gün İçin — Tiyatrodan sinemaya geçen Haldun Dormen'in tercihi Belgin Doruk. Filmler ise toplumsal eleştirinin ufuklarında dolaşıyor.

1965 Bozuk Düzen

1966 Toprağın Kanı

1966 Allahaısmarladık Yavrum

1967 Yıkılan Gurur

1968 İstanbul'u Seviyorum

1968 Kanlı Nigar — Evet. İlk Kanlı Nigar da o... Nasıl yakıştıramadınız mı?

1969 Şahane İntikam

1969 Yuvanın Bekçileri

1970 Küçük Hanım'ın Şoförü

1970 Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler

1972 Gecekondu Rüzgarı — Anlamlı bir elveda. Artık margarin reklamlarına kadar kameralardan uzak kalacak.

de ayrıca, aynı yıl sinema hayatına girmiş ve sonradan gerçek bir dostluk ilişkisi yaşayacağı Ayhan Işık da vardır. Bu film, aslında Türk sinemasında o yıllara göre alışılmış tarzda bir dramatik konuya sahipse de, gerek Lütfü Akad gerekse de Türk sineması için önemli bir filmdi. Belgin Doruk'un sonunda öldüğü bu film, onu unutulmaz yapan ilk filmdir. İlk ödülünü de bu filmiyle alır (1954, TFDD Yarışmasında "En Başarılı Kadın Oyuncu").

Güzellik yarışmasına katılması da bu yıllara rastlar. Belgin Doruk'un güzelliği bu yarışmayala tescillenmiş olur, o artık 1954 yılı Türkiye 2. güzelidir. Üstelik bu yarışmadan sonra daha çok film çevirmeye başlar Küçük Hanımefendi. 1955'de başrollerini Zeki Müren ile paylaştığı "Son Beste" adlı film onun için çok önemli bir film olmuş ve Zeki Müren ile perdede başlayacak bir ortaklığın da ilk filmini oluşturmuştur. Bundan sonra da, Zeki Müren'in acı ve hüzün dolu aşklarının anlatıldığı filmleri arasında, Belgin Doruk ile oynadıkları hep daha özel olmuş ve büyük ilgi görmüştür (Kırık Plak, Hayat Bazen Tatlıdır, Bahçevan, İstanbul Kaldırımları, Hep O Şarkı).

1959'da ise halkın kendisine daha çok yakıştırdığı Göksel Arsoy ile ilk filmini gerçekleştirir. Kerime Nadir'in ünlü romanından uyarlanan sulugözlü bir drama "Samanyolu", bu yıl çıkar sinemaseverlerin önüne. Halk Belgin Doruk ile Göksel Arsoy'u gerçekten birbirlerine pek yakıştırmış ve onları gene birarada görmek istemişti. Böylece Belgin Doruk'lu yeni bir ikili daha doğuyordu. Aynı ikili daha sonraki yıllarda pek çok filmle hayranlarının karşısına çıktı (Bir Yaz Yağmuru, Bir Demet Yasemen, Aşka karşı Gelinmez, Gönül Avcısı...) Ancak bu ortaklık 1962'de çatırdamaya başlar, 1964'te de biter (Evcilik Oyunu).

Zaten Belgin Doruk'un 1962'de çektiği ve bir anda tüm Türkiye'nin gözbebeği olan bir seriyalin ilk filmi de beklenenden fazla ilgi görmüştü: Küçük Hanımefendi (1961). Filmin kadrosu o yılın yıldız isimlerinden kuruluydu; Ayhan Işık, Sadri Alışık ve Belgin Doruk. Nejat Saydam'ın yönettiği bu klasik Türk sineması komedisinde, aynı zengin ve güzel kadına aşık iki yakışıklı delikanlının birbirleriyle yaptıkları tatlı rekabet anlatılmaktaydı. Film o kadar sevildi ki, 1962'de aynı kadroyla 3 tane daha Küçük Hanımefendi filmi çekildi. Ayrıca bu filmle bir sinema üçlüsü de doğmuş oluyordu. Üstelik bu üçlü birbirinin de en iyi dostuydu. Sonraki yıllarda aynı üçlü Küçük Hanımefendi filmlerinin dışında bir filmle daha biraraya gelmişti (İlk Göz Ağrısı, 1963).

FİLM İSİMLERİYLE BELGİN DORUK

Çileli Bülbül (1957)
Çölde Bir İstanbul Kızı (1957)
Binnaz (1959)
Kanlı Nigar (1968)
Bir Demet Yasemen (1962)
Bir Yaz Yağmuru (1961)
Gönül Avcısı (1962)
İlk Göz Ağrısı (1963)
Küçük Hanımefendi (1961)
Hep O Şarkı (1965)

Küçük Hanımefendi filmlerinin ardından asıl altın dönemini yaşar Belgin Doruk. 1970'e kadar sıkça film çevirmeye devam eder. Bu süre içinde çeşitli Zeki Müren filmleri, birkaç toplumsal taşlama (Bozuk Düzen, Güzel Bir Gün İçin - 1965); yine toplumsal yapıyı eleştiren düzeyli macera filmleri (Suçlular Aramızda, Duvarların Ötesi - 1964)...

Ödül almış pek çok önemli filmde rol alan Belgin Doruk'un başrolünü oynadığı üç film, Antalya'da En İyi Film Ödülü'nü almıştı: Aşk ve Kin, Bozuk Düzen, Güzel Bir Gün İçin. Halkın sevgisi dışındaki en büyük ödülünü almak için 1970 yılına kadar beklemişti. Böylece 1969 yılında başrolünü Ayhan Işık ile paylaştığı "Yuvanın Bekçileri" adlı bir Ayşecik filmiyle, 7. Antalya Film Şenliği'nde "En İyi Kadın Oyuncu" seçilerek, çoktandır hak ettiği Altın Portakal'ına da kavuşmuştu.

Türk sinemasının "Küçük Hanımefendi"si Belgin Doruk, birtakım özel sorunlar nedeniyle, 1972 yılında başrolünü Fikret Hakan'la paylaştığı "Gecekondu Rüzgârı" ile sinemayı bıraktı. Aslında 1952'den 1972'ye, yani tam 20 yıl oynadığı birçok filmde, Belgin Doruk genellikle zengin, alımlı, kibar ve iyi kalpli kızı canlandırmıştı. Öyle ki 100'e yakın filmi arasında, yoksul kızı oynadığı filmlerin sayısı neredeyse yok denecek kadar az.

Sinemayı bıraktıktan sonra onu bir müddet kimse hiçbir yerde göremedi. Anılarında da belirttiği gibi, herkesin onu Küçük Hanımefendi olarak hatırlamasını istiyordu. Ona bir televizyon reklamında rastlayıncaya kadar Küçük Hanımefendi'yi ne bir sinema ne de bir televizyon dizisinde göremedik. Belgin Doruk yaşamı boyunca hep en iyiyi yapmaya çalışmış, titiz, sevimli, dost canlısı ve güzel bir Türk sineması yıldızıydı. En yakın dostu Sadri Alışık'ın ardından o da fazla kalamadı bu dünyada ve Sadri Alışık'ın vefatından 1 ay sonra Türk Sineması "Küçük Hanımefendi"sini de yitiriverdi. ■

Pınar Hazır Yemekler Buzdolabı Magneti hediyeli

Buzluktan fırına!
Pınar Hazır Yemekleri, buzluktan çıkardıktan sonra fırında, ızgarada pişirmek için erimesini, çözülmesini beklemenize gerek yok.

Hem pratik hem lezzetli!
Pınar Hazır Yemeklerle hiç zaman kaybetmeden, sevdiklerinize sağlıklı, lezzetli yemekler sunabilirsiniz.

Bol çeşitli!
Pınar Hazır Yemeklerde köfteden şişe, pizzadan milföy hamuruna kadar çeşit çeşit lezzet sizi bekliyor.

Sağlıklı!
Pınar Hazır Yemeklerin içindeki tüm etler, İslami usullerle kesilmiş kaliteli etlerdir. El değmeden hazırlanıp ambalajlanmıştır.

TÜKETİCİ DANIŞMA MERKEZİ
PINAR
0 800 4155 117
Türkiye'nin her yerinden 24 saat ücretsiz arayabilirsiniz.

K-Q TSE-ISO 9000
PINAR ENTEGRE ET VE YEM SANAYİİ A.Ş.
TS-ISO 9002
BELGE NO: KG-134/94

PINAR ET
"sağlık, güven, lezzet"

MUHTEŞEM İKİLİLER

Paul Auster'ın, "Kilitli Oda" adlı romanının kahramanı, karısına üzerinde Laurel & Hardy'nin fotoğrafı olan bir kartpostal gönderir ve evliliğin anlamı olmadığını, gerçek beraberliğin onlarınki olduğunu söyler. Ve "Belki de artık melon şapka takmaya başlamalıyız" der... Bazı kadınlar ve erkekler, melon şapka takmasalar bile, gerçekten de Laurel & Hardy'nin izinden gittiler ve gerçek birer ikili oldular. Sinemanın unutulmaz ikilileri. Kaldığımız yerden devam ediyoruz...

FRED ASTAIRE
GINGER ROGERS

Müzikal filmlerin unutulmaz ikilisi. Bugün pek çoğumuz, "dans" denince onları hatırlıyoruz. Uyumları dansla sınırlı kalmadı. Filmlerinde, dansın dışında da pek çok şey vardı ve Fred Astaire ile Ginger Rogers, birlikte göründükleri tüm sahnelerde gerçek bir ışıltı yaydılar.

1899'da doğan ve gerçek adı Fred Austerlitz olan Fred Astaire ve kız kardeşi Adele, 1920'lerde bir ikili olarak Broadway müzikallerinde oynadılar. Bunlar arasında, başrol aldıkları "Funny Face" ve "The Band Wagon" gibi ünlü gösteriler de vardı. 1930'ların başında, Adele ünlü İngiliz Lord Charles Cavendish ile evlendi ve Fred Astaire tek başına çalışmaya başladı. Astaire, daha sonra sinemaya da uyarlanacak Broadway müzikali "The Gay Divorce"da başrol oynadıktan sonra, şansını Hollywood'da denemeye karar verdi. Beyaz perde için önce bir test çekimine katıldı. Goldwyn stüdyoları yöneticisinin sonuç değerlendirmesi, daha sonra dillere düşecek ve pek çok yerde tekrarlanacaktı: "Rol yapamıyor, şarkı söyleyemiyor, bir parça dans ediyor..." İlk olarak 1933'te, yani büyük ekonomik bunalım günlerinde, "Flying Down to Rio"da Ginger Rogers ile biraraya geldiler...

Ginger Rogers ise, 1911'de doğdu. Gerçek adı, Virginia Katherine McMath'dı. Boşanmış olan annesi tarafından büyütüldü. Onu gösteri dünyasına girmeye zorlayan da, annesiydi. Ginger, şarkı ve dans konusunda eğitim alarak ve çok çalışarak, daha 14 yaşındayken gösteri dünyasında bir profesyonel haline geldi. 15 yaşındayken Teksas'da bir Çarliston yarışmasına katıldı ve ödülünü daha sonra birlikte oynayacağı oyuncu Dick Powell'dan aldı. Bu yarışma, onun vodvil kariyerini ilerletti; önce tek başına, sonra da ilk kocası Jack Pepper ile birlikte. Ama ne bu ilk evlilik, ne de birlikte çalışma yürümedi. 1929'da Broadway müzikali "Top Speed"de önemli bir rol aldı. Ardından, Gershwin müzikalı "Girl Crazy"de yine iyi bir rol geldi. Sinemadaki ilk dikkate değer rolüyse, "Young Man of Manhattan"daydı... 1933'te Dick Powell ile birlikte "42nd Street" ve "Gold Diggers of 1933"te oynadığında, artık bir müzikal yıldızı olacağı belli olmuştu... Aynı yıl Fred Astaire ile birlikte oynamaya başladılar ve Ginger Rogers bundan sonra hep Astaire ile birlikte anıldı.

Her ne kadar unutulmaz ikili de olsalar, birçok eleştirmen, Fred Astaire ile çalışmasının Ginger Rogers'ı gölgede bıraktığını söyledi. Astaire ile çalışması, Ginger Rogers'ın tek başına sahip olduğu büyük yıldız potansiyeline zarar veriyordu. Gerçekten de, Astaire tek başına da Fred Astaire olarak anılıyordu ama, Ginger Rogers'dan söz edilince herkes "Fred Astaire'in yanındaki kadın" olarak düşünüyordu. Nitekim, Rogers da, böyle anılmaktan duyduğu rahatsızlığı hem özyaşamöyküsünde, hem de röportajlarda birçok kez ifade etti...

ROCK HUDSON
DORIS DAY

Hollywood'un pürüzsüz yakışıklısı Rock Hudson ile şirinliğiyle de seksiliğiyle de had safhada gönülçelen sarışın aktris Doris Day, birbirlerine o kadar yakıştılar ki, romantik komedilerin unutulmaz ikilisi haline geldiler. Özellikle 1959 tarihli "Pillow Talk" (Yastık Sohbeti), baştan sona inceliğiyle, zekice esprileriyle ve tabii ki tam anlamıyla "döktüren" ikilinin muhteşem performansıyla her kesimden izleyiciyi fethetti ve yüksek gişe başarısı yakaladı. Rock Hudson'ı ve Doris Day'i ikili haline getiren film olarak, bu filmden söz etmek gerekir; çünkü, bu filmin başarısı üzerine yapımcıların iştahla çektiği diğer Rock Hudson - Doris Day filmleri, aynı başarıyı yakalayamadılar.

İki oyuncunun bir ikili olarak kalplerde taht kurmasına yol açan filmde, Rock Hudson, iflah olmaz çapkın bir müzikal bestecisini canlandırıyordu. Doris Day ise, modern, seksi ama "mutaassıp", yalnız yaşayan bir dekoratör kadın... Amerika'da, santraller talepleri karşılamadığı için, bazı telefon hatlarının iki kişiye ortak verildiği günlerdi. Birbirlerini tanımayan Doris Day ve Rock Hudson da, ortak telefon hattını kullanıyorlardı. Ancak, çapkın Hudson sayısız kadınla konuşup gönül ve "yatak odası" meseleleriyle telefonu o kadar meşgul ediyordu ki, güzel kadının tahammülü tükenmişti... Bundan sonrası, ikilinin asıl performanslarını gösterdikleri muhteşem komik ve sürükleyici gönül entrikaları! (Filmde ikiliye eşlik eden Tony Randall ve Thelma Ritter'ın başarısını da unutmamak gerekiyor.)

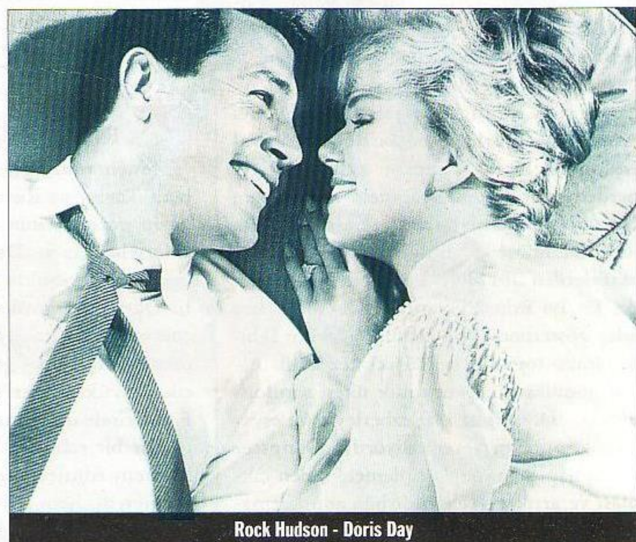
İkilinin "Yastık Sohbeti"nin ardından oynadığı diğer "yatak odası komedisi" tarzı filmlerse, 1962 tarihli "Lover, Come Back" (Geri Dön Sevgilim) ve 1964 tarihli "Send Me No Flowers" (Bana Çiçek Gönderme)...

SPENCER TRACY
KATHARINE HEPBURN

Sinemada olduğu kadar gerçek yaşamda da bir ikili olan ender çiftlerden. 25 yıl boyunca, 9 filmde birlikte başrol oynadılar. Bu filmler kadar, aşkları ve sarsılmaz birlikteliklerıyle de onlardan söz edildi.

Birlikte ilk filmlerinde, beyazperde dışında da henüz açıklamadıkları bir ilişkileri vardı. Bu ilk film, 1942 tarihli, George Stevens'ın yönettiği "Woman of the Year"dı. Birbirlerinden karşılıklı etkilenişleri,

Ginger Rogers - Fred Astaire

Rock Hudson - Doris Day

Spencer Tracy - Katharine Hepburn

Tony Curtis - Janet Leigh

ilk filmlerinden birlikte oynadıkları son film olan 1967 tarihli "Guess Who's Coming to Dinner"a kadar tüm filmlerinde belli oluyordu ve seyirciyi de etkiliyordu.

1907'de doğan Spencer Tracy, birçok eleştirmen tarafından, zamanının en iyi Amerikan aktörlerinden biri olarak kabul edildi. İlk olarak gangster tiplemeleriyle perdede görülmesine rağmen, kısa sürede daha idealize karakterlere ve başrollere yerleşti. Ölümüne kadar da, en çok ücret alan aktörlerden biri oldu. Tracy'nin bir özelliği de, En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ına 9 kez aday gösterilerek, bu alanda bir rekor sahibi olması (oyuncu ödülü iki kez aldı). Alçak gönüllüydü, oyunculuk ilkesi sorulduğunda, "Diyaloglarınızı ezberleyin ve eşyalara çarpmayın yeter" diyordu. Gangster ya da hapishane kuşu tiplemelerinden çıkması ve artık gerçek yıldızlığa adım atması, 1933 tarihli "The Power and the Glory"

Richard Burton - Elizabeth Taylor

ile gerçekleşti.

Katharine Hepburn ise, hafif komedilerden ağır trajedilere kadar oynadığı başrollerle, Hollywood'un en çok aranan kadın starlarından biriydi. Oscar'lar söz konusu olduğunda, o da bir rekora sahip: Hepburn, En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını 4 kez kazandı... Sinemadaki ilk başarısı, 1932 tarihli, George Cukor'ın yönettiği "A Bill of Divorcement"tı. Üçüncü filmi "Morning Glory" (1934) ile, ilk Oscar'ını aldı. 1942'de Spencer Tracy ile biraraya geldiler. Ve hem aşkları, hem de sinemadaki birliktelikleri, 1967'de Tracy'nin ölmesine kadar sürdü...

İlk karşılaştıklarında aralarında geçen diyalog, sık sık anlatılır...

Hepburn: "Korkarım ki size göre çok uzunum, Bay Tracy..."

Tracy: "Üzülmeyin Bayan Hepburn... Sizi kendi boyuma indiririm."

ELIZABETH TAYLOR RICHARD BURTON

Sinemanın en "skandal" ikilisi, Elizabeth Taylor ve Richard Burton ya da magazin gazetelerinin daha çok sevdiği kısa adlarıyla "Liz ve Dick". İlişkilerinin dedikoduları, genellikle filmlerinin önüne geçti. Hatta, yapımcıların filmin kalitesinden çok onların kamuoyundaki popülerliklerine güvenip film yaptıkları bile oldu. İnişli çıkışlı, yüksek gerilimli bir aşk yaşadılar. Filmlerinde de, zaman zaman, aşklarını hatırlatır bir tablo çizdiler. Şurası bir gerçek ki, hem filmlerinde birlikte "kimyalar"ı çok iyiydi, hem de birbirlerine gerçekten aşık oldukları çok belli oluyordu.

İlk olarak, 1963 tarihli "Kleopatra"nın setinde karşılaştılar ve aralarındaki "ateş" de o zaman yandı. Hatta sonradan, filmin setinde birlikteyken aralarındaki elektriğin ne kadar yüksek olduğunu anlatmak için, "İki yırtıcı kaplan gibiydiler, kimse aralarına girmeye cesaret edemezdi" denilecekti.

Birlikte oynadıkları ve hep teatral bir performans gösterdikleri 10 film içinde, en iyi performansları 1966 tarihli "Who's Afraid of Virginia Woolf?"daydı. Bir başka başarılı filmleriyse, 1967 tarihli "The Taming of the Shrew"du...

TONY CURTIS JANET LEIGH

Hollywood'un tatlı yakışıklısı Tony Curtis ile genç, güzel ve yetenekli Janet Leigh, tanıştıktan kısa bir süre sonra evlendiler. Ardından da, "Houdini" de hemen birlikte oynadılar. 1962'de boşanana kadar, beş filmde birlikte başrol aldılar.

1925'de doğan Tony Curtis'in asıl adı Bernard Schwartz'dı. Sinemada, Jimmy Curtis ve Anthony Curtis isimlerinden sonra Tony Curtis'de karar kıldı... Stüdyo patronlarının onu keşfedip başroller vermeye başlamasından çok önce, özellikle ona aşık olan genç kızlar ve onu taklit eden genç erkeklerden oluşan hayranları tarafından keşfedildi. Universal Stüdyoları, ellerinde "bir yıldız adayı" olduğunu çok geç anladı. 1951'de de, bu yıldızı değerlendirmek ve biraz da denemek için, düşük bütçeli bir kılıçlı film olan "The Prince Who Was a Thief"ı çektiler. Film, umulandan çok daha fazla gişe başarısı getirdi ve bu başarı da tümüyle Tony Curtis'in cazibesine dayalıydı.

1927'de doğan Janet Leigh ise, Pasifik Koleji'nde müzik dersleri alırken, aktris Norma Shearer tarafından keşfedildi. MGM stüdyoları, gerçek ismi olan Jeanette Helen Morrison'ı, Janet Leigh olarak değiştirdi. İlk filmi, 1947 tarihli "The Romance of Rosy Ridge"di. Bu filmden sonra, hep önemli roller almaya başladı, artık bir stardı.

İlk filmlerinde birlikte rol aldıklarında, iki oyuncunun kariyeri de alabildiğine yükseldi. Birlikte en iyi filmleri olarak, ilk filmleri "Houdini" ile birlikte, 1958 tarihli "The Vikings" ve 1960 tarihli "Who Was That Lady" sayılabilir. ■

AMERİKANIN FIRLAMA SİNEMA DERGİSİ MOVIELINE SUNAR

HOLLYWOOD'UN

ŞAHANE APTALLIKLARI

Son zamanlarda aptallıkla ilgili filmlerin çok gişe yapması, eleştirmenlere uzun uzun yazılar yazdırıyor. Ama bir de, bizzat Hollywood'un kendi aptallıkları var. Orada herkes büyük takıldığı için, basiret kayboluyor ve aptallık sahne alıyor zaman zaman. Sivri dilli Amerikan sinema dergisi Movieline, Hollywood'da son yıllarda yapılan en aptalca işleri "teşhir etti". Hepsine katılmayabilirsiniz, ama birçoğu, sizin de hislerinize tercüman olacak...

Waterworld... Bu "en pahalı film"in o kadar çok dedikodusu yapılıyor ki...

● Yeni yapılan her beş filmden dördünün prodüksiyon masraflarını karşılayacak kadar bile hasılat yapamamasına rağmen, Hollywood son hızla film üretmeye devam ediyor.

● Melanie Griffith ve Don Johnson yeniden biraraya geldi.

● "Daily Variety"deki bir makalede Anne Rice, "Interview With The Vampire" hakkında epeyce zırvalayarak, Tom Cruise'u Errol Flynn ve Rudolph Valentino ile karşılaştırdı ve "Tom'un bu filmdeki oyunculuk performansının, tıpkı Olivier'nin Hamlet'i gibi hatırlanacağını" iddia etti.

● Sylvester Stallone, Planet Hollywood'un Hong Kong açılışına dört kadının çektiği bir çekçek üzerinde geldi.

● Warner Bros, Kevin Reynolds ve

Kevin Costner'ın pahalı, çılgın ve feci filmi "Rapa Nui" için fon sağlayınca, Universal da Reynolds ve Costner'a "Waterworld" için fon sağladı.

● "Waterworld" filminin bütçesi 160 milyon dolara ulaşıp The Wall Street Journal'da haber olduğu sırada, çekimler için hala gerekli olan Hawaii'deki çelik yığınlarıyla dolu yüzen adalar grubunun, suyun 160 fit dibine battığı fark edildi.

● "Waterworld" filminin senaryo yazarı David Twohy, Daily Variety dergisinin sayfalarında film endüstrisine hitaben yazdığı açık mektupta, filmin yüksek bütçesini eleştiren herkesi nankörlükle suçladı.

● "Waterworld"ün senaryo yazarı David Twothy, Network TV'nin daha kimse görmeden filmine kötü şeyler söylemesini "hamile bir kadına bebeğinin çirkin olacağının söylenmesi"ne benzetti."

● Golden Globe Yarışması'nda senaryo yazarı ve yönetmen Quentin Tarantino, John Travolta'nın eroin sahnesini gördüğünde kendisinin ne kadar iyi bir yönetmen olduğunu anladığını itiraf etti. ("Film tarihinde çekilmiş en iyi sahneydi" dedi.)

● Perdedeki varlığının hiç iyi olmadığını kanıtlayan senaryo yazarı-yönetmen Tarantino, bugünlerde zamanının büyük bölümünü oyunculukla geçiriyor.

● Elle dergisine göre "Bullitt" ve "Papillon" (Kelebek) filmlerinin oyuncusu Steve McQueen, ölümünden on beş yıl sonra dünyanın en seksi erkeği seçildi ve bunu yine bir ölüyle, Kurt Cobain ile paylaştı.

● Movieline'ın adını "Onlarsız da Yaşanabilecek On Kadın" listesine alması üzerine Penelope Ann Miller, Movieline'ın "kinci ve saçma bir dergi" olduğunu iddia etti.

● Penelope Ann Miller evlendi ve 40 gün sonra boşanmak üzere başvuruda bulundu.

● Playboy eleştirmeni Bruce Williamson ve Chicago Tribune eleştirmeni Michael Wilmington Robert Altman'ın "Ready To Wear" (Hazır Giyim) filmi için kesinlikle olumlu görüşlerde bulundular.

● Michael Douglas, Demi Moore tarafından taciz edilmeye karşı koyan adamı canlandırdı.

● Mickey Rourke, daha önce birkaç ticari Avrupa filmi ve Madonna'nın bir video klibini çeken biri tarafından yönetilecek olan bir sonraki filmi "Lucky Star Shanghai"ı çağdaş bir "African Queen"e dönüştürmeyi umud ettiğini söyledi.

● Kurt Russell'ın "Stargate"teki saçı; Tom Cruise'un "Interview With The Vampire"daki saçı; Helena Bonham Carter'ın "Mary Shelley's Frankenstein"daki saçı ve Juliette Lewis'in tüm saç biçimleri.

● Oyuncu Michael Moriarty, bir televizyon programında "Bu ülkenin öyle acilen dürüst birine ihtiyacı var ki, kısa süre sonra benim gibi birini aramaya başlayacaklar, çünkü ben Frank Capra filmlerinden fırlamış bir tipim" diyerek Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı'na aday olduğunu açıkladı.

● Marcello Mastroianni, "Ready To Wear"da, Katharine Hepburn ise "Love Affair"de gösterdiği oyunculuk performansı sayesinde zorunlu emeklilikten kurtuldular.

Stallone, "Planet Hollywood"un açılışına, iki kadının çektiği bir çek çek'le geldi...

Julia Ormond, ne yapıp böyle yükseldi?

● Yönetmen Michael Ritchie, Marilyn Monroe'nun yaşadığı ve öldüğü Brentwood evini satın aldı ve burayı bir müzeye dönüştüreceğini açıkladı.

● Tommy Lee Jones'un Oscar kazandıktan sonra "Natural Born Killers" ve "Cobb"da gösterdiği korkunç performans.

● Robert Redford, yönettiği "Quiz Show" un box-office'lerdeki başarısızlığını, Schindler's List'in geçen yılki başarısının ardından, "Seyirciyi düşünceye itmenin riskli oluşu" ile açıkladı.

● Çevrilecek üç filmdeki romantik başrollerle ilgilendiğini açıklayan Ben Kingsley, "İç dünyamda gerçekleşen bazı değişiklikler sayesinde, insanlar kişiliğimin ilgi çekici başka yanlarını keşfediyorlar" dedi.

● Warner Bros, "Wyatt Earp" filminin belli başlı birçok kategoride Oscar'a aday olabileceğini Akademi üyelerine hatırlatmak istercesine, "Variety" dergisinde iki sayfalık bir yazı yayınlattı.

● Oliver Stone'un eski eşi, "Natural Born Killers"ı seyrettikten sonra şunları söyledi: "O filmdeki bütün replikler bana bağırarak söyledikleriydi. Perdedeki benim boşanmamdı."

● Oyuncu Jane March box-officelerde iyi iş yapan "Color of Night"tan sonra, yapımcılardan biriyle evlendi.

● Shelley Long yeniden dirildi.

● Üçüncü kez Batman'i oynamak için 15 milyon dolar istediğini bildiren Michael Keaton'ın yerine Val Kilmer'ın alınması üzerine, Keaton'ın menajeri işi bırakanın Keaton olduğunu ve bunun parayla hiçbir ilgisinin olmadığını öne sürdü.

● Isabelle Adjani, sevgilisi Daniel Day-Lewis'e bir erkek çocuğuna hamile olduğunu faksla bildirdi.

● New Line Cinema, senarist Joe Eszterhas'a, yönetmen Adrian Lyne ile birlikte hayata geçirmesi için bir aşk hikayesinin notları ve düşüncelerinden oluşan dört sayfa için 2.5 milyon dolar ödedi. Daha sonra, film çekimlerine başlanmadan önce, 1.5 milyon dolar daha ödendi.

● Joe Eszterhas'ın "Showgirls" için yazdığı senaryoyu değiştirmeye fazla gerek duymadığını bildiren yönetmen Paul Verhoven, "Basic Instinct'ten sonra öğrendim ki, Joe'dan daha çok bildiğinizi düşünüyorsanız hata ediyorsunuz demektir" dedi.

● Spike Lee'nin kardeşi Cinque'nin, konusu "Bir tavşan tarafından ısırılan ve komadan çıktıktan sonra dünyada yaşayan tüm kadınların öldüğünü keşfeden bir adamın hikayesi" olan "No It U Lover" adlı bir senaryo yazması.

● "Legends Of The Fall"un yapımcılarının, Brad Pitt'in bazı seks sahnelerini çıkartmaları ama felç geçiren Anthony Hopkins'in sonu gelmeyen konuşma sahnelerini bırakmaları.

● Bernardo Bertolucci'nin bir söyleşide İtalya'da bir köyde büyüdüğünü ve inek pisliği kokusunu duyduğunda bu kokunun ona şehvet verdiğini itiraf etmesi.

● Yapımcı Robert Evans, büyük bütçeli ve gösterişli film "Jade"e kadın başrol oyuncusu bulmak için film eleştirmeni ve Los Angeles dergisi yazarlarından Rod Lurie'ye danıştı.

● Isabella Rosselini'nin Gary Oldman'la evlenmeyi kabul etmesi.

● GQ dergisinin Michael Jackson'ın tutuklanması gerektiği görüşünü destekleyen bir yazı yayınlaması.

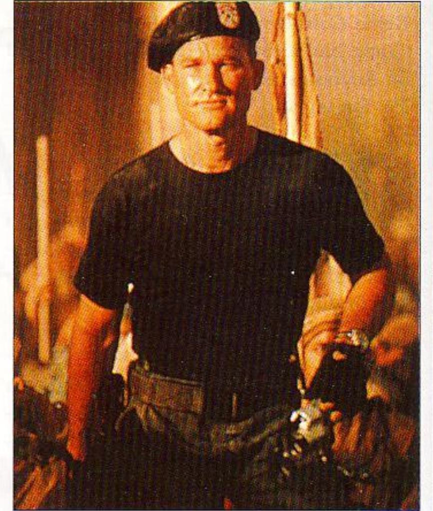
● Julia Ormond'un hiçbir box-office başarısı kanıtlamadan "Legends Of The Fall", "First Night" ve "Sabrina" filmlerinde rol alması.

● "An American In Paris" ve "Daddy Long Legs"in yıldızı Leslie Caron'ın Patrick Stewart ile "Let It Be With Me" filmindeki dans sahnesi için, "Bu yaptıklarım bana Gene Kelly ve Fred Astaire'i hatırlatıyor" demesi.

● MGM/UA, "I'll Do Anything" adlı müzikalden bütün şarkılarını çıkarmalarına karşın, "Showgirls" adlı müzikale şarkı bestelemesi için Prince'le anlaşma yaptı.

Movieline dergisi, Marisa Tomei'ye bir taktı pir taktı. Onu kapak yapmalarını bile, en aptalca şeyler arasına aldılar.

Kurt Russel'a niye 7 milyon dolar veriliyor?

● Movieline dergisinin Marisa Tomei'yi kapak yapması.

● Marisa Tomei, "Only You" çoktan gösterime girip tam bir fiyaskoyla sonuçlanmasına rağmen, "My Cousin Vinny" için istediği 5 milyon dolarda ısrar etti. Ve tabii, stüdyo artık onu istemiyordu...

● Marisa Tomei "Richard III" filmindeki Lady Ann rolünü almaya karar verdi.

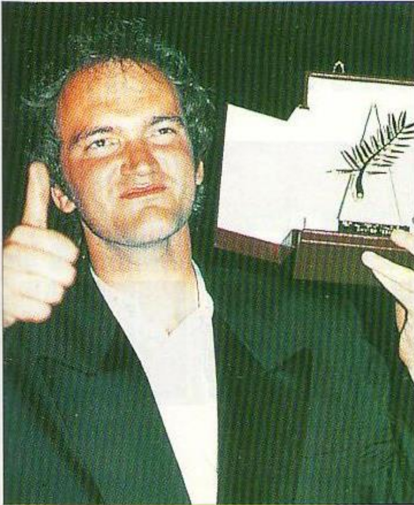
● Christian Slater havaalanındaki metal dedektöründen ruhsatsız bir 6.5 mm. Baretta ve altı şarjör kurşun geçirmeye çalıştı.

● Michael Douglas, Tom Cruise, Keanu Reeves, Liam Neeson, Ralph Fiennes ve diğerlerinin reddetmesi üzerine Carolco ve yönetmen Renny Harlin, "Cutthroat Island"ın başrolü için Matthew Modine'e gittiler.

● Yönetmen Renny Harlin, "Cutthroat Island" filminin prodüksiyon ekibine yazdığı notta "Önceden kullanılmış olan herhangi bir fikir şimdi yeniden keşfedilmeli ve on kat güçlendirilmeli" dedi.

● "Cutthroat Island" filminin yönetmeni Renny Harlin Oscar ödüllü karısı Geena Davis'i, "Dişi Jean-Claude Van Damme" olarak tanımladı.

● MTV'nin düzenlediği Film Yarışması'nda, Alicia Silverstone'lu "The Crush", Ralph Fiennes'li "Schindler's List"i

Tarantino... Aktörlükte ısrar etmese...

yenilgiye uğrattı. William Bladwin "Sliver"daki rolüyle en çekici erkek seçildi.

● Cinergi ve Disney'i, "Color Of Night" filmindeki sanatsal çalışmasını katletmekle suçlayan yönetmen Richard Rush, Disney Company'nin video kaset haline getirdiği filminin yeni halini şöyle tanımladı: "Daha uzun, daha karanlık ve daha erotik."

● Coca-Cola, Oliver Stone'un, reklamlarından birini "Natural Born Killers"da kullanmasına izin verdi, fakat kullanılış biçiminden rahatsız olunca, gösterime girdikten sonra bu bölümün filmden çıkarılmasını istedi.

● Jennifer Jason Leigh, "Mrs. Parker and the Vicious Circle"da, alkolik Dorothy Parker'ın konuşmasını öyle iyi canlandırdı ki, Parker'ın söylediklerinin büyük bölümü anlaşılamadı.

● Brad Pitt, "Seven" filmindeki zor action sahnelerinden birinde dublör kullanmak istemeyince kolundan öyle bir yara aldı ki, bu yara senaryoya eklenmek zorunda kalındı.

● Laurence Fishburne'ün, "What's Love Got To Do With It" filmindeki Oscar'lı oyunculuk performansını "Bad Company" ve "Just Cause"daki rolleri izledi.

● Jeffrey Katzenberg, David Geffen ve Steven Spielberg tarafından kurulan yeni stüdyo DreamWorks SKG, ilk film projesinin "On Emir"in epik versiyonu olacağını duyurdu.

● Kurt Russel'a bir film için 7 milyon dolar ödeniyor.

● Roman Polanski, sinemaya uyarladığı bir oyun olan "Death and the Maiden"dan çok etkilendiğini söyledi, çünkü oyun "doğrunun göreliliği" ile ilgiliymiş.

● "True Lies"a yönelik feminist tepkiler.

● "Junior" filmini yapanlar, hamile kalan ve sezeryanla doğuma ihtiyacı olan bir erkekle ilgili iyi bir komedi yapabileceklerine inandılar.

● "Ucuz Roman" filminin yapımcısı Michael Shamberg yeni beyzbol filmi "Sunset Park" için "yeni Ucuz Roman'ımız" ve kadın başrol oyuncusu Rhea Perlman için de "Rhea bu filmden sonra yıldız olacak" dedi.

● Barbara Streisand Harvard Üniversitesi'nde ders verdi.

● Robert Stigwood, "Body Of Evidence" filminin yıldızı Madonna Eva Peron'u canlandırmadıkça Evita filminin çekilmeyeceğini söyledi.

● Yapımcı Robert Evans, David Caruso'nun "yeni Steve McQueen" olduğunu söylüyor.

● Eric Roberts, karısını duvara fırlatmaktan tutuklandı.

● Disney, "The Lion King" filminin En İyi Film Ödülüne aday olması için Akademi üyelerine filmle ilgili malzemelerden oluşan bir paket gönderdi. Pakette, "The Lion King" filminin kaset kutusu vardı ama içinde kaset yoktu.

● Steve Guttenberg, yeni filmlerde çalışmaya devam ediyor.

● Mickey Rourke, davranışlarını düzelttiğine ve yeniden Hollywood'da çalışabileceğine dair mesajlar veren röportajlar yapıyor.

● Kızılderililerle ilgili son derece duyarlı "Kurtlarla Dans" filminin yönetmeni Kevin Costner, South Dakota'nın dokuz kızılderili klanı tarafından işletilen kumarhanelerle doğrudan rekabet halindeki kumarhanesini büyütüyor.

● Alec Baldwin, herkesin Sevgililer Günü'nde hayvan eti yemekten kaçınmasını isteyen bir dizi radyo reklamı yaptı.

● Sean Connery, bir filmin şu cümleyi söylemesini gerektiren başrolünü kabul etti: "Eğer bu bir tavizse, benim kıçım da dümbelektir..."

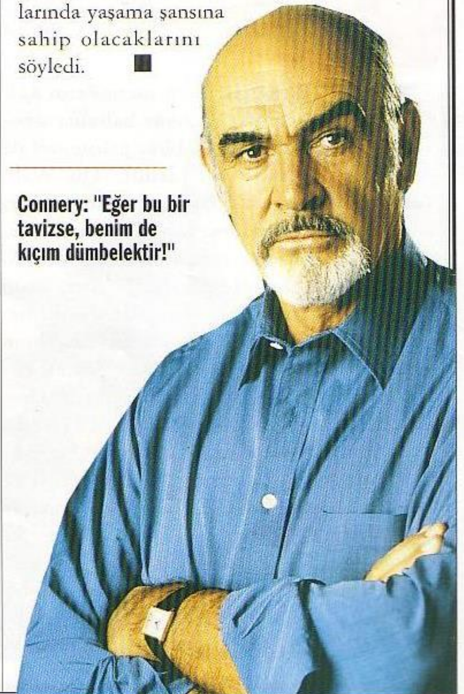
● Raquel Welch, Slyvester Stallone'nin yeni Brando olduğunu beyan etti.

● "Forrest Gump"daki rolüyle Oscar alamayan Sally Field, "Aday gösterilmedim dehşete düştüm" dedi.

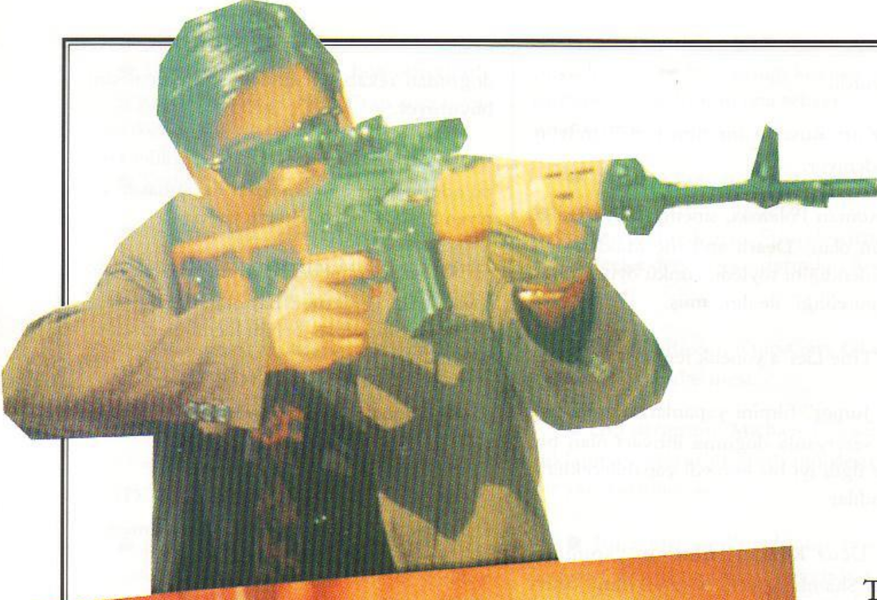
● Evlat edindiği kızını taciz etmekle suçlanan ve bir yıldan fazla zamandır hakkında olumsuz yazılar yayınlanan Woody Allen, "Basındaki kötü adam olmak oldukça eğlenceliydi!" dedi.

● Richard Pryor ve evliyken şiddet göstererek tacizde bulunduğu eski eşi Jennifer Lee, O.J.Simpson davasını birlikte izlediler.

● Kate Capshaw, kocası Steven Spielberg ile birlikte New York'ta oturmak istediklerini böylece istedikleri zaman çıkıp hot dog yiyebileceklerini ve her an her şeyin olabileceği Big Apple sokaklarında yaşama şansına sahip olacaklarını söyledi. ■

Connery: "Eğer bu bir tavizse, benim de kıçım dümbelektir!"

TETİK, TETİK

Tabanca ve kamera, 100 yılı devirip sinema tarihini katederek, tüm zamanların en uyumlu çifti olarak bugünlere kadar geldiler. Sanki birbirleri için yaratılmışlardı... Bizi niye bu kadar çok etkilediler? Ya da ahlâklı western'lerden bugüne, yani beyazperdede silahların sırf taşkın zevkler için ateşlenişine nasıl gelindi? İçine şiddetin, adaletin, nihilist çılgınlıkların hatta cinsel hazların karıştığı uzun bir yolla gelindi buraya. Ve şimdi... Bammm!

Kansız ölümden mermilerin ağır çekim günahkâr balesine sinematik geçiş, biraz gelişigüzel de olsa, 1969 tarihli "The Wild Bunch"a bağlanır. Filmin açılış ve final sahnelerindeki silahlı çatışmalarda, mermilerin hedefi vuruşlarının ayrıntıları, daha önce pek nadir görüldüğü üzre, uzun uzun ve üslupçu bir anlayışla gösterilir. "The Wild Bunch"da, ölüm artık haklının haksızı vurması, iyinin kötüyü yenmesi değildir; manasız, gösterişli ve nihilisttir. Herkes kaybeder. Asıl haz, kaybetme sürecine tanık olmaktadır. Silahlı çatışmalar, bu noktadan önce de zaman zaman gösterişli ve taşkındı. Aslında, kesin bir ölçüde, sinema ve silahların ateşi daima iç içe geçmişti. Silahlar ve sinema, 20. yüzyıl Amerikan kültürünün iki saplantısı oldular ve ikisi de birer mit statüsünde yer aldılar. Filmler cazibe ve aşkınlığı, silahlarsa yasa ve onun demokratik özlemlerini sundular. Vahşi Batı, bunu bir özdeyişe dökmüştü: "Tanrı insanları yarattı, Samuel Colt onları eşit kıldı..." 1903'te "The Great Train Robbery"de kanunsuz Barnes'ın silahını seyircilere ateşlemesinden itibaren, sinemadaki silah ateşleri Howard Hawks'ın 1932 tarihli "Scarface"inin final çıkışlarına; Western'lerin silahlı çatışmalarına; kara filmlerin gelişigüzel ateşlenen silahlarına; Peckinpah, De Palma, Tarantino ve Woo'ya doğru süratle ilerledi.

Belki de, sinema ve silahlar birbirleri için yaratılmıştı. İkisinde de, aletler mekanik, kimyasal ve ritmik. İkisi de aynı söylemi paylaşıyorlar (İngilizce'de "shot - ateş etmek ve çekim", "magazine - sinema dünyasındaki anlamı dışında, şarjör). Kameranın ve silahın ortak "hedef belirle ve tetiğe / kameranın düğmesine bas" mantığı ve tarihi bir an: 19. yüzyılın sonlarında, üç bacak üzerine monte edilmiş tam otomatik Maxim tüfeğin geliştirilmesiyle, Lumiere kardeşlerin filmlerinin ilk gösterimleri aynı zamana denk düşer. Hollywood sineması temel olarak nedensel ilişkiler etrafında kurulduysa (bu oldu, çünkü şu olmuştu), silah da bir neden-sonuç aygıtını cisimleştirir (kanıyor, çünkü onu vurdum). Bu nedensel devinimin akılcılığının "The Wild Bunch" ve diğer modern silahlı filmlerin sonunda dağıldığı açıktır: "Bonnie and Clyde", "The Godfather", "The Getaway", "Dillinger", "Magnum Force", "Taxi Driver", "Assault on Precint 13", "The Long Riders", "Blade Runner", "Scarface", "The Terminator", "The Year of the Dragon", "Full Metal Jacket", "Lethal Weapon", "Die Hard", "State of Grace", "Nikita" ve "Reservoir Dogs", bazıları çok farklı biçimlerde de olsa bunun örneklerindendir. Ateş etmek artık kesin bir son anlamına gelmez, kendi içinde bir sondur.

IZDIRABIN DERİN ZEVKLERİ

KURŞUN VE ÖTESİ

PECKINPAH İLE GELEN ÜSLUPÇULUK:

Hızlı kurgu, yakın çekim ve kan

Açıktır ki, burada bir sınıflandırma gereği doğar. Modern silah ateşleri Peckinpah'ın "The Wild Bunch"dan sonra yaptığı herşeye indirgenemez. Ya da biri çıkıp, artık filmlerde silahların ateşlenmesinin karakterlere ya da öykünün gelişimine bağlı olmadığını söyleyemez. Hatırı sayılır bir üslupçu eğilimden söz ediyoruz. Bu eğilim 1960'larda ortaya çıktı ve Spagetti Western'lerde ya da Avrupa sanat sinemasının gerçekçiliğinde görülen daha önceki üslup ve biçimleri doruk noktasına çıkardı. Ancak şu da gerçek ki, "The Wild Bunch", sinemanın daha önceki silah kullanma kalıplarında değişikliği işaretleyen bir kopmaydı (arabalı kovalamaca ya da seks sahnesi kalıplarının değişmesi gibi). 60'lar yaralanma ve ölüm tasvirlerinde daha büyük bir gerçekçiliğin habercisi oldu. Kısmen daha liberal bir iklim olması bunda etkendi. Ama aynı zamanda, silahların ateşlendiği sahneler, Başkan Kennedy'nin öldürülmesi ve Vietnam savaşının toplumda yarattığı anksiyeteyi hem yansıttı, hem de bu durumla işbirliği içine girdi; bu olaylar, daha canlı ve gerçekçi bir bağlam oluşturmuştu.

Bu iki olayla, sinemada silahların boy göstermesi, iç organların daha fazla dağılmasını ve gerçekçiliğin kontrolden çıkmasını gerektirdi. Omuzundaki yarayı bir yandan çekeceği acıdan korkarak tedavi eden bir silahşör, artık gerçekçi değildi: Hayat, aslında daha zordu!.. "The Wild Bunch", özellikle de sonundaki katliam sahnesi, seyirciye vurulmanın gerçekte nasıl birşey olduğunu göstermeyi amaçlıyordu.

Filmin gerçekçiliği, üslupçuluğuna rağmen değil, büyük ölçüde bu yoğun üslupçuluğa dayanarak işliyordu. Peckinpah, istediği etki adına, her sinematik tekniği kullandı: Ateş etme anı ve kurşunun çarptığı an arasında hızlı kesimler; bazen beyaz üzerinde kırmızıyla bulanık görüntüler yaratan ani zoom'lar; kurşun yemiş, vücutlarından kan saçılan Meksikalı askerlerin ağırçekim sıçrayışları arasında karşılıklı geçişler; ve Warren Oates'ın, Lyle rolünde, makineli tüfeğini psikotik bir biçimde çevirip ateş edişi. Etten saçılan kanın, kükreyen silahların,

Peckinpah'ın "Wild Bunch"ı, seyirciye gerçekten yaralanmanın nasıl bir şey olduğunu gösterdi... Tarantino ise "Reservoir Dogs"da acımasız bir üslupla gerçekçiliği aşarak "hiper-gerçeklik"lere geçti.

TETİK, KURŞUN VE ÖTESİ

acıyla kıvranan yüzlerin iyice yakın çekime girmesi ve fırlayan mermilerle insan çığlıklarının senfonisi. Peckinpah, kurgu hızıyla MTV'yi bile geçerek, perdeyi patlamanın dinamizmiyle sürekli meşgul tuttu; patlayan duvarlar, vücutlar ya da silahlardı. Bu kurşun şenliklerinin keşfiydi, endüstriyel barbarlıkla arabulucu bir mizansendi. Bu, daha önceki herşeyden daha kesin biçimde, taşkın ve kanlı bir kargaşa olarak, silahların gerçekliğiydi. Kim kime ateş etti, kurşunlar nereden geldi? Gittikçe bulanıklaşıyordu...

NEO-ŞİDDETTE YENİ ARAYIŞLAR:
Kurşunun vücuda saplanması

Bu kargaşa, teknik açıdan da oluşturuldu. Peckinpah, kamera açılarını geniş bir çeşitlilikle kullanıyor; çarpışanlar arasında boğucu bir yakınlık izlenimi uyandırmaya yönelik düz bir perspektif veren, uzak odaklı mercekler seçiyordu. Kurşunlar, kan, Meksikalılar ve haydutlar neredeyse birbirlerinin üstünde ateş edip ölüyormuş gibi görünüyordu. Kurşunlar Kennedy suikastinde olduğu gibi meçhul bir yerden geliyordu. Hinduçin cephelerinde olduğu gibi, umutsuz ve gürültülü bir kargaşa galip çıkıyordu. Bundan sonrası, filmin anlamının (acımasızca nihilist de olsa) yattığı, silahın ateşlenişiyle merminin hedefe ulaşması arasındaki etkin dengeyi bulmaktı.

Film, tüm rahatsız ediciliğine karşın, eğlenceliydi de. Abartılı havai fişek gösterileri bir yana, haz, kolay kolay tanımlanamayacak acılara tanık olmakta yatıyordu. Filmde silahların acımasızca ateşlendiği sahneler, modern Hollywood sinemasının hikayeden önce sansasyon sunan dev bir dehşet makinesine dönüşmesinin ilk örneklerindendi. Duygulara ve vahşi güdülere seslenen hazların desteklediği gösterilerle baştan çıkarmak, artık birçok çağdaş Hollywood filminin göz önünde bulundurduğu bir yaklaşım (bazı eleştirmenler bunu çocukça bir karakteristik olarak nitelese de...)

Ateşli silahların kullanıldığı sahnelerde, gösteriyi belirleyen basit bir biçimde ateş edilme miktarı değil, kurşun darbesinin vücutta yarattığı görülebilir etki. Kurşun yaralarının özel efektleri, görülebilir yaralanmanın cazibesini oluştururken, kendi dinamiklerine sahip. Bazen, kurbanın elbisesinin kumaşının altında bir atardamar varmış ve kurşun da çıbana saplanan bir iğne işlevi görüyormuş gibi görünüyor. Alternatif olarak, daha zorlu ve daha patlamalı bir biçim var: "Çıban"ın içten patlaması, içindekilerin vahşice saçılması ve böylece bir kan gölü oluşması. De Palma'nın "The Untouchables"ı, bu "fişekler"in tam da bazı moda tasarımcılarına uygun versiyonunu perdeye getirir: Armani, ağır çekim patlamaların yarattığı parlak sıvı desenleri, kumaşları üzerine işleyebilirdi!

Her ne kadar 80'lerden itibaren kadınlar da ağır silahlarla ortalığı yıksa da, bu görüntü genellikle "ucuz" kaldı. Silah hâlâ erkek işi...

HONG KONGLU BİR ŞİDDET MÜPTELASI JOHN WOO:
Tekno müziğin ruhu sinemada

İyi ateşli silah sahnelerini böyle hoşlanılabilir yapan, bu gösterilerin birikim yoluyla, üst üste eklenerek ulaştıkları etkidir. John Woo'nun Hong Kong aksiyon filmleri buna örnektir. Woo, silahlı çatışma sahnelerinin koreografilerini, bazı müzikal numaralara başvurarak yaptığını söyler: Esrik bir Peckinpah... Woo, en uzun ve en dayanılmaz silahlı çatışma sahnelerini çekmek için, patlayıcıların her türüne, her tekniğe başvurur. "Hard Boiled"ın iki polis kahramanı, bazı hastane koridorlarında yürüyerek "işlerini" icra ederler; filmin sonunda kendilerine geldiklerinde, arkalarında ölümü hak eden iki savaş suçlusu kötü adam bırakmışlardır. Fişeklerin ıslattığı süreç, bir steadicam kullanılarak, tüm koreografisiyle bir kerede çekilir: Ses ve hareket, ağır çekime girerek, yaralanmaları bir çılgınlık halinde gösterir; ardından normal hızına döner. Sahne kesilmeden önce, asansöre giren iki temizlikçinin bir sonraki katı temizlemekte olduklarını bile görürüz. Bazıları, Woo'nun kötü adamları vuran polisleri, polisleri vuran kötü adamları, polisleri vuran polisleri, herkesin elinde bir diğerine çevrilmiş silahları, fırlatılmaya hazır el bombalarını yayvan ve kanlı bir biçimde anlatmasından hoşlanmazlar. Tekno müzikten nefret edenlerin anlayamadıkları temel şey, herşeyin aynı olmasıdır: Bir adamın ateş ettiğini gördükten sonra, neden bir düzine adamın daha ateş edişini seyredesiniz? Tekno müzikten ve John Woo'dan hoşlananlar bilirler ki, daha fazla demek, daha fazla demektir; bu tekrarlama, birikim dinamiğinin bir parçasıdır; tekrarlanan hiçbir öğe, kendisinden önce gelen öğeyle aynı değildir: "The Killer" gibi Woo filmlerini "bütün gece kan ve kurşun" çılgınlığıyla akraba yapan, darbelerin ve patlayan silahların bu birikimli etkisidir.

PECKINPAH, WOO VE TARANTINO'DA ORTAK MOTİF:
Erkek erkeğe şefkat

Silahlı çatışma sahneleri, erkeklere birtakım özel hazlar sunar; başka yerlerde bulamayacakları hazlar. "Hard Boiled"ın söz edilen sahnesinde, ateş etmek kadar, iki polis

arasındaki coşkusal ilişki de önemlidir. Aslında, bu tür ilişkiler, sık sık silahın kendisiyle kurulur. Woo'nun "A Better Tomorrow II" adlı filminde, bir karakter, ancak nihayet bir silah eline geçirip birşeylere ateş etmeye başladığında ağlamayı keser ve Chow Yun-Fat'ın sevgisini kazanır. Birçok erkek, "The Wild Bunch"ın sonundaki sahneyi çok canlı bulur; aynı zamanda, bu sahne "müşfik"tir de! Izdırap, Hollywood filmlerinde izin verilmeyen erkek erkeğe yakınlığı bir biçimde meşrulaştırır. Lyle (Ben Johnson) ve Tector'un ölmesiyle, liderleri Pike Bishop (William Holden), delik deşik vücudundaki kanamaya teslim olur. Dutch (Ernest Borgnine), ona doğru tırmanarak, "Pike! Pike" diye bağırır ve arkadaşının peşinden o da ölür. Bu şefkat dolu bir andır, çünkü insan Dutch'ın arkadaşına sevgisini açıklamak, ona sıkıca sarılıp "Tamam! Birlikte öleceğiz" demek üzere olduğunu hisseder. Bayat ama, vücutları sıvı bir elbise gibi yaralarının kanıyla kaplananlar, ağlama ve bağırma hakkını kazanırlar; bu dışavurumun bedeli uç noktada olsa bile... Bu samimiyet ve yaralı erkekler arasındaki yakın fizik temas, güçlü bir kültürel mesaj içerir: Artık bana dokunmanda sakınca yok - kanıyorum, ölüyorum. "Reservoir Dogs"da, Mr.Orange (Tim Roth) ölümüne kan kaybediyor olmasa, Mr.White (Harvey Keitel) şefkatle onun saçlarını tarayabilir miydi? Ancak bu, nispeten kabaca ortaya çıkan bir hazdır. Bir başka hazsa, daha belirleyici ve daha evrenseldir bizce. Bu haz, insan vücudunu mükemmelliğin de çürüyüşün de merkezine yerleştiren ve artık moda katına yükselen çağdaş anlayışla ilgili. Bir yandan, virüsler, hastalıklar, sigara, bilinçsiz beslenme, yaşlanma derken vücudumuzun risk altında olduğunu söylüyoruz. Diğer yandan da, cesaretlendirilip, sigarayı bırakma, doğru beslenme, egzersiz yapma yani "kendimize özen gösterme" yoluyla "mükemmel vücut" edinme yükümlülüğünü alıyoruz. Eğer böyle bir yükümlülüğümüz varsa, bunun getirdiği anksiyete de var. Perdede ateşli silahlarla delik deşik edilen sağlıklı bir vücut, bu anksiyeteyi yeniden üretiyor. Daha da önemlisi, bu görüntü, mükemmel vücut yükümlülüğünden feragat edişi kutluyor.

DEHŞET VE CİNSEL HAZ:

Bir nevi erkek orgazmı

"Reservoir Dogs"da, Mr.White arabadaki iki polisi vuruyor. Önce White'ın serinkanlı, güçlü bir biçimde Smith & Wesson'ı tutuşunu, ona hakim oluşunu, kendinden emin ateş edişini görüyoruz. Bir sonraki çekimde, bir yaralar kaosuyla karşı karşıyayız. Patlayan camlar ve etler. Hakimiyetle savunmasızlık arasındaki bu hızlı geçiş, erkek orgazmının karakteristik yörüngesine denk düşüyor. Başka bağlantılardan da söz edilebilir: "Güçlü silah" çekilir ve içerdiği şey boşaltılır. Orgazmdaki fışkırma ve ardından gelen istemsiz hareketlerle, kurşun darbesinin yarattığı istemsiz hareketler arasında da benzer bir neden-sonuç zinciri vardır. Ancak, sinemada dehşet sahneleriyle cinsel hazların denkliği klişesi üzerine düşünenler bir şeyi unutmamalıdır: Kontrol ve ardından kontrolün kaybedilmesi, sinemada gerçek yaşamdakinden daha önemli anlamlarla yüklüdür...

Bu en iyi, ateş edenin aynı zamanda yaralandığı ateşli silah sahnelerinde ortaya çıkar. "The Wild Bunch"da, yukarıda söz edildiği üzre, vurulan ve kan kaybeden Lyle makineli tüfeğini rastgele çevirerek ve bağırarak ateş eder. Burada hissedilen, silahın onu kontrol ettiğidir. İstese de bırakamaz... Teknoloji, kullanıcısını ezer. Aynı biçimde, "Taxi Driver"ın sonunda, Travis Bickle (Robert De Niro) vurulmuştur ama ateş etmeye devam etmektedir. O anın iç mantığı, cephanesi bitene kadar ateş etmesini dayatmaktadır.

"Reservoir Dogs"da, Mr. Orange kendi kanından bir göl içinde uzanmaktadır. Tüm silahını Mr. Blonde'un üstüne boşaltmıştır ama, sanki silahın kendisi ondan ateş etmesini istiyormuş gibi, kurşunu olmadığı halde nişan almaya devam eder. Otomatik silahlar, otomatik insanlar yaratır.

Ancak, bu açıklamalar bile, tüm manzarayı canlandırmaz gözümüzün önünde. Bu karakterler, teknolojik ya da mekanik güçten daha fazla birşeydir. Kahramanca bir nitelik de içerirler. Tim Roth'un kanı oluk oluk akan ama meydan okuyarak ateş eden Orange'i ve Warren Oates'ın makineli tüfeğini çılgınca ateşleyen Lyle'ı, Çarmıha Germe tablolarını hatırlatan ikonik yanlar taşırlar.

İçinde yaşadığımız toplumlar, bize sürekli, durumumuzu düzeltmek için birşey yapamayacağımızın örneklerini verirler: Açlık, hastalık, savaş, işsizlik... Bize olan şeyler üzerindeki kontrolümüzü gittikçe daha çok kaybettiğimizi görürüz. Sık sık bize bu konuda sorumluluk almamız söylenir. Bu "kahrolası" filmleri bize bu kadar çok sevdiren bir başka şey de, ateş altında olmanın ne demek olduğunu bilmemiz ve ateşe yanıt verme isteğini yakından tanımamızdır. Ateşe yanıt verme isteği, olumludur. Ateşli silah sahnelerinde aldığımız haz, savunmasızlığımızın farkında oluşumuzla ateşe yanıt verme arzumuzu aynı anda yansıtır. Senarist Charles Higson'ın, gençliğinde "The Wild Bunch"ın sonunu seyrettikten sonra yaşadığı duygu gibi: "Zafer ateşine girmek istedim. Büyük bir silah istedim. Yüzlerce mermiyle delik deşik olmak istedim..." ■

Önlerine çıkan herşeyi delik deşik eden, hatta havaya uçuran ağır silahlar, "gösteriş" dozunu epey yükselltti. (Danny Glover -Predator 2)

TETİK, KURŞUN VE ÖTESİ

Yedi karede silahların anatomisi

◄ THE GODFATHER

70'lerin başında, özel efekt alanının öncü isimlerinden Dick Smith, "köstebek"i keşfetti; vücutta sahte bir deri tabakasının altına yerleştirilen fişek. İlk olarak "The Godfather"da kullanıldı. Smith, daha sonra "Taxi Driver"ın final sahnelerinde de çalıştı. Derinin içinde patlayan fişek sadece daha gerçekçi değildi. Daha görülebilir bir derecede acı verici ve daha "cerrahi"ydi. Sonny Carleone, ellerinde Thompson'lar tutan gangsterler tarafından pusuya düşürüldü. Sonny, mümkün olmayan bir süre sağ kaldı. Bu süre, kurşunların onun vücudunda yaptığı tahribatın dehşetini göstermeye yetecek uzunlukta tutulmuştu. Ölüşünün geniş manzarası, kafadan vuruluşunun çok kanlı bir yakın çekimiyle doruk noktasına ulaşarak sona erdi (bu sahne, televizyon versiyonlarında kesilmişti). Bize bir adamın dehşet verici sonunu gösterdi. Sonny yaşarken bir patlayıcı maddeydi, testosteronla doldurulmuş bir bomba. Ölümü de, buna eşit güçte bir patlamaydı.

► THE GETAWAY

Pompalı tüfeğin, ateşli silah sahnelerinde özel bir yeri vardır. Tok seslidir, zorludur ve ayrım yapmaz! Her atışta tekrar kurma hareketinin yapılması, onu görsel olarak daha etkili kılar; kullanıcısıyla organik bağ içinde gibidir... Polisten kaçmakta olan banka soyguncusu Don McCoy (Steve McQueen), polisleri çağıran bir dükkân sahibi tarafından tuzağa düşürülür. Hemen oradaki bir silah dükkânına girer, "Bir tüfek istiyorum, 12'lik. Pompalı... Bu iyi, sarın" der. Ancak, polisleri vurmak yerine, arabalarını havaya uçurur... Burada, senaryonun talebi yerine gelir: İlk bobinde görülen bir silah, son bobinde ortaya çıkacaktır. Bu durumun istisnası, bir silahın yalnızca kendisi için gösterilmesi, seyircinin de buna takılmasıdır... Her neyse, McCoy'un silahından çıkan kurşunlarla araba kaportaları delinir, gözyaşı döker ve kanar. Herşey, insan vücuduna ateş edildiğinde ortaya çıkan görünümü taklit ediyor gibidir.

◄ FULL METAL JACKET

Nişancı ateşi, yanlışsız ve öldürücü olacaktı. İşte, filmi tekniği burada devreye girdi. Birkaç askerin bir Vietcong nişancı tarafından yaralandığı sahne, şok etkisi yaratacak güçtedir. Burada zor başarılmış, kurşunların vücuda çarptığı anın simülasyonu canlı ve aşırıya varan bir üslupla gerçekleştirilmiştir. Patlamayı andıran o ilk yaralanma, kanın bir içten patlama etkisiyle saçılması, bilimsel kesinlik etkisi veren düşük açıyla, ağır çekimde gösterilir. Olayın gerçekleşme biçimi ve kıyımın tüm rahatsız ediciliğine rağmen sinematik zevki, seyirciyi kanı donmuş bir halde bırakır.

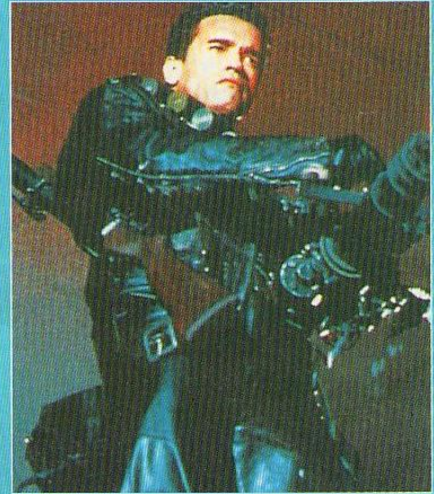
◄ HARD BOILED

80'lerin ortasından itibaren, büyük silah ve uzun namlu saplantısı aşılmaya başlandı, cinsiyetçiler için bile. "Yeni silahlar" çağında, artık namlunun boyu değil, işlevi önemliydi. 1985'de Amerikan ordusu, 16 mermilik yarı otomatik Baretta 92 tabancayı benimsedi. Hollywood da durumu şükranla kabullenip hemen yararlandı: "Lethal Weapon", "Die Hard" ve John Woo filmlerinde, bu silahlar fazlaca boy göstermeye başladı. Birçok kurşun atabilen yüksek kapasiteli otomatikler çok hızlıydı. Bir Baretta 92 ya da Glock 19'la sprey sıkar gibi ateş edilebilirken, bir revolver'i kim ne yapsın? Woo filmlerinin gösterdiği gibi, daha fazla kurşunla ve daha hızlı ateş edebilen silahlarla, ateşli silah gösterileri, müthiş geliştirilebilirdi.

► TERMINATOR 2: JUDGEMENT DAY

En gösterişli ateşli silah sahnelerinden biridir: Arnie çok namlulu büyük silahını ateşler ve arabalar, çalılar, hatta toprak, herşey havaya uçar... Polisler bu korkunç ateşten korunabilmek için çaresizce birşeyleri kendilerine kalkan yapmaya çalışmaktadır. Derken, Terminator elektronik tarama notlarını okurken, komik sonuca inanmakta güçlük çekeriz: "İnsan kayıpları: 0.0"... Film 1991'de, Körfez Savaşı sırasında gösterime girmişti. Zeki, "tekno-silah" miti podyumlardaydı.

Bu silahlar, insanları öldürmeden amaçlarına ulaşıyordu. Her ne kadar gösterişli de olsa, Terminator'ın söz edilen sahnesi, bu talebi karşılıyordu. Yeni Terminator Amerika'ya istediği şeyi, yani ihtimamla hazırlanmış "zararsız" şiddeti veriyordu. Oysa elindeki silah, savaş helikopterlerinde kullanılan Vulcan model tüfekti. Aynı silah, 1993 yılında ABD tarafından Somali'nin başkenti Mogadishu'ya "çekidüzen" vermek için kullanılmıştı. Sonuç mu? Yaklaşık olarak: "İnsan kayıpları : 4000"

◄ TAXI DRIVER

Farklı silahlar ve farklı mermilerin, vücuttaki etkileri de farklıdır. "Silahın çekilişi başroldeyse, yarattığı tahribat da yardımcı oyuncudur" anlayışı, 1971 tarihli "Dirty Harry"ye bağlanır: "Bu bir .44 Magnum, dünyadaki en güçlü tabanca. Ve kafanı havaya uçurabilir..." Büyük kalibreler ve uzun namluların moda olmasında, onların o parçalayıcı maço faaliyetleri de rol aldı. Peckinpah'ın "The Getaway"inde, Rudy (Al Lettieri), kız arkadaşının devamlı okşadığı, namlusuna soğutucu takılmış 20 santimlik bir Colt Python .357 Magnum taşıyordu... "Taxi Driver"da Travis bir .44 Magnum satın alır. Çünkü silahın gücünü, Scorsese'nin oynadığı şeytani bir satıcıdan dinlemiştir. Cinsel şiddetle bağlantı, korkutucu derecede açıktır: ".44 Magnum'un bir kadının suratına ne yapabildiğini hiç gördün mü? S..er atar. Patlatıp parçalar. Magnum'un bir kadının şeyini ne hale getirebildiğini de görebilirsin artık... Benim hasta bir herif olduğumu düşünüyor olmalısın, öyle mi?"

▼ SCARFACE

"Küçük arkadaşıma merhaba deyin." Tony Montana (Al Pacino), Güney Amerikalı vurucu time bir roket fırlatır. Gösteri gerçeği yener. M16'sı, gerçektekinden çok farklı bir biçimde, alev makinesi gibi çalışmaktadır. Çünkü, silahların ateşi görülmelidir. Hawks'ın 1932 tarihli "Scarface"inde, Paul Muni polislerden kendisini vurmamalarını ister. De Palma'nın Montana'sı ise güç, öfke ve kanla donatılmıştır. Silahlar onu hedef alarak ateşlenir, ateşlenir ama o daha fazlası için bağırır: "Hâlâ ayaktayım, hadi! Elinizden gelen bu mu?.."

BEYAZPERDENİN EN GADDAR SAHNELERİ...

TAHAMMÜL ÖTESİNE YOLCULUK

Bir bıçak yavaş yavaş saplanır ve bazı seyirciler dayanamayıp gözlerini kapatırlar. Oysa, bu da bir şey mi?! Ya Bunuel ve Dali'nin beyazperdede bir kadının gözünü usturayla kesmelerine ne dersiniz? Bazı dehşet sahneleri o kadar akıllara zarardır ki, salondaki seyircilerin yarısı perdeye bakmaz bile... Bazı sahnelerse kanla ve fiziksel acıyla değil, duygusal olarak dehşete düşürür. İşte, en gaddar sahnelerden bir derleme...

Alien *(1979)*
Uzay gemisi Nostromo'da yemek zamanı. John Hurt, birden bire, dehşet verici bir acıyla iki büklüm olur. Çılgınca titremeye başlar. Mürettebat, umutsuzca onu tutmaya, masanın üstüne yatırmaya çalışmaktadır. İçerden birşeyin zorlamasıyla gerilip genişleyen midesi, ansızın bir davul derisi gibi patlar. Gemi adeta fışkıran kanla yıkanır ve Hurt'ın içinden bıçak dişli bir yaratık çıkar. Yaratık, korku meraklısı seyircileri gerilim içinde bırakarak, fırlayıp cesetten ayrılır ve uzay gemisinin içinde kaybolur.

Psycho *(1960)*
Sarışın güzel Marion Crane (Janeth Leigh), tatlı çocuk Norman Bates ile (Anthony Perkins) birlikte bir gece çayı içip sandviç yedikten sonra, her zamankinden daha "ıslak" olacak son duşuna girer. Bu unutulmaz sahneden çıkarılacak ders şudur: Bir motelde duş alırken, daima banyo kapısını kilitleyin...

Reservoir Dogs *(1992)*
"Sana işkence yapacağım... Bilgi almak için değil, bir polise işkence yapmak hoşuma gidiyor." Gittikçe zıvanadan çıkan psikopat bir tablo çizen Mr. Blonde, radyoyu açar, müzik eşliğinde dans ederek, elinde usturasıyla, sandalyede bağlı olan polise yaklaşır ve kamera bize odadan bir ayrıntıyı gösterirken polisin kulağını keser. Az sonra, polisi acı içinde, kulak kepçesinin yerindeki kanlı boşlukla görürüz. Madsen, polisin karşısına geçmiş, elindeki kulağı dudaklarına yaklaştırıp alaycı alaycı konuşmaktadır.

The Exorcist *(1973)*
Ruhuna şeytan giren ve müstehcen sözler kusan buluğ çağındaki Regan (Linda Blair), "İsa seni becersin!" diyerek haçla masturbasyon yapmaktadır. Ardından, "Yala beni" diye bağırarak kafasını kan gölünün içine soktuğu annesini sert bir hareketle etkisiz hale getirir. Ve kafasını 180 derece çevirerek seyirciyi şoka sokar.

Un Chien Andalou *(1928)*
Bir kadın sandalyede oturmuştur. Bir adam, kadının gözünü açmış ve usturayı ortaya çıkartmıştır. Ansızın, görüntü değişir ve perdede ayın önünden geçen bulutları görürüz. Seyirciler derin bir soluk alıp rahatlar ve şöyle düşünür: "Neyse ki, sürrealist iticiliğin peygamberleri Dali ve Bunuel bile, bir kadının usturayla kesilen gözünü gerçekten göstere-

Prince Of Darkness (1987) - Rock camiasının "ürkütücü" siması Alice Cooper... Tek başına asap bozucu bir öğe...

miyorlar..." Yanıldıklarını anlamaları uzun sürmeyecek ve birazdan perdede kadının gözü usturayla kesilecektir...

Possession *(1981)*

Sam Neill, filmin başından itibaren Isabelle Adjani tarafından canlandırılan karısının kendisini aldattığını düşünür. Karısını izlemek üzere bir dedektif tutar ama, dedektif kısa bir süre sonra öldürülür. Uzun izlemeler sonunda, filmin sonuna yakın, Neill karısının gittiği evi bulur. Eve girer. İçeride hiç kimse yok gibidir. Bir ses duyar ve sesin geldiği odaya yönelir. Odanın kapısı açıktır, içeriden karısı, çıplak ve kendisinden geçmiş bir halde bakar. Karısının üzerinde, ahtapot gibi kolları olan, yer yer yumuşak mukoza benzeri görüntüleri andıran ne olduğu anlaşılmayan bir yaratık vardır.

Schindler's List *(1993)*

Bu soykırım filmindeki konuşulması bile zor, üzücü, dehşete düşürücü şeyler içinde en dayanılmazı, Richard adlı bir çocuğun gerçekten yaşadıklarının tekrar canlandırıldığı sahneler belki de... Küçük Richard, Almanlar'ın çalışma kampındaki çocukları ayırıp götürdüklerini öğrendiğinde, kampta koşturarak saklanacak bir yer arar. Bu umutsuz koşuşturması, sonunda onu bir lağım çukuruna götürür. Richard pisliğin içine girip saklanmayı düşünürken, önceden oraya saklanmış çocuklardan biri ona bağırır: "Burası bizim yerimiz..." Güneş ışığı, Richard'ın trajik biçimde tükenmiş yüzünü aydınlatır.

Marathon Man *(1976)*

Dustin Hoffman tuzağa düşer ve kendini yaşlı, gözlüklü Laurence Olivier'nin dişçi koltuğuna bağlanmış olarak bulur. Şu herkesin dişçi koltuğu korkusu, en çıplak biçimiyle sahnelenmektedir. Ne anestezi vardır, ne de merhamet! Nazi savaş suçlusu ve çene cerrahisi uzmanı Laurence Olivier, elindeki sivri doktor aletiyle Hoffman'ın dişleri arasında ilerleyip sinirlere ulaşmakta ve "hastası" acıyla kıvranıp bağırmaktadır.

Dead Ringers *(1988)*

Operasyon odası. Kaçık doktor Beverly Mantle (Jeremy Irons) ve ekibi, kırmızı maskelerini takmış, ameliyat elbiselerini giymiş vaziyette, bacakları iyice açılıp genital bölgeleri operasyona hazır hale getirilmiş kadının başında, bir cerrahi operasyona hazırlanıyorlar. Doktor, özel olarak dizayn ettiği "mutant kadınlar için jinekolojik aletler"in üzerinden örtüyü kaldırıyor. Hemşire tablaya doğru yürüyor ve gözleri korkuyla açılıyor. Alet tablasında hepsi çelikten yapılmış spiraller, bıçaklar, kancalar ve pençeler vardır. Sonuçta, cerrahi operasyon "başarıyla" sonuçlanmaz.

Misery *(1990)*
Çok satan romanların yazarı Paul Sheldon (James Caan), kötü bir araba kazasının ardından, "bir numaralı hayranı" Kathy Bates tarafından kurtarılır. Ancak, kısa bir süre sonra, bizzat bu fanatik hayran tarafından tutsak edilmiş vaziyette bulacaktır kendisini. İyileşmeye başladığındaysa, özgürlük için çabalayacaktır. Buna izin vermek istemeyen Bates, yazarın ayaklarının açılarında küçük bir değişiklik yapmaya karar verir. Manyak kadın balyozu sırayla ayaklara vurduğunda, iki ayağı arasına kalın bir tahta koyulmuş yazarın yüzündeki ifade dehşet ve acı doludur. Bu arada, ayaklar kırılıp bükülürken, seyircinin yüz ifadesi de görülmeye değerdir!

Bambi *(1942)*
Listedeki bir numaralı çocukluk travması: Bambi ve annesi, yiyecek aramak için karla kaplı ormanda dolaşırlarken, ormanda bir insanın varlığını hissederek dehşetle sıçrarlar. Annesi Bambi'ye koşup kaçmasını ve arkasına bakmamasını söyler. Bir silah sesi duyulur. Yalnız ve korkmuş Bambi, annesi için çaresizce ağlarken, yağan kar altında sendelemektedir. Derken, Ormanın Büyük Prensi önünde belirir ve ona şöyle der: "Annen bir daha yanında olamayacak..." Bambi donup kalmıştır. Göz pınarında büyük bir gözyaşı damlası oluşur ve damlar...

Indiana Jones And The Temple Of Doom *(1984)*
Indy (Harrison Ford) ve ona eşlik eden çocuk (Ke Huy Kwan), bubi tuzaklarıyla dolu Hint tapınağında ezilip macun haline gelmek üzeredirler. Willie Scott (Kate Capshaw), kendilerini kurtaracak manivelayı oynatmak için, böcekler ve küçük sürüngenler arasından ilerlemek zorundadır. Envai çeşit böcek ve sürüngen tavandan saçları arasına düşer, pantolonun içinden tırmanır, elbisesinin içine doluşurlar.

Creepshow *(1982)*
Münzevi, titizlik hastası E.G.Marshall, evinde bir hamamböceği keşfeder; sonra bir tane daha, bir tane daha, bir tane daha... Elektrikler kesilir, ışıklar söner. Elektrikler gelip de içersi aydınlandığında, yaşlı keçiyi yerde boylu boyunca uzanmış yatarken görürüz. Burnundan bir hamamböceği çıkar, sonra bir tane de ağzından, bir tane kulağından... Az sonra da, vücudu yok olup yalnızca hamamböcekleri kalacaktır zaten...

Carrie *(1976)*
Carrie, okul gösterilerinin ardından banyoya girer. Ansızın, ilk adet kanaması başlar. Kan, bacaklarından akarak zemine yayılmaktadır. Carrie panik halindedir. Zalim okul arkadaşları, tamponlar fırlatarak ve alay ederek, Carrie'nin yaşadığı şoku daha da büyütürler.

Heavenly Creatures *(1995)*
Annelerini öldürdükleri sahnenin ardından, iki kız, Pauline (Melanie Lynskey) ve Juliet (Kate Winslet), bir çay molası sırasında müstakbel kurbanlarıyla acımasızca oynarlar. Çantalarında, içine tuğla konularak silaha dönüştürülmüş bir külotlu çorap vardır. Pauline, elindeki bir parça keki kurbanlarına sunar ve şöyle der: "Annene git, sana bir muamele çeksin..."

Day Of The Dead *(1985)*
Açılış sahnesi. Lori Cardille, esrarengiz, bom boş bir odada uyanır. Yalnızca duvarda bir takvim vardır. Lori takvime bakar ve ansızın onlarca zombi kolu onu yakalamak üzere fırlar...

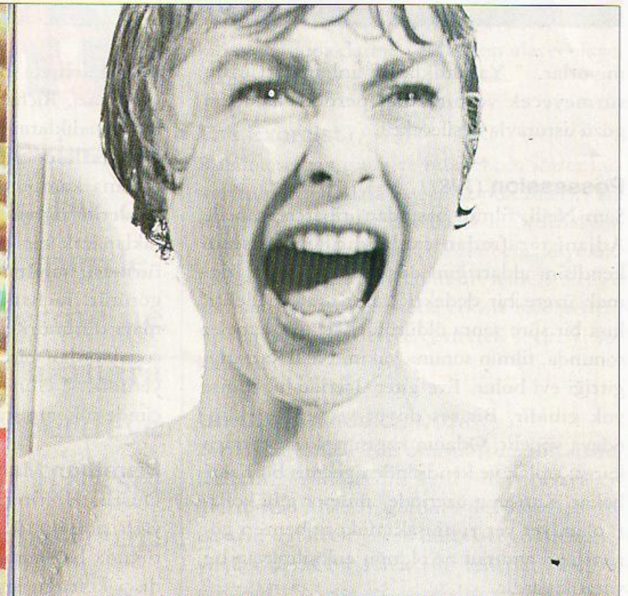
Pinocchio *(1941)*
Kaçan pinokyo ve diğer yaramaz çocuklar Hazine Adası'nda içip, döğüşüp kendilerini dağıtırlar. Jimmy'nin kendilerini eşeğe dönüştüreceği yolundaki uyarılarını dikkate almazlar. Derken, kızıl saçlı Lampwick'in uzun kulakları ve kuyruğu çıkmaya başlar. Pinokyo, arkadaşına gülmekteyken, bir gariplik hisseder. Çok geçmeden, iki çocuk, bir çift eşeğe dönüşmüştür.

The Wizard Of Oz *(1939)*
Batı'nın kötü cadısı (Margaret Hamilton), kahramanlarımız Dorothy, Korkuluk ve Teneke Adam'la alay ederek karşılarında gücünü kanıtlamaya yönelik gösteriler yapar. Cadı bağırır, "Hey, Korkuluk, top oynamak ister misin?" Birden bire bir ateş topu çıkarır, elinde oynar ve samanla dolu Korkuluk'a fırlatıp, kırmızı bir dumanın ardında yok olur...

Wait Until Dark *(1967)*
Kör Audrey Hepburn, karanlık katında acı-

"Marathon Man"de dişçi koltuğu işkences (solda)... "Alien"da astronotun içinde kuluçkaya yatan yaratığın, adamın midesini patlatıp çıktığı sahne (ortada)... Ve Alfred Hitchcock'tan bir klasik. Unutulmaz "Psycho"nun ünlü banyo sahnesinde, Norman Bates tarafından öldürülmeden az önce, dehşet içindeki Janet Leigh (sağda)...

nasız bir bıçaklı katil tarafından saldırıya uğrar. Her şey, seyircinin soluğunu kesecek biçimdedir. Alan Arkin, dehşet verici biçimde perdede bir yay çizer, bıçak bir an için havada asılı kalmış gibi görünür ve Hepburn'un ayağıyla ulaşabileceği bir mesafeye düşer. Ardından, yarı açık buzdolabının loş ışığında, Hepburn'ün alamayacağı biçimde, sıkışmış vaziyette görünür.

The Belstone Fox *(1973)*
Nefes nefese koşan tilkinin hayatı pamuk ipliğine bağlıdır, çünkü peşindeki tazılarla arasındaki minik mesafeyi güçlükle koruyabilmektedir. Derken, hayatının en kurnazca numarasını çeker. Çok iyi bir zamanlamayla, köpeklerle arasına hayati saniyeler koyarak, ok gibi demiryoluna fırlar ve trenin önünden geçer. Tazılar da onu izlerler... Tren yolunda ne gibi lekeler kaldığını söylemeye gerek yok.

The Silence Of The Lambs *(1991)*
Hiper-sosyopat psikiyatrist, "Cannibal" (Yamyam) lâkaplı Dr. Hannibal Lecter, geçici hücresinde kendisine mukayet olmakla görevli iki polisi öldürür. Yaralıymış gibi yaparak ve üniformasını giyerek birinin yerine geçecektir. Diğer polise gelince... Polisler Dr. Lecter'ın hücresine geldiklerinde, arkadaşlarını göğüs ve karın bölgesi açılarak iç organları çıkartılmış durumda, parmaklıklarda "çarmıha gerilmiş" bulurlar...

Vampire's Kiss *(1989)*
Dişi vampir Jennifer Beals tarafından ısırılarak vampire dönüştürülmüş Nicholas Cage, bir hamamböceği yemeye karar verir. Bildiğimiz hiçbir pişirme yöntemini uygulamadan, canlı ve gayet hareketli bir hamam böceğini çıtır çıtır yer. İşin dramatik yanı şu: Cage birkaç saniye içinde insan zihnine geri döndüğünde, böceğin tadı ağzından silinmemiştir ve parçaları dişlerinin arasındadır hâlâ...

Pulp Fiction *(1995)*
Patronun karısı Uma Thurman, bol bol kokainin üstüne, bir de kazayla kokain niyetine Travolta'nın eroininden çekince, epey kanlı bir tribe girer. Gözleri ölüyle canlı arası, nefesi var mı yok mu belli değil, burnundan kan akar vaziyette Azrail'le arasındaki pazarlık sürerken, Travolta onu uyuşturucu taciri doktor Eric Stoltz'a götürür. Kıza adrenalin vermek gerekmektedir ama kalçadan değil, doğrudan kalp kaslarına. Enjektör hazırlanır ve Travolta tarafından tahtaya çivi çakar gibi bir sertlikle kalbine saplanır...

The Last Boy Scout *(1991)*
LA Stallions takımının sahasının tepesinde, Bruce Willis'in özel dedektifi Joe Hallenback, kurşunlarla kevgire dönmüş aşağılık Milo'yu (Taylor Negram), bir ışık yağmuru altında, helikopterin pervanesine doğru iter... Sonuç açık. Hiç blender kullanmadınız mı?

The Accused *(1988)*
Film boyunca tasvir edilen toplu tecavüz sahnesi, bunaltıcı biçimde kurbanın (Jodie Foster) yaşadıklarını tekrar tekrar canlandırır. Bir tilt makinesinin üzerinde vahşi bir biçimde tecavüz edilmesinden daha dayanılmaz olanı, barı dolduran kalabalığın olayı kahkahalarla, alkışlarla izlemesidir...

The Shining *(1980)*
"Kötü ruhlar"ın ele geçirdiği, inanılmaz derecede çılgın otel bekçisi Jack Nicholson, en sonunda kafayı karısına ve çocuğuna takmış, onları kovalamaktadır. Kadın ve çocuk kendilerini bir odaya kilitlemiş, içerde korkuyla titreşirken, Nicholson da bir balta almıştır eline: Bir yandan baltayla kapıya darbeler indirip parçalarken, bir yandan da suratında en pis gülümsemeyle "İşte Johnnnyyy!" diye bağırmaktadır.

The Name Of The Rose *(1986)*
Kambur (Ron Perlman), sapkın bir mezhebe üye olmak suçuyla, engizisyon tarafından yakılmaya mahkum edilir. Bağlandığı direğin altındaki odun yığını tutuşturulduğunda, garip lehçesi ve konuşma bozukluğuyla, hâlâ yardım ve af dilemektedir. Alevler kendisine yaklaştıkça, dramatik biçimde onları üfleyip uzaklaştırmaya çalışır. Derken alevler iyice güçlenir ve korkunç bir çığlık yükselir.

The Night Porter *(1973)*
İkinci Dünya Savaşı'nda, bir etnik arındırma kampında, Nazi subayı Dirk Bogarde önce tutsak Charlotte Rampling'i kandırarak, faşist avanesi karşısında Almanlar'a övgü düzen bir şarkıyı söylemeye ikna eder. Rampling üzerinde yalnızca bir pantolon, askı ve SS başlığıyla şarkıyı söylerken, özel bir hediyeyle birden bire yıkılır: Eşinin kesik başı...

The Terminator *(1984)*
Kısa bir arızadan sonra, Arnold Schwarzenegger'in canlandırdığı Terminator, kendi kendini onarmaya başlar. Bastırarak gözünü çıkarır ve mekanik tendonların arasında ilerlemesine izin verecek bir kanal açar...

Nosferatu *(1921)*
Uzun pençeli vampir (Max Shreck) ava çıkar. Duvarda gölgede, pençesiyle kurbanının göğüs kafesini geçip kalbini kavradığını ve çıkardığını görürüz.

Tüm zamanların en cüretkâr sahnelerinden biri. "The Exorcist"te, küçük kızın haçla masturbasyon yapması...

A Man Called Horse *(1970)*

Maceracı Richard Harris, düşman bir kabile tarafından bağlanır ve çorak topraklarda donmaya terk edilir. Yine de asıl kötü olan bu değildir. Harris kabileye katılmak istediğinde, bir sınavdan geçmesi gerekmektedir. Göğüslerine kartal pençeleri saplanıp, bu pençelerle havada asılı olarak dolaştırılır...

King Solomon's Mine *(1985)*

Indiana Jones'un komik versiyonu Allan Quatermain (Richard Chamberlain), babası kaçırılan sarışın afete (Sharon Stone) yardım edecektir. Stone'un babasıysa, o anda bir trende sorguya çekilmekte, Süleyman Peygamber'in hazinelerinin yerini söylemesi istenmektedir. Nazi subaylarıyla birlikte çalışan haydut, kırbaçla yaşlı adamın suratına peş peşe vurur. Bu arada şöyle der: "Konuş, bir tatsızlık çıkmasın..."

Total Recall *(1990)*

Merih'deki güç istasyonunda, Arnold Schwarzenegger düşmanı Michael Ironside'la iki yanı açık bir yük asansöründe döğüşür. Michael Ironside kavgayı kaybeder ve asansörün kenarına tutunup, vücudu boşlukta sallanır vaziyette kalır. Bu arada, dev asansör yukarıya çıkmaya devam etmektedir. Asansör yeni bir kata gelir, Ironside'ın elleri bilekten kopar...

Shallow Grave *(1994)*

"Bir küreğe ihtiyacımız var..." Üç arkadaş, evlerindeki cesetten kurtulmaya karar verdiklerinde, yaş tahtaya basmak istemezler. Ormanda kazdıkları çukura gömeceklerdir ama, önce bir testereyle eller ayrılmalı ve parmak izi teşhisi önlenmelidir. Bu yetmez, ardından bir çekiçle dişler kırılıp atılacaktır. Gerçi bunları perdede pek açık görmeyiz ama, inanın ki ceset üzerinde çalışılırken duyulan ses efektleri, seyirciyi görmüş kadar yapmaktadır.

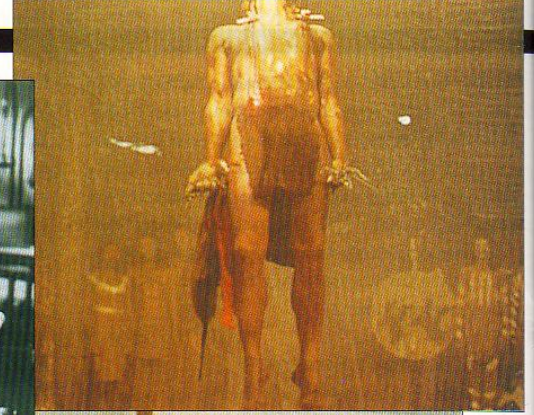
An American Werewolf In London *(1981)*

David Kessler (David Naughton), ailesinin Nazi askeri - hayalet karışımı yaratıklar tarafından saldırıya uğradığı bir kabus görür. Uyanınca hemşireye (Jenny Agutter) "Perdeleri kim açtı?" diye sorar. Ama, aman tanrım, kâbus sürmektedir. Bıçaklı bir katil belirir ve hemşireyi öldürür...

The Tenant *(1976)*

Pis dairesinin daha önceki sakini tarafından ruhu işgal edilen Trelkovsky (Roman Polanski), uzun uzun giyinir, komik, kadınsı bir makyaj yapar ve kendisini pencereden atar. Yere çakılınca ölmez. Kan revan içinde sürünerek merdivenleri çıkar. Pencereye gider ve tekrar... Gümmm!

Akşam yemeğinde fare - Whatever Happened To Baby Jane (solda)... Kabileye katılma sınavında, göğüslerine saplanan kartal pençeleriyle asılıp sallanan Richard Harris - A Man Called Horse (sağ üstte). "Shallow Grave"de ölüyü parçalamak için kullanılan araçlar (sağ altta)...

Johnny Mnemonic *(1995)*

Johnny'nin (Keanu Reeves) 300 giga byte veri yüklü kafasının peşine düşen, Yakuza'nın tuttuğu korkunç kiralık katil "Rahip" (Dolp Lundgren), Johnny'nin yerini öğrenmek amacıyla bir bara girer. Sabaha karşıdır ve barda barmenden başka kimse yoktur. Barmenin yanına gider, ona gücünü gösterip istediği bilgileri hemen almak için, adamın kolunu yanındaki sıvı helyum kabına sokar. Kabın ısısı - 200 derecenin altındadır. Rahip, kolu helyum kabından çıkarır, donmuştur. Bir çekiçle vurup un ufak eder. Barmen dehşet içinde, parçalanmış koluna bakar ve "Bunu yapman gerekmezdi" der.

The Untouchables *(1987)*

Al Capone (Robert De Niro), ona bağlı olan babaları toplamış konuşmaktadır. Konuşurken, elinde bir baseball sopası vardır ve baseball'dan yola çıkarak takım ruhu, doğru çalışma gibi konular üzerine fikirler vermektedir. Atmosfer çok elektriklidir. Birden sadakatinden şüphelendiği birinin başında durur ve beyzbol sopasını vurarak adamın beynini dağıtır.

Chinatown *(1974)*

Gittikçe karışıklaşan bir cinayet vakasını araştırırken, San Fransisco'lu özel dedektif Jack Nicholson kendisini Roman Polanski'nin şeytansılaşmış haliyle yüz yüze bulur... Derken, bir sahnede Polanski'nin bıçağı kırmızıya bürünmüştür ve çılgın Jack'in burnu alışılmıştan daha farklı bir yerdedir.

Dead And Buried *(1981)*

Hastanede, vücudu tümüyle bandajlarla kaplanmış, yalnızca tek gözü açıkta bırakılmış bir hasta uyanır. Tek gözüyle, ortalığa bakınmaktadır. Soğuk sarışın hemşire onun uyandığını fark eder. Bir enjektöre hypodermic madde çeker ve iğneyi gözüne saplayıp beynine enjekte eder.

The Godfather *(1972)*

Jack Woltz (John Marley), yatağında uyanır ama içinde birşeylerin ters gittiği yolunda yoğun bir his vardır. Sonra, ıslak kabusunun manasını anlar: Atı Kentucky Derbysi'ni kazanamamış ve mafya buna çok kızmıştır... Çünkü, atının kesik başı, Jack'in ayak ucundadır.

Straw Dogs *(1971)*

Filmin başlarında, Dustin Hoffman ve işçiler, basılınca kapanan sivri demir dişlerden oluşan büyük avcı tuzağını oturma odasının duvarına asarlar... Sonra, saldırganların eve girdiği sahnede, adamlardan biri Hoffman'a saldırır, ama tuzağa doğru gider ve... çattt!

Blazing Saddles *(1974)*

Zenci demiryolu işçileri, demiryolunda kulla-

Stanley Kubrick'in Stephen King'den uyarladığı "Shining"de, Jack Nicholson hayatının en ürkütücü portrelerinden birini çizdi...

nılan manivelalı arabayla ilerlerken, raylar birden biter ve bataklığa düşerler. Olayı gören ırkçı Slim Pickens ve adamları, dehşet içinde koşarak bataklığa giderler, hemen kement atarlar... ve demiryolu arabasını çekip, iki zenci işçiyi bırakırlar. Filmin bir başka sahnesinde, izbandut gibi iki adam, 70 - 80 yaşları arasında bir kadını kollarından tutar, yine izbandut gibi bir başka adam da kadının midesine peş peşe yumruklar atar... Neyse, bu sahneler seyirciyi yalnızca güldürür; çünkü bu bir Mel Brooks komedisidir.

Whatever Happened To Baby Jane? *(1962)*

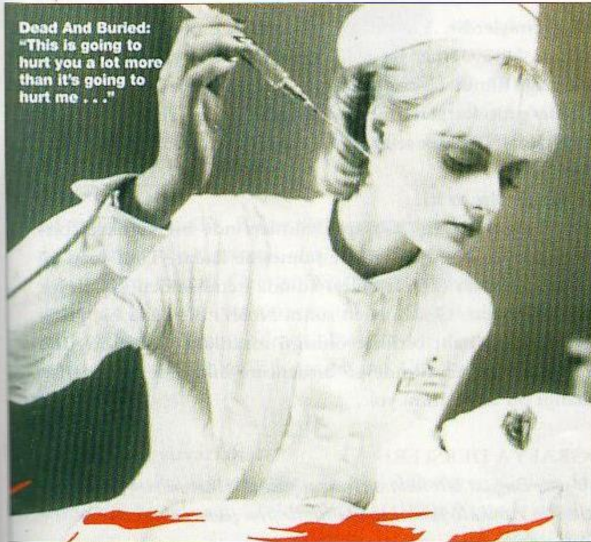
Joan Crawford, kızkardeşinin (Bette Davis) çıldırdığından şüphelenmektedir. Bette, kızkardeşine günlerce hayatı zehir ettikten sonra, aralarını düzeltmek için ona yemek hazırlar ve bir tabla içinde götürür. Joan tablanın gümüş kapağını kaldırır... ve pişirilmiş, güzelce hazırlanmış bir fare görür...

The Long Good Friday *(1981)*

İngiliz mafya babası Bob Hoskins, filmin sonunda, bütün başına gelenlerin bizzat sağkolu olarak gördüğü genç adamının hatası ve sadakatsizliği yüzünden olduğunu anlar. Onu yatına çağırır, konuşurlarken bir yandan da viski içmektedirler. Hoskins aslında adamını affetmeye hazırdır ama, genç adam fazla ileri gider, çok cüretkar konuşur. Hoskins elindeki viski şişesini kırar ve bu kırık şişeyle genç adamın boğazını keser. Perdede, yerde çırpınıp nefes almaya çalışan adamın boğazından fıskiye gibi fışkıran kan görünmektedir... Hoskins adama sarıldığında, adam tahammül fersa hırıltılar çıkararak çırpınmaktadır.

Turkey Hunt *(1980)*

Sapık bir zengin, kendisine ait olan adada bir insan avı düzenler. Başlarına gelecekten haberi olmayan kurbanlar adaya gelecek, silahsız vaziyette ormana salınacak, "seçkin" davetliler de onları avlayacaktır. Bu arada, davetlilerden birinin adamları arasında, korkunç görünüşlü, insandan çok hayvana benzeyen, vücudu çok gelişmiş beyni gelişmemiş bir "yaratık" vardır. Yaratık kurbanlardan birini yakalar, ayak başparmağını eliyle koparır ve ağzına atıp yer...

"Dead and Buried"da göze saplanan iğne (solda)... "Reservoir Dogs"un ünlü kulak kesme sahnesi (üstte)...

Prince Of Darkness *(1987)*

Parapsikoloji araştırmacılarının uyuyan şeytani güç üzerine araştırmalar yaptıkları kilisenin çevresinde, yavaş yavaş serseriler toplanmaktadır ve bu sahne filmin kanlı sahnelerinden daha tüyler ürperticidir. Garip bir müzik eşliğinde, suratlarında ölümcül ifadelerle, uyurgezer tavrıyla biriken adamların başında, Rock dünyasının "ürkütücü" siması Alice Cooper vardır.

The Texas Chainsaw Massacre 2 *(1986)*

Motorlu testereye tapan ve kurbanlarını da hep motorlu testereyle öldüren ailenin çocuklarından birinin kafatasında, herhalde daha önce geçirmiş olduğu bir kaza nedeniyle metal plaka vardır. Bu metal plakayla kafa derisinin birleştiği yerlerde enfeksiyonlar oluşmakta, buradaki yaralar kabuk bağlamaktadır. Adam, sık sık, çakmakla ısıttığı metal şişle kafasını kaşıyıp yara kabukları alır... ve bunları yer.

Friday The 13th *(1980)*

Kendisi gibi kısa süre sonra ölecek kız arkadaşıyla ateşli bir sevişmeden sonra, Kevin Bacon yatakta uzanır ve bir "sevişme sonrası sigarası" yakar. Yatağın altından bir el uzanır, Bacon'ı alnından tutar, bir ok yatağı delip geçtikten sonra genç adamın boğazını da delip geçer.

The Evil Dead *(1985)*

Sinemanın en garip tecavüz sahnelerinden biri... Ormanda ıssız bir evde tatil yapan beş genç, başlarına geleceği bilmeksizin mahzendeki teybi çalıştırırlar ve kaybolan karı-koca arkeologların bıraktığı teypteki dua Cantarian şeytanlarını canlandırır... Ormanın artık şeytani güçlerin elinde olduğunu bilmeyen genç kız ağaçlar arasında yürümektedir. Dallar harekete geçip onu yere yatırırlar. İki sarmaşık bileklerine sarılıp bacaklarını açar. Uzun bir sarmaşık dalı bacaklarının arasında ilerler, eteğinin altından içine girer, girer, girer... ■

ÖLÜMSÜZ FİLM HATALARI

Bu ay yine ünlü filmlerin birbirinden ilginç gaflarını okuyacaksınız. Yalnızca hatalar değil film şakaları da var. Filmin içinde eleştirmenlerle dalga geçen yönetmenlerden, kızdığı yapımcıya küfür eden yönetmenlere kadar... En ilginçleriyse, sevimli çizgi tavşan Buggs Bunny'nin müstehcen görüntüsü herhalde...

ESRARENGİZ KAYBOLUŞLAR

"En yaygın hata türlerinden biri, devamlılık hataları kategorisine giriyor" demiştik. Perdede görünen birşey, bir bakıyorsunuz ki yok oluvermiş. Bir var bir yok, ya da çat orada çat burada...

Masaldaki çamaşırhane

Yıllar önce, Peter Pan'ın efsanevi ülkesi Never Land'de boya lekesini çıkarmanın bir yolunu bulmuş olmalılar ya da bir çamaşırhaneleri vardı. "Hook" filminde, Kayıp Çocuklar, içi boya dolu püskürtücülerle, Never Land'e gelen yetişkin Peter Pan'ın gömleğini lekelerler. Sonra minik bir peri olan Tinker Bell (Julia Roberts) Peter Pan'ın üzerinde gezinir. Eve döndüğünde gömleğin üzerinde minik ayak izleri vardır ama lekeler uçup gitmiştir.

Anlayışlı sigara!

"Pembe Panter" (1964) filminde David Niven ile Claudia Cardinalle bir kaplan postunun üzerindedirler. Niven, Cardinalle'yi baştan çıkarmaya çalışmaktadır. Cardinale'nin bir elindeki sigara önce diğer eline geçer ve en sonunda öpüşmeye başladıklarında tamamen ortadan kaybolur.

Şeytan aldı götürdü...

En "üzücü" kayboluşlardan biri de 1942 tarihli "Bambi" filminde gerçekleşir. Ormandaki yangından kaçan hayvanlar, nehrin diğer yakasına geçmişlerdir. Yavrusunu emzirmekte olan anne rakun, yavru rakunu havayı emer bir halde ortada bırakıp aniden yokolur; anlaşılan, çizgi filmin birkaç karesinde, rakunun çizilmesi unutulmuştur... Bir grup karganın perdeden geçtiği sahnede bir kayboluş daha gerçekleşir. Yaklaşık sekiz tanesi durup dururken kaybolurlar.

Böyle de olmaz ki...

1940 tarihli klasik, "Gazap Üzümleri"nde bir karakter birden bire kaybolur. Nehirde yüzme sahnesine kadar, Tom Joad'un (Henry Fonda) Noah (Frank Sully) adında kendisinden küçük bir erkek kardeşi vardır. O sahneden sonra Noah'ı bir daha hiç göremeyiz. Kitapta, Noah, birlikte olduğu insanlara yük olduğunu düşündüğü için kaçar; filmdeyse birdenbire hikayeden çıkıverişinin herhangi bir açıklaması yok.

COĞRAFYA DERSLERİ

"Sora sora Bağdat bile bulunur" ama, yine de biraz bilmek lâzım. Antarktika'da Afrikalı yamyamlarla ilgili film çekmeye kalkan her

"Hook"un minik perisi Julia Roberts... Yoksa leke çıkarıcı özelliği de mi var?

Kevin Costner, evine de "No Way Out"taki gibi gidiyorsa, sık sık kayboluyordur...

yönetmenin başına gelir böyle şeyler...

Ben buraları avcumun içi gibi bilirim!

Mekan çekimlerinde, film yapımcılarının kendilerine tanıdıkları coğrafi özgürlük zaman zaman biraz abartılıyor galiba. Washington'da çekilen "No Way Out"ta (1987) Kevin Costner metroya Georgetown'dan biner. Oysa, en azından o kentte oturanlar, orada öyle bir durak olmadığını bilirler. Aslında, kovalama sahnelerinden birinde kullanılan metro da Washington'da değil Baltimore'dadır. Bu arada, romantik bir haftasonu geçirmek üzere Annapolis'e gitmek için, Costner ve Sean Young'ın yaptığı gibi hoş manzaralı George Washington Parkway'den geçmenin mümkün olmadığı bir gazetecinin dikkatinden kaçmamıştı. Üstelik Costner ve Young filmde, Parkway'den batıya doğru gidiyorlardı ve bu da romantik haftasonunu CIA binasında geçirecekleri anlamına geliyor.

Dünya yuvarlak

Bir başka coğrafya gafı da Mel Gibson ve Goldie Hawn'un başrollerini paylaştığı "Teldeki Kuş" (1990) filminde yapılıyor. Aslında bu film bütünüyle coğrafi bir gaf. Çift, filmde, feribotla Detroit'ten Racine, Wisconsin'e giderler. Oysa, Premier dergisi yazarlarından Terri Minsky'nin de belirttiği gibi bu yolculuk ancak önce Detroit nehrini takip edip St. Clair gölüne varmaları, daha sonra St. Clair nehri üzerinden Huron gölüne gelmeleri, Huron gölü kıyısı boyunca yukarı doğru çıkıp Michigan gölüne geldikten sonra yolun üçte ikisini Racine'e doğru geri seyahat etmeleri sonucu gerçekleşebilir ve en azından günler sürer.

JENERİKTE DİL SÜRÇMELERİ

Bazen jenerikte birşeyler yanlış yazılır, güler geçersiniz. Bazen de, sonuna kadar sabredip bekleyen seyirciler, kapanış jeneriklerinde ilginç şakalar görürler...

İsmi başka, cismi başka

"Abbott and Costello Meet The Mummy" (1955) filmi boyunca Abbott ve Costello birbirlerini gerçek isimleriyle çağırırlar - Bud ve Lou. Fakat filmin sonundaki jenerikte, Bud'ın "Pete Patterson"ı Louis'in ise "Freddie Franklin"i canlandırdığı yazılıdır.

Adamın rütbesinden ne istiyorsunuz?

"Kurt Adam"ın (1941) başlangıç jeneriğinde Ralph Bellamy'nin Albay Mumford'u canlandırdığı yazılıdır. Filmin ilk beş dakikasında Lon Chaney Jr. ile konuşan Cluade Rains, Bellamy'den "Yüzbaşı Mumford" diye söz eder.

K-a-t-h-a-r-i-n-e... Neymiş?

Altmış yıllık oyunculuk yaşamı boyunca zamanının büyük bir bölümünü isminin doğru yazılmasına harcayan Katharine Hepburn'ün adı 1932 tarihli "A Bill Of Divorcement" ve 1948 tarihli "State of the Union" filmlerinin jeneriğinde Katherine Hepburn olarak görünüyordu.

Kendi yaptı, kendi bozdu

Bazen kapanış jeneriği şakaları bir filmin yaktığı ateşi küle döndürebilir. "Being There" (1979) filiminin kapanış jeneriğinde Peter Sellers'ın yaptığı sululuklar, filmde yarattığı ve birkaç dakika öncesine kadar süren büyüyü mahveder.

Gelecek program

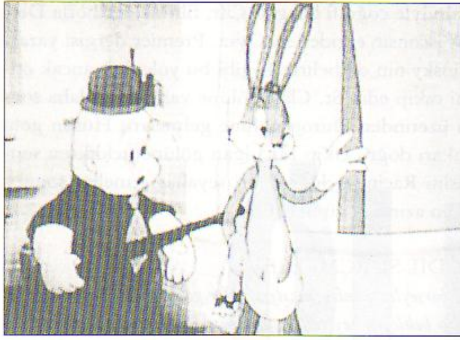
"Lethal Weapon III"ün kapanış jeneriğinin sonunu görmekte ısrarlı davranırsanız, görüp göreceğiniz havaya uçan bir başka bina ve muhtemelen "Lethal Weapon IV" ün setidir.

ŞAKACI YÖNETMENLER

Hitchcock muhterem adamdı, sadece filmlerinde şakacıktan birkaç saniye görünmekle yetinirdi. Bazı yönetmenlerse, neler neler yapıyorlar. Kimi masum şakalar ama, işi "edepsizliğe" vardıranlar da var.

Tavandaki ayak izi

"Star Wars - Return of the Jedi" (1983) filminin yönetmeni Richard Marquand'ın bir parça şakacı olduğu düşünülebilir. Bir savaş sahnesinde Lando, kontrol panelinden dışarı bakar, o sırada Falcon'un penceresinin dışında uzayda sallanan bir ayakkabı görünür. Uzayda bir sürü çöp olduğunu duymuştuk. Acaba yönetmen de bunu mu söylemeye çalışıyor?

Sevimli tavşan Bugs Bunny'nin bornozundaki fazlalığa dikkat... Sizce de bir terslik yok mu?

"Lethal Weapon III"ün jeneriklerini sonuna kadar seyredenler, "Lethal Weapon IV"ün reklamını görebilirler...

 Eleştirmenlerin dikkatine

"Willow" (1988) filminin setinde, filmdeki iki başlı canavara ünlü eleştirmenler Siskel ve Ebert'e gönderme yapılarak "Ebersisk" deniyordu ama canavar filmde bu isimle anılmıyordu. Ancak aynı filmdeki Kötü General Kael, adını eleştirmen Pauline Kael'den almıştı.

 Sadık arkadaşlar

"The Greatest Show on Earth" (1952) filminde Dorothy Lamour beyazperdede belirdiğinde, "Road to Bali", "Road to Singapore", "Road to Zanzibar" gibi filmlerde ona eşlik eden "yol" arkadaşları Bob Hope ve Bing Crosby de, patlamış mısır yiyerek, sirki izleyen kalabalığın arasında oturuyorlardı.

 Havuç biraz aşağıda mı?

Bazı çizgi film hayranları, "The Rabbit Who Came to Dinner"a da film içi bir şaka yerleştirildiğini bilirler. Bir sahnede tavşan Bugs, banyodan çıkar ve beline bir havlu sarar (bu bile kendi başına biraz garip çünkü Bugs genellikle kıyafetsizdir), o sırada bir iki saniyeliğine tavşanın bacakları arasında diğer "Bugs" çizgi filmlerinde görünmeyen uzunca bir "şey" görülür.

 Jessica'nın çamaşırları

Benzer bir erotik çizgi film şakası da, Roger Rabbit'te yapılmıştı... Hatırlarsanız, filmin çizgi kadın kahramanı Jessica, o yılın en seksi kadını bile seçilmişti. Bu çizgi afeti bir de çırılçıplak görseydiniz... Çırılçıplaktı, ama göremediniz. Muzip çizerler, Jessica'yı bir karede, iç çamaşırsız çizmişlerdi ve görülmek istenecek herşey görünüyordu. Tabii sinemada, bir kare hızla geçip gitti ve birşey görülmedi. Sonra, film laser-disk'te yayınlanınca, gazetelerde dedikoduyu okuyan pek çok kişi bu kareyi buldu, durdurdu ve seyretti...

 Yapımcıya bu yapılır mı?

John Carpenter'ın ilk filmi "Dark Star"da (1974), kısa bir an bilgisayar ekranlarından birinde şu mesaj belirir: "S....r Harris". Carpenter, filmin yapımcısı Jack H. Harris ile pek iyi geçinemiyordu...

 Okumuyor, resimlerine bakıyor

Yönetmenliğini Oliver Stone'un yaptığı "Talk Radio" (1988) adlı filmde, radyo kanalının bir görevlisi, Oliver Stone ile Playboy'da yapılan bir röportajı okuyordu.

 O kadar olsun...

"Ghostbusters II"de (1989), kamera bir New York caddesinden aşağı doğru kayar ve başrollerinde yönetmen Ivan Reitman'ın arkadaşları Eugene Levy ve Andrea Martin'in yer aldığı "Cannibal Girls" adlı filmin afişine takılır. Afişteki film, Reitman, Levy ve Martin'in birlikte çalıştıkları 1973 tarihli bir Kanada yapımıdır.

MANTIK HATALARI

Seyirciler bu hataları çok seviyorlar, çünkü filmlerdeki mantık hatalarını bulup etraftakilere zeki olduklarını kanıtlayabiliyorlar. Mantık hataları da çok çok yaygın...

 Sen mevsimler gibisin

"Born on the Fourth of July" (1989) filminin açılış sahnesinde genç Ron Kovic güneşli bir günde eve doğru koşar. Ağaçların dalları yapraklarla doludur ve çocukların üzerlerinde hafif giysiler vardır. Eve geldiğinde ailesiyle birlikte oturup John F. Kennedy'nin televizyondaki konuşmasını izler. Bu konuşma 1961 yılı Ocak ayının 20'sinde yapılmış olduğundan ve aile Long Island'da oturduğundan ağaçlar çıplak, yerlerde de en azından bir miktar kar olmalı mıydı? Yoksa o yıl kış biraz hafif mi geçiyordu?

 Büyümüş de küçülmüş

"Fatal Attraction" (1987) filminde Michael Douglas, kızını yatağına götürdüğünde pencereden dışarı bakar. Dışarısı karanlıktır ama, dijital saatin cama yansıyan görüntüsü 15:15'i gösterir. Sizce çocuk biraz garip bir saatte uyumaya gitmiyor mu? Ayrıca küçük kızın yaşı da epey hızlı ilerliyor... Filmin bir yerinde Anne Archer ufaklığın beş yaşında olduğunu söyler; fakat daha sonra Glenn Close, Michael

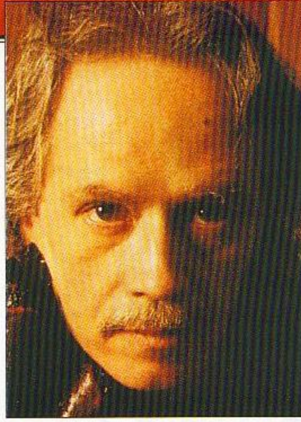
Douglas'a küçük kızın yaşını sorduğunda, altı yanıtını alır. Acaba filmde davetli olmadığımız bir doğumgünü partisi mi vardı?

İki yaşında doğan çocuk

Bir keresinde bir eleştirmen, "Gone With The Wind"daki (1939) Melanie'nin gebeliğini İç Savaş'a göre hesaplayacak olursak yirmi bir aydır gebe olduğunu bulacağımızı yazmıştı. Bu eleştiriyi okuyan yazar Margaret Mitchell'in cevabıysa şöyle olmuştu: Güneyliler herşeyi Kuzeyliler'den daha yavaş yaparlar.

Işık hızıyla sönen ışıklar

"The Time Machine" (1960) filminin son dakikalarında ev sahibi, evden çıkan birinin arkasından kapıyı kapatır. Sonra hem üst katın hem de alt katın ışıkları sırayla, iki saniye içinde söner. Ne kadar hızlı bir şahısmış! Düğmeye bas, merdivenleri çık, yukarıdaki düğmeye bas; hepsi iki saniye...

"Dark Star"ı çekerken yapımcısıyla arası iyi olmayan John Carpenter, filmin içine, yapımcıya özel bir küfür yerleştirmişti...

Mucitlerin en mucidi

Tarihi gerçekleri "Robin Hood: Hırsızlar Prensi" (1991) kadar görmezden gelen çok az film vardır... Film 1100'lü yıllarda geçer ama Azeem (Morgan Freeman), daha Marco Polo barutu Çin'den getirmeden, 1271 tarihli ünlü seyahatine çıkmadan, hatta 1254 yılında doğmadan önce, 1199 yılında ölen Kral Richard'ı savunmak için barut kullanır. Ayrıca Azeem, hem 1608 yılında teleskopu icad eden Hollandalı bilimadamı Hans Lippershey hem de 1609 yılında kendi teleskobunu yapan Galileo'dan çok önce basit bir teleskop kullanmaktadır. Bunlar yalnızca ikisiydi, ayrıntılara inince, film bu türden hatalarla dolu... ■

HATASIZ TERMINATOR OLMAZ

Film başlar başlamaz hatalar da başlar. Arnie, bara doğru ilerlerken dışarıda park edilmiş bir arabanın yanından geçer. Arnie'nin tarayıcıları bunun bir Plymouth Sedan olduğunu belirtir ama aslında bilen bilir, Ford'dur.

Linda Hamilton, doktora, insan vücudunda 215 kemik olduğunu söyler. Doktor Hamilton'ın hatasını düzeltmelidir, çünkü insan vücudunda sadece 206 kemik vardır. Seyircilerin çoğunun ilgisini çeken bir başka gariplikse, Linda Hamilton'ın, böyle yüksek güvenlik önlemleriyle kontrol edilen bir hastaneden basit bir kâğıt kıskacı yardımıyla çıkması. Gelelim hareketli bir kovalamaca sahnesine... Kamyon kaldırıma bindirdiğinde ön cam parçalanıp yerinden çıkar. İkinci karedeyse kovalamaca sürmektedir, ön cam çatlaktır ama yerli yerindedir. Hastanede Arnie'nin kırdığı cam da bir sonraki çekimde sapasağlamdır. Yakın çekimde polis tırını takip eden helikopterin ön camında kocaman bir delik vardır. Daha sonraki uzak çekimde camdaki delik yok olmuştur.

Bitmedi... Terminatör rolündeki Schwarzenegger ile genç Edward'ın garajda olduğu sahnede Furlong, Terminatör'e silahını yere bırakmasını söyler. O da sağ yanına bırakır, ama Furlong silahı yerden aldığı sırada silah sol taraftadır.

Finalde kötü Terminator'ın hayatının gözlerinin önünden film şeridi gibi geçtiği sahnede de hata var... Robert Patrick, Furlong'un üvey annesine dönüşüp, silah haline gelen sol kolunu kullanarak üvey babasını öldürür. Fakat erimiş metalin içine düşüp ard arda daha önce geçirdiği bütün dönüşümleri tekrar geçirirken, bıçak biçimindeki kolu sağ kolu olur.

Terminator II filminde pek çok hata vardı. Tabii film öyle heyecanlıydı ki bu hataların hiçbirini fark etmiyorduk. Ama şimdi, sakin sakin bir daha bakalım...

Gelelim Terminatör II'deki en büyük gafa: Polis tırını kovalayan helikopterin içindeki Robert Patrick'e dikkatli bakarsanız, silahını doldurmak için iki elini de kullanmak zorunda kaldığı anlarda helikopteri idare eden bir üçüncü eli farkedeceksiniz. Patrick'in dönüşüm geçirme yeteneği olduğunu biliyoruz ama bu üçüncü el de ne oluyor? Tabii ki gerçekte helikopteri kullanan pilotun eli. Terminator II'nin hatalarını sayıp da, Terminator I'i ihmal etmek olur mu? Schwarzenegger, telefon rehberine bakarak Linda Hamilton'ın canlandırdığı Sarah Connor'ın yerini tespit etmeye çalışmaktadır. Rehberde adresleri 1823, 2816 ve 309 ile başlayan üç tane Sarah Connor vardır. Arnie, kendi yöntemleriyle, kendi aradığı Sarah Connor dışındakileri elemeye çalışır ama ilk Sarah Connor'ın evine gittiğinde evin numarasının 14239 olduğu görülür. Biraz garip, öyle değil mi?

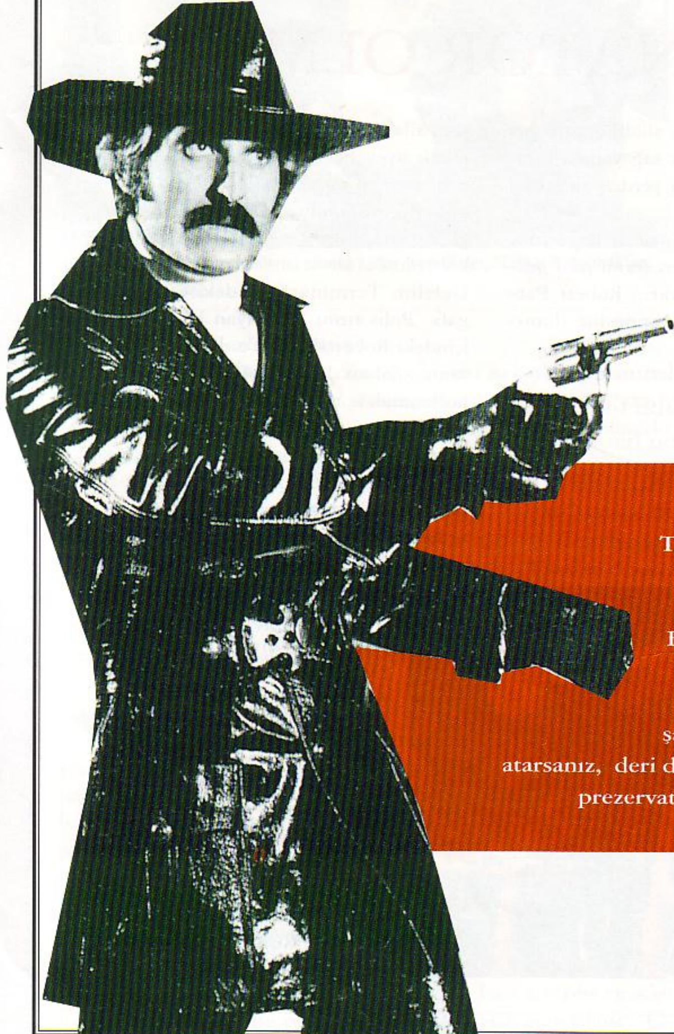
YEŞİLÇAM SOKAĞI

© Bedenime sahip olabilirsiniz ama ruhuma asla

"KUZUM" FENOMENİ

Yeşilçam'da bir de "kuzum" fenomeni vardı. Sosyete kızının alamet-i farikası. Genellikle filmin genç, ayartılmaya çalışılan jönü bu hitab tarzına maruz kalırdı (muhtemelen, en çok Ediz Hun'a böyle seslenilmiştir). Erkekler arada bir kullansalar da, kadınlar kadar "etiket" tarzında kullanmazlardı. Galiba, kadınlardan en çok Çolpan İlhan'ın, erkeklerden en çok Suphi Kaner'in ağzına yakışırdı... Bakalım kimler "kuzum" dermiş...

- Kuzum, ne duruyorsunuz, hadi dansa gidelim...
(Zıpır sosyete kızı ya da esas kızın aklı bir karış havada arkadaşı)
- Siz hiç laftan anlamaz mısınız kuzum?
(Mutaassıp esas kız, şaşkın jön ya da "İstemem yan cebime koy" diyen kadın/erkek yardımcı oyuncu)
- Ne istiyorsunuz kuzum benden?
(Peşindeki çapkın jöne bozulan alımlı mutaassıp kız)
- Siz hayırdan başka söz bilmez misiniz kuzum?
(Zıpır sosyete kızı, çapkın jön ya da çapkın yardımcı oyuncu)
- Çıkarın o üstünüzdeki ceketi kuzum...
(İyice entrikacı sosyete kızı ya da kadın yardımcı oyuncu)
- Aaa, siz hep böyle somurtur musunuz kuzum?
(Zıpır sosyete kızı ya da kadın yardımcı oyuncu)

GÖSTERİŞLİ BİR PREZERVATİF...

Tuhaf isimli filmlerin "fallik" başrol oyuncusu Behçet Nacar, 70'lerdeki seks filmleri furyasıyla birlikte, beyazperdede fırtına gibi esmişti. Elinde tabancasıyla izlediğimiz "Parçala Behçet" en ünlü filmiydi. Filmin adı, onun üzerine bir lâkap gibi yapışması bir yana, belli durumlarda kullanılan bir deyime dönüşüp kalmıştı. Pantolon, ceket, eldivenler ve şapkadan oluşarak vücudunu tümüyle kaplayan elbiseye göz atarsanız, deri değil parlak, suni bir malzeme. Cesaret edip dokunsanız, bir prezervatife dokunuyormuş gibi hissedeceğiniz kesin. Siyah, sağlam, gösterişli bir prezervatif...

YEŞİLÇAM'DAN ÖZLÜ SÖZLER

Arkadaşlar bu gece burda kalacak...

ALTIN ÇOCUK

Türk sinemasının romantik, uçarı jönü Göksel Arsoy, 1966'da James Bond'un Yeşilçam versiyonu "Altın Çocuk" dizisinde oynamaya başladı. Yapmacık, havalı, "kurnazca" jestleriyle yarattığı hava, müthiş sempatikti. Sanki, James Bond'culuk oynayan tatlı bir çocuğu izliyordunuz. Evet, prodüksiyon küçük, oyunculuk bir garipti ama, "ambiyans" müthişti. Karizma karizmaydı ve kadınlar o zamanın James Bond'u Sean Connery'ye aşık oluyorsa (Connery'nin gençliğini bilirsiniz), Göksel Arsoy'a haydi haydi vurulurdu...

"Altın Çocuk Beyrut"ta, dizinin tüm özelliklerini taşıyan filmlerden biriydi. Göksel Arsoy büyük bir suç şebekesinin izinde, Osman Alyanak'la birlikte, zamanın "turizm ve eğlence merkezi" Beyrut'a gitmek üzere trene biniyordu. Alyanak, karşı tarafın güzel kadın ajanı tarafından öldürülüp gizli defter çalınıyordu trende. Arsoy güzel ajanı cezbediyor, TCDD treninin yemek vagonunda birlikte oturuyorlar. Klasik "zekice" karşı cins cezbetme konuşmaları yapılırken, bir sürü ortak noktaları olduğu ortaya çıkıyor, tesadüflerden söz ediyorlar... Nefis diyaloglar var filmde.

Güzel ajan:
- Yolculuk tesadüflerden yapılmış bir kolyedir derler
Göksel Arsoy:
- Kolyenin değerini de, tesadüflerin cinsi belirler...

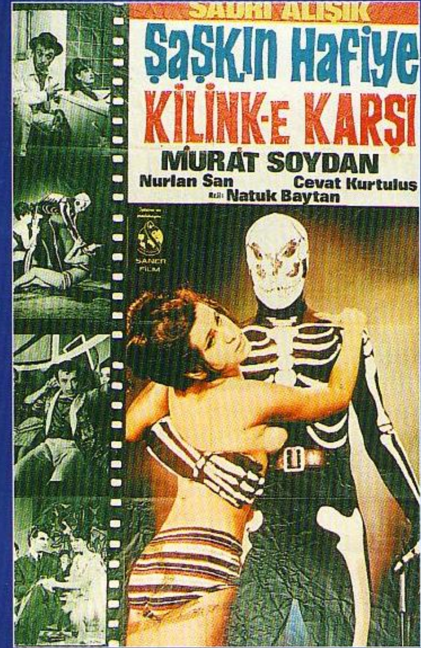
Beyrut'a ulaşıyorlar. Aynı otele gidiyorlar, randevulaşıyorlar. Göksel Arsoy komiden bir şişe viski istiyor. Az sonra kapı çalınıyor, kadın üzerinde dekolte bir sabahlıkla geliyor (dikkatinizi çekeriz, viskinin Türkiye'de "erişilmez" olduğu günler).

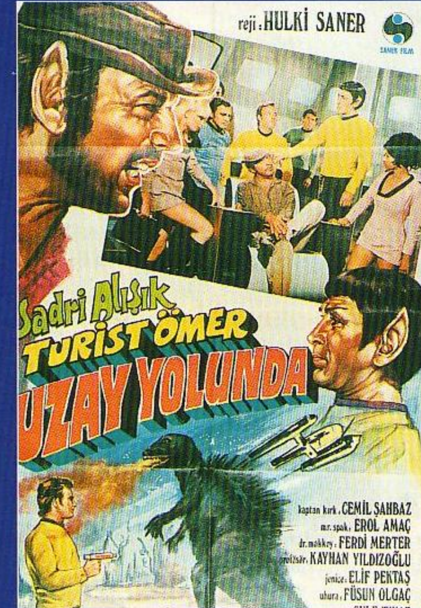
Göksel Arsoy:
- Ooo... Hoşgeldiniz sevgili yol arkadaşım. Viskim ve ben teşrifinizi bekliyorduk.

Az sonra, Arsoy güzel ajana sarkmaya başlıyor. Omuzunu öpüyor...
- Kusura bakmayın ama içki karşısında iradem zayıftır. Sizi beklerken kendime bir kadeh koydum bile...

Güzel ajan:
- Sadece içki karşısında mı zayıftır iradeniz?
- Böyle sualler soran güzel kadınlar karşısında da iradem sıfırı tüketir...

FEVKALADE AFİŞLER

Fotoğraflar, Sabah Arşivi ve Agâh Özgüç'ün "80. Yılında Türk Sineması" adlı kitabından alınmıştır.

Hazırlayan: Murat Aykul

FİLMOGRAFİ

OYUNCULAR... YÖNETMENLER...

HARVEY KEITEL

13 Mayıs 1947'de New York City'de doğdu. Eski bir denizci olan Harvey Keitel, Frank Corsalo, Stella Adler ve Lee Strasberg'ten oyunculuk dersleri aldı ve Actors' Studio üyesi oldu.
Arthur Miller'in "Death Of A Salesman" (Satıcının Ölümü) oyununda George C. Scott ile beraber sahneye çıktı. Sinema oyunculuğuyla ilk kez, Martin Scorsese'nin New York Üniversitesi'nde okurken tez olarak çektiği "Who's That Knocking At My Door" (1968) filminde tanıştı. Bunu, aynı yönetmenin "Mean Streets"i (1973), "Alice Doesn't Live Here Anymore"u (1975) ve Jodie Foster'ın pezevengini canlandırdığı "Taxi Driver" (1975) izledi. Ancak Scorsese ile oldukça yakın görünmesine rağmen ilişkileri gelip geçici oldu ve Keitel "The King Of Comedy"de oynamayı, filmi "felaket" olarak niteleyerek reddetti. Canlandırdığı karakterleri fazlasıyla benimseyen Keitel, genelde sorunlu, depresif kimliklere büründü. "Bad Timing"de (1980) sapık bir dedektifi, "The Duellists"de (1977) bir fanatiği canlandırdı. Senaryodan çok, birlikte çalışacağı yönetmenler konusunda seçici davranan aktör, en silik rollere bile varlık kazandırmasıyla dikkat çekmeye başladı. "The Border"da (1982) canlandırdığı kötü polis, "Wise Guys" (1986) ve "The Pick-Up Artist" (1987) filmlerinde canlandırdığı gangster rollerinde olduğu gibi. Birkaç Avrupa, özellikle de İtalyan filminde oynadıktan sonra "The Last Temptation"da çizdiği başarılı tiplemenin ardından "The Two Jakes" (1990) ile Amerikan filmlerine geri döndü. Ridley Scott ile "Thelma and Louise"de (1991) tekrar biraraya geldi. Büyük çıkışınıysa Jane Campion'ın "Piyano"su ile Quentin Tarantino'nun "Rezervuar Köpekleri" ve "Ucuz Roman" filmleriyle yaptı. Özellikle "Ucuz Roman"da çizdiği had safhada karizmatik - paroik karakterle, unutulmaz performanslar arasındaydı...

1968 WHO'S THAT KNOCKING AT MY DOOR?
1973 MEAN STREETS
1975 ALICE DOSN'T LIVE HERE ANYMORE
THAT'S THE WAY OF THE WORLD
1976 TAXI DRIVER
1976 MOTHER JUGS AND SPEED
1976 BUFFALO BILL AND THE INDIANS
1977 WELCOME TO L.A.
1977 SHINIG STAR
THE DUELLISTS
1978 FINGERS
1978 BLUE COLLAR
1979 SATURN 3
1979 HEALTH
EAGLE'S WING
1980 A MORT EN DIRECT DEATHWATCH (FRANSA)
1980 BAD TIMING
1982 UN PIERRE DANS LA BOUCH (FRANSA)
1982 EXPOSED
1983 ORDER OF DEATH
1984 FALLING IN LOVE
1984 DREAM ONE
1985 UN COMPLICATO INTRIGO DI DONNE (İTALYA)
1986 CORSA IN DISCESA DOWNHILL RACE (İTALYA)
1987 BLINDSIDE
1988 CARO GORBACIEV
1989 THE JANUARY MAN
1990 THE TWO JAKES
1991 MORTAL THOUGHTS
1992 RESERVOIR DOGS
1993 PIANO
1994 PULP FICTION
1995 ULYSESS GAZE

MEG RYAN

19 Kasım 1961'de Connecticut'ta doğdu. Rob Reiner'ın "When Harry Met Sally" (1989) filmiyle başarıya ulaştı. Güzelliğinden çok sempatik davranışlarıyla seyircinin beğenisini kazanan Ryan, bu filmde bir erkekle bir kadının (söz konusu erkeği canlandıran Billy Crystal'di) sevgili olmadan arkadaş da olabileceklerini iddia eden "modern" kızı oynadı. Restoranda bir kadının orgazm olmamasına rağmen, oluyormuş gibi yapabileceğini gösterdiği sahne, sinema tarihinin unutulmayanları arasına girdi. Cast sorumlusu annesinin ona Candice Bergen'in oynadığı "Rich and Famous" filminde bulduğu küçük bir rolle 1981'de sinemaya başlayan Ryan, bir yandan gazetecilik eğitimi görürken, bir yandan da sabun köpüğü dizilerden biri olan "As The World Turns"de oynuyordu. Tom Cruise'un başrolde oynadığı "Top Gun" filminde, öldürülen pilotun karısını canlandıran Ryan, büyük çıkışını Spielberg'in filmi "Innerspace" - "İçimde Biri Var" (1987) ile yaptı. Hevesli bir gazeteciyi canlandıran oyuncu, bu filmde tanıştığı aktör Dennis Quaid ile 1991 yılında evlendi. Tom Hanks ile beraber oynadığı "Joe Versus The Volcano" (1990) filminde üç karakteri birden canlandıran Ryan, oldukça iyi performans göstermesine rağmen film fazla önemsenmedi. Oliver Stone'un "The Doors" (1991) filminde Jim Morrison'ın karısı rolündeydi. Esas yeteneğiniyse Alec Baldwin ile beraber oynadığı "Prelude To A Kiss"de gösterdi.

1981 RICH AND FAMOUS
1983 AMITYVILLE 3-D
1986 ARMED AND DANGEROUS
TOP GUN
1987 INNERSPACE
1988 DOA
PROMISED LAND
THE PRESIDIO
1989 WHEN HARRY MET SALLY
1990 JOE VERSUS THE VOLCANO
1991 THE DOORS
1992 PRELUDE TO A KISS
1993 SLEEPLESS IN SEATTLE
1994 WHEN A MAN LOVES A WOMAN
1994 IQ
1995 RESTORATION
1995 FRENCH KISS ■

Azim Dış Ticaret A.Ş. tarafından ithal edilmiştir. • Tel: (0 212) 225 22 36 • İstanbul
Jameson
JQ-055548
JAMESON
Established Since 1780
IRISH WHISKEY
BOW STREET, DUBLIN 7
PRODUCT OF IRELAND

SİNEMA NEDİR?

İşte, sinema meraklıları için, kayıtsız kalınamayacak bir başyapıt... Kitapta en önemli yazılarını bulacağınız Andre Bazin, sinema üzerine eleştiri ya da yorum söz konusu olduğunda, birçok eleştirmenin, sinemacının, sanat kuramcısının üzerinde tartışmasız birleştiği isimlerin başında geliyor.

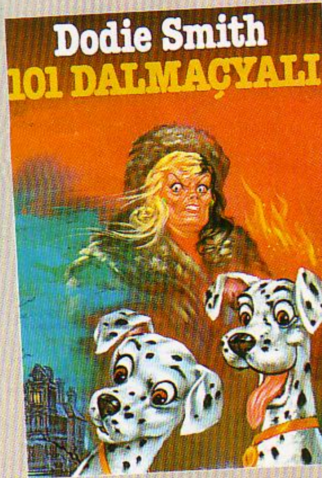
Yazdıkları kadar, kişiliğiyle de, çevresinde geniş bir saygı halkası oluşturmuştur. Sağlam bir kuramcılık, etkileyici bir edebi bakış, üzerine yazdığı alanın hakkını veren bir yaratıcılık, onun yazılarında mükemmel dengesini bulur.

"Sinema Nedir?"de biraraya gelen yazılara bir önsöz yazan Françoisse Truffaut, "Benden Andre Bazin'in resmini çizmemi isteseler aklıma gelen ilk şey, bir Amerikan gazetesinin manşetindeki yazı olacaktır: 'Karşılaşılabilecek en unutulmaz karakter.'" diyor.

Yine sinemanın bir başka büyük yönetmeni Jean Renoir ise, şöyle anıyor Bazin'i: "Çocuklarımız ve torunlarımız, geçmişten arta kalanları karıştırıp dururken, değeri ölçülmez bir kaynağa sahip olacaklardır. Başuçlarında Bazin bulunacak. Çünkü günümüzün kralı olan sinemanın da bir ozanı vardır. Alçakgönüllü bir dost olan Bazin, hastalığı nedeniyle yavaş yavaş ölürken, geçmişin ozanları krallarını taçlandırdığı gibi, o da sinemaya saltanat payesi verdi..."

"Sinema Nedir?"in bu genişletilmiş ikinci baskısında, Bazin'in en önemli yazılarını bulabileceksiniz. "Tüm Sinema Miti", "Sinema Dilinin Evrimi", "Charlie Chaplin", "Resim ve Sinema", "Sahne Işıklarının Büyüklüğü", "Western'in Evrimi" gibi, unutulmaz, yazıldığından bugüne pek çok sinemacıyı etkileyen yazılar...

(Sinema Nedir, Andre Bazin, Türkçesi: İbrahim Şener, Sistem Yayıncılık, 302 sayfa, 350.000 TL.)

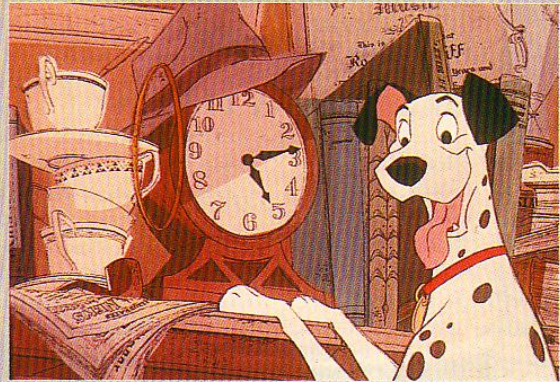

101 DALMAÇYALI

Walt Disney'in çizgi film klasiği sinemalarda büyük ilgi görürken, köpek kafadarların sevimli macerası, tabii ki romanın sayfalarında da sürüyor.

Walt Disney'in büyüklü küçüklü herkesi sinemaya toplayan uzun metrajlı çizgi film klasiğinin yeni çevrimi "101 Dalmaçyalı" ortalığı kasıp kavururken, sevimli romanını da hatırlamakta fayda var. Çocuklara yönelik olarak yazılan roman, hepsi birbirinden sevimli, farklı farklı kişiliklerde köpek kafadarların serüvenini, çağdaş bir masal olarak anlatıyor. Küçüklere, "101 Dalmaçyalı"nın sinema biletiyle birlikte, bu çocuk romanını da hediye edebilirsiniz...

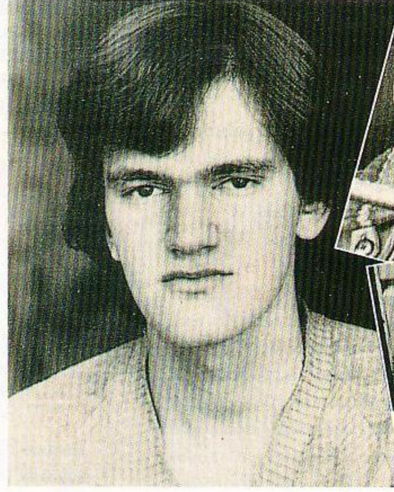
(101 Dalmaçyalı, Dodie Smith, Türkçesi: Nilgün Himmetoğlu, Altın Kitaplar Yayınevi, 126 sayfa, 150.000 TL.)

AYNI ANDA İKİ YAŞAM ÖYKÜSÜ YAYINLANDI

HER YERDE TARANTINO

Amerika'da ya da Avrupa'da, bir tek sinema dergisi yok ki, bir sayısında bir biçimde Tarantino'dan söz edilmesin. Yalnızca bu kadar mı? Hayır... Konunun Tarantino olmadığı birçok yerde bile, bir biçimde o çıkıyor karşımıza.

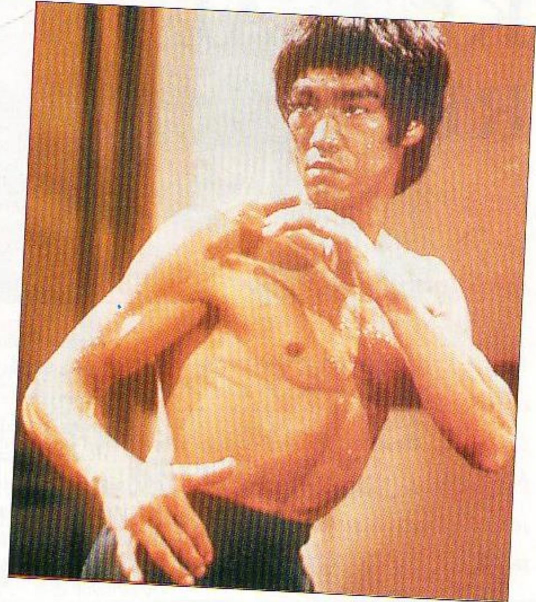
"Tarantino'nun filmlerinde olduğu gibi...", "Pulp Fiction'ı hatırlatır biçimde...", "Şiddet, Rezervuar Köpekleri'ndekinin tersine..." gibi cümlelerle, Quentin Tarantino her zaman koruyor "gündem"deki yerini... Henüz iki çeyrek film yönetmiş ("Four Rooms"da dört yönetmen çalışıyordu), dört tane de senaryo yazmış bir sinemacı söz konusu olduğu için, çok şaşırtıcı bir nokta bu... Şimdi de, genç sinemacının, iki ayrı yaşamöyküsü yayınlandı kitap olarak.

İlk kitap, Wensley Clarkson'ın "Quentin Tarantino: Shooting From The Hip" adlı çalışması. Yazar, ağırlıklı olarak, Tarantino'nun annesinden aldığı malzemeyle oluşturmuş kitabını. Tarantino'nun çocukluğu, kişiliği, merakları, birtakım anekdotlar. Tarantino'nun yaşamı her ne kadar büyüteç altına alınan her yaşam gibi ilginç ayrıntılar içerse de, okuru sürükleyecek bir malzeme çıkmamış ortaya...

İkinci kitapsa, Tarantino söz konusu olduğunda, şu aşamada daha anlamlı bir çalışma. Çünkü, her ne kadar yaşamöyküsünü anlatsa da, bizzat sinemacılığa adım attıktan sonraki Tarantino üzerinde yoğunlaşıyor. Jeff Dawson'ın yazdığı "Tarantino: Inside Story" adlı kitap, yönetmen üzerine yazılanlar, röportajlar, filmleriyle ilgili yorumlar ve sinemacılık anlayışı/serüveni ile ilgili ayrıntılardan oluşuyor.

ÇOK SERT, ÇOK HIZLI

Türkiye'de pek bilinmeyen Hong Kong aksiyon sineması, özellikle Amerika'da geniş bir izleyici kitlesine sahip. Bizim daha çok ucuz video filmleriyle tanıdığımız türün, oldukça çarpıcı, ustaca örnekleri de var.

1990'larda, Hong Kong sineması "kült" filmler anlamında büyüyen bir sinema olmaya başladı. John Woo ve Tsui Hark gibi yönetmenler, Chow Yun Fat ve Jackie Chan gibi oyuncular, uluslararası bir hayran kitlesi kazandılar ve Hollywood'daki karşılıkları kadar sevilmeye, hatta zaman zaman Hollywood sinemasına esin vermeye başladılar. Aksiyon meraklıları için, gerçekten de derin derin dalabilecekleri bir malzeme sunuyordu bu Uzakdoğulu isimler.

Bey Logan'ın Titan Books'dan çıkan "Hong Kong Action Cinema" adlı kitabı, Bruce Lee'den, kung-fu patlamasının yaşandığı 1970'lerden yola çıkarak bugüne geliyor. Hem bilgiler hem de fotoğraflar, meraklısını tatmin edecek cinsten...

FİLM GİBİ ZAMANLAR İÇİN

CD dönmeye başladığında, sırayla ünlü filmlerden tınılar dolduracak odanızı. "Piyano"dan "Son İmparator"a, "Tehlikeli İlişkiler"den spagetti western'lere geçeceksiniz... "Cinema Moods", sinema ve müzik tutkunlarının en sevdiği film müzisyenlerinin çalışmalarını biraraya getiriyor.

Bazı sinema tutkunları, film müzisyenlerini de yakından tanır ve sözgelişi rocker'ların rock gruplarıyla ilgilendiği gibi, çalışmalarını takip ederler. İşte onlar için, önemli bazı isimler vardır. Jerry Goldsmith, Michael Nyman, Maurice Jarr, Ennio Moricone, Danny Elfman, Hans Zimmer, Bernard Hermann gibi... Her biri birçok ünlü filme imza atan müzisyenlerden birinin ismini jenerikte gördüğümüzde, bazılarımız sinema koltuğunda daha bir zevkle ve umutla otururuz. Eğer film müzikleriyle özel olarak ilgilenenlerdenseniz, bu ay size özellikle önerebileceğimiz bir CD var. "Cinema Moods" adlı albümde, usta film müzisyenlerinden bazılarının çalışmalarını birarada bulacaksınız. Albüm, özellikle, usta film müziklerinin albümlerini tek tek almadan önce şöyle topluca bir tanımak isteyenler için ideal. Ayrıca, evlerinde sinematik durumlar için sinematik atmosferler yaratmak isteyen "karizma" meraklıları için de eşi bulunmaz.

CD dönmeye başladığında, "Piyano"dan, "Son İmparator"dan, "Cennet Sineması"ndan, "Betty Blue"dan, "Tehlikeli İlişkiler"den tınılar dolduracak odayı; burada durmayacak, Fransa'ya "Jean De Florette"e uzanacak; orada biraz uyalanıp, spagetti western'lerin Ennio Moricone'sine geçeceksiniz...

Tam "Beni bu güzel melodiler mahvetti" dedirtecek türden.

SPAGETTİNİN NEFİS SOSU

Spagetti western denince, hepimizin aklından birkaç nota geçer "dı dı dı dı dı...". Bu türü, hemen müzikleriyle birlikte hatırlarız. Buna yol açan adamsa, elbette Ennio Moricone. Çorak arazilerde atlarının sırtındaki sert adamlar ilerlerken, Moricone'nin notaları seyirciyi hemen filmin içine alıverir. Bir türün müziğine damgasını vurmuş, o türü özellikle müzikleriyle de hatırlanır hale getirmiş bir film müzisyeni olarak, Moricone'nin film müzisyenleri arasında ayrı bir yeri vardır. O kadar güçlüdür ki etkisi, Bach'ın "Tocata"sı, Beethoven'in 5. Senfoni'sinin giriş notaları gibi, Moricone'nin, "İyi Kötü ve Çirkin"inin ilk sekiz notası da, bir müzikal özdeyiş katına yükselmiştir. Enstrümanların, kulağınıza dayadığınız bir deniz kabuğundan geliyormuş gibi duyulan insan seslerinin ve arada dokunup geçiveren ilkel efektlerin gücüyle, gerilimli, sıcak, kışkırtıcı, epey de "paranoid" bir müziktir Moricone'nin kulaklarımıza yerleştirdiği. Dinlerken, biraz sonra kapıyı çalıp girecek hırçın bir esmeri (erkek ya da kadın) de hayal edebilirsiniz, birazdan "hır çıkacak" gibi de hissedebilirsiniz."An Ennio Morricone Western Quintet" adlı albüm, Moricone'nin beş spagetti western için yazdığı müzikleri içeriyor. Henry Fonda ve Terence Hill'in oynadıkları unutulmaz "My Name is Nobody", James Coburn ve Rod Steiger'li sert "A Fistful of Dynamite", Orson Welles'li "Blood and Guns"...

"İyi kötü" değil epey iyi, "çirkin" değil çok güzel...

KUTSAL RUH

Otantik kızılderili şarkıları ve dans müziklerinin derlendiği "Sacred Spirit" (Kutsal Ruh), son zamanların en ilgi çekici albümlerinden biri... "Farklı birşeyler dinlemek" umuduyla yeni bir kaset alıp "Neresi farklı?" diye sormaktan bıkanlar için iyi bir seçenek...

Her ne kadar film müziği olmasa da, çok ilginç bir albüm olduğu ve tanıtımı da özellikle sinema dergilerinde yapıldığı için, biz de size tanıtmak istedik... Zaten, muhtemelen kısa bir süre sonra Türkiye'de de yayınlanacak.

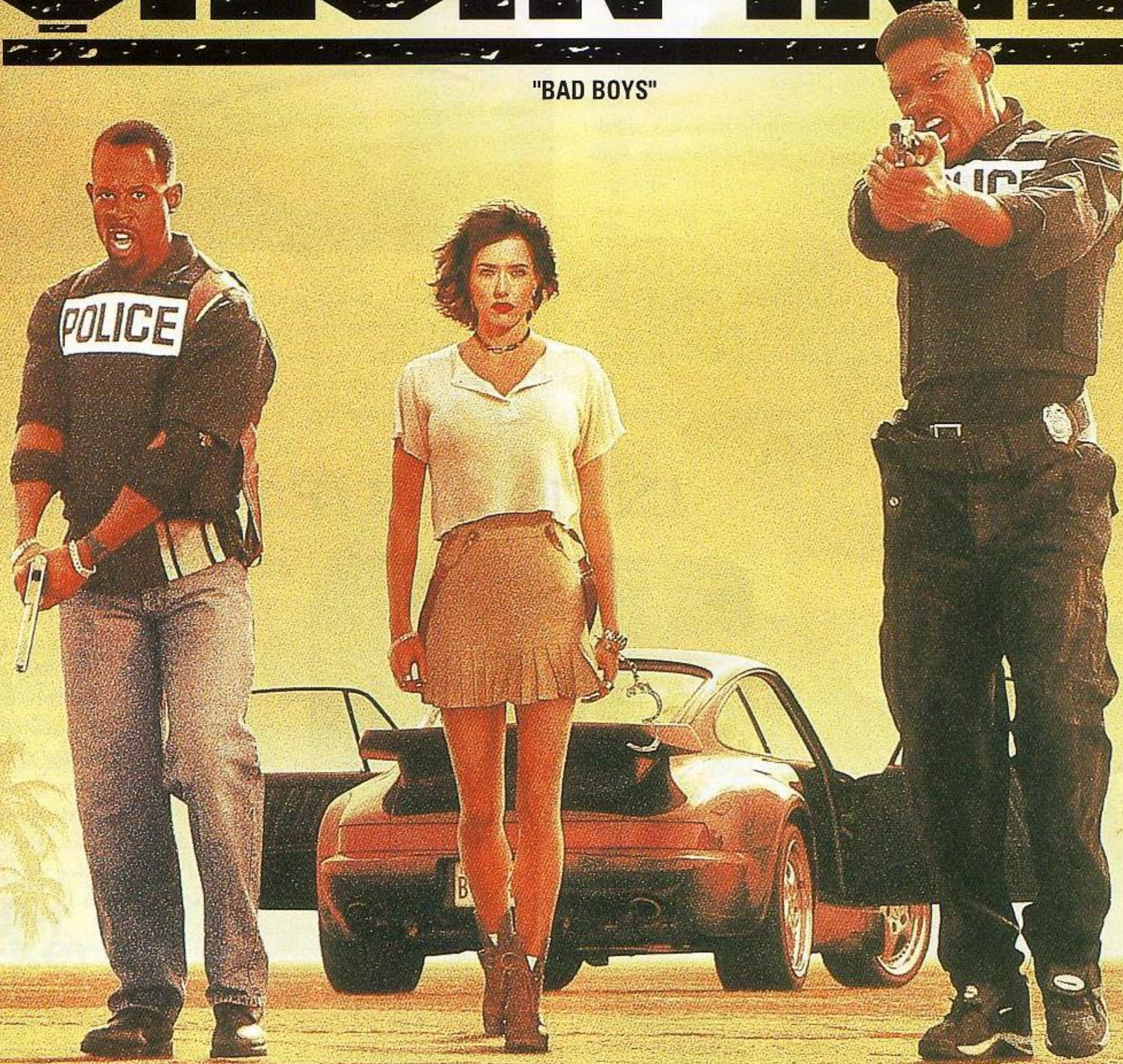
Amerika'da ve İngiltere'de kaset ve CD olarak yayınlanan "Sacred Spirit" (Kutsal Ruh), otantik kızılderili şarkılarının ve dans müziklerinin derlendiği, seslerin gücüyle gerçekten de adının çağrıştırdığı duyguları yakalatan bir albüm. Dinlediğimiz kısa tanıtım bandından söyleyebileceğimiz kadarıyla, taraflı western'lerde değil ama sağduyulu filmlerde ve kitaplarda yakaladığımız kızılderili ruhuna ilişkin ne varsa, bu albümde de o var. "Doğal" olanla barışık bir ruh, sıcak ve güçlü bir kan... Otantik seslerle birlikte kullanılan modern enstrümanlar da, uyumu bozuyor gibi görünmüyor...

MARTIN LAWRENCE WILL SMITH

"BEVERLY HILLS COP" VE "TOP GUN" YAPIMCILARINDAN

ÇILGIN İKİLİ

"BAD BOYS"

NE YAPACAKSIN?

COLUMBIA PICTURES SUNAR BİR DON SIMPSON VE JERRY BRUCKHEIMER YAPIMI BAŞROLLERDE MARTIN LAWRENCE WILL SMITH "BAD BOYS"
TÉA LEONI TCHEKY KARYO THERESA RANDLE VE JOE PANTOLIANO MÜZİK MARK MANCINA MÜZİK DANIŞMANLARI MICHAEL DILBECK VE HAPPY WALTERS
FİLM EDİTÖRÜ CHRISTIAN WAGNER YAPIM TASARIMI JOHN VALLONE GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ HOWARD ATHERTON, B.S.C. PRODÜKTÖRLER BRUCE S.PUSTIN VE LUCAS FOSTER
HİKAYE GEORGE GALLO SENARİST MICHAEL BARRIE, JIM MULHOLLAND VE DOUG RICHARDSON
YAPIMCI DON SIMPSON VE JERRY BRUCKHEIMER YÖNETMEN MICHAEL BAY

DON SIMPSON / JERRY BRUCKHEIMER FILMS

DOLBY STEREO SR

SDDS Sony Dynamic Digital Sound

DISTRIBUTED BY COLUMBIA TRISTAR FILM DISTRIBUTORS INTERNATIONAL

FİLM MÜZİĞİ
SONY MÜZİK - TÜRKİYE

17 KASIM CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN SİNEMALARDA.

CD'DE FESTİVAL

Birçok ansiklopedik sinema CD'si genel bir başlık altında seçilen filmlerin biraraya getirirken, EMME Interactive'in yeni CD'si tümüyle Cannes Film Festivali'ne ayrılmış... CD'de, bugüne kadar yapılan 47 festivale ilişkin, hemen hemen bilmek istediğiniz tüm ayrıntıları bulmanız mümkün (tabii siz çok garip ayrıntılarla ilgilenmiyorsanız).

Sözgelişi hangi ülkenin hangi yıl hangi filmle katıldığı, ödüllerin nasıl dağıldığı, eleştirmenlerin her yıl katılan filmlerle ilgili genel yorumları, tüm festivallerin oyuncuları, her filmle ilgili genel bilgiler... CD'de istediğiniz bilgileri oyuncuya, yönetmene, ülkeye göre arayabileceğiniz gibi, film türüne göre (serüven, romantik, tarihi, psikolojik) de arayabilirsiniz. CD tabanlı başvuru kaynaklarının birçoğunda olduğu gibi, özellikle "akıllı tarama" seçenekleri ilgi çekici. Sözgelişi, bir oyuncu ve bir yönetmen ya da iki oyuncu adı verip, Cannes'la ilgili herhangi bir ortak çalışmalarının olup olmadığını araştırabilirsiniz...

Tabii ki diskte filmlerden çarpıcı enstantanelerin yeraldığı dijital fotoğraflar ve müzik desteği de var... Sinemaseverler için iyi bir gelişme, CD'de festival.

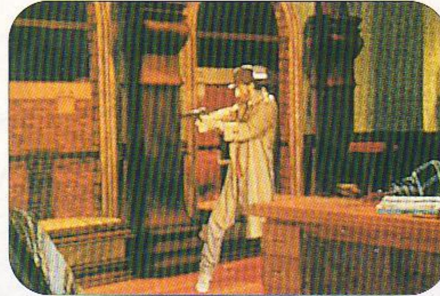
("The Cannes Film Festival" adlı CD'nin fiyatı 50 dolar... Türkiye'ye henüz gelmedi ama, multimedia ürünlerini satan mağazalara getirtebilirsiniz.)

Sinemadan önce Internet'te izleyin!

Artık tüm Hollywood şirketleri, filmlerini, gösterime girmeden önce Internet'te tanıtıyorlar. Tanıtım dediysek, basbayağı gösteri. Siz de, verdiğimiz Internet adreslerini kullanarak, bu yeni filmlerden çarpıcı görüntüler, klipler izleyebilir, yıldızların en güzel fotoğraflarına bakabilir, müziklerinin bir bölümünü dinleyebilir ve magazin dedikodularından set haberlerine kadar ilginç ayrıntıları okuyabilirsiniz...

- **The Net**
  http://www.spe.sony.com/pictures/sony movies/17net/html.
- **Clueless**
  http://www.paramount.com/clueless.html
- **Crimson Tide**
  http://www.disney.com/bvi/press room/crimson tide.html
- **Waterworld**
  http://www.uip.com/quip

İNTERAKTİF FİLMLER

Sert serüven meraklıları için

Tarzını 40'ların "kara filmleri"nden alan, bir kiralık silahşör öyküsü. Sanal bir şehirde dolaşırken, kafanızı çevirip istediğiniz yöne bakmanız, istediğiniz yere girmeniz mümkün. Son derece kaliteli animasyonlar eşliğinde. Bu oyunda (ya da filmde), bir de, "Superman"de Lois Lane olarak tanıdığımız Margot Kidder var. Sert ve biraz da "maço" serüvenlerden hoşlananlara öneriyoruz. Şu an yalnızca PC standartlarında bulunabiliyor, diğer versiyonları henüz yayınlanmadı.

İyice uçmak isteyenlere

"Cyberia", tümüyle bir interaktif film sayılmaz, çünkü gerçek oyuncular yerine, tümüyle bilgisayarda üretilmiş sanal karakterler kullanılıyor; yalnız, karakterleri gerçek aktörler seslendiriyor. Ancak, görüntülerin çarpıcılığı, konunun ayrıntıları, oyunu bir interaktif film haline getiriyor. Herşey üç boyutlu, atmosferler soğuk ve çarpıcı. Bir "cyberspace" oyunundan beklediğiniz birçok şeyi bulacak, "Cyberia"da dolaşıp fütüristik bir macera yaşamanın tadına varacaksınız... Yine, CD-Rom'u olan PC sahipleri için.

3 dergi birarada

COSMOPOLITAN
KASIM 1995 / 120.000 TL.

eski sevgililerinizi sakın ona anlatmayın!

iki erkeği birden sevmek

25 yaşındayım ama ev-len-mi-yo-ruum!

cosmo test ne kadar çekicisiniz?

bol bol kapris yapın!

3 dergi birarada
COSMO MAN & COSMO FIT

KASIM 1995
COSMO MAN
COSMOPOLITAN'IN ÜCRETSİZ EKİDİR

kadınlar neden erkek gibi sevişemez?

babalara slip oğullara boxer

ünlü kadınlar anlatıyor erkeklerle ilgili neler öğrendim

ağladı ve COSMO kızlarının gönlünü fethetti önder bekensir

COSMO FIT

su ile bedeninize hayat verin

dünyanın ve türkiye'nin en çok satan kadın dergisi

EYLÜL AYI NET SATIŞ RAKAMLARI
Cosmopolitan 27.756 Elele 23.173

TV- Rehber

In The Name of the Father

BABAM İÇİN

U2'dan Bono, baygın bir tonda şarkı söylemektedir. Siyah üzerine beyaz jenerik, şehrin merkezindeki barlardan birine giren iki genç sevgili ile kesilir. Saat sekizi göstermektedir. Bono sesini yükseltir ve bir bar havaya uçar... Gerçekten sıkı bir açılış."...

Geçtiğimiz ay bu cümlelerle "Efsanevi film açılışları" incelememizde tanıttığımız, İrlanda-İngiltere ortak yapımı Babam İçin (1993), bu ay CINE5'te ilk kez ekrana geliyor. Gösterime girdiği günlerde IRA'ya karşı tavrının olumlu ya da olumsuz, net olmamasıyla eleştirilen, ama politik olmaktan çok, şiddete, teröre ve masum insanların harcanmasına karşı çıkan bir film "Babam İçin"... Yapıtta IRA'nın öyküsü anlatılmıyor. Anlatılan, İngilizler'in yanında ikinci sınıf insan muamelesi gören, ezilen, yeri geldiğinde işkence yapılan hatta öldürülen Güney İrlandalılar'dan birinin; Gerry Conlon'ın öyküsü... IRA bombacısı olduğu iddia edilen Gerry, devlet yetkililerinin de ayak oyunlarıyla, dört arkadaşıyla birlikte hapse düşer. Bu arada ailesi de sorgu altındadır ve babasını da oğlunun yanına, hapse gönderirler. 15 yıl boyunca mücadele eden Gerry, acaba özgürlüğüne kavuşabilecek midir? Atilla Dorsay'ın "Toplumumuzun da yakından tanık olduğu kimi olaylara eğilen, bunu yaparken de bu tür hukuk, yargılama, hapishane filmlerinin hemen tüm klişelerine düşmekten ustalıkla kurtulan önemli, sorumlu bir film." olarak tanımladığı, Jim Sheridan imzalı "Babam İçin", En İyi Erkek Oyuncu (Daniel Day-Lewis), Yardımcı Erkek Oyuncu (Pete Postlethwaite), Yardımcı Kadın Oyuncu (Emma Thompson), Yönetmen, Uyarlama Senaryo (Terry George ve Sheridan) ve Kurgu (Gerry Hambling) dallarında Oscar'a aday olmuştu. Kasım ayının ekranda olay filmi...

KANAL 7'YE DİKKAT!

'İslamcı' bir kanal olarak bilinen Kanal 7, cumartesi ve pazar günleri ekrana getirdiği filmlerle, diğer kanallara adeta taş çıkartıyor. Cumartesileri, sinema klasiklerinden ya da dünya sinemalarından seçme bir filmi sinemaseverlere sunan Kanal 7, pazar sabahları 11.00 sularında da, Türk Sineması'nın pek bilinmeyen ama oldukça kaliteli örneklerinden seçilmiş siyah beyaz filmleri ekrana getiriyor...

TV REHBER

Sinema 100 yaşında

★ Atilla Dorsay, kasım'da da sinema tutkunlarını tatmin edecek bir listeyle karşımızda... 5 Kasım'da "Yaratılan Dünya" (The Fountainhead, 1949) var. King Vidor'un Freudyen semboller ve ekspresyonist teknikle süslediği yapıt, Ayn Rand'in romanından uyarlanmış. İdealist bir mimarın, başına büyük bir dert almasıyla gelişen olayları anlatan filmde Gary Cooper ile Patricia Neal başrolde... 12 Kasım'daki film, sıkça tekrarlanan bir Vittorio de Sica klasiği; "Bisiklet Hırsızları", Yeni Gerçekçilik akımının başyapıtı... 19 Kasım'da "Harvey" (1950) var. Mary Chase'in oyunundan uyarlanan "Harvey", beyaz bir tavşanla arkadaşlık yaptığını söyleyen orta yaşlı bir alkoliğin öyküsünü anlatıyor. Henry Koster'ın filminde James Stewart ve bu rolüyle Oscar kazanan Josephine Hull var... 26 Kasım'da ise bir René Clair klasiği var; "La Beauté du Diable" (1949). İlginç bir Faust öyküsü anlatan, Clair'in başyapıtlarından değilse de, kaçırılmayacak bir fantezi olan siyah beyaz filmde Michel Simon ile Gérard Philipe başrolde...
Her Pazar TRT 2

A River Runs Through It

Bizi Ayıran Nehir

★ Brad Pitt'in "İhtiras Rüzgârları" (Legends of the Fall, 1994) adlı filmiyle 'dünya yakışıklısı' ilan edilmesiyle birlikte, çekilmesinden üç yıl sonra 'genç kızların' hatırına Türkiye'de vizyona giren "Bizi Ayıran Nehir" (1992) Robert Redford'un yönetmen olarak imzaladığı üçüncü film. Görüntü, Senaryo ve Müzik dallarında Oscar'a aday olan film, Norman Mclean'in bir öyküsünden, aslına sadık kalınarak sinemaya uyarlanmış. Montana'da, nehir kıyısında yaşayan bir aileden, aynı biçimde yetiştirilen iki erkek evladın, zamanla değişmesini ve birbirleriyle rekabete girişmelerini konu alan "Bizi Ayıran Nehir" elbette sadece Brad Pitt hatırına değil, Craig Sheffer, Tom Skerritt'ın oyunları ve yönetmen Redford'un başarısıyla da izlenmeyi hak ediyor...
Kanal D

Intersection

KESİŞME

Claude Sautet'nin ülkemizde "Hayat Bağları" (Les Choses de la Vie, 1970) adıyla gösterilen, başrollerini Michel Piccoli, Romy Schneider ve Lea Massari'nin paylaştıkları unutulmaz filmin Amerikan versiyonu... Mark Rydell'ın başrolü Richard Gere, Sharon Stone ve Lolita Davidovich'e verdiği "Kesişme" (1994), karısı Sally'yle (Stone) ilişkileri monotonlaşan yakışıklı mimar Vincent'ın (Gere), neşeli, hayat dolu gazeteci Olivia'yla (Davidovich) girdiği aşk ilişkisini ve bunun doğurduğu sonuçları sergiliyor. Film, "Hayat Bağları"nın tüm sinema meraklılarının belleklerinde yer eden ünlü otomobil kazası sahnesini koruyor...
18 Kasım Cumartesi CINE5 21.00

The Big Picture

MÜTHİŞ FİLM

Sinema okulunda öğrenimini tamamladıktan sonra, birincilikle okuldan mezun olan genç bir yönetmenin, Hollywood'a geldikten sonra buradaki 'iğrenç' çarkı farketmesini konu alan, harika bir komedi... Film dünyasının gerçeklerini, eğlendirici bir dille perdeye aktaran "Müthiş Film" (1988), gücünü büyük oranda Kevin Bacon ve Jennifer Jason Leigh gibi oyuncularından alıyor. Christopher Guest'in yönettiği film, ilk kez şifresiz kanalda... **atv**

Pulp Fiction

UCUZ ROMAN

Quentin Tarantino'nun, sinema dünyasına düşen ikinci bombası "Ucuz Roman", CINE5'ten sonra Kanal D'de... Gangster filmlerinde karşımıza karakter oyuncusu olarak çıkan, hiç konuşmayan, sadece adam öldüren 'kötü adam'ların dünyasına eğilerek, onları bir filmin ana karakteri haline getiren Tarantino, alışageldik kurgu tekniklerini de altüst ediyor. Finali başlangıçta veren Tarantino, seyircisine 2,5 saatlik soluk kesen bir tur attırdıktan sonra dönüp dolaşıp yeniden başa geliyor ve film, başladığı yerde bitiyor... Çağdaş bir sinema ustasının son yapıtı, hâlâ görülmediyse, kaçırılmamalı... **Kanal D**

The Joy Luck Club

JOY LUCK KULÜBÜ

Amerika'da yaşayan ırkdaşlarının yaşamına eğildiği "Bir Fincan Çay" (Eat a Bowl of Tea, 1989) filmiyle dikkatleri çeken Uzakdoğulu yönetmen Wayne Wang'ın, ülkemizde ilk kez gösterilecek olan son çalışması... Amerika'da doğup büyümüş kızları için kurdukları düşler sayesinde hayata bağlı kalan dört olağanüstü annenin ve kızlarının, aşk, sevgi, trajedi, zenginlik ve gizemle yüklü yaşamlarının öyküsünü anlatan film, Amy Tan'in, Asya kökenli insan tipini büyük bir gerçekçilikle yansıtan çoksatar ilk romanından sinemaya uyarlanmış...
27 Kasım Pazartesi CINE5 20.45

TV REHBER

Korku Klasikleri

★ Televizyonun olmadığı, sinemanın geniş kitlelerce en büyük eğlence olarak algılandığı, iki-üç filmin arka arkaya oynadığı, biletlerin karaborsaya düştüğü, yıldız artistlere tapıldığı, filmlerin gişe rekorları kırdığı, yani sinemanın sinema olduğu günlere gidiyoruz bu ay... Cumartesileri gece yarısından sonra, 1940'lı yıllara ait en güzel korku filmleri CINE5'te ekrana geliyor. Hepsi de Val Lewton'ın sahibi olduğu RKO adına çektiği ünlü seriye ait ve videoya kaydedilip, saklanacak filmler... İlk yapıt, Fransız kökenli Amerikalı yönetmen Jacques Tourneur'ün "Kedi İnsanlar"ı (Cat People, 1942). Simone Simon ve Kent Smith'in rol aldığı film, Yugoslav asıllı çekici bir desinatör kızın, pantere dönüşmesini ve yaşayabilmek için insanlara saldırmasını konu alıyor. Film, saldırıda bulunan canavarı göstermeyen ilk "canavarlı film" olarak da sinema tarihindeki yerini almış durumda... Geçtiğimiz yıl İstanbul Film Festivali'ne de konuk olan Robert Wise ise, "Kedi İnsanları Laneti" (The Curse of the Cat People, 1944) adlı ilk filmiyle toplu gösteride yer alıyor. Kadro ilk filmdekiyle aynı... Robert Wise'ın gösterideki ikinci filmi; "Yeraltı Canavarı" (The Body Snatcher, 1945). RKO - Val Lewton filmlerinin en başarılısı kabul edilen yapıtta, türün çok ünlü bir ismi başrolde; Boris Karloff. Filmlerindeki ürkünçlüğüne karşın, son derece yumuşak bir ses tonuna sahip olan sanatçı, başrolü bir başka ilginç isimle paylaşıyor; Bela Lugosi. Yaşam öyküsünü bu yıl sinemalarda gösterilen "Ed Wood"da (1994) izlediğimiz, bir dönem son derece gözde olmasına karşın, sonraları sürekli Boris Karloff'un gölgesinde kalan Lugosi'yi, Karloff'la aynı filmde izlemek de ayrı bir keyif... Kuşağın son filmi "Tımarhane" (Bedlam, 1946). Mark Robson'ın filminde Boris Karloff ve Anna Lee başrolde. Yapıt, 18. yüzyıl Londra'sında, akıl hastası olduğu gerekçesiyle tımarhaneye kapatılan bir kızın yaşadığı kâbusu konu alıyor...
Her Cumartesi CINE5

TV REHBER

Sinema ve Edebiyat

★ Rekin Teksoy'un edebiyatı sinemayla buluşturan sevilen kuşağı, önemli çalışmalarla sürüyor. 5 Kasım'da, Henri-Georges Clouzot'nun ünlü klasiği "Dehşet Yolcuları" (La Salaire de la Peur, 1953) var. Georges Arnaud'nun romanından uyarlanan 140 dakikalık siyah beyaz film, şoförlere para vererek, bir ormana nitrogliserin yığınağı yapan Amerikalı bir petrolcünün yol açtığı gerilimli olayları anlatıyor... 12 Kasım'da bir John Steinbeck klasiği var; "Fareler ve İnsanlar" (Of Mice and Men). Teksoy, büyük bir olasılıkla, Lewis Milestone'un 1939 tarihli klasiğini ekrana getirecek... 19 Kasım'da, bir gangster filmi klasiği geliyor ekrana; "Kirli Yüzlü Melekler" (Angels with Dirty Faces, 1938). Michael Curtiz'in üç dalda Oscar adayı olan filminde başrolleri James Cagney ve Humphrey Bogart paylaşıyorlar. Öykü, Rowland Brown'a ait... 26 Kasım'ın filmiyse, Frank D. Gilroy imzalı bir Paula Fox uyarlaması; "Desperate Characters" (1971)... New York'un doğu yakasındaki zorlu yaşamı sergileyen filmde Shirley MacLaine ile Gerald S. O'Loughlin oynuyor... Her Pazar TRT 2

Cuma Geceleri TRT 2'deyiz!

★ Tüm film kuşakları sinemaseverlerce takdir edilen TRT 2, cuma gecelerini, geçmişten çıkagelen kimi ilginç filmlere ayırmış... 3 Kasım'ın filmi, Alfred E. Green imzalı "Copacabana" (1947). Groucho Marx'ın başrolü Carmen Miranda'yla paylaştığı film, oldukça eğlenceli bir komedi. 10 Kasım'da Gordon Douglas'ın "Kiss Tomorrow Goodbye"ı (1950) var. Horace McCoy'un romanından uyarlanan, James Cagney ile Barbara Payton'ın rol aldıkları siyah beyaz film, hapisten kaçan kriminal bir suçlunun, yeni soygunlar planlamasını konu alıyor. 17 Kasım'da, Maurice Elvey imzalı bir İngiliz filmi var, "Medal for the General" (1944). Godfrey Tearle ve Jeanne de Casalis'li film, yaşlı bir generalin öyküsü üzerine kurulu... 24 Kasım'ın filmiyse popüler bir John Ford klasiği; "Kadın Satılmaz" (The Quiet Man, 1952). Her Cuma TRT 2

NELL

Sinemaseverlerin "Agatha" (1979), "Madencinin Kızı" (Coal Miner's Daughter, 1980), "Gorki Park" (1983), "Sisteki Goriller" (Gorillas in the Mist, 1988) ve "Yıldırım Yürek" (Thunderheart, 1992) gibi yapıtlarıyla tanıdığı Michael Apted'ın imzasını taşıyan "Nell" (1994), bu yıl adından sıkça söz ettiren, iddialı bir çalışma. Yaşlı ve felçli annesinin, yıllar önce uğradığı bir tecavüz sonucu doğurduğu, Kuzey Carolina'daki dağların eteklerinde, şehirden ve medeniyetten uzak bir göl kenarında yaşayan, kendisinin uydurduğu bir dil konuşan Nell'in, annesinin ölümünden sonra şehirden gelen insanlarca incelemeye alınmasını dokunaklı bir anlatımla perdeye taşıyan filmde Jodie Foster ve Liam Neeson başrolde... Foster'ın bu rolüyle Oscar'a aday olduğunu ekleyelim... **Kanal D**

WESTERN KLASİKLERİ

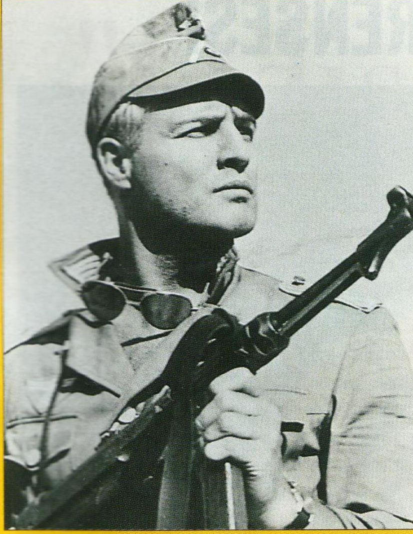
Yenilmez cesur kovboyları, kaleleri, çiftlikleri, atları, "sığır"ları, barları, çekici kadınları ve ille de "vahşi" kızılderilileriyle western'ler, ya da ülkemizdeki yaygın adıyla "kovboy filmleri", kuşkusuz her dönemde seyircinin ilgisini çeken bir tür... Bu türe damgasını vurmuş usta yönetmenler, efsane oyuncular bu ay pazar sabahları CINE5'e konuk oluyorlar. İlk film, Henry King'in "Sevimli Haydut"u (Jesse James, 1938). New York Times'ın yorumuyla "Otantik bir Amerika panoraması" çizen filmde, Tyrone Power ile Henry Fonda rol alıyor. Renkli çekilen, görkemli aksiyon sahneleriyle dolu film, zamanında, "kanun dışı bir adamın yaşamı, aile eğlencesine dönüşmüş" eleştirisini almıştı.

Ve üç John Ford klasiği... Amerikan Sineması'nın yetiştirdiği belki de en büyük yönetmen olan Ford, sinemanın kilometre taşları arasında yer alan yapıtlarıyla CINE5'te. Ondan izleyeceğimiz ilk çalışma, klasik western'in öncü filmi -"Posta Arabası" olarak da bilinen- "Cehennem Dönüşü" (Stagecoach, 1939). John Wayne, Claire Trevor, Thomas Mitchell'ın rol aldığı, Yardımcı Erkek Oyuncu (Mitchell) ve Müzik Oscar'larını alan, ayrıca En İyi Film, Yönetmen, Görüntü, Kurgu ve Sanat Yönetimi dallarında bu ödüle aday olan film, bir tanıma göre "kameranın 'şarkı söylediği' bir sinema şaheseri"... Gösterinin üçüncü filmi, başrolleri John Wayne, Henry Fonda ve bir zamanların efsane çocuk yıldızı Shirley Temple'ın paylaştıkları "Kan Kalesi" (Fort Apache, 1948). Temple'ın genç kızlık döneminde çevirdiği ve evli bir kadını canlandırdığı "Kan Kalesi", şiddet sahneleriyle desteklenmiş. Yönetmenin, tarzını en iyi biçimde ortaya koyduğu "Kan Kalesi", hayli sert sahnelerle süslü, epik bir western olarak sinema tarihindeki yerini alıyor. Gösterinin son filmi, John Ford'un başrolü, dublörlükten gelme önemli karakter oyuncusu Ben Johnson'a verdiği "Vahşiler Hücum Ediyor" (Wagon Master, 1950)... Film gösterime girdiğinde "önceden tahmin edilebilecek gelişmeler koleksiyonu" olarak tanımlanmıştı...

Her Pazar CINE5

TV REHBER

50'Lİ YILLAR

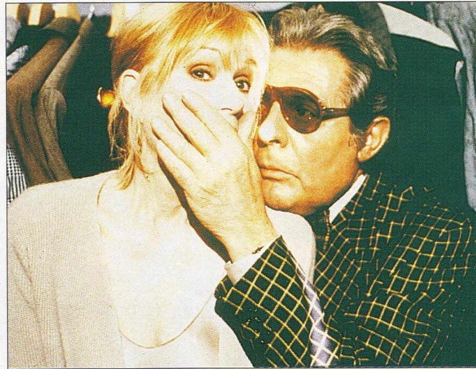

Abonelerine ilginç toplu gösterilen sunan CINE5'te bu ay korku ve western klasiklerinin yanı sıra, '50'li yıllardan çıkagelen ilginç filmler de var... Perşembe akşamları yayına girecek yapıtlardan ilki, western ustası Henry Hathaway'ın "Şeytanın Bahçeleri" (Garden of Evil, 1954) adlı yapıtı. Susan Hayward, Gary Cooper ve Richard Widmark'lı film, eski şerif ile bir kumarbazın, madende sıkışıp kalmış kocasını kurtarmaya çalışan bir kadına yardım ederken, kızılderililerin saldırısına uğramalarını konu alıyor. Hathaway'a ait bir başka filmse, sıkı bir araba yarışı macerası olan "Ölüm Yarışı" (The Racers - Such Men are Dangerous, 1955). Kirk Douglas'la Bella Darvi'yi buluşturan film, Monte Carlo rallisine katılmak üzere finansör arayan bir araba yarışçısının, çok çekici bir kadın kumarbaz tarafından desteklenmesiyle gelişen olayları konu alıyor. Üçüncü sırada, unutulmaz bir Anatole Litvak yapıtı var; "Çarın Kızı" (Anastasia, 1956). Ingrid Bergman ve Yul Brynner'ın rol aldıkları film, Bergman'ın Hollywood'a dönüşünü sağlamış ve ona bir Oscar kazandırmıştı... Gösterinin son filmi, Edward Dmytryk'in "Genç Aslanlar"ı (The Young Lions, 1958). Marlon Brando, Montgomery Clift, Dean Martin, Maximilian Schell ve Lee Van Cleef'in rol aldığı yapıt, bütün zamanların en iyi 2. Dünya Savaşı filmlerinden biri sayılıyor.

Her Perşembe CINE5

Pret a Porter

HAZIR GİYİM

Amerikan Sineması'nın aykırı yönetmeni Robert Altman'ın moda çevrelerini ayağa kaldıran etkileyici filmi "Hazır Giyim" (1994), CINE5'ten sonra Kanal D'de. Sophia Loren, Marcello Mastroianni, Julia Roberts, Tim Robbins, Kim Basinger, Stephen Rea, Lauren Bacall, Anouk Aimée, Rupert Everett, Forest Whitaker, Danny Aiello gibi birbirinden ünlü isimlerden oluşan oyuncu kadrosuyla hemen sivrilen yapıtta 'sivri dilli' Altman, moda 'hastalığı' üzerine ilginç bir gözlem ortaya koyuyor. Paris'te her yıl düzenlenen geleneksel hazır giyim moda defilesi haftasında yaşananları konu alan film, kimi eleştirmenlerce "Robert Altman, çirkin bulduğu bir dünyayı eleştireyim derken, onun büyüsüne kapılmış" şeklinde eleştirilmiş, kimilerince de aşırı savruk bulunmuştu. Bir adı da "Ready to Wear" olan filmi izlerken, The Cranberries'in "Pretty" adlı unutulmaz parçası eşliğindeki şok edici finale dikkat!

Escapeto Victory

ZAFERE KAÇIŞ

Usta yönetmen John Huston'ın, yıllar önce TRT 1'de gösterilen filmi, 1943 yılında bir Alman Nazi kampında esir tutulan, uluslararası futbol yıldızlarının kaçış mücadelesini konu alıyor. Özellikle finaliyle hatırlanan "Zafere Kaçış"ta (1981) Sylvester Stallone, Michael Caine, ünlü futbolcu Pele, Max Von Sydow gibi yıldız oyuncular başrolde... **Kanal D**

Little Buddha

KÜÇÜK BUDDHA

İtalyanlar'ın 'eski tüfek' yönetmeni Bernardo Bertolucci'nin halen formdan düşmediğini ispata koyulduğu son filmi... "Hız Tuzağı"nın (Speed, 1994) parlayan oyuncusu Keanu Reeves ile ünlü şarkıcı Chris Isaak'in başrolleri paylaştıkları yapıt, ölen bir Budist rahibin ruhunu taşıdığına inanılan Amerikalı bir çocuğun, ailesiyle birlikte Tibet'e gidişini anlatırken, Budizm felsefesi üzerine de seyirciyi bilgilendiriyor. Yakın dönemde sinemalarda ve CINE5'te gösterilmişti... **KANAL D**

İki Film Birden

★ Vecdi Sayar, adeta Sinematek işlevi gören gözde programı İki Film Birden'de, yine birbirinden ilginç filmlerle Kasım'ı götürüyor. 4 Kasım'da izleyeceğimiz filmler "Karnaval Günü" (Martez de Carnaval) ile, Alain Resnais imzalı "Tanrı'nın Bağışı" (Providence, 1977). John Gielgud, Dirk Bogarde ve Ellen Burstyn'in rol aldıkları film, ölmek üzere olan bir yazarın, oğullarını ve onların eşlerini, hayatını gözlerinin önünden geçirmesini, ancak ertesi gün akşam yemeğinde gerçeğin hiç de hayalindeki gibi olmadığını görmesini anlatıyor... 11 Kasım'da "Işık ve Gölge" (Duces y Sombras) ile bir zamanlar festivalde ve yine TRT 2'de gösterilen "Pir Osmani" var. 18 Kasım'ın filmleri "Veletler" (Brets - Feildeom) ile "Savaştan Sonra" (Apres la Guerre)... 25 Kasım'da ise "Sophie" ile "Öküz" (Oxen, 1992) izlenebilecek. Görüntü yönetmeni olarak bilinen Sven Nykvist'in imzaladığı "Öküz", düşmanının öküzünü öldüren bir adamın başına gelenleri anlatıyor. İsveç-Norveç-Danimarka ortak yapımı filmde Max Von Sydow ile Liv Ullman oynuyor. Cumartesi geceleri ikinci sırada gösterilen filmlerin, pazar sabahları tekrarlandığını ise zaten biliyorsunuz...

Her Cumartesi TRT 2

The Man Without a Face

Yüzü Olmayan Adam

★ "Çılgın Max" (Mad Max, 1979), "Cehennem Silahı" (Lethal Weapon, 1987) gibi hızlı, hareketli ve seriye dönüşmüş popüler filmlerin maço kahramanı Mel Gibson'ın, şiddet ve teknolojiyi kullanmaksızın, duyarlı bir sevgi öyküsü anlattığı, ilk yönetmenlik denemesi. Isabelle Holland'ın romanından uyarlanan film, yüzünün yarısını kaplayan yara izi ve peşini bırakmayan çirkin dedikodular yüzünden insanlardan uzak yaşayan eski bir öğretmen ile, babasız büyümüş 13 yaşındaki bir çocuğun 'çevre tarafından hoş karşılanmayan' dostluklarını anlatıyor. Her yaştan seyirciye 'duygulu' dakikalar geçirtebilir...

Kanal D

POP-ART'IN PERVASIZ PRENSESİ

BB

Altmışlı yıllar diyince akla ilk gelen imajlardan biri... Uzun sarı saçları, her zaman aralık dudakları ve pervasız, çocuksu bakışlarıyla o zamanlar dünya basınında resminin çıkmadığı belki tek bir gün dahi yoktu. Tıpkı bugünlerin Cindy Crawford'u, Claudia Schiffer'i ya da Sharon Stone'u gibi...
Kendi dönemi için yeni bir güzellik kavramının da öncüsüydü... İnce ve zarif olmasına rağmen çok seksiydi. Sarışınlığı suniydi ama ona çok yakışıyordu. Onun sayesinde bütün açık kumral kadınlara suni sarışınlığın da yolu açılmıştı. Hiçbir zaman iyi bir oyuncu olarak anılmasa da filmlerinin çoğu sadece onun varlığı sayesinde sinema tarihine geçebildi. Brigitte Bardot, oyuncudan öte bir şeydi... O, sinemanın popüler kültür tarihine hediye ettiği bir pop-art prensesiydi.

Julia Roberts

Robert Duvall Dennis Quaid

Grace'in ailesinde,
hep erkekler
kuralları koyar...
ancak kadınlar
artık bu kurallara
uymayacaklar.

aşk ve yalanlar

"SOMETHING TO TALK ABOUT"

Kocalar, eşleri,
anne ve babalar,
çocuklar ve diğer
doğal felaketler
hakkında bir hikaye.

WARNER BROS SUNAR.

BIR SPRING CREEK YAPIMI

JULIA ROBERTS "SOMETHING TO TALK ABOUT" ROBERT DUVALL GENA ROWLANDS KYRA SEDGWICK VE DENNIS QUAID MÜZİK HANS ZIMMER GRAHAM PRESKETT YARDIMCI YAPIMCI WILLIAM BEASLEY EDİTÖR MIA GOLDMAN, A.C.E. YAPIM TASARIMI MEL BOURNE GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ SVEN NYKVIST, A.S.C. PRODÜKTÖR GOLDIE HAWN SENARIST CALLIE KHOURI YAPIMCI ANTHEA SYLBERT VE PAULA WEINSTEIN YÖNETMEN LASSE HALLSTROM

Film Müziği Varèse Sarabande CD'lerinde

17 KASIM CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN SİNEMALARDA.

Ayrıcalık!

VISA... VISA Premier/Gold... VISA International... Onları birbirinden ayıran tek şey üzerlerindeki imzadır. Emlak Bankası'na gelin, ayrıcalıklı bir yaşamın kolaylıklarıyla siz de tanışın.

EMLAK BANKASI

"Daha Uygar Bir Yaşam İçin"